הארץ

1.40 ש"ח יום ג', י"ב בטבת התשמ"ט, 20 בדצמבר 1988 VOL.69/21098 DECEMBER 20 1988

בכלל מע"מ ובאילת 1.22 ש"ח

עסקים מעל הים

אנשי עסקים נפגשים לצהרים במסעדת העסקים היחידה בעיר.

טקסידו מעל הים.

מרכז הקסטסיל, רח' קויפמן 2, ת"א 70. 03-664503

טקסידו

ההצבעה במרכז הליכוד אם לאשר ממשלה רחבה עשויה להיות חשאית

שמיר מאיים: או ממשלה רחבה או שאפרוש ● התקפה חריפה על שמיר מצד המפלגות הדתיות על אי־קיום ההסכמים עמן

מאת אילן שחורי
כותב "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר מאיים לפרוש מהחיים הפוליטיים, אם מרכז הליכוד, המתכנס הערב בהיכל הספורט ביד אליהו, לא יאשר את הקמתה של ממשלת האחדות הלאומית. שמיר יטיל הערב את מלוא השפעתו על חברי מרכז הליכוד, לנוכח האפשרות שההצבעה תהיה חשאית, לאור פעילות נמרצת של מתנגדי ההסכם שבראשם הח"כים צחי הנגבי, מיכאל איתן ויהושע שגיא. המתנגדים דורשים כי שמיר יציג לפני ההצבעה על ההסכם את רשימת השרים, כדי שאפשר יהיה לקבל את תמיכת המקופחים להתנגדות להקמת הממשלה.

לאחר שבמשך כל שעות הלילה נעשה מאמץ קדחתני בין השר משה שחל לח"כ דן מרידור בלשכת שר האנרגיה בירושלים להשלים את סעיפי ההסכם הקואליציוני וקווי היסוד של הממשלה, עשויים לפני הצהריים שמיר ושמעון פרס לחתום בראשי תיבות על ההסכם להקמת הממשלה. לפני כן יכונסו שרי מפלגת העבודה והליכוד בנפרד לאישור ההסכם.

מרכז מפלגת העבודה עתיד להתכנס רק מחר לאישור ההסכם, למרות שבלשכת ראש הממשלה דרשו מהמערך לסיים את האישור עד היום, כדי שמחר אפשר יהיה להציג את הממשלה החדשה בפני הכנסת. מלשכת ראש הממשלה הודיעו כי אם תרצה התחיה היא תוכל להצטרף לממשלה, ומסילתה על־ידי מפלגת העבודה לא תתקבל. שמיר מסר הודעה ברוח זו לראשי התחיה, שהביעו כבר אמש את רצונם להשתתף בממשלה הרחבה.

שמיר הותקף אמש עד שעת לילה מאוחרת על־ידי כל הסיעות הדתיות שהוזמנו ללשכתו כדי לשמוע על האפשרות להקמת ממשלה רחבה. כל הסיעות הבהירו לשמיר כי הן עשויות שלא להצטרף לממשלה, אם הליכוד לא יעמוד במלוא התחייבותו כלפיהם.

סיעת דגל התורה הבהירה כבר אמש, בתום ישיבת מועצת גדולי התורה, כי תצביע בעד הקמת הממשלה, אך לא תצטרף לקואליציה כל עוד לא תקבל לידיה את ראשות המנהל לחינוך חרדי. ראשי המפד"ל האשימו את ראשי הליכוד ואת שמיר בתרמית ובהונאה. ראשי ש"ס הבהירו כי הליכוד פגע באורח חמור ביותר ברב עובדיה יוסף בכך שהתכחש להבטחה מפורשת. השר יצחק פרץ אמר כי ש"ס תראה בחומרה רבה את הפרת ההסכם. באגודת ישראל האשימו את הליכוד בנוכלות. ח"כ מנחם פרוש הבהיר כי שמיר והליכוד נהגו בנוכלות, דבר שיביא את קץ שלטון הליכוד, ושמיר וחבריו יתנו על כך את הדין.

ראש הממשלה ניסה להרגיע את נציגי הדתיים והבהיר כי עדיין לא נחתם דבר עם מפלגת העבודה, והוא עושה ככל האפשר להביא למימוש הבטחות הליכוד.

קודם לפגישת ראש הממשלה עם נציגי הסיעות הדתיות הודיע השר אריאל שרון כי הוא פורש מצוות המשא והמתן של הליכוד לאחר ששמיר החליט שלא לקיים את ההסכמים עם הסיעות הדתיות. "באופן אישי אני מרגיש הרגשה של בושה בעצם המחשבה שלא אמלא אחר כל ההתחייבויות שנטלנו על עצמנו. אין לשכוח שבגלל המפלגות הדתיות הללו נקרא ראש הממשלה לנשיא המדינה ועליו הוטלה משימת הרכבת הממשלה".

טרזי ל"הארץ": פלשתין תבקש להשתמש בנמל חיפה בתשלום

מאת יורם המזרחי
שליח "הארץ" במצרים

קאהיר (מיוחד ל"הארץ"). שגריר אש"ף באו"ם, לביב טרזי, אמר בראיון ל"הארץ", כי לאחר ההסדר תצטרך פלשתין להשתמש בנמל חיפה, כיוון שנמל עזה "איננו טוב". טרזי הוסיף: "כמובן, בשלב השלום, לא נמל חופשי אלא נמל מרכזי".

בראיון שנערך בקאהיר, צפה השגריר הפלשתיני, שהפועלים הפלשתינאים יצטרכו להמשיך ולעבוד בתחומי מדינת ישראל.

טרזי סבור, כי ישראל ופלשתין יצטרכו ללמוד לשתף פעולה במישור הכלכלי. ישראל, כך אמר, מסתבכת על ידי כסף זר ואילו עיקר הכנסתה הלאומית של המדינה הפלשתינית היא מהפועלים העובדים מעבר לים. "בכלות הכל, 120 אלף, חוצים את הקו הירוק כל יום, ימשיכו לעשות זאת."

בהתייחסו לשאלת ירושלים אמר השגריר הפלשתיני לאו"ם, כי ברור לו שאסור להתחיל בנושא ירושלים.

הראיון בעמוד 12

נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, קיבל אתמול בלשכתו את יאסר ערפאת, לשיחה קצרה. (צילום: איי־פי)

ערפאת נועד עם קנצלר אוסטריה וקידם את נציגו בווינה לשגריר

אלויס מוק: אוסטריה קיבלה את העלאת דרגת הנציג ● השגריר בתוניס ימונה לשגריר גם לאש"ף ● הקהילה היהודית מביעה "דאגה עמוקה"

וינה (ע"צ). יו"ר אש"ף יאסר ערפאת העלה אתמול את נציג אש"ף בוינה, דאוד בקשת, לדרגת שגריר, בתום שיחות עם הקנצלר פרנץ ורניצקי ושר החוץ אלויס מוק.

מוק הודיע, כי אוסטריה קיבלה החלטה זו של ערפאת בעת ביקור בן יום בוינה — הראשון במדינה מערבית, מאז נפתח בשבוע שעבר הדו־שיח האמריקאי־הפלשתיני בתוניס. הקנצלר האוסטרי הגדיר את הביקור כ"רשמי־למחצה".

ורניצקי ומוק הודיעו בתום השיחות, כי שגריר אוסטריה בתוניס יתמנה גם כשגריר ליד־ממשלת אש"ף בתוניס. קודם לכן, לפני סוף השנה. אוסטריה היתה, במארס 1980, המדינה המערבית הראשונה שהתירה פתיחתה של נציגות קבועה של אש"ף בוינה.

הקהילה היהודית של אוסטריה, מגיבה, הודיעה על "דאגתה העמוקה" נוכח ביקורו של ערפאת באוסטריה.

במכתבים ששיגרה לורניצקי ולמוק, הודיעה הקהילה היהודית, כי "אוסטריה מעמידה את עצמה, באמצעות ביקור זה לרשות התעמולה של אש"ף".

ורניצקי גם הודיע על אישור סיוע הומניטרי (בתחומי הרפואה והחינוך) לתושבים הפלשתינים של השטחים הכבושים. הוא ציין, כי סיוע זה יועבר באמצעות הארגונים המיוחדים של האו"ם.

בהתייחסו לנאומו של ערפאת ביום שלישי שעבר בעצרת האו"ם בז'נבה, קרא מוק לישראל "להגיב בצורה חיובית על פנייה. אש"ף ולהעניק הזדמנות לשלום במזרח התיכון... אוסטריה מברכת על דחיית הטרור ועל החלטת אש"ף להכיר בהחלטות האו"ם, כתוך בסיס לפיתרון הסכסוך המזרח תיכוני בעתיד".

הקנצלר הסוציאליסטי ציין, כי הכרזה של אוסטריה, בשבוע שעבר, בהכרזת המדינה הפלשתינית, קשורה מאוד, מבחינה מדינית, להכרזת המדינה הפלשתינית".

המנצחים האמיתיים: שמיר ורבין

בסיוע חוץ של רבין סילק שמיר את מכשול הרוטציה

פרשנות / עקיבא אלדר

הממשלה הרחבה חייבת את חייה לשני אנשים: יצחק שמיר ויצחק רבין — המנצחים האמיתיים של הבחירות. מלאכת היצירה שלהם החלה כבר למחרת הבחירות והודיע בה אחד זה לרעהו. הסיום המוצלח מוכיח כי ראש הממשלה ושר הביטחון הם הפרשים הוותיקים המיוצבים ביותר בפוליטיקה הישראלית.

הם שמרו על מקומם בצמרת לתקופת כהונה נוספת ובתוך כך הכשירו גם את האינטרסים שלהם. שמיר, לא מעט בסיוע חוץ של רבין, סילק את מכשול הרוטציה ואת כך גם את ה"איום" ששמעון פרס יוסיף לאחוז משרה שתקדם את השלום.

[illegible]

הממשלה תכלול 25 שרים, עם הדתיים, או 23 שרים בלעדיהם

10 שרים לליכוד ו־10 לעבודה; 2 לש"ס, 2 למפד"ל, 1 לתחיה; אם הדתיים לא יצטרפו לקואליציה, יוסיפו שתי הגדולות שר נוסף לעצמן

מאת אילן שחורי

ממשלת האחדות תכלול כנראה 25 שרים: עשרה לליכוד (שניים ללא תיק), עשרה לעבודה (שניים ללא תיק), שניים לש"ס, שניים למפד"ל ואחד ללא תיק) ושר אחד לתחיה. אגודת ישראל תחזיק בסגנות השר במשרד ממשלתי באמצעות סגן שר. אם ברגע האחרון יחליטו הסיעות הדתיות לא להצטרף לקואליציה, תהיה הממשלה בת 23 שרים, כשהליכוד והמערך יוסיפו שר לממשלה.

[illegible]

המפד"ל: לא נצטרף לממשלה רחבה אם לא נקבל תיק החינוך

יוסף בורג לשמיר: האיום לא יחזיק מעמד; שר אחד יספיק

מאת אילן שחורי
כותב "הארץ" לענייני מפלגות

ראשי המפד"ל איימו אמש בפגישתם עם ראש הממשלה יצחק שמיר, כי אם לא יקיים עמם ההסכם שנחתם עם הליכוד ולא יקבלו את ה־אחריות לתיק החינוך, לא תשתתף המפד"ל בממשלה רחבה.

בשיחה ל"הארץ" אישר אמש ד"ר בורג: "האיום שלהם לא יחזיק מעמד. אין להם אומץ לבצע אותו ואין להם גם סיבה. הרי המפד"ל היתה זו שגלתמה על הקמת הממשלה הרחבה.

[illegible]

שמיר: יהיו בעיות בצבא תחת שר ביטחון מהליכוד

קודם לשרון: בצבא אנשי משקים רבים וצריך להתחשב בכך ● דברים קשים בין שמיר לשרון

מאת אילן שחורי, כותב "הארץ" לענייני מפלגות

חילופי דברים קשים היו אתמול בין השר אריאל שרון וראש הממשלה יצחק שמיר בישיבת שרי הליכוד בצהריים, בעת ששרון ניסה למנוע ברגע האחרון הסכמה על הקמת ממשלה רחבה.

[illegible]

יצחק שמיר: אם תיק הביטחון יהיה בידי הליכוד, יהיו בעיות חמורות בצבא.

אריאל שרון: ממתי הצבא קובע איזו ממשלה תהיה. זה מסוכן מאוד, ששיקול בקביעות.

הרכב ממשלה יהיה מתנה בהושטת מהצבא. לא אני, אלא משה ארנס מיועד להיות שר ביטחון. אילו בעיות יכול הצבא לעשות?

שמיר: לא אענה לך, כי איני רוצה לספק את סקרנותך. כל דיבור בעניין יגרום נזק לביטחון.

שרון: זה רגע קשה מאוד ומה שלגבי עיני הוא שהליכוד אינו מוכן לקחת את האחריות ולשלום.

שמיר: הליכוד זה לא גוף אבסטרקטי הוא מורכב מאנשים.

שרון: אני מודיע שכל גישה כזו בהרכבת ממשלה שתלויה ברצונו של הצבא מסכנת את המשטר הדמוקרטי בישראל ואת עצם קיומנו.

חיים קורפו: בצבא ישנם אנשי משקים רבים וצריכים להתחשב בכך.

שרון: אתם אומרים דברים חמורים. אנשי צבא אלה, אינם מעלים בדעתם בכלל שאפשר לחשוב במושגים כאלה. בהליכה עם המגעים מבחינת הקמת מדינה פלשתינית שניה, מערבית לירדן שבירתה ירושלים. עמדתי בתוקף על כך שיש לקיים את כל ההתחייבויות למפלגות שהטיל על שמיר לפני הנשיא במעמדו לראש הממשלה.

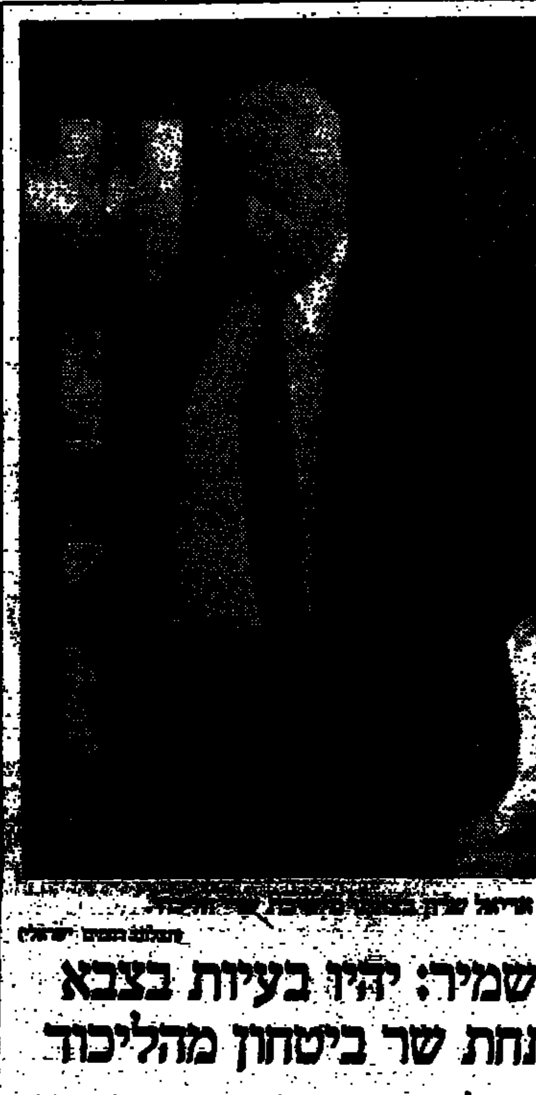

השר אריאל שרון בכנס משטרת [illegible]

משאל פורי, מיוחד ל"הארץ":

62% בעד בחירות חדשות; 75% לא ישנו הצבעתם

רוב בציבור הישראלי תומך בעריכת בחירות חדשות, אך רוב המצביעים לא היו מצביעים אחרת מאשר הצביעו בבחירות בנובמבר — זאת מסקנתו של משאל דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ" בשבוע הראשון של החודש.

48.3% תומכים בעריכתן של בחירות חדשות ללא סייג נוסף ל־13.4 אחרים תומכים בעריכת בחירות חדשות בתנאי שישנו את שיטת הבחירות. בסך הכל תומכים, איפוא, 61.7 אחוזים בעריכת בחירות חדשות.

שיעור התומכים בעריכת בחירות חדשות גבוה במיוחד בקרב מצביעי המערך שבהם 74.8% מהם תומכים בעריכת בחירות חדשות. גם בקרב מצביעי הליכוד תומכים 58.4% בעריכת בחירות חדשות.

יחד עם זאת מצביע המשאל על כך, שגם אילו נערכו בחירות חדשות לא היתה המפה הפוליטית משתנה מאחר ש־74.8% אמרו, כי לא היו מצביעים אחרת מכפי שהצביעו בבחירות בנובמבר.

רק 14.4 אחוזים אמרו, שהיו משנים את הצבעתם והשאר — 10.8% — אינם יודעים, כיצד היו מצביעים כיום, לא היו מצביעים כלל או מסרבים לומר כיצד יצביעו.

עורך המחקר, מנהל "פורי" רפאל גיל, מציין כי שיעור האומרים שלא היו מצביעים כיום אחרת ממה שהצביעו בנובמבר זהה בקרב מצביעי הליכוד ומצביעי המערך. בשני המקבוצות הגיע ל־84 אחוזים, כי לא היו משנים את הצבעתם.

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1,200 איש ואשה, מגיל 18 ומעלה, בעלי זכות בחירה באוכלוסיה היהודית, שרואיינו בהאיזשת פנים אל פנים בכל רחבי הארץ תוך שמירת פרטיות מלאה.

שמיר באיגרת לשולץ: לא כך מתייחסים לידידים ובני־ברית

ראש הממשלה השיב על מכתבו של מזכיר המדינה מהשבוע שעבר, שבו נימק את החלטת הממשל האמריקאי לפתוח בדיאלוג עם אש"ף

מאת עקיבא אלדר
כותב "הארץ"

"לא כך נוהג להתייחס לבני ברית וידידים" — כתב ראש הממשלה יצחק שמיר, באיגרת תשובה למזכיר המדינה ג'ורג' שולץ על מכתבו מהשבוע שעבר, שבו נימק את החלטת הממשל האמריקאי לפתוח בדיאלוג עם אש"ף.

שמיר כינה את ההחלטה "טעות מדינית", והוסיף כי הדבר "יעודד ויחזק את הקיצוניים בקרב הפלשתינאים בשטחים לפעולות אלימות, כיוון שהם נוטים לדעת שהטרור משתלם". ראש הממשלה קבע, כי המהלך האמריקאי יפגע בסיכויי השלום באזור. למרות שממשלת ישראל תוסיף לדבוק בהסכמים ובהבנות שהושגו בעבר.

בשיחות פרידה מהשגריר תומס פיקרינג אמר שמיר כי הממשלה החדשה תוסיף לפעול יחד עם ארה"ב להשגת השלום באזור והביע תקוה כי בקרוב ייעלם "צילו של אש"ף" מהיחסים בין שתי המדינות. לדבריו, למרות ארועי הימים האחרונים, מוסיפים יחסי ישראל־ארה"ב להיות טובים. ביותר. שמיר הוסיף, כי "ארה"ב יכולה להיות, כאב, ביחסים הסיוריים עם ישראל. ועובדה היא שהעמדה של ארה"ב במזרח התיכון והכלל. זה בעולם הערבי חזק כפי שהוא היום.

שמיר שיבח את פיקרינג על שירותו בישראל ואיחל לו הצלחה בתפקידו החדש כשגריר ארה"ב באו"ם.

שוק ההון

עליות חדות

מאת דורון מונבייני

כמצופה בפתיחת השבוע נרשמו אתמול עליות שערים חדות בכל ענפי המסחר. מדד המניות הכללי ללא בנקים שבהוסד עלה ב־2.59%, מדד המשתנים עלה ב־3.57%.

רובינשטיין: המערך ויתר על עמדות תמורת כסף
(עמ' 3)

4 פצועים ברצועה
(עמ' 3)

החל סימון הגבול עם מצרים
(עמ' 4)

מחר ייפסק הגשם
(עמ' 4)

החלה בניה מחדש בארמניה
(עמ' 5)

ירידה בקצב רכישות המט"ח
(עמ' 10)

בגליון זה 20 עמודים

מזג האוויר

תחזית:
הגשם ייחלש בהדרגה.
ירושלים: 3–7.
תל־אביב: 8–12.
חיפה: 10–12.
באר־שבע: 5–13.
רמת הגולן 3–6, צפת 2–5, טבריה 9–13, עפולה 6–11, השומרון 5–9, לוד 6–9, יריחו 10–15, עזה 10–15 ואילת 7–17.

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 18.12
(ממוצע תלת שעתי מרבי במיקרוגרם/מ"ק)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	38	-15
ת"א	85	-2
אשדוד	72	+46
חדרה	–	–

תקן ארצי קיים: 1560 מ"ג למ"ק
תקן מתוכנן: 780 מ"ג למ"ק
הנתונים מתחנות הניטור של חברת החשמל

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5945	+0.0025
בנקים	1.8952	+0.0029
שחור	1.8500	–

שער הסל

יציג	1.7197	+0.0002

הלוח הארצי

מודעות הלוח מתפרסמות היום בעמודים 19,18,17,16,15,14,12

עכשיו תוכל לממש את תעודת הזכות שבידך

מגן פיחות מדד

רכשת תעודת זכות "מגן פיחות מדד" בחודש יוני 88?

עדיין לא היה פיחות והאינפלציה לא גברה.
אבל רק אתה תוכל להפקיד עד יום 30.12.88 את כספך בתכנית חסכון צמודה למדד
ולקבל את הריבית הגבוהה ביותר - 4.6% לשנה.

ואם יהיה פיחות, הריבית תהיה גבוהה עוד יותר.

עכשיו נותרה רק שאלה אחת...

פרטים בכל סניפי בנק אגוד
הפקדה לבעלי תעודות זכות "מגן פיחות מדד" בלבד
בהתאם לתנאי התכנית המקוריים

האם אתה עובד בקצב של בנק אגוד?

בנק אגוד
מקבוצת בנק לאומי

هكذا من الأصل

הטיעון המשכנע של שמיר: רק ממשלה רחבה תמנע התדרדרות המצב המדיני

ראש הממשלה לחץ להקמת ממשלה עם המערך כמעט בכל מחיר, לאור ההתפתחויות האחרונות, והבריז ויתרו על שתי נקודות המחלוקת: ראשות ועדת הכספים וניסוח סעיף ההתנחלויות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הנחיה חד־משמעית של ראש הממשלה יצחק שמיר, להביא כמעט בכל מחיר להקמתה של ממשלת אחדות לאומית, גרמה אתמול להיתוך הליכוד בשתי נקודות המחלוקת העיקריות עם מפלגת העבודה: ראשות ועדת הכספים של הכנסת וניסוח סעיף ההתנחלויות בהסכם, דבר שהוביל בסופו של דבר לסיכום החוזי.

כבר ביום שישי בצהריים הסמיך שמיר את מקורבו, ח"כ דן מרידור, לנהל מגעים בלתי־רשמיים עם מפלגת העבודה לסילוק נקודות המחלוקת. שיחותיו עם משה שחל קיימו עד ארבע לפנות בוקר אתמול.

כבר לפני כן סוכם על פגישה של שמעון פרס ויצחק רבין עם שמיר ומשה ארנס בשעות הבוקר לסיכום שיחות שחל־מרידור. פורום "שרינג" של העבודה זומן לפגישה אתמול בשבע בבוקר, לפני פגישת הסיכום עם שמיר וארנס.

בפגישת "שרינג" התברר כי לא היתה הסכמה מלאה לניסוח שהשיג שחל עם דן מרידור. בעיקר היתה התנגדות להצעה שלמערך יהיה רוב בוועדה, אך יושב הראש שלה יהיה נציג האגודה.

לאחר פגישת שרי המערך יצאו פרס ורבין לפגישה עם שמיר וארנס ובמקביל נפגשו ששת חברי צוותי המו"מ של הליכוד ומפלגת העבודה. גם בתום פגישות אלה נותרו הליכוד ומפלגת העבודה חלוקים בשאלת ועדת הכספים וסעיף ההתנחלויות. בפגישה עם שמיר הציע פרס שאם אין הליכוד מוכן לוותר בעניין יו"ר ועדת הכספים, הוא מבקש את משרד האוצר, דבר ששמיר לא הסכים לו.

שמיר כינס את שרי הליכוד ואמר להם כי לאור נכונות ארה"ב להידברות עם אש"ף, נחוצה ממשלה רחבה שרק לה יש סיכוי לבלום את ההתדרדרות. רוב השרים תמכו בגישה זו. שרון התנגד לה בחריפות (ראה ידיעה נפרדת) וגם מודעי התנגד לה.

עם תום פגישת שרי הליכוד התחדשו המגעים בין מרידור ושחל. בשעות אחר הצהריים המוקדמות, לאחר ישיבה נוספת של שרי מפלגת העבודה, נמצאה נוסחה מוסכמת בשאלת ההתנחלויות. הליכוד ויתר על דרישתו לקבוע בהסכם הקואליציוני את המספר המדויק של התנחלויות שיוקמו בארבע שנות ממשלת האחדות. הליכוד והמערך הסכימו כי בשנה הראשונה יוקמו בין חמש לשמונה התנחלויות, ולגבי היתר תקיים הממשלה דיון שבו יהיה לשר האוצר משקל מכריע, בעיקר במישור התקציבי.

בשלוש אחר הצהריים כינס פרס את שרי העבודה ושב סוכם על השליטה בוועדת הכספים. הוא אמר כי לדעתו אין לליכוד רוב לממשלה צרה, ולכן יש לעמוד על כך. סיכום זה התקבל, לעומת עמדות שרים אחרים שיש לוותר בנקודה זו.

מיד לאחר ישיבת שרי המערך נפגשו שוב שחל ומרידור, כשבידי מרידור הנחיות שמיר לגלות גמישות בנושא ראשות ועדת הכספים. האמנם, השניים הגיעו להסכם בעניין.

משעות אחר הצהריים ועד לשעת לילה מאוחרת עסקו שחל ומרידור בגיבוש הטיוטה הסופית, ובמקביל נועד ראש הממשלה עם נציגי הסיעות הדתיות.

עובדי הוועד הפועל מוחים: מנכים לנו מהשכר למען חברת העובדים

מאת יהודית ויטקלר

התמרמרות קשה שוררת בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב בעקבות החוזר שהופץ בין העובדים, לפיו ינוכו, החל ממשכורת דצמבר, 1% מהשכר למשך שנה, כדי לסייע לחברת העובדים.

מוועד העובדים של עובדי הוועד הפועל נמסר, כי ההחלטה לגבות 12% בחשבון שנתי מעוגנת בהחלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות להקים קרן סיוע למפעלי חברת העובדים שבמצוקה, והדבר הוא אף טבעי שעובדי הוועד הפועל יהיו הראשונים לממש את ההחלטה הלכה למעשה.

העובדים המתמרמרים אמרו אתמול כי במקום לקצץ בהוצאות, טקסים ואירועים, מטילים על העובדים לשלם את מחיר הכשלונות של המנהלים בחברת העובדים.

ארנון צוקרמן מוזכר כמועמד למנכ"ל רשות השידור

מאת לילי גלילי

בשיחות בין הליכוד למערך על איוש התפקידים ברשות השידור, עלה שמו של ארנון צוקרמן כמועמד למנכ"ל הרשות, לכשתסתיים כהונת אורי פורת באפריל. צוקרמן, ראש החוג לקולנוע באוניברסיטת תל אביב, היה מנהל הטלוויזיה, ובשעתו לא הוארכה כהונתו על ידי המנכ"ל מטעם הליכוד, יוסף לפיד. העלאת מועמדותו על־ידי הליכוד, עוררה הפתעה במערך. במקביל, מוזכר לתפקיד זה גם דן שילון.

שני השמות הוזכרו בשיחות בין המערך והליכוד במסגרת "תוכנית אב" להעברת תפקיד יו"ר הרשות מן המערך לליכוד, ומינוי מנכ"ל מקצועי, מקובל על שני הצדדים.

בכל מקרה, החליטו ראשי מפלגת העבודה שלא להתנות על נספח להסכם הקואליציוני עם הליכוד, שיבטיח לפורת כהונה נוספת כמנכ"ל הרשות. ביצוע התוכנית מותנה עתה בשינויים האפשריים בהרכב הוועד המנהל על רקע הקמת ממשלת האחדות.

פרופ' ישעיהו לייבוביץ: בנינו הורגלו לרצוח ילדים

מאת נורית כנעא
כתבת "הארץ" בחיפה

בסערת רוחות נתקבלו אמש דבריו של פרופ' ישעיהו לייבוביץ "אחינו, בנינו ובנותינו הורגלו, ומורגלים לרצוח ילדים". הדברים נאמרו בעת דיון בנושא סרבנות השירות בשטחים שנערך מטעם תנועת "יש גבול" ב"צוותא" חיפה.

בפתח האולם שבו הצטופפו מאות אנשים, הפגינו שבעה אנשי "צומת" נגד סרבנות השירות בשטחים. חלקם נכנסו לאולם וקראו קריאות בעת הרצאתו של לייבוביץ.

פרופ' לייבוביץ אמר "כל זמן שאחינו, בנינו ובנותינו מוכנים למלא פקודות אלה, מכיוון שחינכו אותם למלא פקודות כשדרך עליון — אין תקווה... הלך הרוח במדינת ישראל מוביל לכך שאנו ובנינו מסוגלים לדרוך במגפיים על פני אנשים כשמקבלים פקודה לבצע זאת".

בדיון השתתפו ד"ר עוזי בשארה מאוניברסיטת בירזית ודן אלמגור.

בג"ץ דן בעתירה של 8 מגורשים

(עת). בג"ץ דן אתמול בשמונה עתירות של מועמדים לגירוש, תושבי רצועת עזה. השמונה הם חלק מקבוצה בת 25 מועמדים לגירוש, שכוונת הביטחון אומרים, כי הם נמנו על ראשי הוועדות העממיות ברצועה.

פרקליטיהם של העותרים, עורכי הדין חוסיין אבו חוסיין ואוסאמה סעדי ביקשו לגלות להם את החומר החסוי, שהביא השב"כ לפני הוועדה המייעצת לאלוף פיקוד הדרום, שאישרה את ביצוע צווי הגירוש.

לפי בקשת הפרקליטים, יבחן היום את החומר החסוי שופט בית המשפט העליון דב לוין, שאיננו נמנה על ההרכב הדן בעתירות והוא שיחליט אם לגלות את החומר החסוי לעותרים ולפרקליטים.

ראיתי שמעתי

לקראת האפשרות הסבירה של הרכבת ממשלת אחדות, החלה כבר ההתרוצצות סביב איוש משרות בלשכותיהם של שני שרים חדשים־ישנים. במשרד החוץ מתכוננים לבואו של השר החדש, שיהיה ככל הנראה, משה ארנס. נראה כי הוא יביא עמו את דובר הליכוד, דני נוה, שישמש יועץ התקשורת של שר החוץ. במשרד מקווים כי לאחר שנים ארוכות, ימנה השר מנכ"ל מקרב הסגל הבכיר. במשרד האוצר מקווים רבים כי פרס ישאיר את המנכ"ל, ויקטור מדינה, בתפקידו. מועמד המחזר מבחוץ הוא היועץ הכלכלי לשעבר של פרס, אמנון נויבך, אך מתחרים מולו אנשי משק וכלכלה מהשורה הראשונה. פרס היה רוצה להוסיף לראות לצדו גם את מנהל לשכתו ויועצו, נמרוד נוביק, אך זה מהסס, שכן לאחרונה קיבל הצעות מפתות ממנהיגים יהודיים בארה"ב, המבקשים לגייס את שירותיו כנציגם בישראל.

היחסים בין לשכת ראש הממשלה ללשכת שר החוץ חרקו עד הרגע האחרון. בשבוע שעבר קיבל השגריר בוואשינגטון משה ארד, שני עותקים מהאיגרת ששלח מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ לראש הממשלה, יצחק שמיר, ולשר החוץ, שמעון פרס. לעומת זאת, השבוע, לא ראה איש מאנשי משרד החוץ את איגרת התשובה של שמיר לשולץ.

מרדכי מאיר, איש העסקים ויו"ר חברת ההשקעות "הולפטן קלור מאיר", איננו בעל השכר הגבוה ביותר בחברה, אלא סגנו, איתן רף, שנבחר באחרונה ליו"ר מועצת המנהלים של הבנק לספנות. זו אחת ההפתעות שסיפק הדו"ח על שכר הבכירים של החברה. מתברר שמאיר הרוויח בממוצע קרוב ל־12 אלף שקל בחודש, בעוד שרף קיבל קרוב ל־16 אלף שקל. הפתעה נוספת קשורה באשה בחברה, ידידתו של מאיר, המוגדרת כ"מנהלת לשכתו": היא בעלת השכר השלישי בגובהו בחברה, שכר המסתכם ב־4,700 שקל לחודש בקירוב.

אריה לביא

א.ב. יהושע, שהתכבד לפתוח שלשום את הערב בכוונה לרגל צאת ספרו של ירמיהו יובל "שפינוזה וכופרים אחרים" (ספריית פועלים), אמר שהספר מפתח רעיונות פילוסופיים מורכבים באופן בהיר והוא מוכן גם לכאלה שיש להם רעב לפילוסופיה ופחד מהתפלספות מקצועית. פרופ' עמוס פונקנשטיין מאוניברסיטת תל־אביב אמר שיובל הצליח לבטא בצורה משכנעת ומרתקת את הרעיון המרכזי בשיטתו של שפינוזה, היינו — שמשמעותו של העולם היא בו עצמו ואין לחפש משמעות מעבר לו — ואת גלגוליו של רעיון זה בפילוסופיה שבאה אחריו.

הדוכס והדוכסית מיורק יופיעו בראש רשימת בעלי הטעם הרע בלבוש, שעורך מדי שנה המעצב האמריקאי ריצ'רד בלקוול. בלקוול השווה את הנסיכה שרה ל"בת איכרים" ואמר שהליכתה מזכירה "ברווז צולע". הנסיך אנדרו דומה בעיניו ל"הונג גופנות מנטל הלבוש בבגדי צבא הישועה". הנסיכה פרגוס, לדבריו, היא חסרת תקנה עד כדי כך שהחליט לא לכלול יותר את שמה ברשימת ה־29 שיפרסם עם תחילת השנה, בחודש הבא.

הנסיכה שרה: לבושה כ"בת איכרים"

גם המלכההאם המלכה אליזבת לא נמלטה משבט ביקורתו של כלי־קול, הבביזי. בכל זאת, שני יוצאים מן הכלל במשפחת המלוכה הבריטית: הנסיכה דיאנה והנסיך צ'ארלס, אותו הוא משבח. הנסיך אדוארד, בנה של המלכה אליזבת, מעורר אצל בלקוול תקוות חדשות: נראה שאין הוא מושפע מטעמם הרע של בני משפחתו, אמר.

ע"צ. לנדין

"מישה" וולף, שעמד בראש המשרד לביטחון המדינה במזרח גרמניה, פירסם החודש את זכרונותיו. וולף, היהודי, אירגן את רשתות הריגול של מזרח־גרמניה במדינות המערב והיה, במקביל, אחראי להיסול מרגלים במזרח גרמניה. עצם פרסום הזכרונות וההחלטה לפרסמם בהוצאת ספרים במערב־גרמניה מעוררים פליאה. אביו של "מישה", פרידריך וולף, קומוניסט יהודי, היגר ב־33' מגרמניה עם שני בניו, מרקוס וקונרד. פרידריך היה במאי תיאטרון, שהה שנים אחדות בישראל, אך לא נקלט בעבודה בתיאטרון הישראלי. לפני מלחמת העולם השנייה היגר לברה"מ, והמשפחה הצליחה לשרוד משך כל תקופת הטרור הסטאליניסטי. בתום המלחמה שבה המשפחה למזרח־גרמניה, ו"מישה" החל לעלות בדרגות, עד שנתמנה ל"רב־המרגלים" של מזרח־גרמניה. פרט בודד אם תורשה הפצת הספר במזרח גרמניה.

אליהו זהבי, קופנהאגן

בית האופנה האמריקאי של לואיס ריארד, שיצא לפני 42 שנים עם בגד הים "ביקיני" בשני חלקים וגרם לסנסציה עולמית — הודיע אתמול על סגירתו והעברתו לכונס נכסים. בית האופנה היה קורבן לשינויי האופנה המהירים ולתהפוכות הכלכליות. בגד ה"ביקיני" יצא לשוק לראשונה ב־5 ביוני 46' ונקרא על שם אי האלמוגים באוקיינוס השקט, שם ביצעו האמריקאים ניסוי ראשון בפצצה האטומית לאחר המלחמה, מכיוון שלבגד הים החדש היתה השפעה דומה לפצצה האטומית. ב־64' יצא ריארד עם ה"מונוקיני", בגד הים החד־חלקי. ריארד, שהיה קודם לעיסוקו באופנה מהנדס כלי רכב, הלך לעולמו לפני ארבע שנים בגיל 87.

ע"ר

בעריכת עירית רוזנבלום

הממשל לא מוכן להגדיר מראש מהי פעולת טרור של אש"ף

מומחה במשרד החוץ: כל התקפה פלשתינית תיחשב כטרור

וואשינגטון (ע"ד). דובר הבית הלבן מסר כי אין הוא יכול להגדיר מראש אלו פעולות טרור מצד אש"ף יחייבו את ארה"ב לנתק את המגעים שהחלו ביום ו' עם הארגון. אולם, הנשיא הנבחר בוש אמר כי החלטתה של ארה"ב לפתוח בדו־שיח עם אש"ף אין פירושה כי וואשינגטון מרככת את התנגדותה לטרור.

בוש אמר במסיבת עיתונאים: "לא איכפת לי אם הטירור יבוא מסיעה של השמאל או המרכז או הימין. אינני סבור כי עלינו להודיע על נכונות כל שהיא להשלים עם טרור מצד אש"ף".

בשיחות שהתנהלו ביום ו' בתוניס, אמר צוות של אש"ף בראשותו של יאסר עבד רבו, כי הגדרתו את הטרור איננה כוללת התקפות על יעדים צבאיים בתוך ישראל או האינתיפאדה.

שגריר ארה"ב בתוניס, רוברט פלטרו, אמר בשיחות כי ארצו מקווה שאש"ף יוציא משורותיו גורמים טרוריסטיים, ויוקיע התקפות טרור בכל מקום שהן.

המומחה לענייני טרור במשרד החוץ האמריקאי פול ברמר, אמר בשבת כי וואשינגטון גורסת שכל התקפה פלשתינית, בכל מקום שהוא, תיחשב כטרור. סגן שר החוץ, מייקל ארמאקוסט אמר אתמול, כי הטרור וההתקוממות בשטחים הם שתי תופעות שונות.

דובר הבית הלבן הודיע אתמול כי "אין זה הזמן המתאים" לישראל להטיל על ארה"ב את האחריות להפסקת האלימות בשטחים, והביע "צער על מעשי האלימות משני הצדדים.

הדובר הוסיף כי שגרירויות ארה"ב בעולם היו נתונות ביום שני במצב כוננות, מחשש פעולות טרור אפשריות בעקבות ההחלטה לנהל דו־שיח עם אש"ף. הדובר ציין, כי לא נקבע לוח זמנים להמשך הדו־שיח זה.

מנהיגים יהודים יבקשו משולץ למנוע סחף במדיניות הממשל

בעקבות ההחלטה לקיים מגעים רשמיים עם אש"ף • הליגה למניעת השמצה, קוראת ליהודי ארה"ב לבצע הערכה מחודש כלפי אש"ף

מאת שלמה שמיר ובני לנדאו

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). ראשי ארגונים ומנהיגים יהודים, ייפגשו בימים הקרובים עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ועם פקידי ממשל בכירים, כדי להביא להפסקת ההמשכות ולדיונים בהשלכות שיש להחלטת הממשל לקיים מגעים רשמיים עם אש"ף.

ראשי הארגונים עזבו אמש את ניו יורק בדרכם לוואשינגטון.

המנהיגים היהודים יבקשו הבטחות מפורשות וערביות, ששינויי המדיניות האמריקאית כלפי אש"ף, לא תגרור סחף בתמיכת הממשל בישראל וכי המגעים עם אש"ף לא ייהפכו למשא ומתן רשמי.

ההנהגה היהודית תבהיר לממשל, כי קיימת תמיכה בהחלטת שולץ לפתוח בדו־שיח עם אש"ף, אך תתבע ללחוץ על אש"ף להפעיל השפעתו, כדי להביא להפסקת ההפגנות ומעשי האלימות בשטחים.

מנהיגיה הלאומיים של הליגה למניעת השמצה, שליד ארגון בני ברית, בהם ליונרד אברהם פוקסמן, קראו אתמול ליהודי ארה"ב לבצע הערכה מחודש של יחסם כלפי יאסר ערפאת ולבחון את הצהרותיו גם במעשים.

במאמר שהתפרסם ב"לוס אנג'לס טיימס", קבעו המנהיגים כי אש"ף ממקד מזה זמן רב את מאמציו בוואשינגטון ובציבור האמריקאי, בכוונה לזכות באמון ובתמיכה החיוניים למאבקו. השניים הגיעו לוואשינגטון לתבוע מאש"ף להתכחש לאמנתו, הקוראת להיסולה של ישראל ולדרוש לשים קץ לאלימות בישראל.

השוק מכין יוזמה חדשה ונרחבת לקידום פעיל של שלום במזה"ת

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). שרי החוץ של 12 מדינות הקהילייה האירופית החליטו אמש בבריסל להטיל על נציגי ספרד, יוון וצרפת להכין יוזמה דיפלומטית מזרח תיכונית בהיקף ובמתכונת שלא היו כמותם. משקיפים בבריסל אמרו אמש, כי כוונת השרים היא להשיג מעורבות פעילה של מערב אירופה בקידום תהליך השלום, אם על ידי שיכנוע ארה"ב ללחוץ על ישראל לפתוח בשיחות עם אש"ף, ואם על ידי לחצים אירופיים ישירים עליה.

היוזמה החדשה תכלול לראשונה גם שיחות ישירות בין הקהילה האירופית לבין אש"ף. עדיין לא ברור באיזה דרך יתקיימו השיחות, אך ייתכן שנציגים בכירים של הארגון הפלשתיני יוזמנו בחודשים הקרובים לפגישה עם שרי החוץ של השוק, או לפחות עם היושב ראש התורן.

נציגי ספרד יכהנו כיושבי ראש תורנים של מוסדות הקהילייה האירופית במחצית השנה הקרובה. פעילותם בנושא נפרצה הם רוצים כנראה להביא לכך, שתקופת הנשיאות שלהם במוסדות השוק תתאפיין בפריצת דרך ממשית בנושא המזרח התיכון.

בפגישת שרי החוץ אתמול שלטה ההערכה, כי רק לחצים מבחוץ יאלצו את ישראל להחלץ מן הקיפאון המדיני ולשנות את עמדותיה. בהצבעות שהיו בעצרת האו"ם בז'נבה בשבוע שעבר נתנו האירופים ביטוי לחוסר הסבלנות שלהם, ותמכו בהחלטות אנטי ישראליות קיצוניות, שכללו תמיכה בזכות השיבה של הפליטים הפלשתיניים. בהחלטה בנושא ההכרה במדינה הפלשתינית, הצביעו רוב מדינות השוק המשותף נגד הנוסח שהתקבל. ואילו יוון וספרד תמכו בכך שמעמד משלחת אש"ף באו"ם ישתנה, והיא תהפוך לנציגה של פלשתין.

מנהיגים ערבים יעצו לערפאת: השג הצהרת עקרונות עם ירדן

מאת עודד זראי
שליח "הארץ" בלונדון

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מנהיגים ערביים, המקיימים קשרים טובים ומגעים רצופים עם ארה"ב ומדינות מערב אירופה, יעצו לערפאת להגיע כבר עתה להצהרת עקרונות עם ירדן, על כינון הקונפדרציה ומינוי המשלחת המשותפת לשיחות מדיניות. מקורות ערביים כאן טוענים, כי הדבר נדון אחר לאתמול, בין הנשיא מובארק לערפאת בקהיר.

אולם ערפאת הביע באותן שיחות, במקביל, את חששו כי הדבר עלול להביא להתפרצות הויכוחים הפנימיים, המתנהלים בשבוע האחרון בקרב הקאדרים של פתח ועל אחת כמה וכמה של אירגוני החזית, זאת, לאחר דברי ערפאת בג'נבה. חלק מהקאדרים טוענים, כי הצהרות ערפאת אינן עולות בקנה אחד עם העמדות הבסיסיות של אש"ף, במקביל נאמר לאותם קאדרים, על־ידי אישים בפתח ובאירגוני החזית, כי בשלב זה לא ניתן "לשחרר את כל פלשתין, וכל מי שרוצה לעשות כן, תפד"ל".

לדברי המקורות משוקת עתה מצרים תפקיד נכבד בהבנת ניירות העבודה להמשך הדו־שיח בין ארה"ב לאש"ף. לצורך זה מתקיימים מגעים רצופים בין קהיר לוואשינגטון שכתוצאה מהם נבחנת עתה אפשרות להכריז על הסכם קונפדרציה ירדני־פלשתיני. יוזמי ההצעה אומרים כי מהלך זה מתאפשר לאחר כינונה של "מדינת פלשתין" והכרת מדינות רבות בה.

עוד נאמר כי המלך חוסיין בשיחותיו עם הנשיא מובארק והמלך פהד הביע את נכונותו לחדש את התיאום עם אש"ף, אך היתנה זאת בהשגת הבנה מוקדמת עם סוריה לבל תפעל לפוצץ את חידוש המגעים עם אש"ף.

אש"ף ומדינות ערביות הזהירו: ישראל תנסה לרצוח את ערפאת

מקורות ביון ב"טיימס" הלונדוני: ל"מוסד" יש חוליות ל"טריקים מלוכלכים" המסוגלות לערוך פיגוע כשהן מתחפשות לטרוריסטים ערביים

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אש"ף וממשלות ערביות הזהירו את בריטניה ומדינות אחרות באירופה מפני האפשרות שישראל תנסה לרצוח את יאסר ערפאת כדי לשבש את הידברות בינו לבין ארצות־הברית.

מקור בכתובי בכיר בבירות באש"ף אישר, כי אזהרה כזו אכן הגיעה ללונדון, אך הוא טען כי פעולת טרור כשלהי נגד מטרה זו או אחרת יכולה להתבצע גם על ידי גורמים פלשתינאים המתנגדים להתפתחויות האחרונות. הוא טען, כי יש להביא בחשבון שארגונו של אבו ניזאל ינסה לערוך פעולת ראווה על מנת להביא לביטולם של האמריקאים מן השיחות בטוניס.

מקורות ביון המצוטטים ב"טיימס" הלונדוני טוענים, כי ל"מוסד" יש חוליות ל"טריקים מלוכלכים" המסוגלות לערוך פיגוע כשהן מתחפשות לטרוריסטים ערביים. אולם, פעולה מסוג כזה היא מסוכנת, לדעתם, שכן היא עלולה לפעול נגד ישראל בסופו של דבר.

יצויין, כי ביום ראשון העניקו אנשי אש"ף בטוניס תדריכים לעיתונאים בריטים, בהם טענו, כי יש בידם מידע, לפיו ישראל מתכננת פרובוקציה נגדם. הדיעה הכללית בלונדון היא שאש"ף מבקש להעניק לעצמו ביטוי מלא מראש, במקרה שקבוצה פלשתינאית כלשהי תבצע פיגוע במטרה יהודית או ישראלית בארץ או מחוצה לה.

שיחת היום עם ארנה מר־חמיס

על פעילותו של ארגון חרדי להרחקת נשים יהודיות מבעליהן הערבים והעברת ילדיהן לאימוץ אצל משפחות יהודיות בחו"ל

גם הממסד החזק ביותר יתקשה לעמוד מול אהבתם של בני זוג

האם במהלך שנות נישואיך נעשו נסיונות להרחיק מבעלך הערבי?

התערבות בוטה וברברית כפי שנעשתה בידי הארגון החרדי מבני־ברק מובן שלא היתה במקרה שלי. הנסיונות לפגוע בנישואי היו עקיפים ומתוחכמים יותר. פיטרו אותי מהעבודה, נתנו לי להרגיש כאילו אני בוגדת. גם העיתונות לא ראתה אז בעין יפה את נישואי לערבי והציגה אותי באור ביקורתי, מעליב, משמיץ ומעוות.

עם הזמן לא חל שום שינוי לטובה ביחס של החברה היהודית כלפיך?

לא רק שלא חל שינוי לטובה, אלא שהיחס הלך והחמיר. אני לא חושבת שאי־הסובלנות והרצון לפגוע בזוגות מעורבים היא נחלת החרדים בלבד. גם חלקים נכבדים מהחברה החילונית בארץ נוהגים כך, ואף כל הקידמה וההתפתחות. מבחינה זו החברה הישראלית היתה ונשארה בוערית.

האם יחס החברה הערבית כלפי נישואים כאלה הוא סובלני ומאיר פנים יותר?

בהחלט. אין בכלל מקום להשוואה. כשגרתי בנצרת, לא הרגשתי כלל כזרה. אני ראיתי עצמי חלק מהם והם ראו את עצמם חלק ממני. שם לא נתקלתי בבעייה, שסרבו להשכיר דירות לזוגות מעורבים היהודים־ערבים. בחיפה — כן. גם לא שמעתי שם על ארגונים ערביים שחוטפים ערביות שנישאו ליהודים.

האם הקשיים שבהן נתקלת עקב נישואיך לערבי לא הביאו אותך לעיתים למחשבות על סירוב והירושין?

אני, מטבעי, אשה למודת מאבקים ואהבתי את המהומה. לכן זה לא השפיע עלי, להיפך — רק הגביר את נחישותי.

לאור מה שמתרחש בעקבות הרצאותיה החרדיות, האם יהיה זה נכון להעריך שנישואי בין יהודים לערבים יילכו ויתמעטו ובכל מקום יקשה על בני־זוג משני העמים להינשא?

גם הממסד החזק ביותר יתקשה לעמוד מול אהבתם של בני זוג. אהבה חזקה יותר מהפוליטיקה. אבל לפי רעיוני נישואים מעורבים כשלעצמם אין בהם כדי לקרב או להרחיק בין שני העמים. בעיות פוליטיות לא פותרים דרך המיטה.

ארנה מר־חמיס מחיפה נשואה מאז 1952 לערבי, סליבה חמיס, לו ילדה 3 בנים

מאת ירח טל

מומחים: מכירת מטוסי טורנדו לירדן לא תחשוף סודות מישראל

המטוסים שיימכרו לירדן אינם כוללים מערכות חישה מישראל

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). מומחים של משרד ההגנה בבון אמרו אמש כי אין חשש שמערכות חישה אלקטרוניות מתוצרת ישראלית יגיעו לירדן כתוצאה ממכירה אפשרית של מטוסי "טורנדו" למדינה זאת.

המומחים ציינו, כי משלוש המדינות המייצרות את ה"טורנדו" — אנגליה, איטליה וגרמניה המערבית — רק גרמניה ציידה את המטוסים שלה במערכות חישה ישראליות. המערכות האלה נועדו לשבש מכ"מים אלקטרוניים של האויב ולאפשר למטוס לבצע את משימותיו בלי להתגלות.

ירדן עומדת לרכוש 18 יחידות של המטוס "טורנדו" באמצעות חברה בריטית. בון אומרת שאין לה השפעה על העיסקה הזאת, משום שכל אחת מן היצרניות של המטוס חופשית למכור אותו לצד שלישי.

העתונות המערב גרמנית הוציאה גם אתמול מן הפרסום של השבועון "דר שפיגל" על כך, שהמערכות מתוצרת ישראל לא נבדקו במידה הראויה, ושבון השקיעה מיליארד מארק כדי לקנות "חתול בשק".

בעניין זה אמר דובר משרד ההגנה כאן בתשובה לשאלת "הארץ", כי מערכות החישה האלקטרוניות מישראל כבר הורכבו בדגמים אחרים של מטוסי ה"טורנדו" של חיל האוויר המערב גרמני. הדובר הוסיף, שהמערכות האלה נוסו בתנאי סימולציה ונמצאו כשרות לפעולה. כן אמר שהפרסום ב"שפיגל" כלל אי־דיוקים. מתשובתו אמנם משתמע, שכנראה מערכות אלה לא נוסו מעולם בתנאי קרב.

בשגרירות ישראל בבון, סירבו להתייחס לטענות ה"שפיגל".

מערכת החישה האלקטרונית שבה מדובר זכתה לכינוי "צרברוס", ותפקידה לשבש סימנים אלקטרוניים של מטוסי אויב. חברות גרמניות אחדות מעורבות בעיסקה, וביניהן A.E.G. האלם לדברי ה"שפיגל" החלקים החיוניים ביותר באים מישראל, ומבוססים כנראה על פיתוח ישראלי ועל ידע אמריקאי.

לוס אנג'לס טיימס: המים הם פצצת הזמן של המזרח התיכון

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). הצריכה המים הגבוהה של ישראל ותלותה במאגר התת־קרקעי של הגדה המערבית יהפכו כנראה לבעיה פוליטית, שתהיה אחד מנושאי הדיון החשובים בכל מו"מ אפשרי בין ישראל לבין הפלשתינאים. הערכה זו נכללה אתמול בכתבה ארוכה בלוס אנג'לס טיימס.

לפי הכתבה, ד"ר ג'ויס סטאר, מומחה ללימודים אסטרטגיים ובינלאומיים בוואשינגטון, טענה במחקר שפרסמה כי המחסור החמור במים עלול לקלקל את האווירה... נמצא "בדיוק מתחת לקו האדום", גם לדבריה, אם הדור הנוכחי לא יפתור את בעיית המים תהיה לדור הבא "פצצת זמן".

בכתבה צוטט איש מכון ירושלמי "יסוד פורום", אברהם רבקאו שאמר כי נטילת מי הגדה המערבית מונעת מהפלשתינאים מלהשתמש במקורות שלהם.

... בשלושה אזורי מפתח תוך ניקוז עודפי השפכים שלהם למערכת הישראלית.

לטענת מחבר הכתבה יתחולל משבר מים גם באגני הנילוס, הפרת והחידקל. לדבריה, סוריה וירדן מתכננות הקמת סכר "אחדות" על הירמוך, דבר הנוגד ראגה בישראל.

אזל תקציב הפעולות של הנהלת בתי־המשפט; צפויים שיבושים

עובדי המחוזי בירושלים נטשו הבניין עקב קור של 5 מעלות ששרר בו

(עת). גורמים בהנהלת בתי המשפט אמרו כי בימים הקרובים עלולים להיפסק מתן שירותים בבתי משפט שונים ברחבי הארץ משום שאזל תקציב הפעולות של הנהלת בתי המשפט בסעיפים שונים, כמו משלוח דואר או תשלום למתורגמנים.

אתמול נטשו עובדי בית המשפט המחוזי בירושלים את הבניין בשל קור של 5 מעלות ששרר בו, עקב קלקול במערכת החימום שלא תוקן מאז ראשית החורף.

אנשי התקציבים באוצר הכירו בצורך שעבר בדרישתה של הנהלת בתי המשפט לתוספת תקציב עד לתחילת שנת הכספים הבאה, בשיעור 9 מיליון שקלים, אך הציבו תנאי למתן התוספת: שמנהל בתי המשפט, השופט אריה הגר, יחתום על התחייבות כי אין לו יותר דרישות תקציביות ממשרד האוצר. הגר מסרב לחתום על מסמך כזה. גם נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, אמר בישיבות שונות שנערכו בשבועות האחרונים, כי צרכי בתי המשפט אינם באים לביטוי בהקצבה שניתנה להם השנה, שהיתה בלתי מספקת מלכתחילה.

הנשיא שמגר אמר "מי שמקצץ בתקציב מתורגמנים או משלוח דואר גורם למעשה לכך שלא ניתן לקיים חלק מהמשפטים. התוספת המוצעת עתה איננה, אלא נסיון להתאמתה המאוחרת של ההקצבה למציאות, שאין לגבי כל שליטה עליה, כי אין אפשרות להגביל קיצוב במספר המשפטים. המערכת מתנהלת ופועלת בתנאים קשים ורמת השירותים והתנאים בה נמוכה יותר מאשר זו שביתר המשרדים, לרבות במשרד המשפטים", הוסיף נשיא בית המשפט העליון.

למצרים הוגשה רשימת הנקודות בהן ישראל רוצה לחפש הנעדרים

אומר תת אלוף יקותיאל מור, יו"ר הוועדה הצבאית הישראלית־מצרית

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"שלטונות ישראל, באמצעות הוועדה הצבאית לקשר מכינה תכנית, שנמצאת כרגע בשלבי סיום, הגישה לשלטונות מצרים ובה נקודות ספורות, בהן אנו מעוניינים לחפש את חיילי צה"ל הנעדרים מאז מלחמת יום הכיפורים", אמר אתמול תת אלוף יקותיאל מור, מפקד היחידה לאיתור נעדרים ויושב ראש הוועדה הצבאית הישראלית־מצרית בראיון ל"הארץ".

תת אלוף מור גילה, כי יש כמה מקומות בתוך מצרים והסיני, בהן ישראל מעוניינת לחפש את החללים אחר הנעדרים.

הכוונה היא, בשלב ראשון, שהשלטונות המצרים יסייעו את כל המחקרים הפנימיים שלהם ולאחר מכן צוותים ישראלים יגיעו למצרים ויחלו בחיפושים.

"נושא הנעדרים הוא סוגיה כאובה מאוד, עדיין לא פתורה. הבעיות שאנו נתקלים הן בעיות אובייקטיביות בשטח שלא אנחנו ולא המצרים יודעים בדיוק היכן לחפש.

"אנחנו נמצאים במגעים רצופים עם השלטונות סביב הבעיה הזו. אנחנו מעלים אותה השכם והערב גם בדרג הקישור וגם בדרג המדיני הבכיר, כאשר ישנם מפגשים שונים. ברמה זו זו אחת הסוגיות שאנחנו חייבים לפתור".

לדבריו של תת אלוף מור, השלטונות המצרים מגלים גמישות והבנה לנושא.

"הובטח לי על ידי גורם מצרי בכיר, כי הוא יטפל בסוגיה זאת באופן אישי".

בהתייחסו לקשרים בין ישראל ומצרים אמר תת אלוף מור: "היחסים טובים מאוד בינינו לבין המצרים. אנו עובדים בשיתוף פעולה בנושא הגבולות."

אמש במופע / דני בלושטיין

הכניסיני תחת כנפך

ריטה. פרימיירה, היכל התרבות ת"א.

ריטה עולה בדראמטיות על הבמה, לבושה בשחור, רעמת שיער כהה, כמו דיוה. היא מתחילה את ההופעה בטון מינורי עם שירים איטיים: "ימי התום", "נגצה ברוח". בקולה יש תמיד גוון של כעס עצור, אך היא נשמעת בכל זאת מתונה יותר היום. ב"עבר של הזמן" היא משילה את אדרת האישה הכבועה והופכת לפצצת מין בועטת. יש משהו מביך קצת בפוזה הזו — זה לא נראה חלק אורגני מאישיותה, וכמי שנוטה לדרמטיות יתר, הרי שבקטע זה היא גולשת לוולגריות.

כשריטה הקליטה את "אני תהיה לי מיום ליום" באו אליה בטענות, ובצדק, שהלחן העליז והקופצני אינו מתאים לטקסט של חנוך לוין. בהופעה היא סובלת מתסמונת של תגובת יתר, ושרה אותו כאילו היה קינה מונומנטלית. והרי זהו שיר ציני על חיים קטנים. הקהל דווקא אהב את הביצוע הזה, או אולי המבקר הנכבד טועה?

ההפקה המוסיקלית של לואי להב עושה בדרך כלל שירות מצוין לריטה — משקל נגד לאורגזיות המתפרצת ורקע להפגנת ביצועים קוליים. השיא של ההופעה היה שייך ל"נסיכה ברוח" — לחנו של יהודה פוליקר שאיפשר לה וללהקתה להפגין את יכולתם הגבוהה. האכזבה היתה דווקא ב"עשוף ברומים", אחד השירים היותר טובים שהקליטה, שנכה בהופעה לעיבוד במבכשט מרי. ההדרנים התחילו כצפוי עם "הכניסיני תחת כנפך", והמשיכו את שעישתה של ריטה ב"שביל הבריחה" אל לב הקהל. אם מי אנו שנלין על עודף דרמטיות ועל מניירות שמביכות לעיתים — היא הרי כבשה את היכל התרבות. בעודף כוונות אולי, אך זו כנראה הסיבה שהקהל אהב אותה.

המעלות של ELAL אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	9	מעונן	10	7
אתונה	3	6	גשם	9	1
בוקרשט	-10	-7	שלג	–	–
בריסל	7	9	גשום	-3	-2
וינה	3	7	גשום	–	–
ורשה	–	–	–	–	–
ז'נבה	0	5	גשום	-3	-6
לונדון	7	9	מעונן	13	11
ליסבון	8	12	בהיר	11	4
מדריד	-5	6	בהיר	-2	-4
ניו יורק	-4	2	מ. חלקית	3	19
פאריס	5	8	מ. חלקית	28	21
פרנקפורט	4	9	גשום	4	3
ציריך	-1	0	שלג	–	–
קהיר	10	18	מעונן	16	10
קופנהאגן	4	5	גשום	6	3
רומא	4	8	גשום	-2	-3

הלב ממריא אל על

מודזפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

הודעה ללקוחות שופר־סל והיפרכל

בגלל קוצר הזמן והרצון לפתוח את פסטיבל מזון אמריקה במועדו, ארע שיבוש בסימון תאריך אחרון לשיווק מספר מוצרים, ביניהם רטבים ושימורי ירקות של היינץ, תערובות לעוגות ומספר מוצרי פסטה. בימים אלה אנו מתקנים את הסימון.
עם לקוחותינו הסליחה.

שופר־סל היפרכל

חיילים פינו בכוח 30 ראשי יישובים בשומרון ששבתו ליד הממשל בקלקיליה

דובר מטעם שובתי המחאה: כוונתנו היתה לבלום קיצוניים ולמנוע מעשים שלא ייעשו

מאת נדב שרגאי

המזכ"ל רן שומרון ייפגש הבוקר בלשכתו עם פורום ראשי היישובים בשומרון, בעקבות התגברות מעשי הפיגוע ביהודים באזור ועל רקע אירועי קלקיליה אתמול.

חיילים של צה"ל פינו אתמול בכוח 30 מראשי היישובים בשומרון שקיימו משמרת מחאה מול בניין הממשל בקלקיליה. הפינוי נעשה תוך כדי מגעים שקיימו המתיישבים עם לשכת המזכ"ל בניסיון לתאם פגישה עמו.

אביה של התינוקת יהנה אפקי שנפגעה ביום שישי ליד ביתוניה שבאיזור רמאללה, עם האבן שפגעה בה. התינוקת שהיתה עדיין בטיפול נמרץ בבית החולים הדסה עין כרם. צילום: חנינה ישראלי

יעקב אשל, דובר מטעם היישובים בשומרון מסר אתמול ל"הארץ", כי ההחלטה לצאת לקלקיליה ולשבות במקום עד שיאות המזכ"ל לקיים את הפגישה, נפלה על רקע ידיעות ברורות, שהגיעו לראשי היישובים, ולפיהם מתכננים קיצונים מבין המתיישבים פעולות עונשין.

"הכוונה היתה לבלום אותם ולמנוע מעשים שלא ייעשו", אמר אשל, "לכן החלטנו, ראשי היישובים לצאת לקלקיליה, שבה רבו מאוד הפגיעות ביהודים בתקופה האחרונה".

שרשרת האירועים שהובילה לפינוי בכוח של המתנחלים בקלקיליה החלה ביום ראשון בצהריים. קבוצת המתנחלים עשתה את דרכה לקלקיליה ונעצרה על ידי מחסום של צה"ל, כמה קילומטרים לפני הכניסה לעיר. המתנחלים השאירו את רכביהם ליד המחסום וצעדו ברגל עד למבואות העיר, שם נעצרו שנית על ידי מחסום אחר. הקבוצה שהתה במשך הלילה ליד המחסום, במזג אוויר קשה, ורק בבוקר הותרה כניסתם לעיר.

המתיישבים אומרים כי אתמול בשעה 11 בבוקר, ללא כל מעשה של פרובוקציה או הפרת סדר מצידם, החליט קצין צה"ל האחראי במקום, לפנותם תוך הפעלת כוח רב.

אחדים מהם ביקשו להיעצר אך בקשתם נדחתה. מקורות צבאיים אומרים, כי צה"ל החליט להימנע מתגובה על האירוע.

ארבעה פצועים ברצועה; לא נרשמו תקריות בגדה

שביתה כללית גם אתמול ● בן 13 מת מפצעיו

מאת דן סגיר והאיתן רבין, כתבי "הארץ"

אתמול שרר ברחבי הגדה שקט יחסי ולא נרשמו תקריות בין כוחות צה"ל לצעירים ערבים. השביתה הכללית שהוכרזה במחאה על אירועי יום ו' בשכם נמשכה גם אתמול. שכם וקלקיליה וכן מחנות הפליטים בלאטה ועסקר עדיין נתונים בעוצר. השקט היחסי קשור, כנראה, במזג האוויר הסוער.

אתמול מת בבית החולים "מקאסד", מפציעה קשה בראשו, באסד סעיד קורדה (13) משכם. על פי גירסת המשפחה השתתף בהפגנות במלאות שנה לאינתיפאדה, נתפש בידי חיילים, הוכה קשות והושלך מרכב. כתוצאה מכך ספג מכה בראשו, שגרמה לו נזק מוחי קשה. מבדיקה של צה"ל עולה שלא נמצא כל יסוד לסיפור, ולא נמצאו עדים היכולים לתת פרטים על נסיבות האירוע.

כוחות הביטחון הסירו עוצר על רוב מחנות הפליטים ברצועת עזה וקרוב לחצי מליון תושבים שרויים בעוצר.

מקורות ערביים מדווחים על התפרעויות בערי הרצועה, שבהן נפצעו 5 תושבים מירי כוחות צה"ל. דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר על 4 פצועים ברצועה ותאר את יום אתמול כיום שקט.

מקורות ערבים מסרו כי צה"ל פשט אתמול על משרד לישכת עורכי הדין בעזה והחרים מסמכים. שביתת המסחר הכללית ברצועה נמשכה אתמול ולא היו לימודים.

אכזבה וכעס בקרב מתנחלים על הפשרה לגבי התנחלויות

מאת נדב שרגאי, כתב "הארץ"

תגובות של זעם ואכזבה נשמעו אתמול בקרב המתנחלים על רקע הפשרה שהושגה בין הליכוד למערך בנושא ההתנחלויות הנרשמת במסגרת ממשלת האחדות.

מול משרד רה"מ ממשיכים זה היום השביעי 12 ראשי מועצות ופעילים של המתנחלים בגדה המערבית וברצועת עזה, בשביתת רעב שלהם, במחאה על מצב הביטחון והקפאת ההתיישבות. קו הפעולה המתגבש עתה בקרב ראשי המתנחלים, גורס לחץ על "התחיה" והמפד"ל להיכנס לממשלת האחדות כמעט בכל מחיר, כדי ללחוץ מבפנים לביצוע הסיכום על הקמת שמונה התנחלויות עוד בשנה הראשונה לממשלת האחדות.

אתמול קיבל רה"מ בלשכתו משלחת של ילדים מהיישוב פסגות שבהרי יהודה, שבאו להפגין מול לשכתו על מצב הביטחון בשטחים הכבושים. המשלחת מסרה לשמיר איגרת, בה מתואר בשיר מצב הביטחון באיזור מגוריהם.

בר־לב: הצתת מסגד איבטין – תגובה על גילוי רשת מחבלים

שר האוצר לרן כהן: לממשלה אין שליטה על שכרו של מנכ"ל קונצרן כלל ● ראשי רשויות יוכלו לכהן גם כחברי כנסת

באולם המליאה / עמוס בן־ורד

שר המשטרה חיים בר־לב אמר אתמול כי "למשטרה יש יסוד סביר להניח, שההצתה במסגד בכפר איבטין, בוצעה כתגובה על גילוי רשת המחבלים, שחלק מחבריה הן תושבי הכפר".

בכך דחה בר־לב את הפרסומים שיוחסו לגורמים במשרד הפנים, כאילו ייתכן שהדבר נעשה כפרובוקציה על ידי גורמים מוסלמים, המעוניינים בהעכרת היחסים בין ערבים לבין יהודים.

השר פנה מעל בימת הכנסת לפרנסי הציבור הערבי בגליל ולתושבי הכפר בפרט, בבקשה לנהוג מתינות ולא להרתם לנסיונות להביא ביטולה להיות בדו־קיום בין יהודים וערבים בישראל.

בדיון שהתפתח אמר חסין פארס (מפ"ם) שההצתה במסגד היא המשך של גילויי גזענות בארץ, ביניהם הצתת כנסיית ססיפל בירושלים והכנסייה בעכו.

תאפיק זיאד (חד"ש) שאל מדוע הגיעו הכבאים רק שעה לאחר ההודעה הטלפונית של תושבי הכפר. יוסף עזרן (ש"ס) כרך את גילויי הגזענות וגילויי חוסר הסובלנות כלפי הציבור הדתי, באמרו שאלימות מילולית הופכת במהרה למעשים. מיכאל איתן (ליכוד) אמר שאסור להתעלם מן הרקע להצתה, שהוא גילוי כנופיה בכפר שעסקה בחבלה.

על פי הצעת השר, הועבר הדיון לוועדת הפנים של הכנסת לכשתוקם.

ח"כים יוכלו להיות ראש רשויות

הכנסת קיבלה אתמול ברוב גדול הצעת חוק פרטית של דוד מגן (ליכוד), שתאפשר לראש רשות מקומית לכהן גם בכנסת. בכך יוסר סייג כפל התפקידים שהוכנס בחודש יולי, עם קבלת החוק האוסר על עיסוקים נוספים על ח"כים.

בעד הצעת החוק הצביעו נציגי הליכוד, הסיעות הדתיות, וכן ח"כ אלי דיין (מערך) ראש עיריית אשקלון. נגדו הצביעו כמעט כל חברי המערך, להוציא עמנואל זיסמן ודוד ליבאי, שנמנעו.

הבחירות לרשויות המקומיות ייערכו בעוד פחות מ־70 יום. כעשרה חברי כנסת הם ראש רשויות מקומיות, ועוד כמה מתכוונים להתמודד בבחירות. המשך הדיון בהצעה מדובר בוקמת ועדת קבועות לכנסת.

לממשלה אין שליטה על משכורת מנכ"ל "כלל"

שכרו של מנכ"ל כלל אהרון דובדני, 44,000 שקלים בחודש, אינו בשליטת הממשלה. כך השיב שר האוצר משה נסים על שאילתה בעל פה של רן כהן (רצ). החברות שניירות הערך שלהן נסחרות בבורסה, חייבות לדווח על המשכורות של חמשת בעלי השכר הגבוה ביותר שלהן, אך השליטה והניהול אינם בידי בעלי המניות.

"נערי רפול" ימשיכו לשרת

פרוייקט גיוס נערי שוליים לצה"ל ימשיך להתקיים, וההנחיה הקיימת היא שעל צה"ל לגייס את כל מי שמתאים ורוצה לשרת. כך אמר שר הביטחון יצחק רבין, בתשובה על שאילתא בעל פה של אלי דיין (מערך).

רובינשטיין: המערך ויתר על עמדות בעד סיכוי לקבל כסף

חיים אורון: הממשלה הזאת נולדה בחטא ● יגאל ביבי: הליכוד הפר הסכם מפורש, שלפיו היתה המפד"ל צריכה לקבל את תיק החינוך

ועדות וסיעות / עמוס בן־ורד

"הממשלה הזאת נולדה בחטא של גניבת דעת במערכת הבחירות והמשא ומתן של המלגות הע־בודה והמשא ומתן הקואליציוני", אמר אתמול ח"כ חיים אורון, שהביע את עמדתו הרשמית של סיעת מפ"ם בכנסת. "מקימיה לוקחים אחריות למהלכים המסוכנים ביותר בתחום החברתי־כלכלי ובנושא קידום השלום. אילו השתייכתי למחנה אחר – הייתי אומר ישמרני האל".

ח"כ אמנון רובינשטיין, יו"ר תנועת שינוי־המרכז בינה בחריפות את כניסת המערך לממשלת שמיר. "יום לאחר הצהרת פרס על נכונותו למשא ומתן עם כל פלשתינאי, שיפסיק את הטרור, הוא נכנס לממשלה האומרת את ההיפך המוחלט ואינה מוכנה לנקוט יוזמה כלשהי בעקבות התמורות שהתחוללו בעמדות אש"ף והברית ארה"ב בארגון זה. המערך ויתר על כל עמדותיו, לרבות נושא ההתנחלויות, תמורת הסיכוי של הגשמת כספים למשק ההסתדרות", קבע רובינשטיין.

ח"כ יגאל ביבי (מפד"ל) הביע אכזבה עמוקה מ"הפרת הסכם מפורש על ידי הליכוד", שלפיו צריכה היתה המפד"ל לקבל את תיק החינוך והתרבות. משרד הדתות הוא בסך הכל משרד כמו מחלקה במשרד ממשלתי [illegible]

[illegible] בעת ישיבת של סיעת המפד"ל בכנסת אתמול אמר [illegible] הבוחרים התקשרו לשם שני שרים של הליכוד, שהיו פעילים בתיווך בינו לבין המפלגות הדתיות החרדיות. הראשון בישר להם, ש"העניין נגמר למערך". השני אמר שלא יהיה נוכח בפגישת ראש הממשלה עם הסיעות הדתיות שנקבעה למאוחר יותר בערב, כי הוא מתבייש על הפרת ההסכמים.

ביום ד' שעבר עוד נפגשו ח"כ ביבי וח"כ יצחק לוי, מזכיר המפד"ל, עם שמיר והוא אישר שמשרד החינוך והתרבות יימסר לידי המפד"ל – שום דבר לא ישתנה, לדבריו, גם במקרה שתוקם ממשלה רחבה.

אכזבת המפד"ל היא עמוקה במיוחד נוכח העובדה שכבר בפגישתם הראשונה עם נשיא המדינה המליצו אנשי המפד"ל להטיל את הרכבת הממשלה על שמיר.

כעסה של ש"ס יצא במיוחד על כך ש"שמיר פגע בכבודו של המנהיג הרוחני" שלהם, הרב עובדיה יוסף. הם אומרים, ששמיר אישית נתן הבטחות לרב עובדיה במפגש שקיים אתו. עתה, שהוא מפר הבטחות אלה – בין היתר מסירת משרד השיכון לידי סיעה זו – זו פגיעה שלא במהרה יסלח עליה.

ביילין נגד האינתיפאדה

שר החוץ ב"ממשלת הצללים" של הלייבור הבריטי, ג'רלד קאופמן, שמע אתמול מפי ח"כ יוסי ביילין, כי תמיכה באינתיפאדה היא תמיכה באלימות.

ביילין התייחס לפרסומים בעיתונות הבריטית, שלפיהם התבטא קאופמן בחיוב להתעוררות הערבית. מי שמעודד אלימות, מרחיק את הסיכוי לפתוח בדרישה אמיתי בין ישראל לבין הפלשתינאים, אמר ביילין.

ח"כ יהושע מצא, ממליצי סיעת הליכוד, אמר אמש, כי טענת ביילין, שקיים בכנסת רוב למען הידברות עם אש"ף, מראה על "דמיון עשיר מעולם הזוי". לדברי מצא, "היפך הוא נכון: התומכים במגעים עם אש"ף בכנסת הם מיעוט קולני הבא לביטוי הרבה מעבר לכוחו".

הצעה לחלוקה אחרת של ועדות הכנסת

[illegible] לסיעות הקטנות, ואפשרות להשתתפות גדולה יותר בפעילות בכנסת.

על פי המפתח הזה יקבלו שתי הסיעות הגדולות (79 ח"כים) 1.5 חברי ועדה לכל חבר כנסת, ואילו הסיעות האחרות (41 ח"כים) יקבלו 1.6 חברי ועדה לכל חבר כנסת. ייצוגן של מפ"ם והתחיה, למשל, יורחב על פי הצעה זו והן תשתתפנה בחמש ועדות, כל אחת, במקום שלוש על פי הצעה של קודם. בארבע הוועדות העיקריות יתווסף נציג אחד של המערך ונציג אחד של הליכוד להרכב.

הוועדה המסדרת עומדת לדון ולהכריע בדבר בישיבתה הקרובה.

"שלום עכשיו" ליונים במערך: בואו למסע "לדבר עם אש"ף"

בימים הקרובים תיתכן פגישה בנושא זה בין שני הצדדים

מאת לילי גליל, סופרת "הארץ"

תנועת "שלום עכשיו" פנתה לקבוצת יונים במפלגת העבודה בבקשה לקבל את תמיכתם המוסרית במהלך ציבורי רחב הקורא להידברות עם אש"ף. ב"שלום עכשיו" מעריכים, כי דווקא על רקע הקמתה של ממשלת האחדות, אפשרית השתתפותם של יוני המערך במהלך שכזה, והיא עשויה להקנות לו משמעות ציבורית רבה, בניגוד לניכור שהיה קיים בין התנועה למפלגת העבודה בשנות קיומה של ממשלת האחדות הקודמת. כוונתה של התנועה ברחוב היונה מודעית.

בימים הקרובים תיתכן פגישה בנושא זה בין שני הצדדים.

יתכן שכבינים של המערך ישתתפו כבר בהפגנת "שלום עכשיו" המתוכננת למוצאי השבת בתל אביב, בקריאה "לדבר עם אש"ף עכשיו". על קיום ההפגנה, הוחלט במחוז הגלגל של "שלום עכשיו" שהתכנס שלשום בלילה, בהשתתפותם של פעילים רבים שחזרו לפעילות בתנועה, לאחר היעדרות בת שנים. בהפגנה צפויים גם לשאת דברים נציג פלשתינאי ונציג של ערביי ישראל.

בתשובה לשאלה בדבר שיתוף פעולה אפשרי עם "שלום עכשיו", אמר אתמול ח"כ אברהם בורג, מיוני המערך, כי להערכתו "בשלב הזה, יכול שיתוף הפעולה להיות יותר מזיק, מאשר מועיל. הקשר תואם השכנים מאוד, ויתכן גם, כי יוני העבודה יצטרפו כפרטים לחלק מן הפעולות, אולם עיקר המאמץ שלנו חייב להיות מנוצל לגיבוש המחנה היוני בתוך המפלגה, ולניסיון להשפיע על מוקדי ההשפעה מבפנים".

יהודים באנגליה מבקרים הזמנת "שר החוץ" של הלייבור לירושלים

ג'ראלד קאופמן, אורח משרד החוץ, הביע תמיכה בהתקוממות בשטחים

מאת שאול זדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ג'ראלד קאופמן, שר החוץ בממשלת הצללים של הלייבור האנגלי, העושה בישראל מאז תחילת השבוע, הוזמן לארץ על ידי משרד החוץ. בקהילה היהודית באנגליה הובעה התמרמרות על ההזמנה, לנוכח שזה הביע תמיכה באינתיפאדה.

קאופמן אמר בלונדון בעצרת במלאות שנה להתקוממות בשטחים: "אני רוצה בשלום ומשום שאני רוצה בשלום אני תומך באינתיפאדה". הוא הוסיף אז, כי מקרי המוות הטראגיים בשטחים "הם במידה אלה שאינם מכבים לדבר".

האלוף קוקס, יו"ר ידידי ישראל בלייבור, השוקלת להביא להתנצלותו של קאופמן מן האגודה, הביעה שאט נפש מן הדברים וטענה כי ניתן להסיק מהם, שקאופמן תומך בטרור. חבר הפרלמנט לשעבר איאן מיקארדו, אשר כינה את הסברה "שמנסריה קטנית", אמר: "לפעמים אני תוהה, אם קאופמן, כמו ברונו קרייסקי, חש צורך להתכחש כך על מנת למצוא על היותו יהודי".

הוא מתח ביקורת על הזמנתו לישראל. "האגוד באירוניה כי יש להבינו שירושלים אינה שהוגה לספיקת שיש לו על הזיש. "ברור הם אוהבים להאכיל את הגוה הרושך אותם" הוא שאל.

מושל בית לחם ביקש מהסוחרים לקשט חנויותיהם לחג המולד

בניסיון לשנות החלטתם שלא לקשט לאות אבל על הרוגי האינתיפאדה

מאת דן סגיר

בניגוד למנהג בבית לחם בפרוס חג המולד, החליטו השנה בעלי החנויות בעיר שלא לקשט את חלונות הראווה שלהם בעצי אשוח — לאות אבל על נפגעי האינתיפאדה. המושל הצבאי של העיר, כינס אתמול את בעלי החנויות וביקש מהם שלא להשבית את מסורות חג המולד בעיר, ולקשט את החנויות כבכל שנה.

חלק מהסוחרים שנענו לפגישה סרבו להגיע, ואילו הבודדים דחו את הבקשה. ח"כ רן כהן מסיעת ר"צ שלח אמש מכתב לשר הבטחון ובו מחה על צעדו של המושל. כותב ח"כ כהן: "הכיבוש אינו יכול לשלול מאיש את הזכות לאבל, לעצב, ולהזדהות עם שכול." לדברי כהן, אמנם דברי המושל הצבאי לא הוצגו כפקודה, אך במצב היחסים של מושל הכבושים, גזירה כזו מתפרשת כהוראה שאי קיומה מבשר ענישה.

במכתב שואל ח"כ רן כהן, מהי סמכות המושל לתת הנחיות כאלה, מהו הצידוק הבטחוני והענייני לצעד כזה, אם צה"ל מתנה על טקסים דתיים נוצריים ואם אין בכך משום התערבות של הצבא בחיי התושבים.

הגעת לפסגה... עכשיו אתה יכול להתגורר בה.

גולדה על הפארק

75 דירות גג במרכז תל-אביב

הפרוייקט: בנין מגורים אקסקלוסיבי, צמוד לפארק דובנוב גינת ברקוביץ ולמשכן האומנויות ע"ש גולדה מאיר. ייבנה בקרבת קרן הרחובות שאול המלך ולאונרדו דה וינצ'י, על פארק של 28 דונם.

יזם: רמיר מרכז גולדה בע"מ נמנית עם חברת הבניה הוותיקה **"רמיר מפעלי בניה והנדסה בע"מ", בניהול מהנדס י. יודסין.** רמיר בנתה מבנים יוקרתיים רבים בשנים 1945-1988. בין היתר: בית אסיה, בנין עיריית ת"א-יפו, "הפנטגון" - תעשיה צבאית, מוזיאון תל-אביב, מלון דן, אוניברסיטת ת"א, אוניברסיטת חיפה, מכון ויצמן, תחנת רכבת ארלוזורוב, תעשיה אוירית - לוד.

תכנון: אדריכל יעקב רכטר, חתן פרס ישראל. עיצוב הדירות מלווה ע"י אדריכלים מישראל ומחו"ל, בעלי מוניטין ונסיון בתכנון פנים.

המיוחד: חזיתות - ציפוי אבן ירושלמית. לובי כניסה 500 מ"ר עם ויטראז' לגן. בריכת שחיה מקורה חלקית - 300 מ"ר מועדון כושר, ג'קוזי, סאונה, חלונות ורצפות אטומים לרעש, קירות חוץ כפולים ומבודדים. יחידת מזוג דירתית נפרדת, גלאי אש ועשן. חניון תת קרקעי - 2 מקומות חניה לדירה. מרתף יעות מוגן וממוזג. צלחת לווינים, מערכת וידאו, אבטחה כל היממה, גנרטור חימום לשטחים ציבוריים ולכל דירה.

ערבויות בנקאיות ומשכנתאות

מאוש הפק.

רמיר מרכז גולדה בע"מ

רח' גליקסון 10, תל-אביב טל. 283372, 287521, 03-280925

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

החל מבצע ישראלי־מצרי לסימון 14 אבני גבול בין רפיח לטאבה

החודש יסומנו רוב הנקודות לאורך הגבול ● המצרים מרוצים מהקצב

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"אנו מרוצים מהתהליך של סימון 14 נקודות הגבול שהיו שנויות במחלוקת בינינו לבין ישראל, קצב הסימון משביע את רצוננו והישראלים נוחים", כך אמרו אתמול קציני צבא מצריים במסוף הגבול ברפיח, עם התחלת הסימון אתמול, בהתאם להחלטת הבוררים.

אתמול בשעות הבוקר המוקדמות הגיעו למסוף רפיח אנשי המישלחת הישראלית בראשותו של מפקד היחידה לכתות הדים, תת אלוף קותי מור וקצין הקישור למצרים סגן אלוף נסים לוי. איתם הגיעו למסוף כלי רכב צבאיים, טרקטורים, דחפורים, משאיות ועליהן אבני הגבול, מוטות מדידה וציוד טכני נוסף.

בצד המצרי הגיעו קצינים מצריים בכירים בראשותו של בריגדיר מוסעד, אך משום מה מפקד היחידה המצרית גורל חירם שאמה לא הגיע. עם אנשי המשלחת המצרית הגיעו צלמים ועיתונאים רבים. המצרים וידאו שהישראלים אינם נכנסים חמושים לתחום מצרים ורשמו את כלי הרכב.

סרן דן אברהם ובריגדיר מוסעד ממצרים מציבים יחד ליד חבל בנקודת המעבר המהווה קו מעבר הגבול ברפיח. (צלום: איתן רבין)

בתחילה הוצבה אבן גבול מספר 7 במקום המוסכם, לאחריה הוצבו אבני גבול 14 ו־26 ואחר הצהריים הופסק הסימון.

תת אלוף מור אמר ל"הארץ": "שתי המשלחות מתואמות ואין שום בעיות שנוצרו במהלך סימון הגבול אתמול. השטחים הפרובלמטיים הם אבני הגבול באיזור ראס אל נקב והטאבה.

סופר "הארץ" מציין כי בחודש זה יסומנו רוב הנקודות, ובמקומות קשים לגישה – בעזרת מסוקים.

שיא בצריכת חשמל: 3,460 מגה־ואט

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

שיא חדש בביקוש לחשמל נרשם אמש סמוך לשעה שבע בערב 3,460 מגהואט.

שיא צריכת החשמל הקודם הושג בפברואר – 3,330 מגהואט ואילו הביקוש הגבוה ביותר בדצמבר אשתקד היה 3,240 מגהואט.

חברת החשמל הצליחה אמש, סמוך לשעת השיא, לספק את כל הביקושים. אתמול בבוקר חזרה לעבודה יחידת כוח גדולה של 350 מגהואט בתחנת הכוח בחדרה ויחידה זו סייעה לספק את ביקושי השיא. כל טורבינות הגז של חברת חשמל הוכנו לפעולה בשעות הערב.

לפי הערכה, עיקר הביקושים היה במיגזר הביתי והדבר בא לידי ביטוי בעומסים הגבוהים שנרשמו בכל תחנות ההשנאה (טרנספורמציה). לפי אותן הערכות גדלו הביקושים במיגזר הביתי בשיעור של כ־20% בהשוואה לשנה שעברה בעוד שבמיגזר התעשייתי מסתמנת האטה ברורה בגידול בביקושים.

מחר ייפסק הגשם; הושג הממוצע לאמצע דצמבר

מאת אלי אלעד ומנחם הורוביץ
סופרי "הארץ"

הגשמים שירדו בשתי היממות האחרונות הם גשמי ברכה לחקלאות ולמשק המים.

דובר מקורות, מרדכי יעקובוביץ, מסר כי החברה מצמצמת במידה ניכרת את אספקת המים לחקלאות. אם הגשמים ימשכו צפוי שתחל זרימה עילית של מים, אשר יגיעו למאגרים השונים, שהתרוקנו בעקבות הקיץ, ומה שחשוב יותר: יתרמו לשיפור מיפלס מי התהום. משק המים משווע לגשמים רבים נוספים, אמר הדובר.

ירידת הגשמים האחרונים העלתה את כמות המשקעים למלוא מיכסת המשקעים הממוצעת עד לאמצע דצמבר ברוב חלקי הארץ.

(ע) גשם יוסיף לרדת בלילה, בעיקר בצפון הארץ ובמרכזה, ומחר יחלשו הגשמים בהדרגה, ביום רביעי צפויה הפסקת הגשמים, ומזג האוויר יהיה מעונן חלקית עד יום שישי.

בחרמון נמשכו סופות שלגים; אתר החרמון אמור להיפתח מחר למטיילים, אך עדיין אין תנאי גלישה מתאימים באתר. גובה השלג ברכבל התחתון הגיע כבר לחצי מטר.

הפילהרמונית של זגרב עם סולנים רוסים לביקור בארץ

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

התזמורת הפילהרמונית של זגרב תבוא להופעות בישראל במאי 89, עם זמרת המצו־סופרן אירינה ארכיפובה והמנצח פאול כוגן, מתיאטרון בולשוי של מוסקווה.

התזמורת תבצע בביקור זה שלוש תוכניות של יצירות רוסיות. הראשונה שבהן, שתבוצע במוצאי יום השואה, תהיה "שירים ומחולות מוות", מיצירות מוסורגסקי ושוסטקוביץ', שהוכנה במיוחד לזכר קרבנות השואה.

המצו־סופרן אירינה ארכיפובה היא אחת הסולניות של תיאטרון בולשוי. המנצח פאול כוגן הוא בנו של הכנר הנודע ליאוניד כוגן. הביקור בישראל מאורגן על־ידי האמרגנית אורלי ביגל, ללא קשר לתנועת הידידות ישראל־ברית המועצות, שבמסגרתה התקיימו ביקורי אמנים רוסיים בארץ עד כה.

מאז תחילת השנה

יותר תאונות, יותר נפגעים; פחות הרוגים

מאת איתן אבריאל

מאז תחילת השנה נרשמו במשטרת ישראל כ־14 אלף תאונות דרכים, שבהן נפגעו כ־21 אלף איש, מהם 450 הרוגים. נתונים אלה, שמסרה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מלמדים כי בהשוואה לשנה שעברה חלה עלייה של 3% בתאונות ועלייה של 4% במספר הנפגעים, אולם ירידה בשיעור של כ־3% במספר ההרוגים.

בחודש נובמבר השנה הסתכמו מספר התאונות עם נפגעים ב־1231, מהם 80 תאונות קטלניות ו־216 תאונות עם פצועים קשה. כמו כן נמסר כי בשלושת החודשים האחרונים היה מספר התאונות הממוצע לחודש נמוך ב־2% לעומת החודשים יוני־אוגוסט, אך גבוה ב־5% בהשוואה לחודשים מארס־מאי השנה.

תנועת בית"ר בבת ים קובלת על קיפוח מצד העירייה

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

תנועת הנוער בית"ר בבת־ים טוענת לסחבת וקיפוח מצד העירייה, בכך שאינה מבצעת שיפוץ הסניף ברחוב בלפור, למרות שהתקבלו לשם כך כספים ממפעל הפיס.

המיבנה הקודם התמוטט, ולדברי רכזת התנועה בעיר, הבטיח סגן ראש העיר וראש אגף החינוך שבעירייה אברהם (?) לפני שלושה חודשים, לעשות בהקדם לשיפוץ המיבנה. התנועה אף המציאה את כל האישורים הנחוצים למהנדס העיר.

תרומות דם עצמיות לניתוחים בבי"ח השרון – למניעת זיהום

פרופ' אליהו ענטבי: בשיטה זו מופחת החשש מהידבקות במחלות ויראליות ונמנעת היחלשות של המערכת החיסונית של הגוף

מאת עדנה אריזהר (?)
סופרת "הארץ"

במחלקה הכירורגית בבית החולים "השרון" בפתח תקוה החלו לתת עירוי דם למנותחים מתרומה עצמית. מנהל המחלקה, פרופ' אליהו ענטבי, מסר כי שיטה זו מצמצמת זיהומים לאחר ניתוחים והידבקות במחלות ויראליות שלא ניתן להתגונן בבדיקות שגרתיות של מנות דם, כמו דלקת כבד זהומית (הפאטיטיס) מסוג "נון אי נון בי", מלריה, "ציטומגלוירוס" מקבוצת הרפס.

יתרון נוסף של עירוי עצמי, הוא אינו מחליש את תגובות מערכת החיסון. לדברי פרופ' ענטבי, יש המאמינים בתאוריה לפיה תוחלת החיים של מקבלי מנות דם מתורם זר קצרים יותר, אך יש המפקפקים בכך, והשאלה נמצאת בבדיקה מדעית.

ד"ר משה גיבס, רופא בכיר במחלקה, מסר כי אחת מכל 10 מנות דם גורמת למקבל העירוי דלקת או זיהום. לאחד מכל 1000 יש סיכון של הידבקות בדלקת כבד זיהומית. לגבי הבדיקות המוקדמות לגילוי נוגדני איידס בתרומות הדם – יש הערכה בארצות הברית כי אחת מכל 100 אלף מנות דם יכולה לשאת נוגדני איידס למרות שעברה בדיקה.

מנהל בנק הדם בבית החולים, ד"ר ג'ורי אורלין, ציין כי אין מודעות היום בקהילה הרפואית ליתרונות של תרומת דם עצמיות. הוא מסר כי 30% מהחולים הזקוקים לניתוח מקבלים יותר ממנת דם. כאשר לא מנוצלות כל מנות הדם, מועברות יתרות התרומה לבנק הדם. את תרומת הדם ניתן לאחסן עד 35 יום. את התרומה העצמית יש לבצע תקופה קצרה יותר לפני הניתוח. כאשר נתרמה יותר ממנה אחת, יש להמתין בין תרומה לתרומה 72 שעות.

ד"ר אורלין הוסיף כי כמעט לכל אחד מותר לתרום דם לעצמו, גם אם נפסל כתורם דם למישהו אחר.

תושבים בת"א מסמנים לעצמם מקומות חנייה בניגוד לחוק

דובר העירייה: כדי לפתוח חנייה בחצרות נחוץ אישור אגף התנועה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

תופעה של השתלטות פרטית על מקומות חנייה בתל־אביב הולכת ומתרחבת באחרונה. תושבים המתקשים למצוא מקומות חנייה סמוך לביתם מנמיכים את שפת המדרכה, פורצים את גדר הבית ומחנים את המכונית בחצר הבית. במקביל לכך הם צובעים את שפת המדרכה בצבעי אדום־לבן או מסמנים "איקס" על הכביש ליד הכניסה שיצרו כדי להתריע אחרים מחנייה שם.

פעולות כאלה גורמים לכעס רב מצד דיירים באיזור שכן, כי בכך נגזלים מקומות חנייה נוספים השייכים לציבור הרחב.

בתשובה לשאלת סופר "הארץ" אישר דובר עיריית תל־אביב בני כהן כי אכן מתקבלות פניות מצד תושבים על מעשים מעין אלה. הוא אמר כי פעולה שכזו הינה עבירה על החוק. כאשר מתקבלת תלונה מעין זו היא נבדקת ואם מתברר כי תושבים לקחו את החוק לידיהם, באים עובדי העירייה, מגביהים את שפת המדרכה ומוחקים את צבעי האדום לבן.

הדובר ציין כי כדי לפתוח חנייה בבית מגורים יש צורך באישור מאגף התנועה. אישור כזה ניתן למשל לנכים, וכן לדיירי בניינים בהם יש מקום חנייה לכלי רכב אחדים. כאשר הפריצה מאפשרת חנייה בחצר למכונית אחת – לא יינתן רישיון.

תיירת נספתה בחנק בחדרה שהפך למלכודת גזים רעילים

מהתלקחות רדיו מפלסטיק ● היתה עוזרת בית ברמת השרון תל־אביב

(ע) עוזרת בית, תיירת מאנגליה בת 21, נספתה אתמול לאחר שנלחמה על חייה בציפורניה בנסיונה להיחלץ מחדרה החשוך העשן, שהפך למלכודת גזים רעילים, אך מאמציה עלו בתוהו. אתמול בבוקר נמצאה הצעירה ללא רוח חיים בבית משפחת גנבין (?), שהעסיקה אותה כעוזרת־בית, ברחוב הלפיד 1 ברמת השרון.

מפקד מכבי־האש בהרצליה אלי כולון מסר שהצעירה ניסתה להימלט מחדרה, בקומה הראשונה של הבית, על־פי עדותם האילמת של סימני ציפורניה, ששרטו את הקיר. אבל החושך והעשן הסמיך היו בעוכריה.

מוקד האש הראשוני עולה, שהגזים נפלטו כתוצאה מהתלקחות רדיו טייפ עשוי מפלסטיק מאש של נר רועד שהיה מונח בסמוך. בשעת שפרצה הדליקה, היתה הצעירה שקועה בתרדמה, והעירה, ככל הנראה, בתחושת חנק, אך מאוחר מדי.

דיירי הבית, שהיו בקומה השניה לא שמעו, לדבריהם, שום קול מחדרה.

רק בשבע בבוקר, נתעורר חשדם, לאחר שלא יצאה מן החדר ולא השיבה לקריאותיהם, והם הזעיקו את המשטרה.

היועץ המשפטי דחה בקשתו של פרקליט משראווי להיפגש עמו

רצה להתריע על "נהלי חקירה פסולים" נגד מרשו, החשוד ברצח איש־ואקף ● לשכת חריש: היועץ אינו מתערב בתיקים שבחקירה משטרתית

מאת ראובן שפירא

עו"ד ד"ר פנחס גולדשטיין, פרקליטו של סלומון משראווי, החשוד ברצח של יו"ר ועד הנאמנים של הוואקף ביפו, ביקש מהיועץ המשפטי לקבלו לראיון בהקדם האפשרי כדי להתריע בפניו על "נהלי חקירה משטרתיים פסולים לכאורה".

דוברת משרד המשפטים מסרה כי הפנייה נדחתה, מפני שהיועץ אינו מתערב בתיקים שהם בהליכי חקירה משטרתית.

בשבוע שעבר הוארך מעצרו של משראווי ב־15 ימים נוספים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לאחר שכבר היה עצור 30 יום. חוקרי המשטרה סבורים כי הצליחו להפריך את האליבי של משראווי, והם משוכנעים כי בידיהם ראיות לכאורה המצדיקות הגשת כתב אישום נגדו. משראווי תובע בדיקת פוליגראף, והמשטרה מסרבת לבדיקה כזאת. גורמים בכירים בפרקליטות היססו עד לאחרונה אם להגיש כתב אישום נגד משראווי על בסיס הראיות שאספה המשטרה. המשטרה לוחצת ונראה כי בסופו של דבר יוגש כתב אישום נגד משראווי.

עו"ד גולדשטיין אמר לסופר "הארץ" כי ביקש לבוא אל היועץ המשפטי, מפני שהוא מפקפק אם המשטרה העבירה ליועץ את כל המידע שבידיה כאשר ביקשה אישורו להארכת המעצר. לדבריו, בידי הסנגוריה יש חומר המצביע לכאורה על נהלי חקירה פסולים, שימוש שלא בתום לב בחומר שנמסר למשטרה על ידי הסנגוריה והפעלת לחצים על אנשים למסור עדויות או לשנות עדויות שנמסרו.

בתגובה מסרה דוברת משטרת תל אביב: "עו"ד גולדשטיין נפגש עם סגן מפקד המחוז ועם קצין החקירות של מרחב איילון והעלה בפניהם את טענותיו. כל טענותיו נבדקו. הובהר לעו"ד כי חומר הבדיקה מהווה חלק בלתי נפרד מהראיות שבתיק שהועבר לפרקליטות המחוז. צוות החקירה נמצא בקשר קבוע עם פרקליטות המחוז ולדרישות הפרקליטות בוצעו השלמות חקירה. המשטרה דוחה מכל וכל את טענות העו"ד על הסתרה כביכול של חומר חקירה".

הרופאים מחדשים השיבושים בבתי החולים הממשלתיים בצפון הארץ

מרפאות החוץ והמכונים סגורים היום; מבוצעים רק ניתוחים דחופים

מאת עדנה אריזהר (?)
סופרת "הארץ"

רופאי המדינה מחדשים את השיבושים במערכת האישפוז הממשלתית.

היום צפויה השבתת בתי החולים בצפון: זיו בצפת, פוריה בטבריה, בית החולים הממשלתי בנהריה, בתי החולים רמב"ם ורוטשילד בחיפה והלל יפה בחדרה.

כמו כן ישבתו בתי החולים הגריאטריים בית שלימן בחיפה ובית החולים בפרדס חנה, וכן בתי החולים הפסיכיאטריים מזרע בעכו, טירת הכרמל ושער מנשה ליד פרדס חנה.

בתי החולים אלו יופעלו מחר במתכונת שבת. מרפאות החוץ והמכונים יסגרו ובחדרי הניתוח יבוצעו רק טיפולים וניתוחים להצלת חיי אדם.

מחר ישבתו בתי החולים העירוניים בתל־אביב איכילוב, רוקח והקריה. מחרתיים צפויה השבתת בתי החולים שערי צדק בירושלים, ברזילי באשקלון ואסף הרופא בצריפין, בתי החולים לחולי נפש "איתנים" וכפר שאול ליד ירושלים.

עובדי המעבדות בשרות המדינה, משביתים גם היום את מעבדות בתי החולים זיו בצפת, פוריה בטבריה, בית החולים הממשלתי בנהריה ובבתי החולים רמב"ם ורוטשילד בחיפה, ולישכת הבריאות המרכזית בנצרת. ההשבתה בצפון תסתיים מחר בבוקר.

באסיפת חירום שקיימו אתמול עובדי המעבדות הוסר האיום להשבית את כל המעבדות שבלשכות הבריאות בארץ.

מנכ"ל הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים, הודיע כי אם עד סוף השבוע לא יפתרו המעסיקים במו"מ עם העובדים, ישבתו ביום א' כל המעבדות בבתי החולים הממשלתיים בארץ.

היום חלוקת מסכות גז לתושבי מורשה ושלומי

מאת דן סגיר
סופר הצבאי של "הארץ"

הג"א יתחיל היום בחלוקת מסכות גז וערכות התגוננות מפני חומרי לחימה כימיים לתושבי שכונת מורשה ברמת השרון והעיירה שלומי בצפון.

מסכות הגז וערכות ההתגוננות של כל תושבי המדינה האחרים, יישארו במחסנים מרוכזים ויחולקו רק בשעת חירום ובמקרה של מלחמה ותקופת מתיחות. חלוקת הציוד ל־6,700 התושבים, שתימשך שלושה ימים, נערכת במסגרת ניסוי לתקופה של שנה, שעורך הג"א, כדי להחליט סופית בשאלת איחסונו של ציוד ההתגוננות מפני חומרי לחימה כימיים.

בעבר נעשה ניסיון דומה, ואז התברר שציוד החירום לא נשמר היטב, התושבים השתמשו בו למטרות שונות והשחיתו אותו. ההחלטה לערוך ניסוי התקבלה לאור השימוש שנעשה בשנים האחרונות בנשק כימי במלחמת איראן־עירק, וכן הצטיידות הגוברת של מדינות העימות הערביות בטילי קרקע־קרקע בעלי ראשי נפץ כימיים, המסוגלים לפגוע במטרות אוכלוסיה בישראל.

העובדים ב"בילינסון" דורשים התפטרות פסה

מאת עדנה אריזהר (?)

ועד רופאי המרכז הרפואי "בילינסון" ומועצת עובדי המוסד, החליטו אתמול בתום ישיבה משותפת, לתבוע ממנכ"ל קופת חולים נחום פסה, להסיק מסקנות לאלתר ולהתפטר מתפקידו, זאת בשל שיטות פסולות (?) שהוא מפעיל נגד הנהלה ועובדי בית החולים.

העובדים זועמים על כוונת ההנהלה להפסיק את עבודתו של המנהל האדמיניסטרטיבי של המוסד זאב גבתון, לפני מועד יציאתו לפנסיה ולשלם לו שכר במשך שישה חודשים, ובמקומו למנות אדם שיהיה "מטעם ההנהלה המרכזית" כדי שיוכל לפטר עובדים.

לדעת העובדים החלטת ההנהלה להציב אדם מבחוץ לתפקיד ניהולי, מוכיחה כי הדיבורים על אוטונומיה הם סיסמה שאין לה כיסוי. "אם הנהלת הקופה חושבת שהיא תוכל לבצע פיטורי עובדים היא טועה", מבהיר יושב ראש הוועד אמנון אלברט.

בתגובה נמסר מהנהלת קופת החולים כי בית החולים בילינסון נמצא על סף ריאורגניזציה והתייעלות. רוטציה בתפקידים היא עקרון חשוב בייעול המערכת וכל השינויים הנדרשים בכך, נעשו בתאום מלא.

מאסר בפועל למזכיר מושב ולגזבר על עבירות מרמה

(ע) נחום דמתי, לשעבר מזכיר מושב אחיהוד ועוזר שר החקלאות, נידון לשנת מאסר בפועל לאחר שהורשע בהוצאת כספים במרמה מהמושב. משה אריכא, גזבר המושב לשעבר, נידון ל־7 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע בקבלת שוחד.

"ההרגשה של המושבים שיש אפשרות למשוך ולמשוך כספים כשהסכומים נרשמים רק בכרטיסו של החבר לזכות או חובה, והעדר פיקוח, גרמו לכך שהנאשמים ירגישו שקופת הכלל יכולה להיות קופתם האישית", קבע בגזר דינו שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, הד"ר דן ביין, בגזר דינם של הנאשמים, חברי מושב אחיהוד.

פרקליטות מחוז חיפה טענה בכתב האישום, כי משה אריכא קיבל שוחד מחבר מושב שביקש להכליל את שמו ברשימת מקבלי פיצויים בשל נזקים שנגרמו בשיווק יבול ענבניות. אריכא היתנה את הכללת שמו של החקלאי שביקש לשבצו בין מקבלי הפיצויים בכך שהחקלאי יכניס לזכותו חלק מכספי הפיצויים. כן הואשם אריכא בתידלוק רכבו הפרטי על חשבון המושב.

נחום דמתי, טענה התביעה, הזמין ציוד סניטרי ואריחים לוילה פרטית שבנה במושב כשהוא רושם את הציוד והאריחים כאילו אלה הוזמנו עבור הצרכניה שנבנתה באותה עת במושב. עוד הואשם דמתי בהוצאת כספים במירמה מהמושב בתידלוק רכבו הפרטי על חשבון המושב.

חוק התכנון והבניה – 1965
מרחב תכנון מקומי מטה יהודה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה מטה יהודה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה – התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

[illegible]

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

11.12.1988

עובדי הוד המגדר
קרית־גת תולון
מתאבלים על מותו ללא עת של חברנו ומנהלנו לעבודה
מוריס ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

למשפחת תושב ובנק ישראל
אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של
אפרים תושב ז"ל
הנהלת "בהלת" ועובדיה

דחפון
שרות הודעות מלאכי של הרקי
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ,
הנהלת משרד החוץ ועובדיו
משתתפים בצערו של
שלמה הובר
על פטירת
אמו ז"ל

לרחל רון
קבלי השתתפותנו באבלך על מות
האם ז"ל
ההנהלה ועובדי
הספריה המרכזית ע"ש סוראסקי
אוניברסיטת תל־אביב

קבלת מודעות אבל
03-735588/9
גם במוצאי־שבת עד חצות

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירת מנהלנו היקר והמסור
מוריס שופן
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי, י"ב בטבת תשמ"ט (20.12.88)
בשעה 15.00 בבית העלמין החדש בקרית־אתא
התחבורה תועמד לרשות המלווים בשעה 14.30 מתחנת מפעל "הוד" שבבבי"ש קרית־אתא ובשעה 14.45 ליד בית המנוח רח' רמז 6 קרית־אתא
חברת הוד
ההנהלה והעובדים
רמי שני וב"ב

8 שנים מאז הלך מאיתנו אהובנו
אברהם תאומים
ז"ל
זכרו לא ימוש מאיתנו לעד
המשפחה

יקירתנו
חיה גורשטיין (לבית גלינבסקי) ז"ל
איננה עוד איתנו
ההלויה התקיימה אתמול יא' בטבת תשמ"ט 19.12.88
יושבים שבעה בביתה בתל־אביב
המשפחה האבלה

קדיש
שרותי קבורה
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרות לילה: 413080

משפחת קדמן | החברה הנומיסמטית לישראל | מוזיאון ארץ ישראל תל־אביב ביתן קדמן למטבעות
במלאת 25 שנים לפטירתו של
לאו קדמן ז"ל
נקיים ערב לזכרו ביום ב' 26.12.88, בשעה 20:00
בביתן קדמן למטבעות במוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב.
בתכנית: מדבריו.
דברים לזכרו.
הרצאה של ד"ר א. קינדלר: "מטבעות אכסום". (קשרים בין אתיופיה לארץ־ישראל בתקופה הרומית ביזנטית).
מוקירי זכרו מוזמנים

לסטלה ולמשפחה
משתתפים באבלכם על מות
הרי סטטמן ז"ל
ר. מרכוס ושות'
ומשפחות: מרכוס, נויברגר, להט, אריליך

המוסד לביטוח לאומי
הודעה למבוטח העצמאי ולמבוטח שאינו שכיר ויש לו הכנסה
בפנקס המקדמות לשנת 1989 תמצא את האישור השנתי למס הכנסה על דמי הביטוח ששילמת בשנת המס 1988.
אם תשלם עד 31 בדצמבר 1988 את מקדמת חודש דצמבר, שמועד פרעונה 15 בינואר 1989, ו/או את הפרשי השומה, שהודעה עליהם תישלח אליך בימים הקרובים, ייכללו גם הסכומים האלה באישור שתקבל.
המח' להסברה וליחסי ציבור

ראש ממשלת הודו מבקר בפקין בפעם הראשונה אחרי 34 שנים

ראש ממשלת סין לי פנג אחז בזרועו של רג'יב גנדי ואמר: "אין כל סיבה ששתי הארצות הגדולות שלנו לא ילכו יד ביד"

פקין (ע"צ וע"ה). ראש ממשלת הודו רג'יב גנדי הגיע אתמול לפקין לביקור רשמי ראשון של ראש ממשלת הודו בסין מזה 34 שנים.

גנדי הביע תקווה, כי ביקורו מסמן פתיחה חדשה בקשרים, שבין שתי המדינות האסיאניות הגדולות. מיד עם הגיעו יצא גנדי להיכל האומות לפגישה עם ראש הממשלה לי פנג.

במקום קבלת הפנים אמר למארחו: "אנו חייבים להיפגש לעתים יותר קרובות. הגיע הזמן לכך. אני מקווה שביקור זה יביא עמו פתיחה חדשה".

ראש הממשלה הסיני אחז בזרועו של גנדי ואמר כך אמר לו "אין כל סיבה ששתי הארצות הגדולות שלנו לא ילכו יד ביד".

בתוך היכל האומות סקרו שני המנהיגים משמר כבוד לצלילי ההמנונים הלאומיים שניגנה תזמורת צבאית.

היחסים בין הודו לסין היו מתוחים שנים רבות, מאז פרצה ביניהן מלחמת גבולות לפני 26 שנים. שמונה סיבובי שיחות התקיימו להסדרת הסכסוך. אולם הדיונים לא נשאו תוצאות.

הודו תובעת שטח של 38 אלף קמ"ר, המוחזק על ידי סין במערב הרי ההימאלאיה. סין תובעת שטח של 90 אלף קמ"ר, המצוי כולו בידי הודו.

גנדי צפוי להיפגש גם עם המנהיג הסיני דנג קסיאופינג ועם ראש המפלגה הקומוניסטית, זאו זיאנג, במהלך הביקור, שיימשך חמישה ימים.

הוא התקבל בנמל התעופה על ידי ראש הטקס קי יואבלינג, שהוא גם שר תעשיית המתכת בממשלת סין.

תעלומה סביב "כרוז יהודי" במקום פיצוץ בצרפת

מאת יואב מוקר
כתב "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). מהגר ממוצא תוניסאי נהרג אתמול ו־12 פועלים אחרים, רובם מוסלמים, נפצעו בהתפוצצות מטעני חומר נפץ שהוטמנו במעון־מהגרים בעיירה קאניה־סור־מר, לחוף הריביירה הצרפתית. בסמוך לאתר ההתפוצצות מצאה המשטרה כרוזים חתומים על־ידי "ארגון הלוחמים היהודיים – קבוצת מצדה".

ממצאי החקירה העלו שהיו אלה שלושה מטעני נפץ בעוצמה ניכרת שהוטמנו בחזית המעון ובחדר המדרגות. הם התפוצצו סמוך לשעה 4 לפנות בוקר.

ההערכה הראשונית של חוקרי המשטרה הצרפתית היא שהחתימה ה"יהודית" על הכרוזים איננה אמינה. הסברה היא, כי היו אלה פעילים קיצוניים מחוגי הימין הניאו־פאשיסטי שהתנכלו למעון־המהגרים, בו משוכנים בדרך כלל פועלים ממוצא ערבי וצפון־אפריקאי. החתימה בשמו של "ארגון הלוחמים היהודיים" נועדה, על־פי השערה זו, להפליל חוגים יהודיים קיצוניים.

אנשי צוות והמטוס הרקולס של חיל האוויר בשדה התעופה בארמניה – צילום ראשון של דובר צה"ל. (צלום: דובר צה"ל)

הוחל לבנות מחדש בתי־מגורים באחת מ־3 ערי ארמניה ההרוסות

אלפי קרונות של ציוד חירום סתמו מערכת מסילות הברזל לארמניה

מוסקווה (ע"ה). פועלים ארמנים החלו אתמול לבנות מחדש גושים של בתי מגורים בעיר קירובאקאן אחת משלוש הערים שהושמדו כמעט כליל על ידי רעידת האדמה האחרונה.

צוותות חילוץ והצלה המשיכו תוך כדי כך לחפש אחר גופות של אלפי אנשים שעדיין קבורות בתוך הרי ההריסות השבורים, 12 יום לאחר הרעש. אולם כלי התקשורת הסובייטים דיווחו כי אף אחת לא הולצה בחיים.

בהודעה רשמית שהופיעה בעתון "פראוודה" דיווחה ועדת הפוליטביורו שהוקמה לטיפול במבצעי הרעש, כי מסילות הברזל לארמניה נסתמו על ידי אלפי קרונות, הנושאים ציוד חירום ואספקה לנפגעים.

"על מנת להתגבר על המצב שנוצר, הוועדה הקימה כוח שיפקח על תנועת הרכבות ויוודא שלא פחות מאלפיים קרונות רכבת יפורקו מדי יום ביומו", נאמר בהודעה.

השלטונות מצפים להשלים תוך שלושה ימים את פינוי כל אזור הרעש מכל אלה שאינם קשורים ישירות בפעולות השיקום והבינוי. יותר מ־50,000 אנשים פונו מן האיזור מאז ה־7 בדצמבר.

בקירובאקאן, עיר בה היו 160,000 תושבים ואשר יותר ממחציתה נהרסה להלוטין, החלו פועלים מקומיים לבנות בתי מגורים ולתקן אחרים שלא נהרסו עד היסוד באסון.

בעיר הסמוכה, לניניאקאן, השניה בגודלה ברפובליקה הארמנית ואשר מספר תושביה היה 290,000, חזרה לפעול בצורה חלקית התחבורה הציבורית, מסרה סוכנות טאס. רעידת האדמה הרסה חלק גדול של העיר עד היסוד. ארונות מתים עדיין ערוכים ברחובות כדי לשים בהם גופות שיפונו מתוך ההריסות.

(ע"ה). העיר השלישית בארמניה שסבלה קשה מן הרעש היא ספיטאק, בעלת אוכלוסיה של 20,000 נפש ואשר נמחקה מעל פני האדמה. גורבאצ'וב הבטיח בעת ביקורו שם להקים עיר חדשה לגמרי על חורבות העיר שנהרסה.

פפאנדריאו זכה בהצבעה מכרעת על התקציב בפרלמנט היווני

אתונה (ע"ד וע"צ). ראש ממשלת יוון, אנדריאס פאפאנדריאו, שממשלתו הסוציאליסטית נפגעה באחרונה מהתפטרויות ושערוריות כלכליות, זכה בהצבעה מכרעת בענין תקציב המדינה.

קודם לכן הודיע שממשלתו תתפטר, אם לא יאשר בית הנבחרים את התקציב ל־1989.

כל 156 הצירים של מפלגת ה"פאסוק" השלטת ביוון, תמכו בהצעת התקציב. הממשלה היתה זקוקה רק ל־151 קולות כדי לאשר את התקציב בבית הנבחרים, שבו 300 מושבים.

במסגרת תקציב זה מבקשת ממשלת יוון להעלות את ההוצאות לחינוך, בריאות וסעד.

התקציב יהיה גרעוני בשיעור 9.26 מיליארד דולר לעומת 7.73 מיליארד דולר לשנת 1988.

בעקבות שערוריה בנקאית בהיקף של 200 מיליון דולר, התפטר מן הממשלה סגן שר ההגנה סטאתיס יוסט. במכתב ההתפטרות שלח לפאפאנדריאו בשבוע שעבר האשים את הממשלה בשחיתות. "אני מסרב להיות מזוהה כחבר ממשלה על ידי העם כחלק מקבוצה של תאוותנים המועלים ברכוש הציבורי", כתב.

מורדי סרי־לנקה הרגו 9 אנשים בדרכם לקלפי לבחירות לנשיאות

מטעני נפץ התפוצצו ליד כמה תחנות קלפי לפני תחילת ההצבעה

קולומבו (ע"ד וע"צ). אנשי המחתרת הסינהלית־מארקסיסטית בסרי לנקה הרגו תשעה אנשים שהלכו להצביע בבחירות לנשיאות אתמול והפצעו 25 נוספים בשורה של התקפות שנועדו לשבש את הבחירות, כך אמרה המשטרה.

בהודעה נאמר, כי בוחרים נפגעו בארבע התקפות עליהם ליד תחנות קלפי. בהתקפה אחרת, בדרום סרי לנקה, נורה למוות חבר ועדת קלפי ושניים מחברי ועדה אחרים נפצעו. המשטרה מסרה עוד, כי מטעני חומר נפץ התפוצצו ליד כמה תחנות קלפי לפני שהבחירות התחילו, ככל הנראה בניסיון להבריח את הבוחרים.

פקידי ועדת הבחירות המרכזית מסרו, כי בשעות הבוקר שיעור ההצבעה היה נמוך אולם המגמה התחזקה בשעות הצהריים, על אף מעשי האלימות.

מאז יום ראשון ועד יום שני בצהריים, נהרגו בהתקפות הטרוריסטים הסינהליים 45 בני אדם ברחבי סרי לנקה.

לפי סיכום בלתי רשמי הצביעו אתמול עד הצהריים 50% מבעלי זכות הבחירה.

מקורות רשמיים מסרו, כי חברי הוועדה הבינלאומית העוקבת אחר מהלך הבחירות ויושר בקלפיות בכמה מחוזות סרי לנקה ביום שני.

פקידי בחירות מסרו כי מתוך 16 מיליון תושבי סרי לנקה יש זכות בחירה ל־9.4 מיליון. הם מצביעים ב־8,000 תחנות קלפי ברחבי האי והן משמרות על ידי כוחות הביטחון.

בורמה אוסרת על מפלגות למתוח ביקורת זו על זו ו"להסית העם"

"אם הפוליטיקאים רוצים דמוקרטיה, חשוב שיישמעו לחוקי המשמעת" ● מנהיגת האופוזיציה: "האם ייתכנו בכלל בחירות חופשיות והוגנות"

ראנגון (ע"ה). השליטים הצבאיים של בורמה הזהירו אתמול את המפלגות שקמו במדינה, "כי אין זה הזמן להסית את העם" והודיעו למפלגות להישמע לחוק בכל הקשור בפעילות הפוליטית.

על פי תקנות אלה, נאסר על מפלגות למתוח ביקורת האחת על האחרת.

"אם הם (הפוליטיקאים) רוצים דמוקרטיה, חשוב כי יישמעו לתקנות ולחוקי המשמעת", נאמר בעיתון "העם העובד", המבטא את עמדת השלטון.

יותר מ־160 מפלגות נרשמו בוועדת הבחירות לאחר השתלטות הכת הצבאית ב־18 בספטמבר ודיכוי ההפגנות העממית למען הדמוקרטיה.

מפלגות רבות קמו אך ורק כדי לתת לאנשים שנרשמו בהן, אפשרות לקיים דיונים פרטיים בצורה חופשית, על אף אזהרת הדיכוי שהשליט הצבא.

האזהרה באה בעקבות קריאה באמצעיה, הליגה הלאומית למען הדמוקרטיה ובעקבות סיור בחירות של מנהיגת הליגה אאונג סאן סו קיי, שנאמה בפני קהל אלפים ברחובות.

על פי תקנות החירום, באסורה התקהלות של יותר מארבעה אנשים בכל מקום ציבורי.

אאונג סאן סו אמרה בשיחה טלפונית כי כמה מחברי הליגה נעצרו לאחר סיור הבחירות שלה בסביבת ראנגון "מן הסיבה הפשוטה שאלפים התאספו כדי לברך אותי ולשמוע את דברי". "היא אמרה: "אם אנשים יוצאים לברכנו, אין זו אשמה של הליגה. לא ביקשנו אותם. הם באו בעצמם", היא אמרה.

מנהיגת האופוזיציה הוסיפה כי "אנו עכשיו שואלים אם ייתכנו בכלל בחירות חופשיות והוגנות ואנו מודאגים על יחס השלטונות".

שינויים בממשלת ירדן

רבת עמון (ע"צ וע"ה). ראש ממשלת ירדן זיד אל ריפאעי ערך אתמול שינויים אחדים בממשלתו.

מרוואן קאסם, לשעבר ראש הארמון המלכותי, החליף את טאהר אלמצרי כשר החוץ. יזאל חיכמת מונה שר התיירות ותחליף מלחס שר בריאות. פאיז אל טראונה עבר מתפקיד שר המדינה במשרד ראש הממשלה לשר ההספקה. זוהייר אלעג'לוני, שר התיירות הקודם, ועבייל סאלאם כנעאן, לשעבר שר ההספקה, מונו לשרי מדינה במשרד ראש הממשלה. שר החקלאות מרוואן אלחמוד והשר לעניני עיר והכפר יוסף חמדאן הוליפו את תיקיהם.

מכונית תופת בלונדונדרי; 100 בתים ניזוקו

בלפאסט (ע"צ). התפוצצות מכונית תופת גרמה נזק רב לכ־100 בתי מגורים באזור המאוכלס על ידי בני משפחות של חיילים בריטיים בלונדונדרי – על כך מסרה המשטרה. איש לא נפגע, אך שני אנשים קיבלו טיפול לאחר שלקו בהלם, וביניהם ילד נכה בן 12.

20 דקות לפני ההתפוצצות קיבלה תחנת הרדיו המקומית שיחה טלפונית מאלמוני, שהזהיר מהתפוצצות ברובע הסמוכה. רובע זה פונה מיד מהתושבים, שפונו למבני הצבא או לכנסיות.

מורדי סודן מאיימים להפציץ את חרטום במיג 23

ניירובי (ע"ה). צבא השחרור של העם הסודני, הלוחם נגד ממשלת סודן, איים אתמול לתקוף את הבירה חרטום בעזרת מפציץ מיג שנתפס.

בהודעה נאמר, כי יש בידי צבא המורדים מטוס מיג נוסף.

בשבוע שעבר הודיעה החזית כי מפציץ מיג 23 שהוטס בידי טייס לובי ירד לנחיתת אונס בשטח המוחזק על ידי המורדים ב־11 בדצמבר. התברר כי אזל לו הדלק.

האלקטורים בחרו רשמית בבוש לנשיא

ואשינגטון (ע"ה). קבוצה של אישים שכמעט אינם ידועים לציבור, התכנסה אתמול כדי לבחור רשמית בג'ורג' בוש כנשיא ה־41 של ארה"ב.

שלב שני זה של הבחירות לנשיאות ארה"ב, ההצבעה ב"חבר האלקטורים", נערך בעקבות נצחונו של בוש ב־8 בנובמבר.

הקולות שהוטלו ע"י 538 חברי חבר־האלקטורים, ייספרו ויוכרזו ב־4 בינואר בישיבה משותפת של שני בתי הקונגרס.

שוורדנדזה מבקר בטוקיו לחידוש השיחות עם יפאן על חוזה שלום

ברית המועצות מעוניינת בטכנולוגיה ובהשקעות יפאניות

טוקיו (ע"ד וע"צ). בריה"מ ויפאן, שעדיין נתונות באופן רשמי במצב מלחמה, לאחר 43 שנים חידשו אתמול את השיחות על חוזה שלום ביניהן.

שר החוץ הסובייטי אדוארד שוארדנדזה קיים שיחות עם מנהיגי צמרת יפאנים על הבעיה העיקרית המעכבת חתימת הסכם שלום ושיפור היחסים – הסכסוך על קבוצת איים שנתפסו על ידי הצבא הסובייטי ב־1945 ואשר יפאן טוענת לריבונות עליהם.

הסכסוך מעורר קשיים על יחסי הסחר בין שתי המדינות ועל מגעים אחרים ביניהן. ממשלת יפאן סירבה לחתום על הסכם שלום עד אשר האיים, הנמצאים צפונית לאי היפאני הוקיידו יוחזרו לשלטונה.

שוארדנדזה קיים שתי ישיבות עם שר החוץ היפאני סוסוקה אונו. פרטים על הנידון עדיין לא נודעו.

בריה"מ מעוניינת עתה מאוד בקבלת טכנולוגיה יפאנית והשקעות יפאניות בתעשייה שלה, בעוד שהחברות והתעשייה של יפאן מעוניינות לחדור לשוק הסובייטי הגדול.

"מטרת ביקורי הפעם היא לפתוח דף חדש ביחסי יפאן־בריה"מ", אמר שוארדנדזה לשר החוץ היפאני בתחילת השיחות.

אונו אמר כי יפאן מקדמת בברכה את נאומו האחרון של גורבאצ'וב בעצרת הכללית, אשר בו הוא הודיע על צמצום הכוחות הסובייטיים בחצי מיליון חייל באירופה. אונו הציע כי צמצום מקביל של הכוחות הסובייטיים יתקיים גם במזרח אסיה.

מוסקווה ביטלה את החסיון על מסמכים סודיים של הקומינטרן

למפלגות הקומוניסטיות השונות תישמר הזכות להתנגד לפרסום מסמכים על יחסיהן עם הארגון הבי"ל של המפלגות הקומוניסטיות

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). במוסקווה פורסם השבוע על ביטול החסיון של כל מסמכי ארכיון הקומינטרן. הקומינטרן נוסד בשנת 1919 והתקיים עד לשנת 1943.

תפקיד הקומינטרן היה לשמש מרכז קישור בין המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לבין המפלגות הקומוניסטיות בכל העולם. בימי סטאלין הפך למעשה הקומינטרן למרכז המשגר הוראות ופקודות לכל המפלגות הקומוניסטיות בעולם.

בהקשר להיתר זה מפרסמת סוכנות "נובוסטי" מאמר מאת ד"ר פרידריך פירסוב, ראש אגף במכון למרקסיזם־לניניזם במוסקווה, המורה כי ספר שפורסם בשנת 1963 בשם "היסטוריה קצרה של הקומינטרן" הוא ספר חסר ערך היסטורי מאחר ש־15 מחברי הספר אולצו להשמיט כל מסמך שיש בו כדי לפגוע ביוקרתה של בריה"מ או התייחסויות לטעויות פוליטיות של ראשי הקומינטרן.

ד"ר פירסוב אומר כי בעבר כתבו את ספרי ההיסטוריה בבריה"מ מתוך "שיקול פוליטי" ולא שקול מדעי. נבחרו לפרסום רק מסמכים חיוביים ונגנזו מסמכים שליליים.

הגם שארכיון הקומינטרן מצוי כיום בבנין הועד המרכזי, כל המסמכים הקשורים לפעילות מפלגות קומוניסטיות בחו"ל אינם רכוש הועד המרכזי, ולפיכך יהיה צורך לקבל הסכמה מצד המפלגות בחו"ל לפרסום המסמכים. לא תחול כל הגבלה על כל המסמכים הקשורים לפעילות הקומינטרן במוסקווה.

אם תתנגד רק"ח לפרסום המסמכים לגביה, עשויה הגבלה זו למנוע פרסום מלא של מסמכים הקשורים לפעילות המפלגה הקומוניסטית בפלשתינה־א"י (פק"פ) בשנים שבין 1919 עד לפירוק הקומינטרן בשנת 1943. מסמכים אלו עשויים לשפוך אור על היחסים בין הקומוניסטים היהודיים לקומוניסטים הפלשתינאים, כולל במהלך המרד הערבי בשנים 1936–1939.

הצלחה בשכפול אין־סופי של ביצית חזיר מופרית – בדנמרק

תיאורטית, אפשר ליישם השיטה בייצור אנשים בעותקים זהים להלוטין

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בדנמרק פורסמו השבוע תוצאות ניסויים שנערכו בבית הספר הגבוה לחקלאות, בשיטות חדישות של הפריית מבחנה, המתבססת על חלוקה חוזרת של ביצית מופרית. הניסויים נערכו בביצית חזיר שהופרתה במבחנה ונעשתה בה חלוקה לשתי ביציות המכילות את הצופן התורשתי של ביצית האם. ניסויים מסוג זה נעשו בעבר פעמים רבות, והתוצאה היתה לידת שני גורי חזירים הדומים זה לזה כשתי טיפות מים.

החידוש בניסוי שנערך בקופנהאגן היותה, חלוקה חוזרת של הביצית בשלב של תא יחיד, ובכך הובטח המשך השרשרת הגנטית של תא המכיל את כל התכונות התורשתיות של ביצית האם.

עורכי המחקר בקופנהאגן אומרים כי תיאורטית ניתן להמשיך לאין סוף את חלוקת התא בשלב הבראשיתי של המשך ההתפתחות הביצית המופרית ו"לייצר" מספר אין סופי של בעל חיים בעל תכונות רצויות למגדל את בעלי החיים.

מזה שנים רבות מהווה דנמרק יצואן ביצים מופרות של בעלי חיים (חזירים, עגלות חלב, עגלי בשר וכו') המוטסות לכל חלקי תבל ומושתלות ע"י רופאים שקיבלו הכשרה בהשתלות מבחנה בבעלי חיים.

פיתוחה של שיטת ה"חלוקה האינסופית" של ביצית מופרית מעוררת את השאלה האתית בכל הקשור לביצית מופרית של בני אדם.

תיאורטית, ניתן יהיה "לייצר" מספר אין סופי של בני אדם בעלי תכונות מועדפות, הדומים זה לזה כשתי טיפות מים, כפי שניתן כיום לייצר עגלים או חזירים כפי שמודפס ספר במספר אין סופי של עותקים על בסיס של "דגמאבי".

מורדים באתיופיה שחררו 5,000 חיילים שנשבו בקרבות לפני שנה

ניירובי (ע"ד ע"צ). חזית השחרור של טיגריי, הנלחמת נגד ממשלת אתיופיה, הודיעה אתמול, כי היא שיחררה יותר מ־5,000 חיילי צבא, שנפלו בשבי בקרבות קשים בתחילת 1988.

החזית, אחת מתנועות המורדים העיקריות הנלחמות נגד ממשלת אתיופיה, הודיעה כי בסך הכל שוחררו 5,095 שבויי מלחמה מסוף נובמבר ועד תחילת דצמבר.

בהודעה לא נאמר היכן בדיוק שוחררו השבויים. ההודעה מציינת כי הירשו להם ללכת לכל מקום בו הם בחרו.

בהודעת החזית לשחרור טיגריי נאמר עוד, כי לוחמי חזית השחרור תפסו 13,000 שבויים בקרבות קשים שהתנהלו בתחילת השנה וכאשר לוחמי החזית כבשו כמעט את כל מחוז טיגריי. כמו כן הם תפסו שבויים בקרבות נוספים נגד כוחות הממשלה, כאשר אלה פתחו במתקפת נגד וכבשו בחזרה כמה ערים.

השלטונות המארקסיסטים באדיס אבבה טרם מסרו על שחרור שבויים כלשהם על ידי חזית טיגריי.

עכשיו!
למען בריאותך
למען משפחתך
פנק את עצמך
בנופש רפואי

LifeStyle

בלייפסטייל – המרכז הישראלי למניעת גורמי סיכון ומחלות לב נותרו מספר מקומות למחזורים המתחילים ב־1.1.89 וב־15.1.89

צלצל ללייפסטייל במלון שורש
02-341997,
02-341171

לעריכת ירחון כלכלי והבאתו לדפוס
דרוש
אקדמאי בעל נסיון וידע בדיני מסים ועבודה עד גיל 35.
לפנות לת"ד 26051 מיקוד 61260

עיריית רמת־גן
הרשות לתרבות ולאמנות
האגודה לרפואה ולמשפט בישראל
סניף רמת־גן
רב שיח
בחסות ראש העיר
אורי עמית
בנושא
מחלת הסרטן
הטיפול המקובל והרפואה האלטרנטיבית
משתתפים
ד"ר משה בייסקי
שופט בית המשפט העליון
פרופ' הרולד ברנר
המרכז הרפואי תל השומר ע"ש שיבא
גב' רות אשכנזי
הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית
פרופ' עמוס שפירא
הפקולטה למשפטים אוניברסיטת תל־אביב
היום, יום שלישי י"ב טבת תשמ"ט 20.12.88
שעה 20:00 באולם מופ"ת, רח' הרצל 13, רמת־גן
הציבור מוזמן

להשכרה
קוטג' מפואר
ברמת אביב ב'
לכניסה מיידית. טלפון 03-5612561.

המועדון חדשות
● בר בידיו. צמרת הפרקליטים תעלה מחר לרגל אל השופט אליהו וינוגרד, לדיון ראשון בגורל הקונצרן. השופט הכי כלכלי שיש, גם עולה ביתה: נשיא המחוזי בת"א (משה פרל)
יום שלישי, ב"חדשות"

סטרילי
הנוזל המיוחד לשטיפה וחיטוי פירות וירקות
באישור משרד הבריאות!

..."לשטוף פירות וירקות!!"
מחלקת בריאות הציבור, משרד הבריאות – טלויזיה 7.10.88
..."לשטוף פירות וירקות!!"
תשדיר שירות טלויזיה – משרד הבריאות.
..."לשטוף פירות וירקות!!"
תשדיר שירות טלויזיה – קופת חולים.
..."לשטוף פירות וירקות!!"
הודעות ברדיו – משרד הבריאות.
..."לשטוף פירות וירקות!!"
הארץ 7.10.88 ידיעות אחרונות 30.9.88.

באישור משרד הבריאות!!
שירות המזון הארצי לתעשיות המזון.
קטילה מוחלטת!
הוכח שבכל המקרים היתה קטילה מוחלטת של אוכלוסיית מיקרואורגניזמים, הן של פלורה טבעית, המצויה על ירקות ופירות, והן של פלורה שנגרמה ע"י זהום מלאכותי.
תוצאת מעבדות בקטוכם בע"מ, סימוכין ס"מ/413/1577.
הבדיקה מתיחסת לאוכלוסיית המיקרואורגניזמים מסוג קוליפורמים, אנטרוקוקים, שמרים ועובשים.
אינו רעיל!!
כשר, באישור הבד"ץ של העדה החרדית ירושלים.

עכשיו ברשתות השיווק למזון ובבתי מרקחת!

ניהול השיווק: שווקים חדשים
החברה לפיתוח שווקים בע"מ, טל. 03-9327720

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

וילאנדר וגראף יגנו על התואר האוסטרלי

סידני (איי־פי). השוודי מאטס וי־לאנדר והמערב־גרמניה שטפי גראף יגנו בינואר (19–16) על תאריהם באליפות הטניס הפתוחה של אוסטר־ליה במלבורן, בה יוענקו פרסים בסך כולל של 2.4 מיליון דולר.

כדורגל / שניאור וגרונדמן מריצים הרכב חדש בחיפה

6 שינויים בסגל; בכורה לגילרדי ואהרוני – הערב נגד אסטון וילה

אלון ואלי כהן הוחזרו לקישור. יגאל מנחם שוב בחוץ

מאת משה הר־נעם, כתב "ספורט הארץ"

שני שחקנים יערכו היום הופעת בכורה בנבחרת ישראל, שתתמודד ב־4.30 אחר הצהריים עם הקבוצה האנגלית אסטון־וילה באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר: השוער הצ־עיר שולי גילרדי מהפועל רמת גן (מוליך הליגה הארצית) והאיתן אהרו־ני, המגן הותיק של מכבי חיפה.

רק בשעת ערב מאוחרת אמש קבעו המאמנים את ההרכב הפותח, לאחר אסיפה קצרה עם השחקנים: שולי גילרדי, איתן אהרוני, ירון פרסלני, מנשה שמעונוב, יהודה עמר, ניר אלון, ניר קלינגר, אלי כהן, משה סיני (קפטן), יגאל מנחם, אלי דריקס.

הרכב זה אינו דומה כלל לזה שנוצח ברומניה 3–0 בחודש שעבר. אהרוני מחליף את דראפיץ', ששוחרר מהסגל; מנשה שמעונוב מחליף את הבלם שלמה אילוז שנפצע; לקישור הוחזרו ניר אלון ואלי כהן, במקום ניסן כהן ומרקו ברבורק; בחוד הצב יגאל מנחם במקום ניר לוין, וכמובן גם אסייג פינה את מקומו לגילרדי שהגיב בקצרה: "אין לי מה לומר. אני מאמין שאסיים את המישחק עם רשת נקיה".

אימון בגשם שוטף

נבחרת ישראל ערכה אמש, בגשם שוטף, אימון יחיד באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר והנהלת מהעובדה שבי הדשא לא נפגע כלל, בזכות מע־רכת הניקוז שהותקנה לפני כשנתיים. כולם במחנה הישראלי מודעים לעובדה, שהמאבק עם אסטון־וילה הוא בסך הכל מישחק אימון במסגרת ההכנות לטורניר הקדם־עולמי. אבל עובדה זו אינה מפחיתה את הרצון וה־מוטיבציה של השחקנים להצליח ולנצח. המאמנים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן הביעו שביעות רצון מההתמ־ודדות עם האנגלים, בעיקר מפני שסגנון מישחקם דומה לזה של אוסטרליה, ולנבחרת שלנו תהיה הז־דמנות להתרגל נגד הסגנון הזה.

השוער גילרדי – בכורה בסגל הלאומי בחיפה

מצפים להתבהרות

מזג האויר הסוער לא בישר טובות למארגני המישחק, מבחינה מקצועית ומסחרית גם יחד. "ברור שעל מישטח יבש, הרבה יותר קל לנו", אמר גרונדמן. היום מצפים להתבהרות, שאולי תביא מספר צו־פים רב יותר למישחק.

רק הבוקר יקבעו המאמנים מי יהיו שחקני הספסל. קיימת אפשרות שכל שחקני הסגל יתלבשו ורק במהלך המישחק יחליטו המאמנים את מי לשתף, אם בכלל.

המאזן של המאמנים שניאור וגרו־נדמן מורה עד כה על ניצחון אחד (0–2 על מלטה בבאר שבע) והפסד (3–0 ברומניה). במחנה הישראלי מקוים להשוות היום את הכף לזכות טור הניצחונות.

ישפוט יעקב שינר.

המאמנים לא הירבו בהצהרות ורק אמרו, שהמטרה היא לשחק היטב ולנצח. לגבי ההרכב אמר שניאור: "אנחנו ממשיכים בבדיקות שלנו ובמתן הזדמנות לשחקנים, שאנו מעוניינים לבחון את יכולתם".

השינוי הבולט מבחינה טאקטית, לעומת המישחק עם רומניה, הוא בהצבת ארבעה קשרים ושני חלוצים לעומת חמישה קשרים בחודש שעבר. שיקול נוסף בבניית ההרכב נגע בעובדה, שהאנגלים משחקים עם הרבה כוח ומהירות. "הם משחקים חזק מאד, ולא יהיה לנו קל להבקיע את ההגנה שלהם", אמר יגאל מנחם. ניר אלון סמה, כי כל מישחק חשוב וכד־סיק, כי הנבחרת רוצה מאד לנצח.

האנגלים לא ויתרו על טיול בגשם וקנו מזכרות לחג המולד

מאת מיני איתן, כתב "ספורט הארץ"

שחקני אסטון וילה ניצלו את היום האחרון לפני ההתמודדות עם נבחרת ישראל לטיול, למרות מזג האויר הסוער. השחקנים יצאו לירושלים ולבית־לחם ובעיקר במקומות הקדושים לנצרות. רבים מהם אף ירדו מהאוטובוס כדי לקנות מזכרות לבני משפחותיהם לקראת חג המולד הממשמש ובא. חלקם הביעו אכזבה ממזג האויר הסוער ומהגשם הכבד, לאחר ששמעו כה הרבה על השמש הישראלית.

שחקני הוילה שבו לתל־אביב בשעת ערב מאוחרת והעדיפו לבלות בין כותלי המלון, במקום לצאת לליל קר ורטוב. מנהל הקבוצה כריס פרייס סיפר בהומור כי הישראלים שפגשו מאשימים אותו ואת חבריו בכך, שהביאו את החורף מאנגליה, אולם הוא אישית מאוכזב ממזג האויר אף יותר מהישראלים. לדעתו, אולי היה עליו לשקול את ביטול המישחק בתנאים הקיימים. פרייס הוסיף כי אם תנאי מזג האויר ישתפרו, צפוי היום מישחק מעניין שישמש אימון טוב לשתי הקבוצות. כשהתבקש להגיב על התוצאה הצפויה התנהג פרייס כג'נטלמן אנגלי טיפוסי ואמר, כי אינו מכיר מספיק את רמת הכדורגל הישראלי. כשלחצו עליו, הסכים להמר על תיקו.

שני שחקניה הבולטים של הקבו־צה האנגלית הם הקשר הותיק גורדון קאוואן, ששיחק בשלוש העונות האחרונות בליגה האיטלקית, והחלוץ הסקוטי גבה־הקומה אלן מקינאלי, המוליך בראש המבקיעים באנגליה עם 18 שערים. מקינאלי נוהג לחדור עם הכדור בכוח רב לתוך הרחבה ולמגיני הנבחרת צפויה מלאכה קשה לשתק אותו היום.

אסטון וילה תפתח בהרכב: ספינק; פרייס, ב. גריי, גייג'; מאונטפילד, אוואנס, א. גריי, פלאט, קאוואן; מקינאלי, דיילי.

קבלת פנים במעון נשיא גרמניה לטניסאים שחזרו עם גביע דייויס

פרנקפורט (איי־פי). קבלת פנים ממלכתית ציפתה אתמול לנבחרת הטניס של מערב גרמניה, שחזרה מגטבורג עם גביע דייויס, בו זכתה לראשונה בתולדותיה אחרי ניצחון מפתיע ביותר של 1–4 על שוודיה.

לדעת פרשנים, מה שעשה בוריס בקר בן ה־21 למען הטניס הגרמני – בשלוש השנים מאז זכה לראשונה באליפות ווימבלדון – הוא בדיוק מה שעשה בשעתו ביורן בורג לקידומו של הטניס השוודי לפיסגה העולמית. ולהישגיו של בקר – שזכה החודש גם בטורניר המאסטרס בניו יורק – יש להוסיף, כמובן, את ה"גראנד סלאם" של שטפי גראף בת ה־19, ואת נצחונה באליפות האולימפית בסיאול, במהלך שנה זו.

"אנו על גג העולם. התחושה של כולנו היא, כאילו העפלנו לפיסגת האוורסט", אמר ניקי פיליץ', הקפטן היוגוסלבי של נבחרת מערב גרמניה.

טיסת השכר של "גיבורי גטבורג" נחתה בבון, כדי שהטניסאים יוכלו להמשיך מיד לקבלת הפנים שערך לכבודם נשיא מערב גרמניה, ריכארד פון וייצזקר, במעונו הרשמי וילה האמרשמידט. "אירוע זה לא ראה מעולם פרס בעל משמעות רבה יותר", אמר הנשיא כאשר הצטלם עם גביע דייויס, דגמי "קערת הסלט", לצד חברי הנבחרת.

כל כלי התקשורת במדינה בישרו בראש החדשות ובכותרות ראשיות על הניצחון. אפילו עיתון רציני ושמרן כמו "די וולט", היוצא לאור בבון, השווה את הישגם של הטני־סאים לזכיה הראשונה של כדורגלני מערב גרמניה בגביע העולמי ב־1954 בשוויץ.

שופט חולה איידס גוסס בבראזיל

סאו־פאולו (איי־פי). שופט הכדור־גל הברזילאי רוברטו גונייש מורטאה, בן 42, גוסס בבית חולים מקומי. מורטאה, המכונה "הפנתר הורוד", חולה באיידס ושוקל עתה רק 38 ק"ג. הוא לא הסתיר מעולם את עובדת היותו ביסקסואל.

שופט אחר, לורידה אמיליאנו, בן 34, הומוסקסואל מוצהר, מארגן מישחק צדקה לכבוד השופט החולה על שם דו־רי. המישחק יהיה בין נבחרת שופטי סאו־פאולו ונבחרת שופטי ריו דה ז'אנירו. ישפטו בו שלושה שופטים הומוסקסואלים.

יו"ר ההתעמלות לדין משמעתי

מאת כתבי "ספורט הארץ"

נשיאות ההתאחדות לספורט החליטה אתמול להעמיד לדין משמעתי את יו"ר ענף ההתעמלות, מלך זיו. הנשיאות נענתה בזה לבקשת סלומון סטולר, חבר הנשיאות, שטען כי זיו העליבו במהלך ישיבה של היחידה לספורט השני.

הנשיאות ערכה קבלת פנים לאלוף העולם לנוער בהאבקות בסג־נון סמבו, ארז גדסי, ולבעל מדליית הארד באליפות זו צחי מוזס. לספור־טאים המצטיינים הוענקו תשורות.

אן.בי.איי.

פאריש הוליך את הסלטיקס לניצחון על ניקס בגארדן

ניו־יורק (איי־פי). הניו־יורק ניקס, להקת הכדורסל של ריק פיטינו, מצויה בכושר נפלא – עד שהיא מגיעה לבוסטון גארדן, למישחק נגד הסלטיקס. גם אתמול, נוצחה הניקס בבוסטון 117–104. היה זה ניצחונם ה־14 ברציפות של הסלטיקס במגרשם הביתי על הניקס, וההפסד הראשון של הניו־יורקים אחרי שישה ניצחונות רצופים בליגה המקצוענית.

גיבור המישחק היה שחקן הציר הותיק רוברט פאריש ("הצ'יף"), שקלע 34 נקודות וקלט 15 ריבאונ־דים. קווין מקהייל הוסיף 26 ודני איינג' 20. לניקס קלעו: פאט יואינג 30, ג'רלד וילקינס 23. המישחק היה צמוד עד לרבע האחרון, אבל 13 נקודות רצופות לבוסטון היקנו לה יתרון 103–87.

אקים אולאג'ואן היה במיטבו בניצחון 120–109 של יוסטון על סאן אנטוניו, כשקלע 35 נקודות, קלט 17 ריבאונדים וחסם 8 פעמים. ג'ג אנדר־סון קלע 29 נקודות למפסידים.

ג'ודו / אליפות עולם לסטודנטים

רות מגן נוצחה במאבק על מדליית הארד בטביליסי

רות מגן, אלופת ישראל במשקל 52 ק"ג, גברה אתמול בטביליסי שבגרוזיה על שתי נציגות מהגוש המזרחי, באליפות העולם לסטודנטים בג'ודו. היא ניצחה בסיבוב הראשון יריבה סינית ובשלבים הבאים ניצחה, בין השאר, את נציגת בריה"מ. לאחר שני הניצחונות המעודדים נוצחה רות על ידי יריבה מצרפת שהגיעה לגמר, והקרב האחרון נועד למתמודדת מאוסטריה במאבק על מדליית הארד.

בקרב זה עשתה מגן כמה משגים, שעלו לה בהפסד שלא היה מחוייב המציאות.

רות מגן ויעל ארד סיימו בזה את הופעתן במשלחת אס"א באליפות העולם, כשבכיסן 4 ניצחונות ו־4 הפסדים.

פיפ"א אישרה מינוי 5 שופטי כדורגל ישראלים בינלאומיים

מאת מוני איתן, כתב "ספורט הארץ"

ההתאחדות לכדורגל קיבלה אתמול הודעה מפיפ"א, המאשרת מינוי חמישה ישראלים לשופטי כדורגל בינלאומיים. החמישה: אריה פרוסט, עובדיה בן־יצחק, יצחק בן־יצחק, יעקב שינר וצבי שריר. מינויו של השופט עובדיה צבי, שהיה בין המוע־מדים, לא אושר.

פיפ"א קיצצה השנה במכסות ההתאחדויות הלאומיות, וקבעה שכל התאחדות תמליץ על השופטים הראויים לשמש בינלאומיים, בעוד שמורה לעצמה את הזכות לאשר או לדחות את ההמלצות. בעבר היתה סמכות זו נתונה בידי ההתאחדויות הלאומיות.

חמשת השופטים שמינוים אושר יקבלו תג בינלאומי של פיפ"א, המציין את שנת המינוי – 1989.

● מזכירות ההתאחדות מינתה, בישיבתה אתמול, את גד גולינסקי לראש המשלחת למישחק הכדורגל הבינ־ארצי בין נבחרות ישראל ומלטה, שיהיה במלטה בינואר.

● במהלך הישיבה העלה ממלא־מקום יושב ראש ההתאחדות, עודיקס מילצ'ן, שאילתא בנושא העברתו של חיים גולדברג ממכבי ת"א להפועל חולון. בורר בעניין זה קבע, כי גול־דברג יוכל לעבור לאחר מועד ההעברות, ומילצ'ן ביקש לדעת מה המועד האחרון להעברתו של השחקן.

● המזכירות דנה גם בטורניר הנוער הבינלאומי, שיחל ביום שלי־שי בשבוע הבא. הנבחרת הראשונה שתגיע תהיה זו של ארה"ב, האמורה לנחות במוצאי־שבת, והאחרונה תגיע הנבחרת הרומנית.

הנערות גברו 1–2 על צ'ילי

נבחרת הנערות של ישראל בטניס ניצחה אתמול בבית התנחומים בתחרויות על גביע הקונטיננטל בארה"ב. בגמר גברה ישראל במפתיע על צ'ילי, שדורגה במקום השביעי, 1–2. יעל סגל ניצחה את מליסה קסטרו 6–4, 6–2; הגית אוחיון נוצחה על ידי מירנדה מקארבה 4–6, 5–7; ההכרעה נפלה במשחק הזוגות, כשאוחיון וסגל ניצחו את מקארבה וקסטרו 6–2, 6–3.

בחצי הגמר ניצחה ישראל את יו־גוסלביה 1–2.

כדורסל / ליגה לאומית, מחזור 14: הרבה מתח, אבל הכל נשאר כשהיה

מיקי מול הפועל: כוחו של הרגל

גם במגרש מכבי ראשל"צ ניצח 107–94. מכבי ת"א עצר את התנופה הגדולה של הפועל חיפה (120–95). מהפך בגליל: ניצחון 92–82 על חולון. אליצור נתניה שוב נכנע בנקודה

מיקי ברקוביץ' (במרכז), אמש במגרש מכבי ראשון לציון. מנסה לבלום פריצה של דניס וילטמס מהפועל ת"א, שנכנע במפתיע 94–107 אחרי הארכה. משמאל – רוני בוסאני. (צילום: שוקי קרק)

מאת יאיר עמיקם

מיקי ברקוביץ' ידע לעשות זאת. לא חשוב באיזו קבוצה הוא משחק – את הפועל תל־אביב הוא ינצח. אמש, לאחר שבועות רבים של אכזבות, כשהרגל הדירה מתהפכת על צוארם, ידעו מיקי וחבריו מראשון לציון לנצח את הפועל תל־אביב 107–94 לאחר הארכה. ב־5 הדקות הדראמ־טיות כיכב הצעיר אמיר כץ, גם הוא מבית היוצר של מכבי תל־אביב.

ההפתעה בראשון לציון היוותה רק חלק ממחזור מצויין (14), בו התנהלו מאבקים מותחים וצמודים, למרות שבסופו של דבר אף לא אחת מ־12 הקבוצות שינו את מיקומן.

דווקא המישחק המרכזי ערב המחזור, בו אירח האלוף המוביל מכבי תל־אביב את הפועל חיפה, היה חד צדדי. החיפאים, שהגיעו להיכל ביד־אליהו בוטחים בכוחם, אחרי שבעה ניצחונות ליגה רצופים, נוכחו לדעת שנגד מכבי הכל נראה אחרת. כבר במחצית הראשונה הוכרע המישחק ובסיום 120–95 לאלוף הבלתי מנוצח, אשר הוכיח כי הוא מצוי בדרגה אחת מעל כולם.

בכפר בלום הצליח הפועל גליל עליון להתאושש מההפסד להפועל חיפה במוצאי שבת, וניצח את הפועל חולון 92–82, לאחר מאבק הפכפך.

אליצור נתניה חזר ונוצח שוב בנקודה בשניה האחרונה, 91–90 להפועל ירושלים, ומצבו בתחתית קשה. מכבי חיפה התקשה לנצח את אליצור רמלה ורק בסיום מתוח הצליחו הירוקים לקבוע 80–77.

מכבי רמת־גן הנחיל להפועל איתן־גבעת הפסד 14 ברציפות, 98–84.

אמיר כץ ניצח את הפועל ת"א

מאת יעקב אלמוג

מכבי ראשון־לציון חולל אמש סנ־סציה קטנה. הוא ניצח במישחק דרמאטי, שהסתיים רק בתום הארכה, את הפועל תל־אביב 107–94.

הניכיון של יעקב אגלר ידעו בודאי לשכוח את מישחק המצויין ופרי־המוג של צעיר השחקנים במגרש אמיר כץ, אשר במו ידיו הכניע בהארכה את הניצחון הראשון למכבי ראשל"צ לאחר שישה הפסדים רצו־פים. הניכיון של מישל'ה ויינקרנץ יכלו לחגוג את ניצחונם כבר בתום הזמן החוקי, אלא שהחמצה גדולה של קודי גלסון מתחת לסל, שניה לסיום, השאירה את התיקו בתום 40 הדקות, 88–88.

לאחר יציאתם של מיקי ברקוביץ', רוני בוסאני, קודי גלסון ומאוחר יותר גם חיים זלוטיקמן בחמש עבי־רות, נותרה ראשל"צ בהארכה עם חמישיה מוגרה, כשאת הטון בשדה היו נותנים הצעיר אמיר כץ ושני שחקני החיזוק האמריקאים ריצ'י ויילפורד, אשר קלט את מרבית הכדורים החוזרים בהגנה, ודרי באוארס. גם הצעירים יואל כהן ורענן אלברגו תרמו לניצחון הפרשים.

לאחר מחצית ראשונה שקולה, היטו התל־אביבים את הכף לזכותם והוליכו בהפרש של 3 נקודות. במ־חצית השניה הוליכה תל־אביב בהפרש שנע בין 4 ל־6 נקודות, אך אז באו דקות גדולות של חיים זלוטיקמן, בעונה שעברה שחקן הפועל תל־אביב, אשר דייק בקליעות העונשין. מיקי הצטיין במחצית הראשונה בה קלע 20 נקודות, אולם לאחר מכן נעלם. בהארכה כאילו נכנס אמיר כץ לגלגל, קלע 7 נקודות רצופות, גרם למיפנה הדרמאטי והעלה את קבוצתו ליתרון 99–92.

במצב זה יצא כוכב תל־אביב ליב־מן מאגנם (שקלע 32 נקודות) בחמש עבירות והצטרף על הספסל לפרישמן, מרי ולאסוף שיצאו עוד קודם לכן. כץ התכבד בקליעת נקודה ה־100 וראשון כבר היתה בטוחה בניצחון המפתיע.

קית בנס, השחקן החוזר של הפועל תל־אביב, נכנס למישחק רק בדקה ה־25, שיחק מספר דקות בהארכה, אך איכזב.

בתום המישחק פרצו אוהדי ראשל"צ בשמחה למגרש והניפו את שחקניהם על כפיים. ראוי לציין כי לקראת הסיום התפרצו חברי הנהלת הפועל תל־אביב כלפי השופט הצעיר ירון זיקי והדפוהו, אך בסיוע הבידוק האמיר דוד רבן נרגעו הרוחות ונמנעה תקרית לא נעימה.

הפער המכריע הפיג את המתח

מאת דיקי לוי

הפועל חיפה, לאחר מסע הישגים מרשים (שמונה ניצחונות רצופים, שבעה בליגה ואחד בגביע), הגיע להיכל הספורט עם יומרות רבות ובתחושה, שביכולתו להפתיע אולי גם את האלופה. לא היה צריך להמתין זמן רב כדי להיווכח, שקבוצת מכבי "גדולה בכמה מספרים" על החיפאים, וכראיה על הליגה כולה. התוצאה הסופית: 120–95.

מכבי פתח עם החמישיה הקבועה שלו, לאותונה. דן ליפין, הנמצא בכושר מצויין, ניהל את חבריו בהצל־חה כשהמוציא לפועל העיקרי שבה היה קווין מגי, שקלע וקלט את הכדורים הרבים שלו (30 נקודות, 12 ריבאונדים). סייע לידו מוטי דניאל, שהחדיר תנופה למישחק לאחר שהח־ליף את ג'מצ'י בשלהי המחצית הרא־שונה. הסף כדורים והגנה מיום מוצלח ביותר בהתקפה. מרסי ובארלו גילו יכולת פושרת למדי, האחרון חייב לשפר את מישחקו לקראת ההת־מודדות עם אריס סלוניקי, בשבוע הבא בהיכל.

בחיפה איכזב גיא גודס הצעיר, שהירבה להחטיא ואיבד מספר כדורים חשובים. אבל צריך להוסיף, כי השמירה עליו – שבה התחלפו אחדים משחקני מכבי – נטלה ממנו את העוקץ. היחיד בחיפה ששמר על רמה סבירה היה דונלד יוסטון.

המישחק לא התעלה לרמה גבוהה, ולא הצדיק משום בחינה את רמת הציפיות, בגלל הפער הגדול כבר בפ־תיחה. בכל שבר הפרש הנקודות פג המתח והאוירה הזכירה מישחק אימון, אין פלא, ששחקני שתי הקבוצות החלו מאבדים כדורים רבים ומפס־פסים את ההגנות. בדקה ה־35 הורה הלוח 108–77. מאמן מכבי צבי שרף העלה את איציק כהן וגודוח, שהצטרפו לבן, דניאל ובארלו. הרכב זה של מכבי איפשר לשחקני חיפה לצמצם במעט את הפער ולמנוע תבוסה גבוהה יותר.

ושוב מפסידה נתניה בנקודה

מאת חנן מאירי

דקה לסיום המחצית הראשונה הו־ביל אליצור נתניה בעשר נקודות יתרון על הפועל ירושלים, 54–44. שחקן הציר הירושלמי ריידי בלקוול ספג עבירה רביעית, והיה נראה כי המישחק הזה גמור.

אבל אז קרע עושה המישחק של נתניה, ריידי בלאם, את שריר רגלו, ואליצור שמטה את היתרון ונכנעה בפעם השלישית ברציפות, ובפעם הרביעית העונה על חודה של נקודה, 91–90.

האורחים מירושלים הפגינו במ־חצית הראשונה מישחק חלש. שחקני הציר בלקוול וקאסטר איבדו כדורים רבים בהתקפה ובלי מילר היה בלתי מדויק, רק דורון שפע תרם את חלקו בקליעות מבחוץ, והחזיק את קבוצתו בתמונה.

מאידך הפגין הצעיר דניאל גוס מנתניה יכולת מרשימה בפתיחת המישחק (14 נקודות במחצית הרא־שונה), עם מהירות רבה ויכולת חדי־רות בפריצה לסל. לידו סייעו קארל בהמשך בהתקפות מתפרצות ושק בהטבעות מרהיבות.

אליצור פתחה פער בן 15 נקודות בדקה ה־15 (39–24), אבל ירושלים ניצלה את יציאתו של בלאם כדי לצמצם בדקה ה־29 ל־6 נקודות פיגור בלבד (67–61). היא אף עלתה ליתרון ראשון בדקה ה־32 (70–69), הודות לקליעות מדויקות של הצעיר מנחם אסלם (7 מ־8 מהשדה), שתפס בהצל־חה את מקומו של בלקוול ששיחק עם 4 עבירות. את הסיום אתם כבר יודעים.

השפנים של קצורין היו טובים יותר

מאת יצחק ברזנא

יכולת מצויינת של מרי פרמין, במחצית השניה וניהול מישחק מבריק של המאמן מולי קצורין, היו הגורמים העיקריים לניצחון הביתי של הפועל הגליל־העליון על הפועל חולון 92–82.

הגליל, שפתח מצויין והוליך 7–0 לאחר שתי דקות, ו־16–8 בדקה הרביעית, ראה אחר כך את סוני זינג, הטוב בחולון, משווה ל־19–19 (דקה 7) ואת ניב בוגין מעניק לקבוצתו יתרון ראשון 45–44. בדד ליף קבע את תוצאת המחצית, 46–45 לגליל.

חולון פתחה את המחצית השניה בהתלהבות רבה ובדקה ה־29 קבעו איל וויליאמס (18 נקודות, 10 ריבאונדים ושני מרפקים מכוונים לכיוון של פליישר) וישראל אלימלך 69–64 לחולון. "אנחנו משתפרים ממישחק למישחק", צעק מישהו מהספסל של חולון. אבל מולי קצורין, במקום להשיב במלים, ביצע שלושה שינויים משמעותיים. הוא הכניס את מלוביק במקום גורן שהירבה להחטיא, עבר משמירה אישית לאי־זורית ("חולון לא מסתדרת עם הש־מירה הזאת, זה ידוע", אמר קצורין בסיום, וכמסתבר שהוא ידע על מה הוא מדבר), ובנוסף לכך הורה לפרי־מין, הטוב במגרש (20 נקודות, 9 כדורים חוזרים), לשחק בפנים ולנצל את יתרון הגובה שלו על דייויד בור־מור ששמר עליו.

חלפו שלוש דקות ומרי פרמין, כמעט לבדו, טחן את היתרון של חו־לון. 10 נקודות רצופות והגליל מוליך מהפיגור, 74–69 (דקה 32). עכשיו, הגיע תורו של המאמן החולוני איתן ראובן לשלוף שפן – ויסמן במקום אלימלך. ויסמן לא קלע אפילו סל אחד והגליל שמר על היתרון. שתי דקות לסיום היה הלוח על 86–82. בשלב זה נכנס ויין פרימן לפעולה. הוא חתם בשלושה מסלי כבוד אישיים, 92–82, ושלח את ראובן לשאול את עצמו איפה הוא טעה.

אואנס צחק אחרון בחיפה

מאת אברהם ציבין

שני שחקני הציר, עדי גורדון ושחר אמישה, הוליכו אמש את כדורסלני מכבי חיפה לניצחון 80–77, במאבק שקול ומותח עם אליצור נוה דוד רמלה, שהוליך במ־חצית 37–36.

מתח רב שרר בדקה האחרונה. 33 שניות לסיום הוליכה רמלה 77–76. החיפאי רנדי אואנס קלע שתי קליעות עונשין והעלה את חיפה ליתרון 78–77. ואז, כשנותרו 13 שניות, שרקו השופטים לשתי זריקות עונשין – אחת ועוד אחת – לזכות הרמלאי דייוויד ת'ורדיקל. הוא החטיא והכדור עבר לחיפאים. הכדור נמסר לאואנס מתחת לסל רמלה, והוא חתם את תוצאת המישחק 80–77.

קודם לכן, ובמשך כל שלבי המישחק, התנהל מאבק שקול. היתרון עבר מקבוצה לקבוצה ונראה היה, כי הרמלאים לא מרימים ידיים. הם אמנם הגיעו לאולם באיחור של חצי שעה בגלל פקקי תנועה, אולם כשה־חלו לשחק היו בכושר מלא. חיפה שיחקה ללא אריה רוזנברג (פצוע באפו) אבל מחליפו הצעיר קורן אמישה עשה עבודה מצויינת ויחד עם עדי גורדון היה הבולט בשורות חיפה. ברמלה בלט הותיק בועז ריטנר, כשר לצדו עשו במחצית הראשונה עבודה מצויינת דיוויד ת'ורדיקל וזאק קורבי־ליום. במחצית השניה עזרו לריימון גם שמואל גנדלמן ורונן סמית.

לאחר שוויון 6–6 הוליכה חיפה 11–6, ואז עבר היתרון לרמלה 17–11, 20–13. לאחר שוויון נוסף, 20–20, הוליכו הרמלאים במחצית 37–36. חיפה עלתה ליתרון 59–53 בטרם השוו הרמלאים ל־62–62. חיפה השיגה מיקסמה משמעותית של 70–62, לפני שבאו השניות הכרוז־קות של הסיום.

גבת לא מתאימה לליגה הזאת

מאת חיים מליצק

גבת הגיעה מבזרוק רב ביום גשום תיכונה להפתיע את מכבי רמת־גן בביתה, אך המשימה היתה מעבר לכו־חותיה והיא ירדה מנוצחת בסיום, 98–84. בפתיחה היה יתרון קל לרמת־גן, כשבינו ומאיר שולטים במיגרש, אולם הם לא הצליחו לברוח ולהגדיל את פער הנקודות. פעם אחת אף הצליחה גבת לעלות ליתרון: זה קרה בדקה השמינית כשהוליכה 20–17, אך מרגע זה הוליך עבר היתרון לרמת־גנים וההפרש הלך וגדל בהדרגה. בדקה ה־17: 39–33, ובמחצית: 50–39.

במחצית השניה נכנס להרכב גבת ברעו יגאי הותיק, שהפיח רוח חיים בקבוצתו. "כבוי", יחד עם גורסוס הבכיר דיעקבי, שהתעורר לאחר מחצית ראשונה איומה מבחינתו, כמעט הצליחו להשוות את התוצאה. בדקה ה־30 כשהלוח הראה על 67–66 לרמת־גן. אך אז נכנסו שוב מאיר וקלי־לינג הרמת־גניים לפעולה והצליחו להג־דיל שוב את הפער. ההפרש הלך והתפח. בדקה ה־33 הגיע ל־73–66, בדקה ה־35 ל־80–66 ובסיום, כאמור, 98–84.

נראה כי גבת השלימה עם ירידתה לליגה הארצית, שכן אחרת אי אפשר להבין את פשר החילופים התמוהים של המאמן רוני שיפטן, שהוציא את גורסוס המצטיין בשיאו והכניס במקומו שחקן אפור אחר שלא תרם מאומה.

נשים

בני־יהודה ניצחו

במישחק המרכזי ברבע־גמר גביע המדינה לנשים ניצחה קבוצת בני־יהודה את הפועל חיפה 73–57. אלונה גורן הצטיינה בשורות המנצ־חות עם 27 נקודות. אירים דיגרון קלעה 26 נקודות לחיפה.

יתר התוצאות: הפועל גלבוע – מכבי רמת־חן 69–48, אליצור ת"א – אליצור קרית־אונו 79–56, מכבי תל־אביב – הפועל כפר הס/שפיים 120–49.

במישחקי חצי־הגמר שיהיו ב־20 בפברואר ישחקו הפועל גלבוע מול אליצור ת"א, ובני־יהודה נגד מכבי ת"א.

יוסי חבס

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי ת"א	14	1257–1523	28
2.	גליל־עליון	14	1095–1324	25
3.	הפ. ת"א	14	1189–1333	24
4.	הפ. חיפה	14	1164–1260	23
5.	מכ. חיפה	14	1239–1225	22
6.	הפ. חולון	14	1178–1235	21
7.	הפועל י־ם	14	1231–1188	21
8.	מכבי ר"ג	14	1298–1288	21
9.	ראשל"צ	14	1339–1262	18
10.	אל. נתניה	14	1269–1202	17
11.	אל. רמלה	14	1375–1216	16
12.	הפ. גבת	14	1481–1236	14

מלך הסלים

1.	ד. ויליאמס (הפועל ת"א)	366
2.	מגי (מכבי ת"א)	365
3.	ת. קלינג (מכבי ר"ג)	359
4.	מאגנם (הפועל ת"א)	343
5.	ליף (גליל־עליון)	321

במחזור הבא

מישחקי המחזור ה־15 יהיו ביום א', ה־25.12:

● גבת – הפועל ת"א (24.12)
● הפועל חיפה – מכבי חיפה
● הפועל חולון – מכבי ת"א
● הפועל י־ם – גליל עליון
● אליצור רמלה – מכבי ר"ג
● אל. נתניה – מכבי ראשל"צ

כל המספרים

מכבי ראשל"צ – הפועל ת"א 107–94 (44–47, 88–88)

● המצטיין: אמיר כץ ● קלעו לראשון: ריילפורד 24, ברקוביץ' 24, זלוטיקמן 23, כץ 17, בוסאני 9, באוורס 6, כהן 2, גלסון 2 ● קלעו לת"א: מאגנם 32, ויליאמס 25, מרי 17, לאסוף 12, פרישמן 6, אבסלם 2 ● שופטים: דוד רבן וירון זיקי, 1800 צופים בראשון לציון.

מכבי תל אביב – הפועל חיפה 120–95 (64–44)

● המצטיין: קווין מגי ● קלעו למכבי: מגי 30, דניאל 22, ג'מצ'י 16, מרסי 11, בארלו 10, כץ 10, ליפין 9, סימס 8, כהן 2, גודוח 2 ● קלעו לחיפה: יוסטון 29, יסקביץ' 16, חוזה 14, שמשוב 9, גודס 9, יהברס 8, אלון 6, קרמבלוסקי 4 ● שופטים: מנשה הרמן ושי שטריקס, 4,000 צופים ביד אליהו.

הפועל ירושלים – אליצור נתניה 91–90 (44–54)

● המצטיין: גרי גראהם ● קלעו לירושלים: גראהם 21, שפע 21, בלקול 18, אסלם 15, חזן 9, קרטר 7 ● קלעו לנתניה: גודרסון 26, קיק 23, מור 15, גוס 14, בלאם 8, ברכה 2, הייניק 2 ● שופטים: ברוך וליבנר ושלום הלצר, 300 צופים באולם "ישורון" בנתניה.

הפועל גליל עליון – הפועל חולון 92–82 (45–46)

● המצטיין: מרי פרימן ● קלעו לגליל: פריטו 20, ליף 20, פרימן 19, פליישר 13, מלוביק 10, גורן 6, מגרדי 4 ● לחולון: זינג 25, ויליאמס 18, בנגין 17, דלול 12, אלימלך 7, בורמור 2, מגור 2 ● שופטים: פוד הוריק, ואסא קמינר, 1500 צופים בכפר־בלום.

מכבי חיפה – אליצור רמלה 80–77 (36–37)

● המצטיין: עדי גורדון ● קלעו לחיפה: גורדון 27, אמישה 23, אואנס 14, והאלאס 12, אופיר 2, ברנע 2 ● לרמלה: רימון 25, ת'ורדיקל 16, סמית 16, קורבליס 11, גנדלמן 9 ● שופטים: רמי פישר ועדן עמית, 500 צופים ברוממה.

מכבי רמת־גן – הפועל איתן־גבעת 98–84 (50–39)

● המצטיין: ססן מאיר ● קלעו לר"ג: מאיר 31, קלינג 19, בינו 17, אורדיסי 12, שוורצמן 9, מוסקוביץ 4, שילר 4, ריבלים 2 ● קלעו לגבעת: גרוסוס 29, איימוס 21, יעקבי 11, דוד 11, שמואלי 4, אלון שמר 4, יואי 4 ● שופטים: ראובן ודוזבניק ומד וילנטרבג, 100 צופים בקרית אונו.

חדשות כלכלה

קופ"ח כללית לא תטפל עוד בחברי קופות קטנות בנגב

מאת עזרה אריזוד, סופרת "הארץ"

החל מה־1 בינואר '89 יופסקו שירותי הבריאות למבוטחי קופות החולים מכבי, לאומית ומאוחדת במרפאות של קופת חולים הכללית בנגב, למעט המרפאה במרכז ספיר שליד ניצנה והיישובי דרום הר חברון.

דובר קופת חולים דוד תגר אמר כי על־פי הסכם, קיבלו מבוטחי קופות אלו שירותים במתקני הקופה שבאזור. הנהלת הקופה הגיעה למסקנה כי אינה יכולה לממן עוד את מבוטחי הקופות האחרות כאשר השתתפות הממשלה בתקציבה שואפת לאפס.

הדובר מסר כי ניתנו הוראות להוציא את תיקי המבוטחים של שלוש הקופות באזור הנגב מרופאי המשפחה. במקביל ניתנה הוראה להנהלות של מוסדות השיקום של הקופה – בית לוינשטיין ברעננה ובית הרצפלד בגדרה – לקבל חולים של שלוש הקופות הללו רק אם יתחייבו לתשלום המחיר החדש של יום אשפוז שנכנס לתוקפו ב־15 בדצמבר.

כזכור, מתנגדות הקופות להעלאת המחיר ליום אשפוז בשיעור של 23.14%.

"אפשר ולאוצר ההתיישבות היהודים אין מעמד בבל"ל"

ברגלס: השוואת זכויות ההצבעה כמוה כהלאמת הבנקים ותשנה המצב במשק כולו

מאת יהודה שרוני

"לא ברור אם לאוצר התיישבות היהודים יש מעמד כלשהו בבנק לאומי. המועצה ממנה את דירקטוריון הבנק מכוח הסכם שתוקפו פג ב־1922 ומאז אף אחד לא טרח לחדשו. יש אמנם נוהג, אבל אין הסכם", כך אמר אתמול עדי אמוראי מנכ"ל חברת מ. י. נכסים העוסקת במכירת הבנקים הכלולים בהסדר. הדברים נאמרו ביום עיון בנושא שוק ההון אחרי פירוק המניות הבנקאיות שערך המרכז הישראלי לניהול.

אמוראי הוסיף כי היקף ההתעניינות ברכישת הבנקים שונה בכל בנק וכי יש בנקים שההתעניינות בהם גדולה יותר מאשר בבנקים האחרים.

איתן ברגלס יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים אמר כי הצעת החוק להשוואת זכויות ההצבעה כמוה כהלאמת הבנקים והמשק הישר־אלי כולו. "אם תתקבל הצעת החוק היא תשנה את פני המשק כפי ששום חוק לא שינה עד היום" אמר ברגלס.

יו"ר דירקטוריון הפועלים אמר עוד כי הקלות שבה מציעים להפקיע זכויות קנין מעוררת תמיהה, ועלולה להשפיע לרעה על סיכויי המכירה של הבנקים מכיון שקונה פוטנציאלי עלול להסס מחתימת הסכמים עם ממשלה שמפקיעה זכויות הצבעה.

מנכ"ל איגוד התעשייה הקיבוצית:

בשל הקפאת הדולר הפסידו היצואנים 500 מיליון דולר

התעשיינים: התעשייה נחשפה לייבוא באופן הגרוע עשרות מונים מהפחתת המכסים הצפויה

מאת מיכל רוזה

עמוס אפשטיין

"היצואנים הפסידו כ־500 מיליון דולר בשל הקפאת שער הדולר. המאזנים הגרעוניים של חברות רבות הם עדות לכך שהחטא היחיד היה בכך שפעלו על־פי היעד הלאומי שלנו – הגדלת היצוא והקטנת הגרעון במאזן התשלומים". כך אמר אתמול עמוס אפשטיין מנכ"ל איגוד התעשייה הקיבוצית.

לדעת אפשטיין, אין קונצנזוס לגבי חשיבות התעשיה למשק הלאומי והתעשיה היא זו ששילמה את מחיר המדיניות הכלכלית. הקפאת שער החליפין פגעה, לדבריו, באותן חברות ביצואניות והרי־בית המסורתית אינה עומדת בשום יחס למחירי ההון של המתחרים בחו"ל שאיתם התעשיה הישראלית מתמודדת.

בכנס שארגנה התאחדות התעשיינים בנושא היערכות התעשיה בארץ לקראת הפחתת המכסים באחד בינואר אמר מנכ"ל ההתאחדות ארנון טיברג כי התאריך זה קריטי לתעשיה הישראלית שאמורה להתארגן ול־היערך לקראתו בעוד מועד. לדבריו, המדיניות הכלכלית גרמה לחשיפת התעשייה לייבוא הגרועה עשרות מונים מאשר החשיפה הצפויה ב־1 בינואר.

טיברג טען כי שער החליפין הקבוע מזה שנתיים והאינפלציה שהצטברה בתקופה זו בכ־35% וחוסר הגמישות בפירמן הביאו לאובדן כושר התחרות של המשק.

התנגדות האוצר מונעת הסכם שכר חדש באל על

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ" לענייני תעופה

סיום המשא ומתן והחתימה על הסכם עבודה חדש באל על מתעכב בשל התנגדותה של רשות החברות הממשלתיות שבמשרד האוצר לטיוטה שגובשה. רשות החברות טוענת כי החתימה על הסכם עבודה שגובש באל על יביא לחריגה מהמוסכם במסגרת הסכם העבודה הכללי במגזר הציבורי.

מנכ"ל החברה, עו"ד עמרם בלום, אמור להיפגש עם שר האוצר משה נסים או עם בא כוחו בנסיון לפתור את המבוי הסתום שנוצר.

עפ"י הנחיות רשות החברות הממשלתיות, לא יעלו תוספות השכר אשר ישולמו לעובדים בשנה הקרובה, על 20% מהיקף הרווחים של החב־רה. לפי עמדת רשות החברות כיון שאין מאזן מבוקר באל על, לא ניתן עדיין להתחייב על תשלום תוספת השכר לעובדים בשיעור של 6% בשנה הבאה ולא על הקצאה כספית במסגרת תוכנית פנסיה חדשה. מאזן החברה לא יהיה מוכן לפני סוף מרס '89.

עפ"י תוצאות שהועברו לשר התחבורה עולה, כי רווחי אל על בשנה הנוכחית יעלו על 12 מיליון דולר ואפשר ויגיעו ל־15 מיליון דולר. גם אם יושג רווח זה, חורג סכום הקצאת הכספים לתוספת שכר ותוכנית הפנסיה לעובדים, ממגבלות ההוראה של רשות החברות הממשלתיות.

אריה שר נבחר ליו"ר הבנק לפיתוח התעשייה

מאת צבי זרחיה

החשב הכללי במשרד האוצר אריה שר נבחר אתמול ליו"ר הבנק לפיתוח התעשיה על ידי דירקטוריון הבנק. עד עתה שימש שר כמ"מ היו"ר. שר עומד לפרוש בקרוב מתפקידו במשרד האוצר.

אחד המועמדים שהוזכר לאחרונה כבעל סיכוי להיבחר לתפקיד זה היה איש העסקים נחמן פריל. כפי שפורסם לראשונה ב"הארץ", בחירתו של שר היתה אמורה להתבצע לפני הבחירות ואולם בשל חוסר תיאום בין שר האוצר ושר התעשיה נדחתה הבחירה.

דרישה לזירוז פעולת ועדה הבודקת גמלאות תקציביות

מאת יהודית ויקלר

הסתדרות עובדי המדינה תובעת להחיש את פעולתה של ועדה משות־פת להסתדרות ולממשלה שהוקמה לקבוע את מרכיבי הגימלה של הגימ־לאים התקציביים.

הגימלאים הללו קיבלו תוספת אחידה של 5% בעקבות הסכם השכר האחרון בניגוד לעובדים בשורות הצי־בורי שקיבלו באותו הסכם תוספות שכר המגיעות ל־10% ומעלה. מצב זה יצר סערת רוחות בקרב הגימלאים שפרשו משירות המדינה ובקרב גימ־לאים ברשויות המקומיות והמוסדות הציבוריים. אתמול נערך בתל אביב כנס של גימלאי יוצאי הרשויות המקומ־יות שביקשו למחות על המצב שנוצר.

מדובר בציבור המונה כ־70 אלף איש, שנותקו מהסכמי השכר במשק, מכוח של הסכם בין הממשלה לבין ההסתדרות.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי אמר אמש כי הממשלה תשלם לכל הגימלאים תוספת 5% בשלב ראשון עקב מריבה בין הס־תדרות לבין הממשלה על גובה הגימלה. נושא זה נתון עתה לב־דיקתה של ועדת דילבריפלוביץ.

אלכס אבירם מגימלאי הרשויות המקומיות אמר אתמול, כי הגימלאים חוששים שאישור הוראת שעה בחוק הגימלאות בכנסת עלול להקפיא לתק־ופה ארוכה כל סיכוי לקדם את הפר־ני הנמכי בתשכרת. הגימלאות הוספת רכיבים שלא נכללו בהן עד כה.

אבירם אמר כי אותם הגורמים שניסו לבלום את הקמתה של רשימת גימלאים לבחירות לכנסת, חוזרים ומתנכלים עתה לגימלאים כאילו ששכחו שיש גם בחירות להסתדרות בשנה הבאה.

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

עליות שערים חדות

במסחר במניות ההנפשיות התהפכה אתמול מגמת המסחר. מדד המשתנים, שירד שלשום ב-3.15%, עלה אתמול ב-3.57%.

מדד המניות הכללי ללא בנקים שבהסדר עלה אתמול ב-2.57%. שערן של 55 מניות עלה בשיעורים חדים: 5% ויותר. סוחרי הבורסה הסבירו את השינוי במגמת המסחר בציפיות להקמת ממשלה רחבה בהשתתפות שתי המפלגות הגדולות.

עליות חדות במיוחד נרשמו אתמול בשערן של מניות מובילות שירדו בשיעורים חדים מאז סוף השבוע שעבר. ביקושים קטנים למניות בעלות סחירות נמוכה גרמו לעליות שערים חדות. סך-כל מחזור המסחר במניות ההנפשיות הסתכם ב-5.3 מיליון שקל, מחזור המסחר במשתנים הסתכם בכמיליון שקל. 82% מנפח המסחר התנהל בעליות שערים, 3% מנפח המסחר התנהל בירידות.

מחזורים נמוכים יחסית לעודפי הביקוש

בפתיחת המסחר במניות ההנפשיות (במסגרות המר"צ והמסחר הרב-צדדי) נרשמו אתמול עודפי ביקוש נטו בסכום של כ-7.9 מיליון שקל. מחזורי המסחר במר"צ ובמסחר הרב-צדדי הסתכמו בכ-4.2 מיליון שקל בלבד. ממוצע הנסיגה מן הביקושים ההתחלתיים הסתכם ב-כ-46%. בבורסה מסבירים שהיקף הנסיגה הגדול מצביע על כך שלמרות השיפור שחל אתמול באווירה באולמות המסחר עדיין פעלו הסוחרים בשוק המניות בזהירות רבה.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	100.46	+0.90
כללי ללא בנקים	79.24	+2.59
מדד משתנים	83.20	+3.57
מדד אג"ח כללי	124.03	−0.01
אג"ח צמוד מדד	124.93	−0.04
אג"ח צמוד מט"ח	117.40	+0.41

עליות חדות במניות קבוצת כלל

בשלב המר"צ נרשמו אתמול למניות ההנפשיות עודפי ביקוש בסכום של כ-4 מיליון שקל. עליות חדות נרשמו בשערן של פטרוכימיים (4.8%), כלל תעשיות, כלל סחר, וכלל אלקטרוניקה (4%), אלרון ודיסקונט השקעות (4%).

גם בשלב המשתנים נרשמו ביקושים גדולים למניותיהן של חברות קבוצת כלל. שערה הקובע של כלל תעשיות עלה אתמול ב-6%, מחזור המסחר במניה הסתכם ב-96 אלף שקל. שערן של כלל ישראל 10, כלל אלקטרוניקה, וכלל סחר עלה ב-5%.

ב-12 מניות נרשם אתמול מחזור מסחר גבוה מ-100 אלף שקל, המחזור הגבוה ביותר: 444 אלף שקל, נרשם במניית המפעלים הפטרוכימיים. שערה של המניה עלה ב-6.25%.

עליה של 21% במנ"מ אופטיקה

למניית אלביט נרשם אתמול ביקוש בסכום של כ-165 אלף שקל, שער המניה עלה ב-3.1%. ביקוש בסכום של כ-80 אלף שקל להנפקון העלה את שערה ב-10%.

למניית דלתא גליל נרשם אתמול ביקוש גדול יחסית בסכום של כ-190 אלף שקל. שערה של דלתא גליל 3 עלה ב-2.4%, מחזור המסחר במניה הסתכם בכ-19 אלף שקל.

ביקוש בסכום של כ-15 אלף שקל לכלל ישראל 50 לא סופק אתמול גם בעליה של 10%. שערה של המניה נקבע קונים בלבד.

בשלב המשתנים נמשכה הפעילות הערה במניות סופר ודקסטר. שערן של שתי המניות נקבע: קונים בלבד.

למניית בר-סון 1 נרשם אתמול ביקוש קטן שהעלה את שערה ב-0.9%, היצע בסכום של 37 אלף שקל לבר-סון 5 נקלט ללא שינוי בשער. מנכ"ל חברת בר-סון ברוך בעל-טכסא אמר בתגובה לידיעה שפורסמה שלשום במדור זה, כי מצב עסקיה של בר-סון תקין. בעל-טכסא הוסיף כי לחברה אין חובות למערכת הבנקאית ומצב הנזילות שלה משביע רצון.

בנק ישראל הנפיק אתמול אג"ח מסוג שגיא ואג"ח מסוג גליל בסכום של 100 מיליון שקל. מחיר איגרות השגיא נקבע ל-105.5%, מחיר איגרות הגליל ניקבע ל-103%.

במסחר באג"ח בשוק המשני נטה שערם של צמודי המדד לרדת, מדד איגרות הגליל הנושאות ריבית של 3% עלה ב-0.17%. שערם של צמודי הדולר נטה אתמול לעלות. מדד האיגרות הניתנות במט"ח עלה ב-0.7%, מדד האיגרות הצמודות למט"ח עלה ב-0.31%. סך-כל מחזור המסחר באג"ח הסתכם אתמול ב-23.83 מיליון שקל.

ל"איגוד משקי עופות"

יהא יצוא המליון מפנה למליונים

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושילוח בינלאומי

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989 תשואה הולית	פדיון 1989 תשואה מדדית	פדיון 1991 תשואה הולית	פדיון 1991 תשואה מדדית
בל"ל 0.1	1.09	−0.73	6.25	+0.08
הפועלים ש	0.98	−0.86	6.20	+0.04
אי.די.בי. רג	1.11	−0.72	6.15	−0.01
דיסקונט א	1.20	−0.63	6.16	0.00
המזרחי ש	0.94	−0.88	6.14	−0.02

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1248	8	99.56	22.55
119	15	99.20	21.55
129	22	98.79	22.40
139	29	98.43	22.00
149	36	98.04	22.20
219	43	97.64	22.50
229	50	97.36	21.60
239	57	96.94	22.05
249	64	96.63	21.60
319	71	96.30	21.40
329	78	95.95	21.35
339	85	95.73	20.60
349	92	95.30	21.05
359	99	94.87	21.45
419	106	94.65	20.85
429	113	94.25	21.10
439	120	94.01	20.65
449	128	93.39	21.55
519	134	93.03	21.75
529	142	92.36	22.65
539	148	92.25	22.00
549	155	91.65	22.80
559	162	91.12	23.30
619	169	90.96	23.50
629	176	90.46	23.10
719	197	90.10	21.30

COMPANY PROFILE

הכן לחברתך פרופיל חברה מרשים
■ סגנון אמריקאי מעולה
■ סדר לייזר וגרפיקה ממוחשבת
■ $250 + מע"מ, כולל 10 העתקים ודיסקט
התקשר לג'ודי 7511011
סודיות מובטחת

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה
במגדלי דוד
דירה מפוארת
*
משרדים
בצפון/מרכז ת"א
בית מגדלור ת"א / ביהודה (נקיה)
03/5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

קרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5574.85	5533.99	99.01	1.82
אבוקה	348.20	341.45	4.26	1.26
אגוז	309.25	303.30	0.75	0.25
אגם	116.99	114.76	0.10	0.09
אדיר	2064.64	2049.64	10.37	0.51
אדם	146.85	145.80	2.67	1.87
אופיר	188.84	187.51	0.16	0.09
אור	446.16	442.36	1.18	0.27
אוריון	127.29	124.79	0.37	0.30
אור-לי	331.64	329.24	1.01	0.31
אורן	948.63	930.47	4.71	0.51
איל	6606.82	6479.14	−0.64	−0.01
איריס	6211.26	6074.67	17.40	0.29
איתן	909.65	891.84	1.63	0.18
אלון	743.03	728.21	1.21	0.17
אלמנת	740.46	733.94	1.38	0.19
אבליסם	108.59	106.00	1.38	1.32
אג"ח	116.94	115.30	0.44	0.38
מניות	99.13	96.71	2.36	2.50
אלמוג	99.99	98.41	1.50	1.55
ארז	194.72	190.92	4.16	2.23
[illegible]	136.15	133.14	3.53	2.72
אשל	204.72	200.76	0.25	0.12
אתגר	85.37	83.73	1.86	2.27
אתרת	291.52	288.72	0.68	0.24
בזלת	140.97	140.02	2.11	1.53
ברוש	583.32	572.04	5.72	1.01
ברק	495.78	485.92	4.29	0.89
ברקת	355.31	352.75	0.51	0.14
גביש	1683.31	1671.45	10.13	0.61
גבע	130.42	128.49	0.40	0.31
גורן	525.26	515.04	2.36	0.46
גיא	120.16	118.39	0.35	0.30
גיל	3473.79	3406.61	36.99	1.10
גלית	727.01	721.73	2.02	0.28
דובדבן	380.65	377.04	4.76	1.28
דוכיפת	550.91	540.43	5.78	1.08
דולב	282.31	276.61	0.71	0.26
דורון	167.25	164.07	0.83	0.51
דותן	319.50	313.45	1.53	0.49
דליה	611.23	599.25	4.35	0.73
דרור	332.01	326.01	7.92	2.49
דקל	356.90	350.00	7.67	2.24
הדס	429.83	426.85	2.15	0.51
הילה	454.22	452.15	0.48	0.11
הדר	621.88	610.05	1.41	0.23
הבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	127.20	125.31	0.33	0.26
זיו	156.49	154.18	0.20	0.13
זינוק	106.48	104.19	1.01	0.98
זיק	79.17	77.24	1.25	1.64
זמיר	413.74	405.69	8.18	2.06
חבצלת	192.25	188.49	0.68	0.36
חליפין	164.95	164.52	0.15	0.09
חלמיש	238.02	236.39	0.34	0.14
חן	171.63	170.95	0.06	0.04
חופש	129.21	128.03	0.46	0.36
טל	6917.87	6826.66	26.89	0.40
יבול	536.33	531.69	2.38	0.45
יהלום	163.25	162.12	2.74	1.72
יסודות	364.64	361.09	5.81	1.64
יערה	535.74	531.22	0.49	0.09
כוכב	283.23	277.70	4.62	1.69
כחל	135.92	134.74	0.25	0.19
כלנית	667.40	654.29	4.97	0.77
כנרת	299.92	297.70	0.73	−0.25
כרמל	129.17	127.14	0.70	0.55
כתר	1288.84	1269.79	−4.96	−0.39
לוטם	5322.71	5219.41	29.53	0.57
[illegible]	240.38	198.23	0.04	0.03
לפיד	278.46	273.03	4.03	1.50
לקט	2203.73	2185.82	6.36	0.29
לשם	465.48	462.36	0.23	0.05
מבחר	1646.89	1615.23	3.06	0.19
מבטח	4642.43	4598.81	10.06	0.22
מגד	299.09	294.77	1.21	0.41
מגדן	4171.13	4131.97	29.45	0.72
מור	1637.13	1613.95	35.23	2.23
מורן	925.64	918.88	11.68	1.29
מטח	27079.29	26668.40	172.83	0.65
מיטב	1214.96	1191.48	4.73	0.40
מעוף	4911.21	4816.49	70.81	1.49
מעין	816.79	801.18	1.49	0.19
מקשה	466.00	462.70	0.43	0.09
מכלול	92.02	91.38	1.71	1.91
מרווח	146.80	146.28	0.16	0.11
מרום	1599.91	1569.08	3.17	0.20
נוגה	167.70	165.23	0.52	0.32
נטיף	273.65	271.69	4.99	1.87
נשם	454.96	448.18	6.88	1.56
גילי	127.93	126.05	2.90	2.35
סביון	626.55	614.25	10.11	1.67
סגולה	151.94	150.81	0.37	0.25
סלע	448.58	445.41	0.75	0.17
סנונית	641.42	636.02	0.47	0.07
סער	395.34	387.78	6.65	1.74
ספיר	176.47	176.00	0.19	0.11
עירית	377.68	370.38	5.64	1.55
עדית	808.05	802.15	7.64	0.96
עידן	579.41	570.94	0.95	0.17
ענבר	117.20	116.17	0.18	0.16
ענת	2263.10	2246.61	20.77	0.93
[illegible]	600.79	595.57	0.88	0.15
ערמון	129.48	127.04	0.07	0.06
פלא	1678.28	1666.25	16.00	0.97
צבר	557.79	552.80	1.30	0.24
צמרת	513.43	503.42	3.82	0.76
צוק	143.44	143.09	−0.03	−0.02
צפיר	1315.72	1305.61	3.01	0.23
צמחית	560.45	552.14	6.10	1.12
צפרת	162.25	161.11	0.38	0.24
צריח	117.58	115.91	0.41	0.35
[illegible]	174.88	174.44	−1.67	0.97
קשת	117.70	116.68	0.01	0.01
רונית	17620.62	17467.05	253.64	1.47
רימון	155.61	155.34	0.06	0.04
רקפת	1011.75	995.31	8.14	0.82
רשף	473.10	463.47	1.77	0.38
שביט	542.25	537.60	1.39	0.26
שחם	389.84	386.76	0.45	0.12
שחף	109.88	108.91	0.18	0.17
שירה	475.57	472.09	4.03	0.86
שמיר	484.59	481.08	1.30	0.27
שנהב	673.97	669.05	17.01	2.61
שקד	729.96	715.88	19.38	2.78
שקף	208.35	204.36	0.24	0.12
תאנה	261.52	259.01	2.71	1.06
תדהר	549.20	546.46	7.22	1.34
תירוש	638.71	634.09	1.95	0.31
תנופה	110.04	109.21	0.17	0.16
תמר	309.17	303.35	0.15	0.05
תמח	228.26	226.68	0.49	0.22
תרשיש	126.06	125.17	0.17	0.14
תשרי	615.51	610.16	1.34	0.22

שערי איגרות החוב

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	470	−4
4102	193.9	+0.3
4103	186.7	+0.3
4104	181.3	+0.3
4301	181.3	+0.3
4302	172.3	+0.1
4303	171.6	+0.1
4504	169.4	--
4105	153.2	+0.5
4106	149.6	+0.5
4107	145.4	+0.5
4108	143.1	+0.4
4109	143	+0.1
4110	141.7	+0.1
4201	176.7	+0.8
4204	165.5	+0.8
4205	162.8	+0.9
4206	159	+0.1
4207	158.9	+0.1
4208	157.1	+0.1
4209	154	+0.1
4210	150.5	+0.1
4211	146.1	+0.1
4212	143.3	--
4213	143.9	--

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	53039	+26
3602	48899	+25
3603	45614	+23
3604	41084	−724
3605	37605	−695
3606	35523	−684
3607	33095	+285
3608	31984	+281
3609	30537	+277
3610	27109	+111
3611	26238	+110
3612	25527	+111
3613	23847	+13
3614	22930	+12
3615	21206	+11
3616	19461	−69
3617	18386	−68
3618	17478	−66
3619	15988	+8
3620	15418	+8
3621	14668	+8
3622	13306	+7
3623	12513	+6
3624	11883	+7
8625	10895	+131
3626	10097	+124
3627	9383	+119
3628	8472	+4
3629	8063	+194
3630	7489	−25
3631	6821	−23
3632	6563	+29
3633	6214	+23
3634	5521	+3
3635	5146	−40
3636	4970	+11
3637	4672	+10
3638	4349	+10
3639	3986	+10
3640	3293	+20
3641	2857	+17
3642	2603	+56
3643	2262	+49
3644	2079	+50
3645	1878	+46

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1560	−11
3702	1208	−24
3703	1082	+9
3704	928.6	+0.2
3751	479.8	+2.2
3752	195.9	+2.4
3753	188.3	+2.4
3901	180	+0.2
3902	171.6	+0.1
3903	170.6	+0.1
3904	168.1	--
3754	175.1	+0.1
3755	167.1	+0.1
3756	161.5	+0.1
3757	158.6	+0.1
3758	156.1	--
3759	155.8	+0.1
3760	155.9	+0.1
3761	150.8	+0.1
3762	147	+0.1
3763	142.7	+0.1
3764	140.2	−0.4
3765	140.7	−0.3
3766	139.3	−0.3
3791	142	+0.1
3792	139.6	--
3826	170.7	−0.5
3827	167.7	−0.5
3828	162.1	−0.6
3829	159.3	−0.5
3830	156.2	−0.1
3831	155.9	−0.1
3832	154	−0.1
3833	150.9	−0.1
3834	147.1	−0.1

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3542	140500	--
3543	133050	+50
3544	133280	+30
3545	130100	--
3546	129800	--
3547	130180	--
3548	130000	--
3549	123600	--
3550	123600	--
3551	123400	--
3552	114700	--
3553	111800	+100
3554	113400	--
3555	112800	+100
3556	108250	--
3557	109800	--
3558	109300	--
3559	104800	--
3560	99700	--
3561	99300	--
3571	99200	+300
3572	100410	--
3573	98910	--
3574	91400	--
3575	91200	+100
3576	91100	+200
3577	91759	--
3578	84900	--
3579	84100	+200
3580	78200	--
3581	72400	−300
3582	65740	−600
3583	61000	--
3584	61260	+200
3585	59500	--
3586	52900	--
3587	52700	−800
3588	52700	--
3589	48700	--
3590	47960	--
3591	48000	−700
3592	48240	+100
3593	48000	--
3594	46200	--
3595	45726	+100

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2029	129730	−200
2030	130650	+100
2031	127009	+100
2032	126901	+100
2033	119000	--
2034	119428	+100
2035	127149	−3932
2036	111423	+100
2037	115731	--
2038	112998	−200
2039	127000	--
2040	106839	--
2041	99018	--
2051	99910	+2910
2052	89500	--
2053	88440	+1000
2054	82422	+1200
2055	82441	--
2056	76983	--
2057	86299	--
2058	86369	--
2059	69301	--
2060	86896	--
2061	50060	--
2062	53146	--
2063	65920	--

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יזר	80	--

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	212.5	+0.3
7007	195.9	−1.1
7008	186.4	−1
7009	180.9	+2.6
7010	172.7	−1.2
7011	162.9	+0.2
7012	157.4	+0.2
7013	148.8	+0.2
7014	130.3	+1.1
7015	110.6	+0.5
7016	110.4	+0.4
7017	110	+0.4
7018	109.8	+0.4
7019	110.5	+0.4
7020	110.1	+0.4
7021	109.1	+0.4
7201	108.7	+0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	14748	+141
6102	9453	+16
6103	8226	+14
6104	7515	+17
6105	7110	+19
6106	6917	+13
6107	6657	+12
6108	4846	+9
6109	4733	+8
6110	4655	+8
6111	3829	+35
6112	3710	+34
6113	2537	+34
6151	1050	+4
6152	986.2	+4.3
6153	859.8	+9
6154	844.5	+8.8
6155	565.5	+12
6156	452.1	+5.5
6157	335.4	+3.7
6158	317.5	+3.5
6159	268.8	+8.3
6160	247.7	+1.9
6161	239.2	+1.9
6162	222.3	+1.9
6163	206.9	+1.1
6164	198.8	+1.2
6165	188.1	+3.7
6166	175.9	+0.3
6167	171.9	+0.5
6168	169.2	+0.3
6169	161.9	+4.9
6170	150.5	−1.4
6171	106.5	−1.2
6172	104.8	−1.3
6801	109.2	+0.2

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1659	--
אלתא	1275	--
אלסינט	2609	+9
כורסקו	1288	−6
תורד 84	116.6	−0.2
זכ הים	251.8	+0.8
רים הש	227.3	--
סד	115.6	--
כלל	553	--
מקס ד	182.7	--
מקס ב	254.5	--
מקס י	293.5	--
רה	139.5	--
סל בנ	190	--
תיעשט	178.8	−1.2

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	177.1	--
רים הש	183.3	−0.2
סד	93.6	−1
כלל	207	--
מג ריס	176.7	--
משא מ	177.3	--
משא מ	166.8	+0.2
משא מ	159.1	--
לאומי	163.3	--

שערי המניות 19.12.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם חברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוה"ה ש	53300		2			−1
אידיבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	—
אידיבי בב א			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט שה ב			—	הפסקת	מסחר	—
השקעות 0.1	1016	לב				−5
השקעות א 0.5	481	לב				
הפועלים מבב			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר	15200		71	−200	−1.3	−96
כללי שה 7			—	הפסקת	מסחר	—
מימון וסחר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מימון וסחר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם חברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	147310		48	+20		+24
אידיבי ב 100.0	146200	לב				−1
אידיבי בב א	893500	לב				−4
א מד 1 ש"ח	109929		4	+20		+2
דיסקונט ב	188102	לב				−2
דיסקונט א	187900		1	−100	−0.1	−2
ברוד ש	60700		110			
מגדל ב	60720	לב				
הפועלים ש	100200		299			−242
הפועלים ב	100050		1			−1
כללי א	255000		1			
בל"ל טמק	63601		374			+22

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91

שם חברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	117400		158	+200	+0.2	+244
אגוד 0.1	88230		28	+50	+0.1	+23
דיסקונט ב	151300	בח	2	+1200	+0.8	+3
דיסקונט א	149810		151			+147
המזרחי ש	48320		351	+250	+0.5	+644
המזרחי ב	48450		8	+400	+0.8	+351
הפועלים ש	79650		594			+331
הפועלים ב	79680		29			+188
כללי א 1.0	203230		2			
בלל 0.1	50550		912			+488

בנקים למשכנתאות

שם חברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	33500	בח	4	+50	+0.1	+2
לאומישכן ש	10150		36			−37
לאומישכן ב	10700	שב				
כרמל ש	190		1000			−1000
כרמל אופ	101	בח	4142	+2	+2	+51115
כרמל אג"ח	100		7400	+5	+1.5	+25998
פת משב ש	2205		850	+85	+4	+1650
משכן ב ש	4080		50			−50
עצמאות 0.1	15100		10	−200	−1.3	−10
מיזב 1.0	6268	תב	100	−420	−6.3	−100
טפחות מבוב ש	25000			+1000	+4.2	+30
טפחות רג ש	25600		55	+600	+2.4	+57

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

מלונות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשבים

נדל"ן, בינוי ופיתוח

חקלאות

מזון וטבק

טכסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות בתעשיה

חברות השקעה

נסחרות במט"ח

חיפושי נפט

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלוואות מחשבים

נדל"ן בינוי חקלאות

תעשייה

השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שף רגאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים ביד בנקאים

אתמול, בצהריים, 19.12.1988 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ איגרות הבריטית	1.8240/1.8250	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	1.7595/1.7605	
פלורינים הולנדיים	1.9840/1.9850	
פרנקים שווייצריים	1.4825/1.4835	
פרנקים בלגיים	36.85/36.88	
פרנקים צרפתיים	6.0100/6.0120	
לירות איטלקיות	1292.50/1295.50	
יינים יפאניים	124.04/124.14	
$ איגרות הבריטית	1.3280/1.3285	

שער הזהב $413.65 לאונקיה לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	$/ל"ש	$/פ"ש	מ"ג/$
1 ח'	1.8190/1.8202	1.4764/1.4778	1.7531/1.7542
3 ח'	1.8092/1.8105	1.4664/1.4679	1.7431/1.7444
6 ח'	1.7948/1.7963	1.4501/1.4518	1.7269/1.7284

הנתונים נמסרו ע"י בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

רק לא ספיר

אהרן דברת מחפש שר אוצר שיהיה "ספיר של שנות התשעים", שר אוצר שייצור "עיוותים חיוביים", יעניק סיוע נדיב למפעלים וליזמים, ייתן תמריצים ישירים ליצוא – ללא האידיאולוגיה המסולפת של אי־מעורבות ובלי סגידה לליברליזם מדומה. נדרש מנהיג כלכלי שיצהיר מפורשות – כן מתערבים, כן מתקנים, כן מסייעים. כך הוא אומר בראיון ל"ידיעות אחרונות" ביום ששי האחרון.

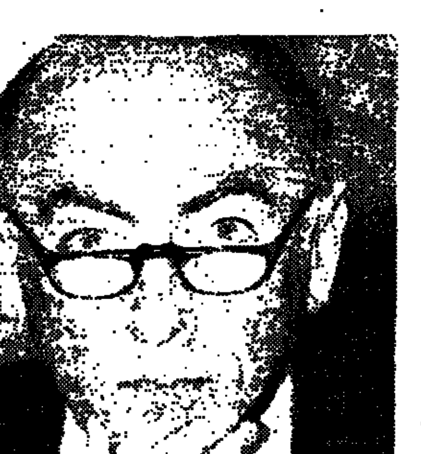
דברת. צודק רק בנושא שלום וכלכלה

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

אודה מיד, שדברת הצליח להפתיע אותי. גם הגעגועים לפנחס ספיר אינם ברורים לי. הרי ספיר פעל בתנאי משק שונים לחלוטין. אז, בשנות החמישים, כשהיה שר המסחר והתעשייה ואחר־כך בשנות השישים כשהיה שר אוצר, היתה מצד אחד עלייה גדולה שנזקקה למקומות עבודה במהירות ומצד שני, תעשייה קטנה ולא מפותחת – בדיוק ההיפך מהיום, כאשר אין עלייה והתעשייה מפותחת. האם אנו צריכים סיבוב נוסף של דבר דומה למפעלי הטקסטיל הנחשלים שקמו אז?

ספיר חדש הוא היפוכו של מה שישראל זקוקה לו כיום. כי אין כיום אדם היודע מה נכון יותר לפתח – את תעשיית המתכת או דווקא ביוטכנולוגיה. אין אדם כזה, ואין משרד אחד שיכול לתת על כך את התשובה. רק היזמים – אלה המסכנים את כספם – יודעים היכן להשקיע.

ואם ניטה לקולא, נאמר שבמשק־ינוקא כמו זה שהיה בתקופת ספיר אפשר אולי לבצע "עיוותים חיוביים" כדי להתניע את הכלכלה; אך אנו כבר הרבה מעבר לכך, עם משק שיש בו דווקא עודף מעורבות ממשלתית ועודף סבסוד לתעשייה.

קשה גם להבין את קריאתו של דברת בעד מתן עזרה מהירה לכור. הרי הנהלת קונצרן כלל ידעה עוד לפני כשנתיים שכור הולכת לקראת משבר. כלל הקטינה אז מאוד את ההלוואות שנתנה לכור משום שידעה את הצפוי. בכור המשיכו בעסקים כרגיל. אז מדוע שהממשלה תמהר לשים שם את כספנו לפני שיש תוכנית הבראה מוסכמת, לפני הדיון בבית־המשפט. כספי משלם המסים אינם נחשבים?

דברת מוסיף, שמתן ערבויות על־ידי הממשלה היה עסק טוב, כי רק שבריר אותו התגלגל לתקציב. מדוע איפוא שחברה כמו כלל, בעלת אמצעים גדולים רבים, לא תיתן לכור ערבות תמורת אותה־עמלה מקובלים – אם העסק כל־כך טוב? מדוע שהמדינה תסכן את כספינו בעוד ששום בנק ושום חברה עסקית אינם רוצים לסכן את כספיהם?

הרי דברת מבקש מהממשלה לנהוג בניגוד גמור לנוהגו שלו. כאשר רכש את פולגת, לא היסס לקצץ ולסגור ולפטר. כך עשה באורדן וגם בסאיטקס. הוא לא הזרים לשם כספים כך סתם.

ניתן להבין – ויש צדק רב בטענתו – שאת העיוותים, כמו מגזר ציבורי הולך ומשמין, הקפאה מלאכותית של שער החליפין, ריבית מטורפת, יש לחסל; אך לא תוך יצירת "עיוותים חיוביים".

כלכלה אינה מתמטיקה, שבה חיבור של פלוס עם מינוס מקזז את המינוס. בכלכלה, שני העיוותים מיתוספים זה על גב רעהו ויוצרים משק בעל גבנון. העיוותים המקאו־כלכליים פוגעים בכל הסקטור העסקי: סיוע וסבסוד אינו מגיע לכתובות הנכונות, מעוות את הקצאת המקורות, משנה את המחירים היחסיים, מוזיל את מחיר ההון ומייקר את עלות העבודה, ואינו מביא כלל להקטנת הפער במאזן התשלומים אלא רק לאינפלציה מיותרת. המאבק הנכון צריך להיות על ביטול העיוותים הקיימים – לא על הכנסת "עיוותים חיוביים" למערכת.

אך כל זה בטל בששים לעומת דבריו בנושא שלום וכלכלה. בפעם הראשונה נשמע ברמה קולו של איש עסקים שאומר, שבלי שלום לא נוכל להחזיק מעמד מבחינה כלכלית, שלהחזקת השטחים יש השפעה הרסנית על המשק, ששלום פירושו פחות תקציב ביטחון, פחות ימי מילואים, יציאה לשווקים הערביים של ארצות־ערב. "בלי שלום אין תקומה כלכלית לישראל", אומר דברת, ובכך הוא צודק לחלוטין.

באגף התקציבים מקווים שהגרעון ב־1988/9 לא יעלה על מיליארד שקל

שנת התקציב 1987/8 הסתיימה עם גרעון מקומי של אפס, לעומת התכנון הראשוני שלפיו הגרעון יעמוד על 1.2 מיליארד שקל

מאת נחמיה שטרסלר

מדו"ח פנימי באגף התקציבים עולה, ששנת התקציב 1987/8 הסתיימה עם גרעון מקומי של אפס. התכנון הראשוני היה שהגרעון יעמוד על 1.2 מיליארד שקל, כלומר על כ־2% מהתוצר הלאומי, אך עבודה מאומצת של אגף התקציבים בראשות דוד ברעז הביאה לכך, שהמשרדים לא חרגו מתקציבם. האגף הקשה במיוחד על משרדי ממשלה שונים להעביר תקציבים מסעיף אחד למשנהו, והתוצאה היתה שחלק מהמשרדים לא מימשו את מלוא תקציבם.

זו השנה השנייה ברציפות המסתיימת ללא כל גרעון. 1986/7 אף הסתיימה בעודף מסוים בתקציב, של כחצי מיליארד שקל, מה שעורר ביקורת מצד חברי־הכנסת על ראש אגף התקציבים דאז, אהרן פוגל, שלא איפשר לחברי־הכנסת להגדיל את סעיפי ההוצאות בתקציב.

מבדיקה שנערכה בימים אלה באגף התקציבים מתברר, שמבחינת חשבון הקופה השוטף – המתייחס לחצי השנה הראשונה של שנת התקציב 1988/9 – בעודף של 250 מיליון שקל, אך כאשר מתחשבים בכל ההוצאות הצפויות עדיין עד סוף שנת התקציב, לרבות עליות בשכר ועדכון התקציב לקצב אינפלציה של 16% במקום 12% שתוכננו מראש, מתברר ש־1988/9 תסתיים בגרעון של 1.7 מיליארד שקל, 2.5% מהתל"ג.

התכנון הראשוני דיבר על גרעון של 1.3 מיליארד, אך מתוכנן תקציב נוסף של כ־1 מיליארד שקל, מול גידול בהכנסות של כ־600 מיליון. כך יגדל הגרעון הצפוי ל־1.7 מיליארד – וזו התחזית הפסימית של האגף.

התחזית האופטימית היא, שאם יוכל האוצר להמשיך במדיניות היד הקמוצה, לא רק שהגרעון לא יעלה על התכנון הראשוני אלא ששנת התקציב 1988/9 תסתיים בגרעון של 1 מיליארד שקל בלבד, פחות מ־2% מהתוצר הלאומי הגולמי.

אורדן ביקשה מהבורסה להקדים המסחר בזכויות

המסחר נקבע לבסוף ל־10 בינואר

מאת דורון מרגוביר

חברת "אורדן", העוסקת בייצור מוצרי מתכת ויציקות, פירסמה שלשום תשקיף להנפקת זכויות לבעלי המניות הקיימות של החברה. על פי התשקיף הוצעו לבעלי המניות הרגילות בחברה 15,178 יחידות המורכבות ממניות רגילות בנות 1 שקל ע.נ. ומניות רגילות בנות 5 שקל ע.נ בחברה. מחיר הזכות ליחידה נקבע ל־500 שקל.

אורדן אמורה לגייס בהנפקה כ־7.5 מיליון שקל. בעלי העניין בחברה הן קבוצת החברה המרכזית וחברת "כלל תעשיות", המחזיקות ביחד כ־56.5% מהון המניות, שהתחייבו לנצל את הזכויות המוצעות להם.

התשקיף של אורדן היה אמור להתפרסם בסוף השבוע שעבר. על פי תקנות הבורסה צריכים לעבור 14 ימי חול, מיום האקס עד לתחילת המסחר בזכויות. אורדן ביקשה לפיכך מן הבורסה להתיר לה להקדים את המסחר בזכויות ליום האחרון של חודש דצמבר.

הוועד הפועל של הבורסה אישר את הקדמת המסחר בזכויות בתנאי שיעברו עשרה ימים לפחות מיום האקס עד ליום המסחר. בפועל התעכב פרסום התשקיף של החברה, ויום האקס נקבע ל־21 בדצמבר.

אורדן חזרה וביקשה מן הבורסה לאפשר לה לקיים את המסחר בזכויות תוך שמונה ימים מיום האקס. הנהלת הבורסה סירבה, והמסחר בזכויות של אורדן נקבע ל־10 בינואר.

במחצית הראשונה של 1988 הפסידה אורדן כ־13.1 מיליון שקל, לעומת הפסד בסכום של 4.3 מיליון שקל במחצית הראשונה של 1987. ההון העצמי של החברה הסתכם בסוף חודש יוני בכ־50 מיליון דולר. בבורסה מעריכים שבקשתה של החברה להקדים את המסחר בזכויות נבעה מן הרצון לשפר את הדוחות הכספיים לשנת 88, שיציגו ככל הנראה הפסדים כבדים.

נתי שילו המשנה למנכ"ל הבורסה אמר בתגובה, כי הבורסה כבר אישרה בעבר לחברות שונות לקצר את התקופה שבין יום האקס ליום המסחר, "אם אפשר לעזור לחברה מבלי לפגוע במשקיע, הולכת הבורסה לקראת החברה", אמר שילו.

מגדל שכרה משרדים שנמכרו קודם לכן על־ידי בנק לאומי

מאת אריה לביא

חברת הביטוח מגדל, מקבוצת בנק לאומי, שכרה באחרונה שתי קומות משרדים בבניין המגינים בחיפה לצורך פעילותה השוטפת. קומות אלה נמכרו לפני פחות משנה על־ידי בנק לאומי לחברת סהר החזקות. במסגרת אותה עסקה, מכר הבנק לסהר שתי קומות, כל אחת בשטח של 612 מ"ר, תמורת 1.3 מיליון דולר, מזה 100 אלף דולר בעבור ציוד. כן מכר הבנק 385 מ"ר בקומת הקרקע תמורת 350 אלף דולר.

לפני חודשים אחדים החליטה חברת מגדל לשכור משרדים בחיפה, וכך איתרה את המשרדים שהיו בעבר בבעלות הקבוצה־האם שלה.

מבנק לאומי נמסר, שעסקת המכירה של המשרדים בחיפה נערכה עם סהר על־פי המדיניות למכירת נכסים. העסקה נעשתה על בסיס מחיר שקבע שמאי, ומבחינת הבנק היתה מוצלחת. אין קשר בינה לבין החלטת חברה אחרת בקבוצת הבנק לשכור קומות אלה בשלב מאוחר יותר.

הפרסומאים מבקשים שיתוף פעולה עם איגוד המפרסמים

מאת אבי גנאור

בעקבות שיתוף הפעולה הצפוי בין איגוד המפרסמים לבין האיגוד הישראלי לפרסום, נודע כי גם לשכת הפרסומאים, הארגון המתחרה המאגד את משרדי הפרסום הקטנים, מבקש להדק את יחסיו עם המפרסמים. זאת "במגמה לקבוע מערכת יחסים שתהיה מושתתת על הבנה וקשרים מקצועיים טובים יותר בין כל הגורמים העוסקים בפרסום".

שיתוף הפעולה בין שני האיגודים הראשונים יבוא בקרוב לידי ביטוי בתחרות הפרסום השנתית המשותפת, עליה פורסם בשבוע שעבר ב"הארץ". במסגרת מגמת ההתקרבות של לשכת הפרסומאים, נפגשו ביום חמישי שעבר אברהם דיישן, נפתלי מיטל וזאב חביב מהלשכה עם אליעזר גורן, יו"ר איגוד המפרסמים, ד"ר עמי דולב המנכ"ל וברניסלאב טאו. הפגישה הניבה סיכום על קווי פעולה משותפים, והוחלט שהאיגוד ידאג לשתף את חברי לשכת הפרסומאים באירועים ובפעילויות שונות.

עו"ד רוח
מיכון בחברות (R)
שירותי המנויל –
חברת מידע ירושלים
פלאפון (ברשם התנועות) 050-23155
פקסימיליה 02-811552
(ON-LINE)

התחשבשבת?
70% מהעסקים בישראל משתמשים בחשבשבת.
חשבשבת בע"מ
רחוב [illegible] 65 תל־אביב
טל. 03-5611961
(לפי סקר המכון לפריון העבודה והייצור)

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
מדור הקולנוע
מענקי עידוד לפרוייקטים בתחום הקולנוע
ועדת הפרוייקטים של המדור לקולנוע תעניק מענקי עידוד בגובה של עד 4,000 ש"ח לפרוייקטים חדשים ליוצרים ולעוסקים בעשייה הקולנועית.
טפסי הרשמה ניתן לקבל במשרדי המועצה לתרבות ולאמנות, אצל הגב' אורנה יבניאלי, רח' תל־חי 3 ת"א, טל. 03-285413.
את הבקשות יש להגיש עד יום ראשון ה־15 בינואר 1989.

איך להצליח בהתמודדות במיסוי וכלכלה?
להצלחה דרוש "ידע למידע"!
בירחון "ידע למידע" מידע חשוב בנושאים:
מס הכנסה מידע חשוב על: בקורת ושומות, דו"חות, הוראות ניהול ספרים, הצהרות הון, השכרת דירות, חוזרים והוראות נציבות מס הכנסה, טבלאות גילום מס, מקדמות ותשלומים, ני"ע ובורסה, ניכוי מס במקור, עדכון סכומים, עידוד השקעות הון, עידוד התעשיה, עידוד מחקר ופיתוח, פטורים והקלות, פסקי דין, ריבית הפרשי הצמדה וקנסות, רכב, שכירים.
מס ערך מוסף הכל על חשבוניות מס, דיווחים, חוזרים והוראות, תשלומי מס במקרים מיוחדים ותקדימים משפטיים. זאת כדי ללמוד את תחולת החוק במגמה לשלם פחות.
ניירות ערך מידע על רשות ני"ע, הנפקות ונהלי הבורסה. כללי הנפקה בבורסה וידיעות זכויות המשקיע.
עבודה יחסי עבודה ותנאי העסקה. כתבות על זכויות שונות של עובדים ותיגמולים.
רואי חשבון גילויי דעת של לשכת רואי חשבון ומבחר כתבות הקשורות בבקורת חשבונות ודוחות כספיים.
משפט יחסי ע"ד ולקוח וכתבות על מערכת המשפט.
תכנון לתכנון מסים ולייעילות השקעות כספים.
תשובות למידע יענו בשאלות מקצועיות ע"י 50 מומחי "ידע למידע" שהתמחו בנושאים שמקיף ומעדכן ירחון "ידע למידע".
ביטוח זכויות וחובות המבוטח. אפשרות לשלם פחות דמי ביטוח ולקבל תשלום גבוה יותר עבור נזק.
ביטוח לאומי נתונים על דמי הביטוח המשולמים והגימלאות המתקבלות בעזרתם תדע כיצד לשלם פחות ולקבל יותר.
השתלמויות קונגרסים, ועידות, תערוכות וירידים בחו"ל. קורסים, סמינרים וימי עיון בישראל.
חברות אחריות מנהלים, זכויות בעלי מניות והסכמים עם החברה.
חוזים מה חייבים לגלות במו"מ מסחרי, תום לב במו"מ.
יצוא מידע חשוב על תמריצים ליצואנים, תנאים לקבלת תואר יצואן מוסמך ובכיר וקבלת מענקים.
כספים מדריך זכויות הלקוח בבנק, גילוי נאות ע"י בנקים, פדיון מלוות, תכניות חסכון, השוואות בין תכניות חסכון.
מדדים פרוט מדדים חדשיים בבהרים, מקדמי מדדים לחישוב הצמדה ושערוך, מדד המחירים בארצות גבהרות.
מחירי ני"ע נתונים להשוואת התפתחות שערי המניות במטרה להשקיע וכן נתונים לשיכת מאזנים והצהרות הון.
חתמת על "ידע למידע" – מעתה גם אתה תדע
לכבוד רעיונות בע"מ ת"ד 26051 ת"א 61260 טל' 03-204029
הריני מזמין בזה מינואר 89' ירחון "ידע למידע". רצ"ב שיק ע"ס ______ ש"ח.
(150 ש"ח לרבע שנה / 299 ש"ח לחצי שנה / *598 ש"ח לשנה).
בא לשלוח את הירחון לפי המען: ______
* החותם לשנה שלמה יקבל שי שעון קיר יוקרתי.

אנשים ועסקים

רעיה רטיג נגד ריצ'רד ערמון

רעיה רטיג, חברת הוועדה המנהלת של חברת העובדים מטעם סיעת מפ"ם, שלחה בשבוע שעבר מכתב חריף ליו"ר החדש של חברת הביטוח "הסנה", ריצ'רד ערמון, שבו הגיבה על דברים שצוטטו מפי ערמון, שהביע התנגדות למינוי יו"ר חדש לחברה מטעם סיעת מפ"ם.

לטענת רטיג, אמר ערמון עוד בהיותו מנכ"ל החברה, כי לתפקיד היו"ר דרוש אדם מקצועי ולא איש פוליטי, ובכך התערב בשאלת מינוי יו"ר שאינה מתפקידו.

לעצם העניין טוענת רטיג, כי "לפחות שמפ"ם לא הדישה את תפקיד היו"ר, אין לי ספק שביכולתה להציע יותר ממועמד אחד שכישוריו לתפקיד אינם נופלים, בלשון המעטה, מכישוריו שלך".

"באשר למינויים מפלגתיים, אני מניחה שאותו הבודק בברכו מפלגת העבודה במסגרת קרנות חיים שהגשת לוועדה המנהלת לא היה אלא ציבורי־מקצועי מבעד..."
מיכל רונה

התעשרויות קלות

אחד בינואר מתקרב ומרדכי בוקת, מנהל המכס, מעריך שהפחתת המכסים תחשוף את היצרנים הישראלים לתחרות קשה מבחוץ, בלא שהממשלה תוכל להגן עליהם. כן חושש בוקת, כי מרבית ההפחתה תישאר בידי היבואנים ולא תגיע לצרכנים הסופיים.

בניסיון למנוע זאת, לא פסל מנהל המכס אפשרות של פיקוח ממשלתי על המחירים החדשים, כדי למנוע התעשרות קלה של כ־150 יבואנים על חשבון המדינה, תוך החמצת ההזדמנות הנדירה להורדת האינפלציה.
איתן אבריאל

דרוגלציה בים המלח

עשרות אנשי משק, אקדמיה, ממשלה ועיתונאים ירדו בסוף השבוע למלון "גלי זהר" שלחוף ים־המלח לדיון בנושא "דרגולציה ודרגולציה, הלקחים מהניסיון האמריקאי". הכנס אורגן ע"י דניאל דורון, מנהל המרכז הישראלי לקידום הביתי הכלכלי.

המרצים האמריקאים היו השופט הפדרלי ריצ'ארד פוזנר, אבי תורת הניתוח הכלכלי של החוק, פרופ' סמואל פלצמן מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת שיקאגו ופרופ' ויליאם לנדיס מבית־הספר למשפטים באותה אוניברסיטה. הם לוו במתדיינים ישראלים כמו פרופ' אוריאל פרוקצ'יה ופרופ' אברהם פרידמן מהאוניברסיטה העברית.

אחד המיתוסים שניסה פלצמן לנפץ היה, שהממשל האמריקאי האחרון הוא זה שהוביל את תהליך הדרגולציה במשק האמריקאי. לדבריו, היו אלה כוחות הכלכלה, או יותר נכון ההכרח הכלכלי, שהביאו לדרגולציה בענפים מסוימים, ולא הממשל.

[illegible] משתתפים, הן מבחינת תוכן ההרצאות והדיונים והן מבחינת האוכל. אין בכך כל פלא: דניאל דורון דאג להביא למלון שף שבישל במיוחד לבאי הכנס. שאר אורחי המלון הסתפקו בשף של המלון.

יעקב ורקר כוכב הערב

ד"ר שלמה סמולסקי, עורך הירחון "ידע למידע" המוקדש למיסוי, משפט וכלכלה, כינס ביום ה' שעבר עשרות מוזמנים לארוחת־ערב חגיגית, המשותפת לעשרות המנויים: הם נמנים עם מחברי המאמרים המתפרסמים בירחון זה.

נכחו בערב גם ד"ר יחזקאל פלומין, פרופ' יוסף גרוס, ד"ר ישראל שטראוס ועו"ד דב בייצר. שתי רקדניות פיליפיניות הצליחו לשכנע אחדים מהמוזמנים להציג את כישוריהם כרקדנים, ובלט מכולם ד"ר ורקר, שמרוב התלהבות אף חיבר שיר לכבוד האירוע.

יוצאים להגנת מרדכי ציפורי

מינהלת המוסד לביטוח לאומי נחלצה בשבוע שעבר להגנתו של המנכ"ל מרדכי ציפורי, בעקבות שיגור מכתב בעילום־שם אל ראש הממשלה יצחק שמיר ושר העבודה משה קצב, שבו הועלתה תביעה לפטר את ציפורי בנימוק של התנהגות גזענית.

סמנכ"לי המוסד דחו את הפרסומים על קיומה כביכול של דרישה מצדם לפטר את המנכ"ל ואמרו שהמכתב שנשלח לשמיר הוא מכתב שטנה אנונימי, ואילו ההתבטאות שיוחסה לציפורי אינה תואמת את שקרה במציאות.

בכוח, טענו עובדים בביטוח לאומי כי בכינוס פנימי שנערך לפני שבועות מספר סיפר ציפורי, כי בזמן שהיה בצבא ורצה לדעת על עמדתם של ערבים, קרא לדס"ר בזוגלה. בשל התבטאות זו העלו עובדים את התביעה לפטר את המנכ"ל.
צבי זרחיה

קיבל מחמאות

בצד המאבק בין המערך לליכוד על ראשות ועדת הכספים, נוהלה הוועדה בשבועות האחרונים בשקט הרחוק מאוד מהוויכוחים, על־ידי ח"כ אריאל ויינשטיין (ליכוד).

בכירים במשרדים הכלכליים וראשי משלחות שהוצגו בוויכוחים החריפים שהתנהלו בוועדה בקדנציה הקודמת, חלקו מחמאות לוויינשטיין, שניהל את הישיבות באופן מקצועי ועל־פי סדר היום שנקבע מראש.
צבי זרחיה

הקונסול מפיק עלון כלכלי חדש בשיקגו

יורם גבאי, המשמש קונסול כלכלי של ישראל בשיקגו, מצא דרך מקורית לעניין גורמים עסקיים בחו"ל בביצוע קשרים עם פירמות בארץ. גבאי, המכהן בתפקידו כחצי שנה, החל בהוצאת עלון מיוחד, בן ששה עמודים, המשוגר לקהילת העסקים באזור ובו דיווח על כלכלת ישראל ועסקות שכבר נעשו בין גורמים משיקגו לחברות בישראל.

כך מקווה גבאי להגביר את המודעות בארה"ב לפוטנציאל העסקי הטמון בישראל.
צבי זרחיה

ירידה בהשקעות בנכסים קבועים

ברבע השלישי של השנה חלה ירידה של כ־4% (שיעור שנתי) ברמת ההשקעות בנכסים קבועים, בהמשך לקצב ירידה דומה מאז תחילת השנה, לעומת עלייה של 12% בהשקעות בשנת 1987.

בתחילת השנה העריכו כלכלני משרד האוצר כי השנה תעלה רמת ההשקעות בכ־5%, וגם לאחר שהתברר כי המשק שרוי במיתון, העריכו באוצר כי תחול רק ירידה מזערית, כ־1%, ברמת ההשקעות.

מאז תחילת השנה חלה ירידה בהשקעות בבתי מגורים (5%) ובמכונות וציוד (9%). לעומת זאת, חלה עלייה בהשקעות בבנייה שלא למגורים ובעבודות בנייה אחרות (4%) ובכלי־תחבורה יבשתיים (16%). הגידול בכלי־התחבורה משקף עלייה של 32% ברכישת מכוניות נוסעים על־ידי מפעלים, וכן עלייה קטנה יותר (3%) ברכישת משאות האוטובוסים.

בהלת ביצים בבריטניה

צבי אלון, הנספח החדש לחקלאות של ישראל בבריטניה, דיווח השבוע מלונדון לחבריו בלשכת השר בתל־אביב על "בהלת ביצים" ששוטפת את תושבי בריטניה, לאחר שהתגלו שם כמה מקרים של הרעלות שנגרמו מאכילת ביצים נגועות בחיידקי סלמונלה והגורמים לדלקת קשות במערכת העיכול.

את הקש ששבר את גב הגמל סיפקה דווקא השרה הזוטרה לבריאות, שצוטטה בכלי התקשורת המקומיים כמי שאמרה "יש סכנה באכילת ביצים", ובכך גרמה לירידה חדה בצריכת הביצים במדינה כולה.

ההסברים המאוחרים, שמדובר בסכנה הנשקפת מאכילת ביצים לא מבושלות, לא הועילו ועד כה הצטברו במחסני המשווקים הבריטים יותר מ־300 מיליון ביצים. כמות זו הולכת וגדלה בקצב של 20 מיליון ביצים ביום.
אבי גנאור

העורך: נחמיה שטרסלר

ספר חדש

מס הכנסה, מפתח הפסיקה וההלכה

ספרם של י. שטראוס וה. נייגר רואה אור במהדורתו המחודשת לאחר הפסקה של כתריסר שנים. פקודת מס הכנסה תוקנה בתקופה זו עשרות פעמים, הותקנו ותוקנו תקנות לרוב ונתקבלו ושונו חיקוקים אחרים שעניינם מס הכנסה. חוקי המיסוי בתנאי אינפלציה והוראות השעה למיניהן הוסיפו עוד רבות לסבך החקיקה.

אך בעוד שניתן לקבוע בקלות יחסית מה הן הוראותיו של החוק שהיו בתוקפן במועד מסוים על גבי רצף של זמן, קשה הדבר ביותר ביחס להלכה הפסוקה, המלווה והמפרשת את החקיקה. הקושי הוא כפול ומכופל. ראשית, פסק דין חדש אינו מבטל או מתקן במפורש את הכלל שנקבע בקודמו, ועל השינוי בהלכה צריך ללמוד מתוך השוואתם. שנית, יתכן שבמועד נתינתו שונו כבר הוראות החוק בנדון, והפסק מפרש לא את הדין הקיים במועד הפסיקה, אלא את זה שהיה בתוקף בתקופה שהוא דן בה.

הספר, בהוצאת לשכת רואי חשבון בישראל, מהווה מפעל יחיד במינו בישראל. עורכיו נטלו על עצמם משימה קשה ביותר ואחריות רבה לסדר, למיין, לערוך ולערכן מפתח לכל פסקי הדין המרובים שיש בהם משום תרומה להבנת החוק ולפירושו.

אין תחליף למפעל זה, והמהדורה של מורה דרך מוסמך בנבכי הפסיקה הורגש במשך השנים האחרונות. סקירות ומאמרים על נושאים מרובים אינם יכולים לבוא במקום עבודה יסודית ומקיפה זו.
נחום פריידקס, רו"ח

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
מקבוצת החברה לנכסים ולבנין בע"מ
BAYSIDE LAND CORPORATION LTD.
להשכרה
בטירת הכרמל
מבנה בגודל 1450 מ"ר הכולל אולם ייצור, מעבדות, משרדים, מערכת מזוג אויר, מערכת חשמל, שטח ירוק צמוד, חניה צמודה ואפשרות לפריקה וטעינה.
מתאים במיוחד למפעלים עתירי מדע.
חיפה, רח' הרצל 2, טל. 04-664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
ע"י כבחש אבדיה, טל. 052-559454

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 19.12.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5856	1.6054	1.56	1.63	1.5856	1.6054	1.56	1.63	1.5816	1.6015	1.5945	0.0025
1 לישט"ש	2.84	2.97	2.8921	2.9282	2.84	2.98	2.8911	2.9272	2.83	2.97	2.8864	2.9227	2.9073	0.0019
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.9027	0.9140	0.89	0.93	0.9017	0.9129	0.88	0.92	0.8983	0.9096	0.9075	−0.0029
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.2638	0.2671	0.25	0.27	0.2640	0.2673	0.25	0.27	0.2630	0.2663	0.2656	−0.0008
1 גולדן הולנדי	0.79	0.82	0.7994	0.8094	0.78	0.82	0.7991	0.8090	0.78	0.82	0.7967	0.8068	0.8041	−0.0026
1 פרנק שווייצרי	1.05	1.10	1.0692	1.0825	1.05	1.10	1.0688	1.0822	1.04	1.10	1.0668	1.0802	1.0766	−0.0043
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2602	0.2635	0.25	0.27	0.2602	0.2635	0.25	0.27	0.2594	0.2627	0.2617	−0.0006
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2433	0.2464	0.24	0.25	0.2434	0.2464	0.23	0.25	0.2423	0.2454	0.2447	−0.0003
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2334	0.2363	0.23	0.24	0.2332	0.2361	0.22	0.24	0.2321	0.2350	0.2345	−0.0010
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3828	0.3876	0.37	0.39	0.3829	0.3877	0.37	0.40	0.3813	0.3861	0.3851	−0.0006
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.3191	1.3356	1.30	1.36	1.3193	1.3358	1.29	1.35	1.3158	1.3323	1.3267	0.0042
1 דולר אוסטרלי	1.26	1.41	1.3493	1.3662	1.30	1.40	1.3520	1.3689	1.31	1.40	1.3480	1.3649	1.3580	0.0056
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.6702	0.6785	0.40	0.56	0.6702	0.6786	0.42	0.59	0.6691	0.6776	0.6741	−0.0021
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4303	0.4357	–	–	0.4298	0.4352	0.41	0.44	0.4292	0.4346	0.4329	−0.0012
10 שילינג אוסטריים	1.26	1.32	1.2822	1.2982	1.26	1.32	1.2827	1.2987	1.26	1.32	1.2791	1.2952	1.2899	−0.0035
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.2263	1.2416	1.20	1.28	1.2246	1.2398	1.20	1.29	1.2237	1.2390	1.2316	−0.0001
100 יינים יפאניים	1.26	1.32	1.2797	1.2957	1.25	1.31	1.2754	1.2913	1.25	1.31	1.2750	1.2911	1.2843	−0.0003

יש לך מטען מיוחד? לצוות אל על מטענים
ציוד מקצועי המותאם לכל סוגי המטען.
EL AL אל על

כלכלה עולמית

מטבעות / דורון סונסינו

הדולר עלה בציפיה לעליית הריבית

הציפיות להעלאת ריבית הניכיון (דיסקאונט רייט) בארה"ב, חיזקו בשבוע שעבר את הדולר לעומת המטבעות האירופיים והיאן. הנתונים על ירידת הגרעון המסחרי בארה"ב באוקטובר לא תרמו להתחזקות הדו־לר, בגלל החשש כי ירידת היצוא תגדיל את הגרעון בחודשים הבאים.

הליש"ט התחזקה בתחילת השבוע עקב פרסום נתונים על שיפור מצב המשק הבריטי: ירידה באבטלה והאטה בצמיחה החזויה. בהמשך הש־בוע התחזק החשש כי שערי הריבית הגבוהים בבריטניה יזיקו לה־תפתחות המשק. הסטרלינג נחלשה. להיחלשות זו תרמה העלאת הריבית במדינות אירופה האחרות, שהקטינה את היתרון היחסי של המטבע הברי־טי.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר

	שער ב־10.12.88	שער ב־16.12.88	שינוי באחוזים
ליש"ט	0.5407	0.5520	+2.09
דולר קנדי	1.1975	1.2050	+0.63
פלורין הולנדי	1.9575	1.9935	+1.84
פרנק בלגי	36.40	36.95	+1.51
מארק גרמני	1.7335	1.7665	+1.90
פזטה ספרדית	112.60	114.05	+1.29
לירטה איטלקית	1279.25	1305.25	+2.03
פרנק צרפתי	5.927	6.022	+1.60
יאן יפני	122.38	124.55	+1.84
פרנק שווייצי	1.4615	1.4895	+1.92

ריבית

כחצי אחוז העלאה באירופה

הבונדסבנק העלה בשבוע שעבר את אחד משערי הריבית החשובים שבשליטתו, "שער הלומברד", בחצי אחוז, מ־5% ל־5.5%. העלאת הריבית בגרמניה תואמה עם הבנק המרכזי של צרפת, וגם הוא העלה שניים משערי הריבית הבסיסיים.

עקב העלאת הריבית בגרמניה ובצרפת העלו שערי הריבית בהו־לנד, באוסטריה, בשוויץ, ובמדינות אחרות באירופה ב־0.5%–0.75%.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	10.50%
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	7.38%
לשלושה חודשים	8.45%
לששה חודשים	8.67%
לשנה	9.16%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר) –	
3 חודשים (הלוואות)	9.63%
(הפקדות)	9.38%
6 חודשים (הלוואות)	9.63%
(הפקדות)	9.38%

וול סטריט / אבנר מרגלית

מחכים לסוף השנה

יום ששי היה היום היחיד בשבוע שבו הראה השוק סימני חיים של ממש – עלייה של 17 נקודות במדד דאו ג'ונס, ומחזור מסחר של 196 מניות.

בימי השבוע הקודמים עסקו המשק־יעים בהתאמות קוסמטיות, במכ־ירות־מס בתיקי ההשקעות שלהם, והדאגה מעתיד שערי הריבית.

התאמה קוסמטית, פירושה שמנהל תיקים מוציא מתיק ההשקעות שלו מניות שאיבדו בשנה החולפת ומו־סיף במקומן מניות שעלו יפה. תרגיל כזה אינו יכול, כמובן, לתקן את שנ־עשה בעבר, אך תיק ההשקעות לפחות נראה יותר טוב בסוף השנה. להיפטרות מהמניות המפסידות יש אספקט חשוב: מימוש הפסד בשנת המס – לצרכי מס.

אשר לשערי הריבית העולים – העלאת הריבית באירופה בשבוע שעבר לא הפתיעו במיוחד, ונראה שגם שוק המניות כבר ראה בהעלאה קרובה של הדיסקאונט רייט בארה"ב – עובדה מוגמרת. החשש הוא יותר, המתחיל לתת אותותיו והוא החשש לתחילת מיתון עקב הריבית הגבוהה. כבר יש מודדים המצביעים על חולשה יחסית במניות של חברות שרווחיהן קשורה לקצב הפעילות במשק. אך לפי שעה, העסקים נראים טובים יותר מאי־פעם.

מריל לינץ' ממליצה על מניות של 7 חברות המייצרות מוליכים, ובראשן אינטל, המצביעה על צמצום במלאי וגידול בהזמנות אצלן.

בתחום אחר – צעדים דווקא לאחור. ענק נעלי הספורט "נייקי" הו־דיע על רווחיות קטנה מהצפוי, לאחר שגם המתחרה "ריבוק" הודיע על יר־ידה תלולה ברווחיה.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2150.71	+722	אמ. אקספרס	27	−⅜
מדד תחבורה	960.95	+9.66	אמ. טי־טי	29⅝	+⅛
מדד שירותים	184.51	−0.53	בתלהם סטיל	21⅜	−⅛
מחזור שבועי בע.נ.			בואינג	61⅛	−1⅜
מניות ישראליות בארה"ב			שברון	46⅛	+⅛
בייך הדרה	12⅞	−⅛	קוקה קולה	44⅞	—
אליאנס	—	—	די פונט	86⅝	+2¼
אלק. לישראל	4⅝	−⅛	א. קודאק	45⅛	−⅜
אלרון	3½	—	אקסון	45½	−⅛
אלסינט	1	−⅛	ג'נרל אלקטריק	45	−⅞
עץ לבוד	4	+⅛	ג'נרל מוטורס	86	—
אינטליגנט סיס.	4⅞	+¼	גודייר	48⅜	+⅞
אינטרפארם	3	—	אי.בי.אם.	121⅛	+1⅛
ת. לייזר	3⅝	−¼	אינ' פייפר	44½	−1⅞
אמפרוסק	5	−¼	מקדונלדס	47⅞	—
סייטקס	7⅝	+⅛	מרק	57⅞	+38
מארכים	⅞	+⅛	מינסוטה מ.	62¼	−½
עלשפ.סב.	1⅛	+⅛	נביסטר	5	—
ראדא	1⅜	—	פיליפ מוריס	98	+⅜
מ.ת.ב.	⅞	+⅛	פרימריקה	21⅞	−5⅛
אורית	1¼	—	פרוקטר ג.	84⅜	+⅜
כרמל	4	—	סירס	40⅛	−⅛
אלביט	5½	+⅛	טקסקו	51⅛	+⅛
פיברוניקס	4¼	+¼	יו.אס.סטיל	28⅞	+⅛
טבעפארם	6⅝	−⅛	יוניון קרבייד	24⅞	−⅞
מניות הדאו ג'ונס			יונייטד טכ.	41	+1.
אליד סיגנל	33⅝	−⅛	וסטינגהאוס	52⅜	−⅛
אלומיניום אמ.	53⅝	+⅞	וולוורת'	50	−1

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בריק

סחורות / דורון סונסינו

הצהרת יו"ר פורד דירדרה הפלטיניום

יושב ראש "פורד", יצרנית הרכב השניה בגדולה בעולם, הכריז השבוע כי פורד פיתחה טכנולוגיה חדשה לייצור רכיבי מכוניות שהפלטיניום היה עד כה מרכיב עיקרי בהם. פורד טוענת כי הטכנולוגיה החדשה זולה יותר מהנהוג כעת, ולא תשתמש בפלטיניום.

תעשיית הרכב הן הצרכניות העיקריות של הפלטיניום. הצהרת יו"ר "פורד" גרמה מייד ירידה של מחיר הפלטיניום – מ־613 דולר האונקיה ל־555 דולר. בסיכום שבועי ירד מחיר הפלטיניום ב־10.6%.

סיום השביתה בת 57 הימים במכרות בפרו גרם בשבוע שעבר יר־ידה תלולה של כ־7% במחיר הנ־חושת.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1988 גבוה	1988 נמוך
אלומיניום (דולר לטונה)	2510	−55	4205	1915
נחושת (ליש"ט לטונה)	1852.5	−131.5	2004	1129.5
בדיל (ליש"ט לטונה,תמטי)	4140	+110	4540	3625
עופרת (ליש"ט לטונה)	407	+4	408	328
אבץ (דולר לטונה)	1572.5	+9.5	1672.5	850
נפט (דובאי)	12.65	+0.5	15.63	9.2
נפט (ים צפוני)	15.16	+0.26	17.525	11.25
זהב (דולר לאונקיה)	411.75	−9	485.5	394.75
פלטינה (דולר לאונקיה)	522	−65.25	608.50	449.25
כסף (סנט לאונקיה)	333.8	−9	457.75	328.4
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	833	−3	1182	722
סוכר גולמי (דולר לטונה)	276	−7	393	213.6
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1153	+46	1317	922
גומי (סנט לק"ג)	56.00	−5.25	88	51
גרעיני סויה (סנט לבושל)	786	+12	1034	607
כותנה (סנט לליברה)	61.95	+0.55	75.30	54.9

ערך את המדור: משה ריינפלד

סימנס: הענק מתעורר

קונצרן האלקטרוניקה המערב־גרמני פתח באחרונה במסע השקעות במדינות אחרות

מאת מייקל פאר
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

מינכן

בבניין והדר מרשים, בסגנון ה־בארוק, במרכז מינכן, הרתה וילדה חברת האלקטרוניקה הגדולה ביותר באירופה תכניות גלובליות, ובכלל זה כיבוש מסילות עמוקות יותר לשוק האמריקאי, שהשיכונו ראשונה בפעלה. חברת "סימנס", שבמה מבק־רים מכנים אותה "הענק הישן", הר־כיזה שהיא מתכוונת להתמודד עם החברות האמריקאיות והיפאניות.

צעדה התוקפני ביותר באחרונה היה הצעת השתלטות עויינת בסך 3.1 מיליארד דולר על "פלסי", חברת ה־אלקטרוניקה הבריטית. הצעה זו הועלתה בשיתוף "ג'נרל אלקטריק" של בריטניה.

בארה"ב רכשה "סימנס" לפני שבועות אחדים רוב בקבוצת האלקט־רוניקה לרכב "בנדיקס", השייכת ל"אלייד־סיגנל", בכ־250 מיליון דולר. היא גם הקימה מפעלים משות־פים עם "אינטל" בתחום מערכות מחשבים, עם "אדוואנסד מיקרו דיוויסס" במוליכים למחצה, ועם "וסטינגהאוס" בייצור אוטומציה בבתי חרושת. יבם הודיעה בשבוע שעבר כי תקים סדרת מפעלים משותפים עם "סימנס" למוצרי טלקומוניקציה (ראה ידיעה במסגרת).

שמה של החברה, בת 141 שנה, יצא בשנותיה הראשונות להתהילה על הקמת קווי הטלגרף הראשונים לסנט פטרסבורג (כיום לנינגראד) ולהודו.

השקפת העולם של "סימנס" מתגוררת ממפה מיוחדת – מסולפת במידה רבה – הנמצאת במטה החברה בביתר וישלמבאכר במינכן: אירופה שבמפה צבועים בדוקות בין ארצות הברית ליפאן הענקיות. בריה"מ גדולה כמעט כגודלה האמיתי, ודרום אמריקה ואפריקה – קטנות. המסר ברור: ארה"ב, יפאן ואירופה הן השווקים החשובים. היעד: כיבוש באירופה, התפשטות בארה"ב וניסיון לכבוש דריסת רגל ביפאן.

"סימנס" יכולה להרשות לעצמה להיות שאפתנית. לחברה יש מאגר מזומנים בסך 23 מיליארד מארק גרמני (13.2 מיליארד דולר), ומכנים אותה "בנק שעיסוקו הצדדי: אלק־טרוניקה".

בראיון במשרדו האולטרה־מודרני, המקושט בתמונות אבסטרקטיות, אמר קרל־הרמן באומן, מנהל הכספים של "סימנס": "העסק שלנו נהפך לגלובלי, ואין אנו יכולים להישאר באזור אחד של השוק העולמי". באומן תופס את המקום השני בהיררכיה אחרי קארל־היינץ קאסקה, יו"ר מועצת המנהלים. לדעתו, ארה"ב חשובה במיוחד לחברה. "חלקנו בשוק האמריקאי עדיין קטן יחסית, אך אפשר להגדיל אותו", הוא אומר. "כבר יש לנו ייצוג בהנדסת אנרגיה, ויש לנו חלק בעסקי התעודה המגב־סית. הדימויים הדיאגנוסטיים, ואנ־חנו מתאמצים מאד להיכנס לטלקו־מוניקציה". שני תחומים ש"סימנס" סבורה שהם מבטיחים במיוחד בארה"ב הם: אלקטרוניקה לרכב והנדסה רפואית. החברה שהוקמה זה עתה – "סימנס־בנדיקס אוטומוטיב אלקטרוניקס", למשל, תפתח ותייצר מערכות אלקטרוניקה מתוחכמות לתעשיית המכוניות, תספק יותר מ־700 מוצרים שונים. טיפול "ליתוסטאר" של "סימנס מדיקל סיס־טמס" לאבנים בכליות זכה בהמלצת צוות במינהל המזון והתרופות האמ־ריקאי לאישור שיווק בארה"ב.

המכירות בארצות־הברית הסתכ־מו, בשנת הכספים שהסתיימה ב־30 בספטמבר 1987, ב־2.8 מיליארד דולר, פי 2 מב־1983 אך עדיין הן מסתכמות רק ב־10% מכלל ההכנ־סות. בארה"ב, שבה 35%–40% משוק האלקטרוניקה בעולם, יש ל"סימנס" כמעט 27 אלף עובדים, מתוך 353,000 בכל העולם. בשנת הכספים שהסתיימה ב־30 בספטמבר '88, גדלו המכירות של "סימנס" בעולם ב־16%, ל־59.4 מיליארד מארק גרמני. ההכ־נסות גדלו ב־9%, לכ־55 מיליארד מארק, והרווחים גדלו ל־1.4 מיליארד מארק, אחרי ניכוי מס, לעומת 1.28 מיליארד בשנה שעברה.

גדולה העצום של "סימנס" הפך, לא אחת, את תהליך קבלת ההחלטות בה למסורבל, בעיקר לעומת מתחרות אמריקאיות ויפאניות רבות. "כל הח־ברות הגדולות נוקטות צעדים זהירים", אומר באומן. "כאשר אתה יודע שאתה צריך להשקיע בחברות זרות – שכן חוקי המונופול מקשים על השקעות נוספות במערב גרמניה – אתה צועד לאט, צעד אחר צעד".

כדי לקדם גמישות ותגובה מהירה יותר, סימנס מתכננת ארגון מחדש ודצנטרליזציה. הארגון המחודש א־מור להסתיים בנובמבר, ויפצל את החברה ל־15–30 חטיבות, לעומת 7 כעת. הוא גם יהיה כרוך במעבר עוב־דים אל מחוץ למינכן. "יהיו חטיבות קטנות יותר וגמישות יותר, שיוכלו להסתגל לשינויים בקלות רבה יותר", אומר באומן.

שלא כחברה הגדולה ביותר במע־רב גרמניה, "דיימלר־בנץ", שהופ־עילה באחרונה תכנית מרשימה של התרחבות וגיוון, סימנס אינה מתכו־ננת להרחיב מתחומים המוכרים שלה. "אנחנו הענק, ורוצים להישאר, יצרני מוצרי אלקטרוניקה הסמל", אומר באומן. "לתעשייה זו – שיעור גידול גבוה בהרבה מהממוצע, וזה מספיק לנו כדי שלא נצטרך לגוון ולעבור למגזרים אחרים". הענף גדל כעת ב־7% לשנה.

אף ש"סימנס" עשויה כעת להוציא מכלל אפשרות מעבר לתחומים חד־שים, היא מאמצת אסטרטגיה הר־פתקנית יותר באלקטרוניקה. ב־אירופה, האמורה להיות פטורה ממכסות מכס בסוף 1992, עומדים על סדר היום: מיזוג חברות מכמה מדינות, רכישת חברות במדינות אחרות והקמת חברות משותפות למ־שקיעים מכמה מדינות. זה מסביר את הניסיון להשתלט על "פלסי" ואת העניין של "סימנס" בטלקומוניקציה.

כאשר הודיעו על ניסיון ההשתל־טות, תיאר אותו "סימנס" השותף הבריטי שלה "קיש קפיצה לעוד התפשטות ממשית יותר, כדי לענות על האתגרים ההורמוניות" של שוק אירופי אחד. בהברה משותפת אומרו שתי החברות: "אם לא יפעלו חברות בקהילייה האירופית יחד לנצל, בכל האפשר, את המשאבים האירופיים הזמינים – יסתכנו בתלות גוברת והולכת בטכנולוגיה אמריקאית וי־פאנית כדי לשמור על נוכחות של ממש בשוק".

מבחינת סימנס פירושו של ביבוש באירופה הוא לחזק את מעמדה בבר־יטניה ובצרפת. המכירות השנתיות שלה בכל אחת משתי המדינות מסתכמות כעת בכמיליארד מארק. בבריטניה, בנוסף על ההצעה לרכוש את "פלסי", יש גם סיכוי לקים את הקשרים עם "ג'נרל אלקטריק". בצר־פת נכשל בשנה שעברה ניסיון שלה להשיג גישה לשוק הטלפונים באמצ־עות רכישת "קומפני ג'נרל דה קונסטריקסיון טלפוניק". הרוכשת היתה "אל. אם. אריקסון" משוודיה.

כעת, סימנס מתמקדת במגזרי גידול כגון: אוטומציה בתעשייה. "אם יהיה לכך טעם – נוכל לרכוש חברות בתח־ום זה", אומר באומן.

אף שהשוק היפאני ידוע לשמצה בקושי שיש לגדור לפנים, "סימנס" מתגאה במפעל טכנולוגיה רפואית, משותף עם "אסאהי כמיקל אינ־דסטרי", ובשנות ה־90 תנסה לקשור עוד קשרים עם חברות יפאניות.

באומן אמר כי תחומי הגידול המ־עניינים ביותר שאיתרה החברה שלו הם: אוטומציה של מפעלי תעשייה, טלקומוניקציה, תקשורת משרדית, אלקטרוניקה לרכב, הנדסה רפואית וטכנולוגיה של מוליכים למחצה. זו האחרונה נחשבת בעיני "סימנס" ל"טכנולוגיה בסיסית ודלוחנית לכל הסקטורים שלנו". היה צורך בהשקעה של ממש, ובהקמת מפעל ברגנסבורג שבמערב גרמניה, כדי להדביק את היפאנים. המעבר לעסקי שבבי הזיכרון היה הימור פיננסי גדול שנתן לסימנס מקום במירוץ המוליכים למחצה. כעת היא מייצרת שבבי־זיכרון, מהסוג הקרוי "דראם", המסו־גלים לאגור בתוכם מיליון סיביות אינפורמציה.

יבם וסימנס ישתפו פעולה בייצור ציוד לטלפונים

מאת סוכנויות הידיעות

ניו יורק

יבם תמכור חלק מ"רולם", החברה הבלתי רווחית שלה לציוד טלפו־נים, ל"סימנס אג" ממערב גרמניה במחיר שעדיין לא פורסם, ותצרף את החלק האחר של "רולם" לחברה משותפת לה ול"סימנס". כך הו־דיעו 2 החברות בשבוע שעבר.

יבם תמכור את זרוע הפיתוח והייצור של "רולם", על 2800 עובדיה, ל"סימנס", שבה היא תיקרא "רולם מערכות". כ־700 מעובדי "סימנס" יצטרפו לקונצרן החדש.

ליבם ול"סימנס" תהיה בעלות משותפת על חברת שיווק ושירותים שתציע מוצרי טלקומוניקציה לרשתות פרטיות בארה"ב. יהיו בה 5,500 עובדים של "רולם" ועוד פחות מ־100 מעובדי "סימנס".

בנוסף על כך, תוציא יבם, בהדרגה, מכלל פעולה, את מפעל הייצור והפיתוח של "רולם" בקולורדו ספרינגס, ותציע לעובדיו משרות בשאר מפעליה.

יבם הודיעה כי לעסקה לא תהיה כל השפעה של ממש על הכנסו־תיה, ולכל עובדיה יוצעו משרות ב"סימנס", בחברה המשותפת ובמקו־מות אחרים ביבם.

אמנם לא נמסר על שווי העסקה אך יבם הודיעה כי תקבל מזומן ואמצעים נזילים אחרים תמורת נכסיה ב"רולם".

יבם קנתה את "רולם" ב־1984 ב־1.5 מיליארד דולר כדי לסייע לה לקשור זה בזה מחשבים ורשת טלפונים. בבעלות יבם הפסידה "רולם" בהתמדה, אף שחלקה בשוק הציוד לטלפונים בארה"ב גדל, מ־14.2% ב־1984 ל־18.1%.

על החשיבות ששתי החברות מייחסות לעסקה, מלמדת הודעתן המ־שותפת במסיבת עיתונאים, בהשתתפות יו"ר יבם, ג'ון אייקרס, ונשיא "סימנס", קארל־היינץ קאסקה.

אייקרס שיבח את "סימנס" וכינה אותה: חברה עם "היסטוריה ארוכה ראויה להערצה של הצטיינות בתחום התקשורת". הוא אמר ש"העסקה תהיה טובה לשנינו, וגם לצרכנים". לדבריו, ההסכמים טעונים אישור של ממשל ארה"ב, וכנראה יושלמו בראשית 1989.

ל"רולם" יש מפעלי ייצור ופיתוח בסאנטה קלארה שבקליפורניה ובאוסטין שבטקסאס. ל"סימנס" יש מפעל לפיתוח טלקומוניקציה בפ־לורידה, ומפעל ייצור בצ'רי־היל, ניו־ג'רזי.

החברות אמרו שמרכזה של "רולם מערכות" יהיה בסאנטה קלארה, והיא תורחב כדי לכלול גם את 700 עובדי "סימנס" בפלורידה ובצ'רי־היל.

מרכזה של חברת השיווק "רולם" יהיה בסטאמפורד שבקונטיקט, ובו יעבדו פחות מ־100 מעובדי "סימנס", בנוסף על סגל יבם.

יבם אמרה כי תוסיף לפתח מתג לטלפון הקרוי 8750 שנועד לשוק האירופי, ובמקום זה תשווק שם את המתג מתוצרת "סימנס".

נתונים חיוביים בקנדה

תקופת שלטונה של ממשלת מאלרוני מצטיינת בצמיחה מהירה במשק ובצמצום פער ההכנסות

מאת גלעד הותן

מונטריאול

הלשכה לסטטיסטיקה של קנדה פרסמה בימים אלה נתונים עדכניים על חלוקת ההכנסות. ההכנסה המ־מוצעת של משפחה ב־1987 היתה 43,604 דולר קנדי, עלייה ריאלית של 1.3% לעומת השנה הקודמת. עלייה זו משקפת בצמיחה המתמדת של כלכלת קנדה.

נתון מאלף הוא חלוקת ההכנסה לפי 10 מחוזותיה של הקונפדרציה. מחוז אונטריו, שבו מתגוררים 9 מ־25 מיליון תושבי המדינה, עומד בראש. ב־1987 היתה ההכנסה למשפחה ממוצעת במחוז זה 48,967 דולר, כ־5000 יותר מהממוצע הארצי. מחוז זה אמנם מייצר רק רבע מתפוקת החקל־אות של קנדה, אך כ־55% מתפוקת התעשייה.

על אף הירידה התלולה של מחירי הנפט, מחוז אלברטה, שבו מפיקים 85% מהנפט של קנדה, שומר על המ־קום השני: 44,388 דולר למשפחה.

קולומביה הבריטית שלחוף הא־וקיאנוס השקט, המחוז הג' בגודלו בקנדה, עומד במקום הג': 42,639 דולר. מחוז זה מצטיין בייצור עץ ותאית, והרגיז יצרני עץ רבים בארה"ב לאחר שהצליח לכבוש כש־ליש מצריכת העץ בשוק האמריקאי העצי. אין פלא שמחוז אלברטה המייצא נפט לארה"ב, וקולומביה הבריטית, תמכו תמיכה נלהבת במדי־ניות הסחר החופשי של ראש הממש־לה מאלרוני.

בקוויבק, המחוז השני בגודלו, היתה ההכנסה הממוצעת של משפחה 40,113 דולר. במחוז אלברטה במערב המדינה, שכלכלתו מעורבת, היתה ההכנסה 39,709 דולר, ובמחוז השכן ססקצ'ואן, שבו גדלה רוב החיטה הקנ־דית: 39,119 דולר. 4 המחוזות הקרויים "אטלנטיים" או "ימיים", במ־זרח המדינה, הם העניים ביותר. בנ־דל שבהם, נובה סקוטיה, ההכנסה עומדת על 38,141 דולר, ובניו־ברונס־וויק השכנה: 35,231 דולר. באי הנ־סיך אדוארד, שאוכלוסייתו כ־100,000 נפש בלבד, וכלכלתו מתבססת על תפוחי אדמה: 34,792 דולר. בניופאונדלנד, שמקור הכ־נסתה העיקרי הוא הדיג – ההכנסה הנמוכה במדינה: 33,710 דולר למש־פחה. היא נמוכה כמעט בשליש מההכנסה באונטריו.

אבל מתנבד שול צמצום מרשים של הפער. עשרות שנים היתה ההכנסה באונטריו כפולה מבני־פאונדלנד. זה, בעיני הקנדים, תפקי־דה החשוב ביותר של הממשלה הפד־רלית, החשוב אף יותר מהתחזיות מדיניות החוץ והביטחון הלאומי. אוטאווה משמשת מעין "קרן השוואה לאומית" שנועדה להבטיח את האינטגרציה הלאומית באמצעות צמצום הפער בין המחוזות העשירים לעניים. ממשלות קנדה בשנים האח־רונות עמדו במשימה לא קלה זו בכבוד.

ועוד נתונים של הלשכה לסטטיס־טיקה בקנדה

ההכנסה של משפחה שבראשה עומדת אשה: 18,945 דולר, לעומת 48,650 דולר במשפחה דו־הורית.

הכנסת צעירים בני 15 – 24: עומדת על 13,224 דולר לשנה, וגם קשישים שעברו את הגיל 65 עומדים בתחתית סולם ההכנסות: 14,182 דולר.

הכנסת משפחה שבראשה עומד(ת) בוגר(ת) אוניברסיטה: 63,608 דולר.

הכנסת משפחה שבה עובד רק אחד ההורים: 34,996 דולר. כששני ההורים עובדים: 62,117 דולר.

קו העוני אינו נקבע כעת לפי ההכנסה השנתית בדולרים, וגם לא באחוזים מההכנסה הממוצעת, אלא על פי שלושת הצרכים הבסיסיים ביו־תר. כל משפחה או יחיד המוציאים 58.5% או יותר מהכנסתם על מזון, מגורים וביגוד, מוגדרים מתחת לקו העוני. ב־1987 השתייכו לקבוצה זו 14.1% מהקנדים, לעומת 14.5% ב־1986 ו־15.6% ב־1985. עוד הוכחה משכנעת לצמיחה המהירה ולנבונות הקנדים לצמצם את הפער בין עשירים לעניים באמצעות השקעה מסיבית בשירותי הרווחה. רמת שירו־תים אלה, וביחוד הביטוח הרפואי הממלכתי, מעוררת קנאה בלב האמריקאים.

27% מהילדים, 17.3% מהקשישים ו־56.6% מהמשפחות החד־הוריות שבראשן עומדת אשה, מצויים מתחת לקו העוני.

איך ישפיע הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב על מצבה של קנדה?

מספר הדעות כמספר הכיעים אותן. ג'ון טרנר, ראש מפלגת האופו־זיציה הראשית, צופה כי רמת החיים תרד, תהיה אבטלה המונית וקנדה תיהפך למושבה אמריקאית. ראש המ־משלה מאלרוני, שאיבד הרבה קולות אך שמר על רוב מכריע בבית הנבחרים, שבעזרתו יוכל לאשר את הסכם הסחר, בטוח שההיפך נכון. רק הסכם כולל על הפחתת מכסים יבטיח גישה של קנדה לשוק האמריקאי. קנדה שולחת כעת לארה"ב 70% מהיצוא שלה. ההסכם אף יהפך את קנדה לאטרקטיבית מאד למשקיעי חוץ שירצו לנצל את הגישה הקלה לארה"ב.

פחת גרעון הסחר בארה"ב

הגרעון המסחרי של ארה"ב הסתכם בסוף אוקטובר ב־10.35 מי־ליארד דולר, לעומת 10.67 מיליארד בסוף ספטמבר. זה החודש השני ברציפות שנרשמת ירידה בגרעון, והיא נרשמה למרות ירידה מפתיעה של כ־1.1% ביצוא, ל־27.67 מיליארד דולר באוקטובר. ב־3 החודשים הקודמים גדל היצוא בשיעורים ניכרים.

גם היבוא ירד באוקטובר ב־1.7%, ל־38.02 מיליארד דולר. בספטמ־בר הצטמצם היבוא ב־2.8%.

גידול של 0.5% נרשם באוקטובר בתפוקת התעשייה בארה"ב. מדד הניצולת של כושר הייצור בתעשייה גדל לשיא: 84.2%.

ירידה במכירות רכב

המכירות של 3 יצרניות הרכב הגדולות בארה"ב בתחילת דצמבר קטנות ב־10% מבחודשים הקודמים. מומחים בענף טוענים שמלאי המכ־כוניות הדרושות גדל והולך, ויהיה צורך להאט בקרוב את הייצור.

קצב המכירות בתחילת דצמבר מסתכם, לאחר תיאום עונתי, ב־7.1 מיליון מכוניות לשנה, לעומת 7.5–7.6 מיליון בחודשים הקודמים. את השפל קושרים לגאות בהוניות המסחר הקימונאי ולגידול הניכר בקנייה מתנות לחג המולד. סיבה אפשרית אחרת: מבצעי המכירות של פורד וג'נרל מוטורס בנובמבר.

מיזוג בין חברות מטענים

החברה הגדולה בארה"ב למשלוחי אקספרס של חבילות ומכתבים, "פדראל אקספרס", הסכימה להתמזג עם חברת טיסות המטענים "פליינג טייגרס". העסקה, ב־880 מיליון דולר, תיתן לה דריסת רגל בעסקי הטיסות הבין־לאומיות של מטענים.

"פדראל אקספרס" מפעילה 104 מטוסי מטען ו־134 מטוסים קטנים יותר, ומעסיקה 63,000 עובדים.

ל"פליינג טייגרס" 37 מטוסי מטען וכן מטוסי נוסעים. היא מפעילה קווי מטענים לצפון אמריקה ולדרומה, לאסיה, לאירופה, לדרום האוקיאנוס השקט ולמזרח התיכון.

המיזוג טעון אישור של ממשל ארה"ב.

בריה"מ: המוצרים יתייקרו והאזרחים יפוצו במשכורת

בריה"מ מתכננת רפורמה במערכת המחירים.

הסובסידיות שהממשלה משלמת כעת על מזון ומצרכי יסוד אחרים, מסתכמות ב־108 מיליארד רובל לשנה. הרפורמה נועדה להפחית את הסובסידיות למינימום, ולהעביר את הכספים ישר לאזרחים במענק חודשי קבוע. פקידים במוסקווה אומרים שהמענק יהיה פרוגרסיבי וישפר את מצבם היחסי של בעלי ההכנסות הנמוכות.

לדבריהם, תכלית הרפורמה לאזן בין הביקוש להיצע ולשים קץ למחסור החמור בבשר ובמצרכי יסוד אחרים. לדעתם, הרפורמה חיונית להעלאת הפריון במשק.

פיחות יום־יומי במכסיקו

במחצית הראשונה של 1989 יפוחת שער המטבע המכסיקאי, הפסו, מדי יום ביומו, בפסו אחד לעומת הדולר. שער המטבע המכסיקאי כעת הוא 2281 פסו לדולר. בסך הכל יפוחת הפסו במחצית הראשונה של 89 ב־7.4% לעומת הדולר.

ממשלת מכסיקו תשמור באותה תקופה על ריבית גבוהה בהרבה מהריבית במדינות המפותחות באמריקה.

הממשלה סבורה ששילוב בין פיחות המטבע לריבית הגבוהה ירגיע את החששות להתמוטטות המטבע המכסיקאי, ויבלמו את בריחת ההון ממכסיקו.

מכסיקו שרויה זה 6 שנים במיתון חמור. חובות החוץ שלה מסתכמים ביותר מ־104 מיליארד דולר.

12% צמיחה בדרום קוריאה

הבנק המרכזי של דרום קוריאה סבור כי שיעור הצמיחה במשק יהיה ב־1988 כ־12%. זו השנה השלישית ברציפות שהמשק הדרום קוריאני צומח בשיעור גבוה מ־10%.

עיקר הצמיחה ב־88' נרשמה בשוק המקומי. גידול היצוא האט במקצת.

העודף במאזן המסחרי יסתכם השנה בכ־14 מיליארד ד'. התוצר הלאומי הגולמי לנפש יגדל מ־2700 דולר ב־87 ל־3700 ד' ב־88'. שער המטבע הקוריאני יוסף השנה בכ־15% לעומת הדולר.

ההכנסה הממוצעת של משפחה בדרום קוריאה מסתכמת בכ־12 אלף דולר לשנה. שיעור החיסכון: 38.4% מהתל"ג.

בריטניה: מכירות הציוד לבניה גדלו ב־'88 ב־30%

המכירות של ציוד לבניה ולעבודות עפר בבריטניה גדלו ב־1988 בכ־30%, ל־25,500 מכונות, לעומת 19,700 ב־87'. זה שיעור המכירות הגבוה ביותר אחרי 10 שנים.

הסיבה העיקרית לגידול: הגאות בבניה הפרטית באנגליה, וכן – החלפת ציוד ישן בחדש.

הגידול הכמותי במכירות לא גרם גידול מקביל בהיקפן הכספי, בגלל גידול בחלקן של מכירות הציוד הקטן והזול מתוך סך המכירות. השינוי בהרכב הביקוש מלמד שבצד הגאות בבניה הפרטית באנגליה – הצטמצמה הבניה הציבורית.

חברת התעופה של ניגריה פיטרה שליש מעובדיה

"ניג'ריה איירווייס", חברת התעופה הלאומית של ניגריה, פיטרה בשבוע שעבר 3000 עובדים, שהם כשליש מעובדיה, בניסיון נואש להעלותה על פסי רווחיות. עם פרסום הפיטורים, כיתרה המשטרה את משרדי החברה למנוע מהומות.

חובות "ניג'ריה איירווייס" הגיעו לכמיליארד דולר. כמה מדי־נות שללו ממנה את זכות הטיסה בשמיהן. 2 ממטוסיה עוקלו. בחד־שים שחלפו הפחיתה את מספר טיסותיה בגלל תאונות. כמה מעובדיה נאסרו באחרונה בארה"ב ובאנגליה, לאחר שנתפסו בעישון סמים.

בחברה טוענים כי בעיותיה נובעות גם מתעריפי הטיסה הנמוכים שקבעה הממשלה. פקידים בממשלת ניגריה סבורים שחברת התעופה תימכר בקרוב לגופים פרטיים.

מנכ"ל, מנהל שיווק, איש עסקים

אתה צריך משרד פרסום גדול, אבל לא גדול מדי

פוגל לוין בורוש

יודעים לעשות פרסום תכל'ס*

* פרסום תכל'ס (לפי בילין פוגל לוין בורוש): פרסום המעביר את המכירות באופן משמעותי ובונה את אהדת הצרכן למוצר לטווח ארוך. ראה: תכל'ס — בנק המזרחי; מה יהיה? יהיה טוטו; החיים לפי אזורים; פורד — ההצלחה המסחרית של השנה; תגיד "קודאק"; תן לי ויטמן ודתוף; סנדלי טבע — כיף לכף הרגל; תפוד — התוספת שתופסת; אובדזון — זה כתוב; פוליזון — האם ב־1988 היית קונה מזרן עם קפיצים?; פירגנתי לעצמי בגד עור; טוב שקניתי שילב; התחלתי להתלבש — פולגת...

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

חדשות כלכלה

האטה בקצב משיכות המט"ח

הסקטור העסקי מושך כיום סכומי מט"ח הנמוכים מהממוצע החודשי

מאת איתן אבריאל

ירידה בקצב משיכות המט"ח החודש. לאחר משיכות המט"ח המצטברות בחודשיים האחרונים, שנבעו מהחששות לפיחות הגיעו בנובמבר לסכום הגבוה מאוד של 820 מיליון דולר, ירד קצב משיכות המט"ח ע"י הסקטור הציבורי לכדי 2 עד 3 מיליון דולר ביום, כממוצע.

רמה זו נמוכה מרמת המשיכות הממוצעת, אולם בבנק ישראל עדיין לא מרוצים על הרימה של מט"ח חוזה אל קופת המדינה.

גורמים כלכליים בירושלים הביעו חשש, כי מגמה זו זמנית וצפוי שעם הקמת הממשלה החדשה יתחדשו הציפיות לפיחות ועמם גם משיכות המט"ח.

מבנק ישראל נמסר עם זאת, כי בסיכום חודש דצמבר צפויה כנראה ירידה נוספת ברזרבות המט"ח, בגלל שבחודש זה מחזורים חובות רבים למערכת הבנקאית בחו"ל ולכן צפוי שהממשלה והסקטור העסקי ימשכו סכומי מט"ח למטרה זו.

צפוי כב כי גרעונות הנזילות של הבנקים יותירו ברמתם הנוכחית, בגלל ניצול גדול של אשראי על ידי הציבור בגלל סיום הקרוב של שנת המס ומבצעי ההצעות בשוק קופות הגמל וביטוחי החיים.

חברות כרטיסי האשראי שוקלות הסכם להחלפת מידע על לקוחות

על־פי הצעת "דיינרס", חברות ידווחו על לקוח בעל מוסר תשלומים גרוע

מאת אריה לביא

שלושת החברות המנפיקות כרטיסי אשראי – "ויזה", "ישראכרט" ו"דיינרס קלוב" מנהלות דיונים שמטרתם להשיג הסכם להחלפת מידע על לקוחות. החלפת המידע נועדה לאפשר הורדת כרטיסי אשראי מלקוחות, שאינם מכבדים את חשבונות חברות האשראי.

חברות האשראי בוחנות את הנושא בעקבות הצעה של יהודה שפט, מנכ"ל דיינרס קלוב שפנה בענין זה לראשי חברות האשראי המתחרות. שפט הציע להנהיג בארץ את הנוהג המקובל בארה"ב ולפיו חברות האשראי מעבירות מידע זו לזו וכאשר לקוח אחד החברות אינו מכבד את החשבון, מפסיקות גם חברות האשראי האחרות את האשראי לאותו אדם ופועלות כדי להחזיר את כרטיסו. נוהג זה אינו מקובל באירופה.

על־פי הצעת שפט, חברת אשראי שלה לקוח עם מוסר תשלומים גרוע, לא חייבת להחזיר את כרטיס הלקוח אם החשבון המתנהל אצלה נפרע כסדרו, אך החברה תהיה רשאית לנקוט בצעד זה מטעמי זהירות כמקובל בארה"ב.

ההחלטה לפעול בנושא זה נובעת מהרעה במוסר התשלומים של לקוחות חברות האשראי בחודשים האחרונים. על פי הערכות החברות המנפיקות את כרטיסי האשראי מסתכם היקף המחזור שאינו מכובד על ידי בעלי כרטיסי האשראי בכ־0.3% מכלל המחזור. נתון זה נמוך מהמקובל בארה"ב שם מגיע המחזור שלגביו יש קושי בגבייה לשיעור של כ־0.4 עד 0.5 אחוז, אך גבוה מהמקובל באירופה שם מגיע היקף מחזור זה לכ־0.25%.

בישראכרט ובויזה בוחנים את הצעתו של אך שתי החברות עדיין לא החליטו אם להענות להצעתו של מנכ"ל דיינרס קלוב.

נדחתה בקשת גהל לקבל מסמכים של מס הכנסה

בעל השליטה ב"דובק" נדרש לשלם 2.8 מ' ש'

מאת צבי זרהיה, סופר "הארץ"

בית המשפט דחה שלשום את בקשתו של זרח גהל, בעל השליטה בחברת "דובק", לקבל לידיו מסמכים ששימשו כבסיס לעריכת שומה בסך 2.8 מיליון שקלים שקבע לו פקיד שומה למפעלים גדולים.

גהל ביקש באמצעות פרקליטו עו"ד ד"ר יעקב ויינרוט לקבל את המסמכים בטענה שאינו יכול להתגונן במסגרת הליך ההשגה המתברר בפני פקיד השומה. זאת מפני שאין בידיו המסמכים ששימשו בסיס לקביעת השומה. ההשגה היא הליך בו טוען נישום כנגד השומה שהוטלה עליו והיא מתבררת בפני פקיד השומה.

נציגת המדינה עו"ד בינה אופיר טענה, שהחוק אינו מחייב הגשת מסמכים אלו ועל שלטונות המס לנמק אך ורק לנמק דרך חישוב השומה. השופט ד"ר אליהו וינוגרד קיבל את עמדת המדינה וכתב בהחלטתו כי אם סבור הנישום שפקיד השומה אינו ממלא את הוראות החוק, פתוחה בפניו הדרך לעתור לבג"ץ.

ההשגה של גהל עדיין תלויה ועומדת. החוק מאפשר לנישום לערער עליה במסגרת הליך המתקיים בבית המשפט המחוזי.

(ע). בתצהירים שהוגשו לבית המשפט ע"י המכס נטען כי גהל נהג לנפח את מחירי הטבק שייבא עבור דובק. הוא גרם לחברה לקנות טבק בשווייץ תמורת תשלום מחירים מופרזים שעלו בעשרות רבות של אחוזים על המחירים שהוצעו לגהל על ידי היצרנים המקומיים. לטענת המצהירים, הוציא גהל בדרך זו כספים רבים מדובק הם נשארו ברשותו והגדילו את הכנסותיו.

נטען, כי לחוקרים התברר שהכנסותיו של גהל, מן הכספים שהועברו אליו מהחברה, בעקבות ניפוח המחירים הן גבוהות בהרבה מן ההכנסות שיוחסו לו בשומות.

עובדי מקורות יפסיקו השיבושים עד יום ה'

השביתה לא גרמה לשיבושים בהספקת המים

מאת אלי אלעד ומיכל רוזה

עובדי חברת מקורות הודיעו כי אם עד יום ה' בצהרים לא ייחתם איתם הסכם עבודה חדש הם יחדשו את העיצומים. עובדי מקורות השביתו אתמול את החברה ליום אחד במחאה על הדחייה בחתימה על הסכם שכר חדש.

יו"ר המזכירות הארצית של עובדי מקורות שמואל קלם מסר, כי רק הודות למאמצים שעשתה ההנהלה לבוא לקראת העובדים, הוסכם להפסיק את השיבושים ולחזור לעבודה זמנית.

הנהלת חברת מקורות מסרה, בעקבות שביתת האזהרה שקיימו עובדי החברה, כי מזה 28 שנים שעובדי מקורות צמודים להסכמי השכר של כור וכי אין כל הסכם שכר קיבוצי אחר בין הנהלת החברה לעובדים ולכן.

עד היום, אומרת עוד הנהלת מקורות, נהנו עובדי החברה מתוספת שכר רק לאחר שאלה הונהגו והוצעו בכור, ולא לפני כן. עם זאת הציעה הנהלת מקורות לעובדים לחתום על הסכמי שכר ללא תלות בכור, אולם לטענת הנהלת החברה, טרם השיבו העובדים על ההצעה.

נמסר כי במהלך יום אתמול לא היו שיבושים באספקת המים והעבודה במקורות התנהלה במתכונת של שבת.

האוצר מתנה את העברת הסיוע לכור בביצוע ופיקוח על תוכנית ההבראה

מדינה: הבנקים צריכים לבדוק ולאשר התוכנית ורק אז יחל האוצר להעביר הסיוע בהדרגה ● שמעון רביד סמנכ"ל הכספים בכור דוחה טענות בנקרס טראסט כאילו אמר שכור חדלת פרעון

מאת מיכל רוזה

הסיוע שהובטח ע"י האוצר לקונצרן כור, בסכום של 50 מיליון דולר יועבר לכור, בכפוף למגבלות רבות. הוא יינתן בהדרגה והסיוע מותנה בביצוע תוכנית ההבראה ועל פי קצב ביצועה. האוצר תובע כי התוכנית תכלול יעדים ברורים ופרוט של אמצעים ולוח זמנים לביצועה. כך עולה מנוסח המכתב שהועבר אתמול להנהלת כור ע"י מנכ"ל האוצר ויקטור מדינה.

הסיוע לכור יינתן באמצעות רכישת שטרי חוב הנתנים להמרה למניות אך אפשר ובסיכומו של דבר יוחלט על העברת הסיוע בדרך אחרת. התניות נוספות של האוצר הן קבלת אישור מהבנקים הישראלים כי בחנו את תוכנית ההבראה וכי לדעתם התוכנית עשויה להבריא את הקונצרן. כן דורש האוצר כי הבנקים יתחייבו בפניו להפעיל מערכת בקרה ופיקוח כדי להבטיח את ביצוע התוכנית. מנכ"ל האוצר מציין עוד כי הסיוע כפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

שמעון רביד

היועצים המשפטיים של כור הגישו אתמול לבית המשפט המחוזי בת"א תצהיר תגובה של שמעון רביד, ראש אגף הכספים של הקונצרן על טענות בנקרס טראסט האמריקאי התובע את פירוק כור.

רביד אומר בתצהיר שבנקרס טראסט הסכים למחזר את חוב כור בסך 25 מיליון דולר. לדבריו, הפתע כאשר בריאן צימבליסט, מראשי הבנק, תבע ממנו בחודש ספטמבר 1988 בטחונות לאשראי זה. רביד טוען כי הודיע לצימבליסט כי כור אינה יכולה לתת לבנקרס בטחונות ולהעדיפו על פני בנקים אחרים.

רביד טוען עוד כי לא אמר לאנשי בנקרס טראסט כי כור היא חדלת פרעון אלא להיפך. לדבריו כור היא חברה בת פרעון מאחר ועודף נכסיה על התחייבויותיה מגיע לכמיליארד שקל.

בישיבה של הוועדה המנהלת של חברת העובדים שהתכנסה אתמול הביעו ראשי כור אופטימיות לגבי האפשרות שיושג הסדר עם הבנקים בחו"ל. מנכ"ל כור בני גאון מסר כי קיבל הבטחה מהאוצר להעברת 50 מיליון דולר וכי הנהלת כור מבצעת את כל צעדי הייעול המתבקשים מתוכנית ההבראה. ראשי בנק הפועלים שנכחו בישיבה אמרו כי הבנקים הזרים דרשו לשעבד לטובתם את כל הנכסים של כור שעדיין אינם משועבדים, אולם דרישה זו אינה מקובלת על הבנקים בישראל. הצעת מערכת הבנקאות הישראלית היא כי השיעבוד של נכסים אלה ייעשה בהתאם לזכות של כלל הבנקים בארץ ובעולם.

האוצר תובע להפסיק את תשלום תוספות השכר החריגות בעת"א

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

משרד האוצר תובע מעיריית תל־אביב להפסיק ולשלם תוספות שכר חריגות למגזרים שונים של עובדים בעירייה. הממונה על השכר באוצר יעקב רנון פנה באחרונה בנושא זה לעיריית תל־אביב והודיע כי אם העירייה לא תחדל לשלם את תוספות השכר הבלתי חוקיות הללו, יפנה האוצר פעם נוספת לערכאות.

המדובר בהעלאות שכר של יותר מ־30% לסקטורים שונים של עובדי העירייה ביניהם נהגי התברואה, עובדים סוציאליים ואחרים על פי החלטתו של ראש העירייה שלמה להט.

לפני חודשים אחדים הגיש האוצר תביעה לבית המשפט המחוזי וטען כי תוספות אלו הינן בלתי חוקיות ונוגדות את חוק יסודות התקציב והן לא אושרו כנדרש על ידי שר האוצר.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב קבע כי על העירייה לחדול ולשלם את תוספות השכר הללו. בעקבות פסיקה זו איימו העובדים בשביתה וראש עיריית תל־אביב הודיע לעובדים כי הוא תומך בהם ועומד מאחורי ההסכמים שנחתמו, אולם עליו לקיים את פסיקת בית המשפט. לבסוף נמצא הניסוח המשפטי בעירייה לפיו ימשיכו העובדים לקבל את התוספות והן יקראו מקדמות על חשבון הסכם שכר עתידי.

בכירים באוצר אמרו ל"הארץ", כי המקדמות המשולמות מופרזות מאוחר יותר משכר העובדים וכי במקרה זה אין עושים כן ומשמעות המעשה הוא עקיפת החלטת בית המשפט.

דובר עיריית תל־אביב מסר בתגובה כי "העירייה פנתה לועדת המעקב המורכבת מהממונה על השכר באוצר ומראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות בבקשה לאשר את הסכמי ייעול העבודה באגפי העירייה השונים. העירייה מבצעת התשלום לאחר קבלת חוות דעת משפטית".

עליה בשיעור האבטלה ברבעון השלישי במיוחד בקרב הנשים

מאת איתן אבריאל

מספר המובטלים ברבעון השלישי של השנה הגיע ל־118 אלף איש, שהם כ־7.6% מכח העבודה האזרחי – כך נמסר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. גם לאחר ניכוי הגורמים העונתיים עלתה רמת האבטלה ל־7%, לעומת 5.9% ברבעון השני של השנה ו־6.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

במיוחד בלט מצב האבטלה המחמיר בין הנשים, שהגיע לשיעור של 8.4% מכלל הנשים שחיפשו עבודה ואילו בין הגברים הגיע חלקם של הבלתי מועסקים ל־6.1%.

סיכום מצב התעסוקה בתשעת החודשים הראשונים של השנה מלמד כי בכל ענפי המשק חלה עלייה במספר המועסקים וירידה נרשמה רק בענפי התעשיה והחקלאות. עליה של 3.7% נרשמה במספר המועסקים בענפי השירותים הציבוריים והקהילתיים, כאשר גידול של 7% נרשם במספר המועסקים בשירותי החינוך ואילו בשירותי המינהל הממשלתיים חלה ירידה של 2.3%.

על פי נתוני הלשכה המרכזית חלה ירידה של כ־2.5% במספר המועסקים בתעשיה. זה קיטון של כ־8,100 עובדים. בענף החקלאות נרשמה ירידה של 6%.

בענפי המסחר עלה מספר המועסקים ב־7%, בשירותים הפיננסים והעסקיים נרשמה עליה של 9%, בענפי התחבורה והתקשורת היתה עליה של 6%, בענפי הבינוי עליה של כ־8% העליה הגדולה ביותר נרשמה בענפי השירותים האישיים – 11%.

מספר המועסקים מגיל 15 הגיע מאז תחילת השנה לכ־1.5 מליון איש. זהו גידול של כ־3.7% לעומת השנה שעברה, כאשר הגברים מהווים 63% מסך כוח העבודה האזרחי.

אושר פדיון מוקדם של מלוות ל"אורדן", סאסא והוצאת מסדה

ועדת הכספים תובעת מהאוצר לגבש קריטריונים קבועים לפדיון מוקדם

מאת צבי זרהיה

משרד האוצר נתבע אתמול על ידי חברי ועדת הכספים לגבש קריטריונים קבועים לאישור פדיון מוקדם של מלוות מרצון. התביעה עלתה לאחר שהועדה אישרה פדיון מוקדם של מלוות מרצון לשלושה גופים כלכליים המצויים במצוקה: חברת אורדן, הוצאת הספרים מסדה וקיבוץ סאסא.

לאורדן אושר פדיון מוקדם של תעודות מילווה מרצון בערך מתואם של כ־300 אלף שקלים. האישור ניתן בגלל שהחברה נקלעה להפסדים של 10 מיליון שקלים בגלל הוצאות מימון. האוצר ביסס את הבקשה לפדיון מוקדם בכך שהדבר יסייע לאורדן להחזיר חובות ולהמשיך בפעילותה.

להוצאת הספרים "מסדה" ישנן תעודות מלווה מרצון בערך מתואם של כ־90 אלף שקלים. החברה נקלעה להפסדים של 2.9 מיליון שקלים בגלל הוצאות מימון. החברה התחייבה לפרוע את חובותיה לשלטונות המס והתחייבה להשקיע סכום המקביל לכספי הפדיון בהון הנפרע של החברה תוך 12 חודשים מיום פדיון התעודות.

לקיבוץ סאסא אושר פדיון מוקדם של תעודות מילוה מרצון בערך מתואם של כ־35 אלף שקלים. הקיבוץ נקלע להפסדים של 30 מיליון שקלים, בגלל הוצאות מימון.

ח"כ חיים רמון אמר שיש לקבוע קריטריונים ברורים וחד משמעיים, לפדיון מוקדם של מלוות מרצון, מאחר והפדיון המוקדם של מלוות אלו נתון לשרירות ליבם של פקידי האוצר.

ועדת הכספים אישרה התיקון בחוק לעידוד השקעות בתעשיה

אושרה העברת 5.2 מיליון שקל לביצוע תוכנית הבראה במד"א

מאת צבי זרהיה

ועדת הכספים החליטה אתמול להעביר לקריאה שנייה הצעה לתיקון החוק לעידוד השקעות הון, המאפשר מסלול חלופי של הטבות מס למפעלים מאושרים במרכז הארץ. זאת עם ביטול מענק ההון שניתן למפעלים אלה על פי תיקון 36 לחוק.

משרד האוצר הודיע לועדה כי שינויים בחוק התאמתו למצב התעשיה כיום חייבים להעשות במסגרת דיון ממצה במדיניות הכוללת. תיקון 36 נועד לתת פתרון מיידי למפעלי תעשיה במרכז הארץ. לפיכך, כל ניסיון לשלב בתיקון זה נושאים נוספים יביא למשיכת התיקון חזרה על ידי האוצר, ושלילת האפשרות של מתן המסלול החלופי לתעשיות במרכז הארץ.

הועדה אישרה העברה של 5.2 מיליון שקלים למד"א במסגרת תוכנית הבראה שנחתמה בין הארגון לממשלה. בתום הדיון התנגדה הועדה, על פי הצעת ח"כ עובדיה עלי (ליכוד), לסגור מוקדים של מד"א וביקשה שיתקיים דיון בעניין לפני הפעלת ההסכם.

ח"כ חיים רמון (מערך) אמר כי חוק מד"א הינו אנכרוניסטי ואינו עונה על הצרכים הנוכחיים של הארגון. לדעתו, יש להפוך את מד"א לרשות הנתמכת על ידי משרד האוצר ולבטל את ההכרה בארגון כעמותה.

הועדה קיבלה ע"פ המלצת ח"כ גדעון גדות (ליכוד) את ההמלצה לכלול את מד"א בתקציב משרד הבריאות לשנת 89' בסכום של 10 מיליון שקלים ולהקים תחנת מד"א באריאל.

האוצר שוקל האפשרות לרכישת מבנים מהאוניברסיטה בירושלים

המבנים מיועדים למחלקות משרד החינוך ● בעבר נבחנה האפשרות לרכישת מלון מהקבלן ליפשיץ ובמגעים השתתף גם ח"כ אולמרט

מאת צבי זרהיה

משרד האוצר ומשרד החינוך בוחנים את האפשרות לרכוש מבנים של האוניברסיטה העברית בגבעת רם בירושלים ולשכן במבנים יחידות של משרד החינוך הפזורות כיום ברחבי העיר. הצעה זו הינה תחליף להצעה אחרת לפיה ירכשו שני המשרדים מלון במרכז העיר מידי הקבלן מתתיהו ליפשיץ.

אתמול השתתפו מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני ומנכ"ל האוניברסיטה העברית יואש ועידה בפגישה במשרד האוצר שבה סוכם על עריכת בדיקה לרכישת בנייני "שרמן" ו"סייזר" עבור משרד החינוך.

לפני מספר חודשים קיים החשב הכללי באוצר מגעים עם נציגי הקבלן ליפשיץ בנושא מכירת המלון המצוי ברחוב הנביאים בירושלים, למשרד החינוך. באחת הפגישות אף נכח ח"כ אהוד אולמרט שטען אז כי הגיע למקום במקרה.

גורמים כלכליים הביעו אתמול פליאה על תמיכת פקידים באגף החשב הכללי ברכישת המלון שכן הדבר העומד בניגוד לתפיסה של הוצאת משרדי הממשלה ממרכז העיר וריכוזם באיזור קריית הממשלה בסמוך לכנסת.

הגורמים הכלכליים העירו עוד כי עלות רכישת המלון מליפשיץ תסתכם בלמעלה מ־10 מליון דולר בעוד התאמת המבנים באוניברסיטה תעלה 1.5 מיליון שקלים בלבד. הם הוסיפו כי המדינה אינה יכולה להקצות סכום נכבד כל כך לנושא זה, אף אם תמכור משרדים אחרים שברשותה השוכנים במרכז ירושלים. כן צוין במשרד החינוך כי אין צורך בשטח הרחב של המלון הכולל 6 קומות וכ־250 חדרים.

הוארכה כהונת אורי יושע כמנכ"ל משרד התיירות בפועל

מאת זהר בלומנקרנץ

שר התיירות האריך בחודש ימים נוסף את תקופת כהונתו של אורי יושע, כמנכ"ל בפועל של משרד התיירות.

יושע התמנה לתפקיד זה, באופן ארעי למשך חודש ימים, עד לכינונה של ממשלה חדשה ומינויו של שר למשרד התיירות. המגעים להרכבת הממשלה החדשה שהתארכו הביאו להחלטת שר התיירות להאריך את המינוי פעם נוספת.

שירות המזון אישר מכירת דגי הזהבון ששיווקם עוכב

מאת לאה פורת

הדגים הקפואים שהיו מאוחסנים תקופה ממושכת בקירור בגלל עיכובים בנושא בדיקת הכשרות, נבדקו על ידי שירות המזון במשרד הבריאות ונמצאו מתאימים לדרישות המשרד ועל כן גם ראויים למאכל.

אולם שירות המזון הורה על שיווק הדגים בסימון שני תאריכים גלויים: תאריך הייצור – פברואר 1987 ותאריך אחרון לשיווק – 30 באפריל 1989. כך מסר אתמול מנהל שירות המזון אינג' דניאל רייכמן.

מדובר באצבעות פילה דג זהבון מתוצרת קנדה שיובאו לארץ על ידי צבי ויליגר. היבואן מסר כי בגלל התקופה הקצרה שנותרה לשיווק, יימכרו הדגים במחירים מוזלים.

עובדות מפעל מפריטקס יקבלו בקרוב פיצויים מוגדלים

(עטי"ם) הושג הסכם לתשלום פיצויים מוגדלים ל־40 העובדות המפוטרות במפעל "מפריטקס" בשדרות.

ההסכם הושג אתמול בערב, לאחר שיו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, קיים שיחות עם נציגי הנהלת כלל, השולטת במפעל, שנמשכו יומיים רצופים.

המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה
למר עמנואל רסין
עם בחירתך ליו"ר המכון
ולד"ר צבי דינשטיין
עם בחירתך לנשיא הכבוד של המכון
מיטב הברכות
הדירקטוריון, ההנהלה וצוות העובדים

יין ונשיקות ב"שבליה"
סילבסטר 88'
הזמנת מקומות בטלפון 03-662852

יהיה מיתון?!
מנכ"ל, מנהל כספים, גזבר, חשב, מקבלי החלטות:
מיתון או צמיחה? הפתרון להתמודדות עם עידן אי הודאות הכלכלית.
פרטים והזמנות: 03-249390
מדריך למנהלים: בעריכת קניפל אשר
הערכות עסקית בתנאי משק משתנים
המכללה הפיננסית
תזרים האינפורמציה שלך

רשתות וברזל לבנין
ייצור * עיבוד * שיווק
אספקה אמינה לכל הארץ 03-9610931
חברת יעקבי ברזל לבטון בע"מ
32 שנה של פלדה

בנגיעה קלה אתה שולט בכל המערכת

GMX 616
היום יותר מתמיד אתה זקוק למערכת
רב קווית שתאפשר לך
חופש בפעולה עסקי.
מערכת נוחה, קלה ופשוטה
לתפעול עם מכשירים
פעולות במינימום לחיצות.
נגיעה קלה שלך משיגה את המטרה
יותר מתמיד אתה זקוק ל־GMX 616.
אישור משרד התקשורת מס. 461
להשיג אצל המשווקים המורשים
חברת גמא תקשורת (1980) בע"מ. בתחודקה. קריית אריה. דהתרנסקי 102. 49130 מרכזן: 03-9227925, 03-9227989

חופש הפעולה העסקי

לרובי אסא
ברכות לדגל הרחבת משפחת הפלדה
מרכז הקבלנים והבונים בישראל

ALFATEC PROFESSIONAL 15
שואב אבק
יעיל ואמין
לחנויות ולמשרדים
★ פעולת מנוע שקטה
★ עצמה והספק גבוהים
★ אין צורך בשקיות
★ קטן מימדים
★ קל לטלטול ולנשיאה
ALFATEC PROFESSIONAL 15
ש"ח + מע"מ 365

מבחר גדול של ציוד עזר ואחרים לניקיון
מעבדה לתיקונים ושרות
מחצ
החברה המובילה למיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה וניקיון
מקבוצת "השמירה"
תל אביב, איזור התעשיה רחוב 1274
מס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 582)
טל: 374113, 370121, 378473

מכשור מתקדם במשרד צריך "נציגים"
פקסימיליה MURATA מורטה
עכשיו גם אתה יכול
מפיץ: מעתק בע"מ, אחים מסלאויטה 15, ת"א. טל. 337539, 337314, 03-3361567
נמנה על קבוצת כלל
נציגים
רח' ירמיהו 4, ת"א טל. 03-5463714
שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

יש פתרון לבעיית הפקקים בגוש דן
מרום נוה
10 דקות נסיעה ללא פקקי תנועה,
למרכזי הבילוי, העסקים והקניות של תל־אביב.
מרום נוה
רובע מתוכנן מהיסוד לאיכות חיים מושלמת.
מרום נוה
מרכז מסחרי מודרני ובריכת שחיה מחוממת ומקורה.
לבחירתך
דירות בנות 4, 5 חדרים ופנטהאוזים לכניסה מיידית.
משרד מכירות ודירה לדוגמא · רח' תרצה, פניה משד' ירושלים 74 רמת־גן.
טל. 03-777137 בימים א'-ה' 11.00-13.00, 16.00-18.00.
מרום נוה
רמת־גן
נוה חברת בנין בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ולבנין בע"מ

הארץ

יום ג', י"ב בטבת התשמ"ט
20 בדצמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001, מקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלת 2, טל' 224245־02, ת"ד 273 י־ם 91002, מקס' 224249־02
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 661166־04, ת"ד 5259 חיפה 31052, מקס' 670715־04

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

המערך בגד בבוחריו

איש לא פקפק, בימי מערכת הבחירות, בכך שהמפד"ל והמפלגות החרדיות קרובות מבחינה מדינית לליכוד יותר מאשר למערך. מהקלפי יצא שיש רוב למחנה שיצחק שמיר מנצח עליו, בעוד שלמערך נועדה הפונקציה של אופוזיציה ונשאר לו די כוח כדי לנהל אופוזיציה לוחמת.

אולם חיש־מהר נתברר, שלא מנהיג הליכוד ולא שני מנהיגי המערך מוכנים להתאים את עצמם להכרעת הבוחרים. יצחק שמיר גילה את הצורך בממשלה "רחבה", כלומר חידוש הקואליציה עם המערך, וניהל את המגעים עם הדתיים רק כדי שיוכל להקים ממשלה מצומצמת במקרה והמערך יסרב להפצרותיו; ואילו הנהגת המערך הוכיחה שהיא מוכנה לכל דבר שבעולם ובלבד שלא תצטרך להישאר מחוץ לממשלה.

תחילה ביקש שמעון פרס לשכנע את הדתיים שימליצו עליו בפני נשיא המדינה כבעל מועמד לתפקיד של הרכבת הממשלה – ונכשל במאמציו; אחרי־כן הלך, יחד עם יצחק רבין, לליכוד, ודרש מלשכת מפלגת העבודה שתאשר כניסה לממשלת שמיר תוך ויתור על רוטציה בראשות הממשלה – ולא השיג את הרוב הדרוש. ברוטציה הבטיח לאגודת ישראל, כדי שייווצר "גוש חוסם", שימליץ בפני מרכז מפלגת העבודה על תיקון בחוק השבות ("מיהו יהודי"), אבל מועצת גדולי־התורה העדיפה שיצחק שמיר ימשיך במאמציו; ובשלב הרביעי ויתרו מנהיגי המערך גם על תיק האוצר – וכתוצאה משורה ארוכה זו של כישלונות וביזיונות מוצאת מפלגת העבודה את עצמה עכשיו בתוך הממשלה החדשה, במעמד של מיעוט מול נציגי הליכוד, המפד"ל של ד"ר אבנר שאקי והמפלגות החרדיות.

מותר לשער שמצביעי "אמת" לא קיוו לתוצאה זו מהצבעתם: העובדה שרבין ימשיך לכהן במשרד הביטחון ושמשרד האוצר נמסר לידי שמעון פרס, אין בה כדי לבטל את תחושת אכזבתם. ראשי המערך הסכימו להיות שותפים בממשלה שהמנהיג הנוטל לעצמו את הכינוי "לאומי" ייתן בה את הטון בכל הנוגע למדיניות החוץ. יצחק שמיר ומשה ארנס ינהלו את יחסי ישראל עם ערביי השטחים המוחזקים, מדינות ערב, עם ארצות־הברית ומדינות אירופה; על המערך יהיה לדכא את האינתיפאדה ולטפל בתפקיד כפוי־הטובה של הצלת המשק מקיפאונו.

ממשלה זו, לא רק שאיננה משקפת נכונה את תוצאות הבחירות: היא איננה עונה על הצורך להתאים את הקו המדיני של ישראל לשינויים המרחיקים־לכת כאשר מביטים אל מעבר לגבולות המדינה. ממשלה זו עלולה לאבד את תמיכתם של רוב יהודי ארה"ב בשל הזיקתה למפלגות הדתיות למיניהן, ולהוביל אותנו לקראת עימות עם מעצמת־העל היהודית. ממשלה שראשה ושר־החוץ שלה דוגלים בארץ־ישראל השלמה, והיא נעולה על פסילת אש"ף כשותף למשא ומתן למען השגת פתרון לבעיית הפלשתינאים, תחריף את בידוד ישראל במשפחת העמים – ונציגי המערך שבתוכה עלולים להיגרר אחרי רוב השרים מהמחנה הלאומני־דתי־חרדי.

יצחק שמיר יכול לחגוג. למערך, שהסכים להיאנס על־ידי הליכוד, אין במה להתפאר, וייקשה עליו לרכוש בחזרה את אמונם של בוחריו, המרגישים עצמם נבגדים.

צדק בחדר האורחים

לא למסר הזה מפי הפרופסורים סעיד ואבו לוגוד נכספו 3000 אנשים בוועידה ראשונה מסוגה של אינטלקטואלים מן השמאל היהודי

מאת יואב קרני

ניו יורק

הוועידה הגדולה ביותר כי נראה מאז ומעולם של אינטלקטואלים מן השמאל היהודי בארה"ב נפתחה ביום ראשון בניו־יורק – ונענתה בתשואות הסכמה להכרזה: "לתמוך בג'ורג' שולץ ואת הרגשה מזהה". 1,500 אינטלקטואלים מכל רחבי ארה"ב משתתפים בוועידה, שנותן החסות שלה הוא כתב העת היהודי השמאלי "תיקון", המופיע בקליפורניה.

מעמד הפתיחה היה מוקדש לרב־שיח בין שלושה אינטלקטואלים יהודיים לשני אינטלקטואלים פלשתינים, והיה אפשר ללמוד ממנו לפחות דבר אחד: אם המרחק בין השמאל היהודי בארה"ב לבין הפלשתינאים גדול במידה שהופגנה אתמול בניו־יורק – מותר לנחש את גודל המרחק בין הפלשתינאים לבין הממסד היהודי.

אחד המשתתפים ברב־שיח היה אדוארד סעיד, פרופסור לספרות אנגלית באוניברסיטת קולומביה, וחבר המועצה הלאומית הפלשתינית. הוא הכריז כי "אין דימיון בין אינטלקטואלים יהודיים לאינטלקטואלים פלשתיניים באמריקה...אנחנו צריכים להעיד על מה שמעוללים לעמנו...עלינו להוכיח לכם בפרוטרוט מה נעשה בשמכם בגדה המערבית ובעזה. "בשם העם היהודי הורסת מדינת ישראל בתים, הורגת אנשים, מגרשת וכדומה...זו ממשלה המדברת בשמכם, בשם העם היהודי". אחר כך דיבר סעיד על "מרכיב הכרחי לשם השגת שלום רציונאלי", והוא "הכרה הוראה" ישראלית ויהודית ב"אי הצדק ההיסטורי המאסיווי שעשה עמכם לעמנו...במהלך המפעל הציוני היה אי־צדק עצום, הנמשך כיום, והכרה מידה של הכרה בזה".

מחיאות הכפיים הקלושות שליוו את סעיד הראו מיד, כי הוא חצה גבול אותו לא רצה לחצות איש. אין ספק שרוב באי הוועידה תומכים בפתרון של שתי מדינות, אבל מחשבתם מתנהלת בקונטקסט היסטורי ציוני.

מארגן הוועידה, מייקל לרנר, עורך "תיקון", המקווה להציג "אלטרנטיווה לממסד היהודי השמרני" בארה"ב, ביקר את סעיד. "אין זה פראנואידי מצד יהודי ישראל לשמוע את הקולות הבוקעים מן המחנה הפלשתיני בזכות 'פתרון בשני שלבים'". אבל, "כאשר אני נשאל על כך, אני משיב: אמנם כן, יש חלומות כאלה, התפס את המרובה; ויש חלום כזה גם במחנה היהודי. הפתרון שאני נושא אליו את עיני מיועד לשלול מן המקסימליסטים את חלומות־השווא שלהם".

לרנר, כבד גוף ומגודל זקן, חבוש כיפה לבנה גדולה, פנה אל סעיד: "אני מסכים אתך שנעשה עוול לפלשתינאים. אבל פתרון לא יהיה מיוסד על דמוניזאציה של הצד השני, או על הצגת הצד השני כ'אנשים הרעים'".

לטי קוטין פוגרבין, אחת הדמויות הבולטות ביותר בתנועה הפמיניסטית בארה"ב, אמרה בהד־ריפות: "שינוי של היסטוריה, והתעקשות על כינון צדק בחדר האורחים, יגיבו לנו עוד עשרים שנה של קיפאון".

על השאלה מה גורלם של היסודות הקיצוניים באש"ף, שהתנגדו להצהרת אלג'יר, אמר אחר כך סעיד, כי אל אלג'יר הגיע אש"ף "אחרי תהליך של שנים רבות, עשור וחצי. המתנאים בלתי אפשריים של מלחמה נמשכת נגד הפלשתינאים, יצא אש"ף עם דעת רוב מכריע בזכות רעיון החלוקה...הניגוד הדרמטי ביותר הוא המצב בישראל, שבה נוצר קונסנסוס הפוך, נגד חלוקה".

מייקל וולצר, פילוסוף יהודי בעל שם, פרופסור באוניברסיטת פרינסטון, דיבר על האינטראקציה בין אינטלקטואלים יהודיים לבין פלשתינאים בארה"ב. "עלינו להגיד לפזורה הפלשתינית", הכריז וולצר, "שהיא תהיה קבועה, ממש כמו הפזורה היהודית. לא תהיה חזרה אל יפו ואל חיפה ואל רמלה. יהיו שתי מדינות, ויהיה דו־קיום...עניינו של הדו־קיום יהיה היטבעות של שני הצדדים מלהטיח זה בזה את הדוקטרינות שלהם".

זאת היתה נימה, שלא התקבלה על דעתו של פלשתיני שני בדיון, איבראהים אבו לוגוד, פרופסור באוניברסיטה הצפון־מערבית של אילינוי, וחבר המועצה הלאומית הפלשתינית. "מדינה פלשתינית עומדת לקום", קרא אבו לוגוד "והיא תבוא באחת משתי הדרכים: שחרור טוטאלי; או הסכמה בין המעצמות – אזוריות או עולמיות. אם אנחנו מסכימים ומקווים שאת המדינה הפלשתינית יביא תהליך של מו"מ ופיוס, כי אז מן התהליך עצמו יצמחו התנאים המקובלים על שני הצדדים. לכן אסור לעמוד עכשיו על פירוז צבאי של המדינה הפלשתינית, ואסור להגיד שלא תהיה חזרה ליפו ולחיפה".

לא למסר הזה נכספו אתמול 3,000 אנשים בניו־יורק; הנוכחים יכלו לנוע במידה של אי־נוחות על מושביהם, כאשר ניסה מייקל וולצר להפיג את המתח בהצהרה:

"אינטלקטואלים הם המפחדים אותי ביותר, באשר הם אלה השוקדים על דוקטרינות. אנחנו אנשים מסובכים, המביאים לכלל קיטוב מצב שלא היה צריך להתקטב".

ההלם היהודי

נראה כי מתחנו את החבל יותר מדי גם עם יהודי ארה"ב. כיצד נוכל לשכנעם להתייצב מאחורי עיקשותנו וחוסר הפתיחות שלנו

מאת יואל מרקוס

בסאם אבו שריף: התחלף בתפקיד עם ביבי נתניהו

אם משהו צריך היה להכותנו בהלם השבוע, זו איננה ההכרה האמריקאית באש"ף (שהיתה בלתי־נמנעת) אלא התמיכה של יהודי אמריקה, מנהיגיהם והשדולה שלהם במהלך הזה. כולם היו בעד שולץ האיש לא השמיע "פיפס" לטובת ישראל. קראתי את התגובות ושמעתי את שתיקתם. רובם קיבלו את העמדה שצריך להידבר עם אש"ף, אם הדבר יוביל לשלום, ודחו את העמדה המאוחדת של שמיר־את־פרס שאש"ף אינו כתובת.

וכך, בשרשרת־הזעק הקרויה בריתות המוזהרה של ישראל, נוספה באלה הימים החוליה הכואבת מכולן. כי בלי יהודי אמריקה אין לנו אמריקה. לשדולה היהודית לא תהיה אותה עוצמה, וכתוצאה מכך לא יודשו "ידידינו בקונגרס" אותה ידידות ומסירות, והממשל יהיה פחות מתחשב ופחות מטיב, וכן הלאה וכן הלאה. מכל הצרות שניחתו עלינו בשעות קשות אלה – הנתק הזה הוא הוא המר המסוכן באמת לעתידנו. נוכל שוב לשיר "העולם כולו נגדנו", והפעם גם לבכות. יהיה על מה.

ראשי הליכוד משוכנעים שהתיאור הנ"ל מוגזם וכי רק תקום הממשלה, יישלחו נזילי מסבירים לארה"ב למה שנוהג לתאר "מתקפת הסברה" והכל יבוא על מקומו בשלום. אחר־כך שמיר בעצמו יבוא, והוא כבר יקרא את היהודים לסדר, כפי שעשה בחודש מארס כשהאינתיפאדה היתה בעיצומה. אך השאלה היא מה נסביר להם כשאנו עצמנו מצויים בקיפאון מחשבתי, כשאיננו יודעים בדיוק מה קרה ואיננו מעזים לחשוב, אפילו לעצמנו, מה באמת צריך לעשות כדי לפתור את הבעיות.

מה נסביר להם, כשרוב אויבינו הערבים מדברים על שלום ואנו מדברים בלשון כדורי פלסטיק, מעצרים, גירושים והריסות בתים? חזיתי בנוסח המלא של "נייטליין" שבו הדפיעו בסאם אבו־שריף מול ביבי נתניהו, התחשב לנשק הסופי של הליכוד במדיום הטלוויזיוני. היה מדהים לראות איך התהפכו התפקידים – אבו־שריף אומר "בוא נדבר שלום" ונתניהו בפנים חתומות אומר שהוא לא פרטנר בשבילו. היוצרות התהלפו – אנחנו מדברים כפי שהערבים דיברו פעם והם מדברים כפי שדיברנו בימים שנפשנו יצאה לשלום. אז מה נסביר להם? מה נדרוש מהם? שלילהם להתייצב מאחורינו כאוטומטים?

על אוזניים ערלות

הקצר בין יהודי אמריקה לישראל אירע אפילו עם אותו ממסד המכנה עצמו "מנהיגות יהדות אמריקה" ואשר נהג לפעול תמיד לפי ההנחיות של ממשלות ישראל. הסבר־האינסטנס המנודב על־ידי הפוליטיקאים הוא, שפרשת מיהו־יהודי השפיעה קשות על יהודי ארה"ב. הסצינות עם האייתולות הבאים ויוצאים מלשכת רה"מ שנראו יום־יום על מרקעיהם, יצרו תחושה שנקשר כאן קשר לתת גט כריתות לחלק גדול של העם היהודי. והם החזירו לנו בגט.

אולי יש בהסבר זה משהו, אך לפי כל הסימנים, מיהו־יהודי היתה לכל היותר הטיפה האחרונה בכוס הד־ אכזבות והבושות שמזגנו להם. יהודי ארה"ב אוהבים לתמוך בישראל צודקת וחזקה, הזוקפת את גוום. בישראל המנהלת מאבק צודק לשרוד, לזכות בהכרה ולהגיע לשלום עם שכנותיה. כשהצדק עם ישראל, היא גם נהנית מתמיכה רשמית של ארה"ב ואינה גוררת אותם לקונפליקט בין נאמנותם לארה"ב לבין זיקתם לישראל. התרכיב הזה של הממשל־האמריקאי־היהודים הפועלים גם כי אוהדים נאמנים וגם כיהודים טובים, נתן לנו את הגיבוי ואת יכולת העמידה.

עמידתנו הביאה את הערבים בהדרגה להשלים עם קיומה של ישראל; אך ככל שהשלימו, כך נהפכה עמידתנו למטרה לעצמה ותירוץ לעיקשות וחוסר פתיחות לקראת סכסוכנו. מלחמת לבנון, הדחיה הדיבורית עם חוסיין, הדחיה יזומות שולץ בליווי הבראות המזעזעים מהשטחים, שהראו את ישראל לא רק בכיעורה אלא גם בחולשתה הצבאית – הפכו על פיה את תדמיתה של ישראל כמדינה הרוצה בשלום. והיהודים בארה"ב, אחוזי פלצות מבראות הישראלי הקלגס, נבוכים גם כשל החשש מהתעוררות אנטישמית, שכידוע היה ומוסתרת היטב באמריקה.

זה למעלה משנה לוחשים ומשננים אישים יהודים באוזני מנהיגינו, שחל כרסום במעמדה של ישראל, שאנו מותחים יותר מדי את החבל עם ארה"ב, שלא לאורך ימים תעמוד ארה"ב בבדידות מול כל העולם בנושא המזרח־התיכוני. וכי יש לנו סיכוי לשכנע את היהודים, העומדים בראש כל מאבק נגד עוול הנגרם למיעוט כלשהו, כי לא מגיעה לתושבי השטחים מדינה משלהם? הם חזרו ואמרו לנו שאנו מביכים אותם ומקשים עליהם, יותר ויותר, לעמוד לצדנו בעתות של מאבקים צודקים. הדברים נפלו על אוזניים ערלות. בלא פתיחותנו, נמאסנו עליהם ונהיינו לנטל על הממשל.

אפשר שמכל ההידברות הזאת עם אש"ף, שעליה החליטה ארה"ב, לא יצמח דבר. לערפאת יש בעיות לא־קלות לדבר במישרין עם ישראל, או להסכים לפשרות המתבקשות גם מהצד שלו. ובוודאי לא הייתי עושה לו בימים אלה ביטוחיים. אבל צריך לבחון כל פתח וכל פרצה, ולהעמיד למבחן כל מי שאומר שכוונותיו טובות. בייחוד כשארה"ב היהודית, הנותנת לנו גיבוי מדיני וביטחוני, גורסת שלא תעשה דבר לפגוע בביטחונה של המדינה. אם לא נהיה מוכנים לפשרה ההידברות ולא נלך כברת־דרך עם ארה"ב בכיוון זה – נאבד את המשענת האחרונה שנותרה לנו בעולם.

לא עת הנפץ הגדול

החיסכון והייעילות שננקטו באיחור אין בהם די והם אינם מצליחים לבלום את גידול החוב. אך אנו בתנועה הקיבוצית מתכוונים להיאבק על קיומנו – זה לא איום, זאת הודעה

מאת אלישע שפירא

הכותב הוא מזכיר הקיבוץ הארצי

התנועה הקיבוצית שגתה ונכשלה בשורה של פרשות כלכליות, שהאחרונה בהן היתה הפקרה בשוק האפור – הפרשה הידועה כפרשת בלאס. בתקופה בה השתוללה בארץ אינפלציה של שלוש ספרות, רצו המופקדים על המערכות הכלכליות של התנועות להבטיח את ערך כספנו. האמצעים שננקטו לא תמיד השיגו את מטרתם, ולא תמיד תאמו את הנורמות הערכיות של הקיבוץ.

תקופה זו מוכמה בביקורת פנימית קשה ובהסקת מסקנות ע"י שתי התנועות הקיבוציות. ועדת יוספטל בתנועה הקיבוצית המאוחדת, והוועד הפועל של הקיבוץ הארצי תחמו את התקופה וקבעו נורמות מחודשות וסייגים לעתיד. אותן פרשות השאירו צלקות כואבות מן הצד המוראלי־הציבורי, אך הנזק הכלכלי וההפסדים שנגרמו אז, האחרון בהם בראשית 85, כמעט ואין להם השפעה על החוב של היום. אם נשארו שאריות, הן שוליות לגבי החוב של סוף 88.

שגינו שגיאה נוספת, כאשר ברצותנו לפתח את הקיבוצים, המשק, החקלאות התעשייה, השתמשנו בשנים האחרונות בכסף היקר שהיה ניתן לגייס, כאילו היה כסף זול. לא קראנו בזמן את מפת השינויים והמשכנו להשקיע גם כאשר נדרשה עצירה. אך לא בכל המקרים העצירה היתה בידנו. כתנועה וכחטיבה העוברת לכל הבריה, אין באפשרותנו לחדול מלצמוח. איננו יכולים, ואיננו רוצים, לפעול כפי שנוהגים גופים כלכליים אחרים, שאימצו מדיניות אי־השקעות מוחלטת, אי־חידוש הציוד וצמצום הפעילות, ופיטורי מאות ואלפי עובדים. יותר מכך: אנו משוכנעים כי בסופו של דבר המשק צריך לחזור להשקעות וצמיחה.

הרקע החברתי כלכלי

נחמיה שטרסלר מתעלם במאמרו "אלישע, אל תאיים" – "הארץ" 9/12 מהתרחש באותה תקופה במשק, בחברה והתנועה הישראלית. הפרק החדש בהיסטוריה הציונית מתחיל ב־1977, כאשר מתרוקן הסמך מעל תוכנו של שר־האוצר דאז, שמחה ארליך ז"ל: ארליך דיבר על מדינה שהיא מרכז בנקאות ובורסה – "שווייץ של המזרח־התיכון". החלום נגוז ועל הבימה הופיע יגאל הורביץ, הקורא "לרדת מהעגלה". באותו זמן צומחות אימפריות כלכליות של עסקי־אוויר, המגלגלות מיליונים של כלום. "המצליחנות" מחליפה את היצירה כאתוס לאומי חדש וכדגם להוקיר. אחר־כך באו "ימי אריודור העליזים" – העם חגג את אשליית השפע סביב עגל הזהב. החגיגה הסתיימה במפולת הבורסה ולאחריה פשיטת־הרגל הגדולה במדינה – מפולת מניות הבנקים.

תוך דילוג על כמה פרקים אנו מגיעים לתוכנית לייצוב המשק מבית־מדרשם של מורי הפרס. האינפלציה נבלמה, אך הריבית הזדקרה לשחקים, החוב הכפול והמשק היצרני התחיל לנוע במדרון.

המערכה האחרונה, בינתיים, שייכת לנסים והרגנו. עצירת האינפלציה נשמרת (במעט), המשק גוסס. הריבית ממשיכה להיות בלתי־אפשרית, שער הדולר קפוא, עשרות מפעלים נסגרים, מדימונה ועד קרית־שמונה, הייצוא מפסיד, החקלאות מפסידה ואלפי עובדים מפוטרים. על רקע מציאות זו פועלות התנועות הקיבוציות.

כשמתברר, באיחור, עומקו של המשבר נוקטות התנועות הקיבוציות כמה יוזמות. הן מורידות את רמת־החיים (אין סקטור נוסף במשק שכבר הוקפא). הן מקטינות את ההשקעות למינימום. במקביל, באותו זמן, משתפרים הביצועים הכלכליים וב־87' צומחת התפוקה במשק הקיבוצי ב־12%, לעומת 4% במשק הישראלי. התפוקה לעובד גדלה בעשרות אחוזים מעל לממוצע בישראל, הייצוא הקיבוצי גדל ב־20% כאשר הייצוא הכללי גדל רק ב־10%.

אך בימים אלה קשה להתפרנס מייצור, ומייצוא מפסידים. מי שעושה זאת בגדול, משלם בגדול. החיסכון וההתייעלות אין בהם די והם אינם מצליחים לבלום את גידול החוב. באותה שנה הוצאות המימון מגיעות ל־40% מהערך המוסף.

החוב שהוכפל, לפי פרופ' ברשאר, בשנים 85'־88', בגין הריבית העודפת, ממשיך לתפוח כשמרים. אפשר להתווכח בשאלה האם חלקם של הקיבוצים באחריות הוא 40% וחלקה של המדיניות 60%, או שחלקם הוא 20 ל־80, אבל לכל אחד מובן שזה חוב שלא ניתן להחזיר רק מפעילות המשק. הדבר משול לפצצת־זמן מתקתקת. אם הפצצה תתפוצץ, יהיו רק נפגעים, איש לא ירוויח. עכשיו עוד ניתן לפרק את הנפץ, בטרם אבדה השליטה, עדיין ניתן להחזיר חלק מהחוב לאחר שיוסדר, עדיין ניתן למנוע זעזועים קשים במשק. יש לפעול מהר ומתוך אחריות משותפת של הקיבוצים, האוצר והבנקים. אנחנו, התנועות הקיבוציות, ניקח חלק נכבד ונדאג על עצמנו. גם מהאוצר והמבנקים יידרש מחיר. הם היו שותפים ליצירת הבעיה, ועליהם להשתתף בפתרונה.

אנחנו מוכנים ורוצים לפעול מתוך אחריות משותפת. אך איננו יכולים להסתתר. האמצעים שבהם אחוזים חקלאים בכל העולם כדי להגן על פרנסתם אינם פסולים כאן. האמצעים שבהם משתמשים תעשיינים ועובדים במאבקם על קיום בכבוד אינם פסולים בעינינו. אנו מתכוונים להיאבק על קיומנו. זה לא איום, זאת הודעה.

קיבוץ זה לא רק משק

חרף ידיעתי כי העם בישראל "גם לבד" בערכים ובמסורת שאינן רווחה תועלת מיידית, אני רוצה לשלב בדיון זה גם כמה נימוקים ערכיים. הקיבוץ הוא יחידת־חיים שלמה, המשלבת משק, חברה, חינוך, תרבות ושליחות. לכן אנו ממשיכים להתיישב בגליל ובערבה. לכן אנו ממשיכים לחנך מאות בני־נוער דרך עליית הנוער. נמשיך להדריך בתנועות הנוער בדימונה, בג'וסי כהן ובתל־אביב.

אנחנו יודעים, שלא תהיה ברירה וניאלץ לצמצם, לחתוך ולפגוע בדברים חשובים. ודאי נרכז כחות במשקים בצירות, ואולי נייעל בהדרגה זו כמה מערכות הראויות לבדיקה. התהליך כבר החל.

מבט אחר / הדה בושס

הרבנים ומלחמתם בפורנוגרפיה

אמנם בישראל של ימים אלה פורנוגרפיה אינה נושא להוט ביותר אך ברשימת המפלגות החרדיות תופסת הדרישה למנוע פרסומי־תועבה מקום נכבד

אפשר היה להאמין שבעידן המתירנות לא תהיה הפורנוגרפיה, לצורותיה, פופולרית כל־כך. מצרך מבוקש שקופצים עליו צרכנים להרטיה. אבל מתברר שטבע האדם גורש מתירות וסרוות אפלים, והתחיות אינן פועלות על דרך ההיגיון. אמנם בישראל של ימים אלה פורנוגרפיה איננה נושא להוט ביותר, אם כי ברשימת המפלגות החרדיות תופסת הדרישה למנוע פרסומי־תועבה מקום נכבד, וכן מה שמצטייר בעיניהם כתועבה – מודעות־פרסומת במקומות ציבוריים שבהן מככבות דוגמניות מעורטלות המעלות הרהורי זימה דווקא בלבם. אבל כאן אנו נוגעים בעניין המורכב של הגדרות הפורנוגרפיה ובמה היא שונה מארוטיקה, גם אם איני מאמינה שהמפלגות החרדיות נלהבות לארוטיקה.

פורנוגרפיה איננה דווקא, כפי שנהג לומר, שאלה של גיאוגרפיה. באותה מידה היא שאלה של היסטוריה, תרבות הזמן. מה שהוגדר פורנוגרפיה במבנים אחרים, זוכה בימינו להתייחסות סלחנית מאוד. שיפוטם בתחומים אלה עבר ועובר שינויים קיצוניים. בעצם אולי צריך לשפוט פורנוגרפיה על־פי מטרתה ולא על־פי תוכנה. ומטרתם של סרטים וספרים פורנוגרפיים היא להצית את הדמיון המיני בלבד, להלהיט יצרים רק בתחום המיני, לגרות באמצעים הבוטים ביותר. אבל באים פסיכולוגים – מקצוע בזמננו שקשה עד מאוד למקם אותו, אלא אם כן מנתקים את התפקוד המיני מרגשות, היצרים המחשבה – ומודיעים, אם אני מתרשמת נכונה מן המתבטאים־לכל שהם מספקים במין פתרונות אינטימית, שאין כל רע בגירויים מיניים. אדרבה. ואם יש מי שסרטים "כחולים" מגרים אותו, גם זה לגיטימי. אך כמובן, בעניין זה הגבולות דקים ולא־ברורים, וקל מאוד לגלוש הלאה, למקומות חשוכים.

הגעתי לנושא באמצעות סרט־טלוויזיה שצפיתי בו כדי לשכוח את הצרות הקואליציוניות והאחרות. והנה אני מגלה תגליות. הסרט שנקרא "מלכת הפורנו" הוא סרט תיעודי אמריקאי העוקב אחר קורותיה של נערה צעירה יפהפייה מעיירת־שדה, שבאה לעיר הגדולה הנוצצת לוס־אנג'לס בחיפוש אחר עתיד. צעירה המעוצבת לפי כל המרשמים האמריקאיים להצלחה: השפה שבפיה, ובפי האחרים בסרט, גם היא כולה קלישאות. השאיפה היא להתגלות ככוכבת או לפחות ככוכבנית, ולהשתכשך בחיי הפאר וההדר המובטחים לכוכבים בכוכביה הגדולה. אבל נראה שיפות הן מצרך רגיל ויש אינפלציה ביפות ויפים: גם יש תמיד צעירים יותר. מרבית היפות מוצאות עצמן בשולי החברה, אך יש באלה המצליחות ומגיעות לתעשיית הסרטים הפורנוגרפיים. כך הן עושות קריירה, אם כי קצרה למדי. כך גם הגיעה קרוליין, בת שמונה־עשרה בבואה לעיר, לתמונות־שער של מגזינים פורנוגרפיים, הנראים כמסמכים גינקולוגיים, ולאחר מכן הפכה לכוכבת בתעשיית הסרטים הכחולים, עד שבגיל עשרים שמה קץ לחייה בירייה בראשה.

הכתב העוקב אחר פרשת־חייה הקצרה של מלכת הפורנו, חושף את תעשיית הפורנו הפורחת בארה"ב, ולא רק שם. צרכני הפורנו רבים וכמאה מיליון קלטות של סרטים אלה נמכרות מדי שנה. יש פורנו רך, ופורנו קשה, ולדעתי ההבדל ביניהם אינו מהותי. באחד מביקורי בניו־יורק אילצני ידיד שלי ללוותני בביקור בבתי הקולנוע המקרינים סרטים כחולים. עברנו מבית קולנוע אחד לאחר, ולצד פורנו רך – אם אני מדייקת בהגדרה – כלומר יחסי־מין בין נשים לגברים, לעתים כמה נשים עם כמה גברים, ובנוסף, יחסים של נשים עם נשים ושל גברים עם גברים – שבעיני הצטיירו כתרגילים בהתגוששות אלימה – צפיתי גם בסרטים על יחסים סאדיסטיים, וכשיא, סרטים שבהם התעלסו נשים (המלה איננה מדויקת) עם נחשים, כלבים וקופים.

אני זוכרת שלאחר שהבנתי את העיקרון, והוא פשוט למדי, נתקפתי שעמום: בעיני הצטיירו הסרטים הללו כמרשם בטוח של אנטי־סקס. אלא שאני, כנראה, בדעת מיעוט. לעומת זאת מה שראיתי באולם החשוך היה יצרי ופרוורטי פי כמה ממה שנראה על המסך. יש אנשים שסרטים אלה מגרים אותם ופועלים על דמיונם וגופם.

ובכל זאת, קשה לתפוס מה מגרה בסרטים הבנויים מנוסחאות שגרתיות: סרטים שהפעילות בהם היא מכאנית בלבד, ועל־פי־רוב מצטיירת מגוחכת. הרי סרטים כחולים חסרים את היצרים, הריגושים והדמיונות שהופכים סקס לעניין אישי, בעל משמעות. ההבחנה בין ביו־הארס, רגשותיהם ודמיונם לבין הפעילות שעל המסך משרה מעין ניכור. כבר כתבתי בזמנו, שבצילומי־התקריב שסרטים אלה גדושים בהם נראית כל שערה כמו משהו מכוכב אחר והאיברים מתערבלים.

אבל למרות כל האמור לעיל, תעשיית הפורנו בארה"ב משגשגת וגם מנסה ללבוש צביון מכובד. די היה לצפות בטקס חלוקת פרסים לסרטי פורנו – טקס שהוא חיקוי לפרטיו של טקס חלוקת האוסקר, ועוד לראות בקהל את הבימאי האמריקאי הנודע פרנסיס קופולה – כדי להיווכח שלפנינו תופעה לא־מובנת.

לפי הסרט המדהים, הקריירה של כוכבי הסרטים הכחולים קצרה למדי. השוק פתוח ותוסס ויש בו דרישה מתמדת לבשר טרי. קורה גם שאישה צעירה כמו מלכת הפורנו שבסרט, הנאלצת לקיים יחסי־מין לפני המצלמות, לעתים עם עשרות גברים בסרט אחד, חשה געל־נפש נוראי, וגועל כזה אפשר לשכך ולאלחש רק בעזרת סמים. לא ייפלא איפוא שנשים וגברים המככבים בסרטים כחולים הם הצרכנים הטובים ביותר של מוכרי סמים, והסם האופנתי כיום הוא הקוקאין. זו, כידוע, התמכרות מסוכנת ויקרה, שסופה אבדון. כך הסתיימו גם חייה של האישה הצעירה, והיא איננה יחידה.

עד כאן – אמריקה. אמנם בישראל אין תעשיית סרטים כחולים, אבל יש יבוא, ותחנות הכבלים הפיראטיות משדרות מדי לילה בחצות סרטים כחולים מיובאים, שיש להם קהל צופים גדול, כפי שיש גם לספריות הווידיאו המציעות סרטים כאלה. הצפייה בסרטים הכחולים היתה למעין אירוע חברתי בחוגים רבים: עיזות היא עיזות, בכל מקום תחת השמש, או אל מול המרקע.

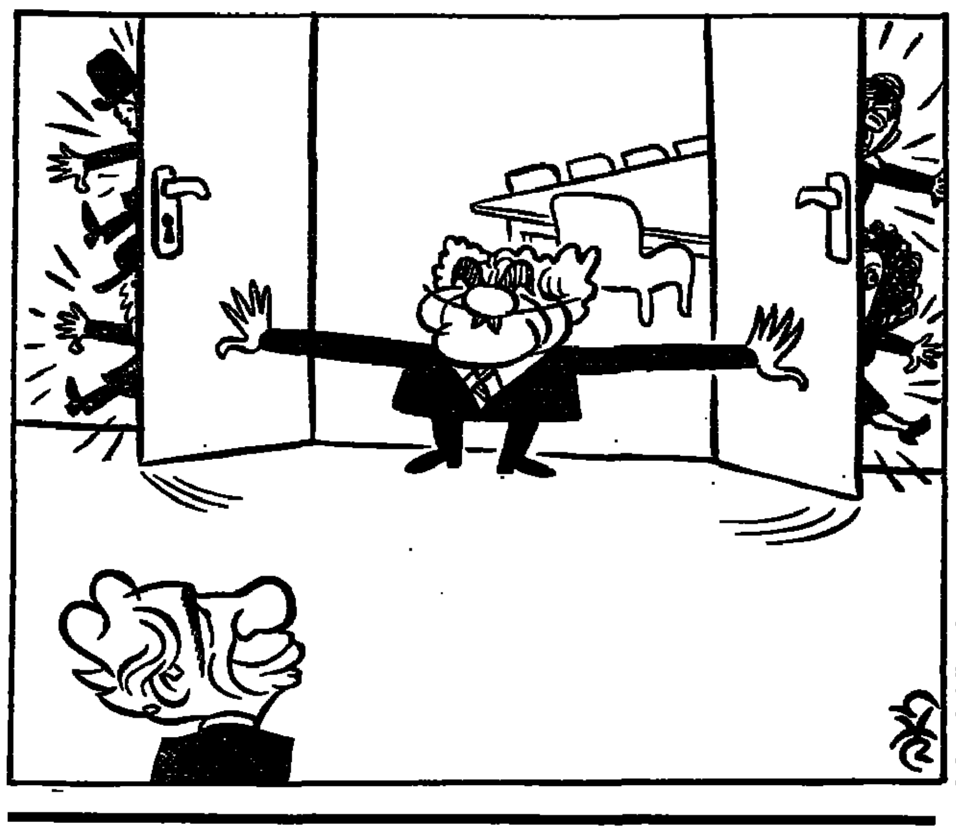

הפעם בלי מפ"ם

מאת עמוס בן־דוד

המודד לחברות בוועדת החוץ וביטחון ובוועדת הכספים של הכנסת – מעוות

ועדת החוץ והביטחון "זמנית" נבחרה בכנסת בימים אלה, במתכונת של 21 המקומות שיהיו לוועדה הקבועה על־פי החלטת הוועדה המסדרת. מאכלת החיתוך המקצה לסיעות מקום לפי גודלן, נחתה הפעם על ראשה של מפ"ם. היא איננה מיוצגת בוועדה הזמנית. לעומת זאת מיוצגות בה מולדת, צומת והתחיה. למפ"ם שלושה ח"כים, כמו לתחיה, ואילו לצומת ולמולדת יש שני ח"כים כל אחת. שלוש הסיעות האלה לא נכנסו לוועדת החוץ והביטחון בזכות כוחן. הן נכנסו בנדיבות הליכוד, שוויתר על שלושה ממקומותיו בוועדה בשביל בנות־בריתו מימין. ואילו מפ"ם לא נהנתה מוויתור דומה מצד המערך. לכן נשארה בחוץ.

על־פי החלטת הוועדה המסדרת, אין לסיעה זכות משל עצמה להיכנס לשתי הוועדות העיקריות בכנסת – ועדת הכספים ועדת החוץ והביטחון – אלא אם כן היא בעלת חמישה ח"כים או יותר. קריטריון זה איננו קבוע והוא נקבע בכל כנסת מחדש כשהוא גדל באחד ממספר חברי סיעת חד"ש (בעבר מק"י). הכוונה היא להרחיקה לצמיתות משתי הוועדות הרגישות האלה. והסבר לכך: הן דנות בדברים שהם בנפשה של מדינת ישראל ולכן אין לתת בהן ייצוג לסיעה המזוהה עם ערבים ועם אויבי ישראל.

עד כה לא הגיעה כל מפלגה ערבית שהיא למספר הח"כים שיש לחד"ש. אך אין ספק שאילו קרה כך – אילו זכתה, למשל, מפלגתו של דראושה לחמישה מנדטים, או "הרשימה המתקדמת לשלום" היהודית־ערבית – היו קובעים את המודד בצורה כזאת שגם הן לא היו נכנסות לשתי הוועדות. או שהיו מוצאים דרכים אחרות להרחיקן.

הבעיה בהחלטות מסוג זה היא היכן גבול ההיגיון. בהחרפה הנוכחית של עמדות, נוכח הכרת ארה"ב באש"ף כבר־שיח, אפשר שרבים מן הח"כים בצדה הימני של המפה הפוליטית יראו כ"מזוהה עם ערבים ועם אויבי ישראל" כל מי שתומך בהקמת מדינה פלשתינית, ובוודאי כל מי שמוכן אולי למסור חלק מירושלים לידיים ערביות. זה כולל את מפ"ם, את רצ ואפילו חלקים מן המערך. אילו היתה ההחלטה לגבי המודד בשתי הוועדות מתקבלת עכשיו, אחרי נאום ערפאת, אולי היינו צפויים לכך שיקבעו אותו באחד יותר גבוה – ואז גם רצ היתה נשארת בחוץ. המפד"ל ואגודת־ישראל, לעומת זאת, שגם להן חמישה ח"כים כל אחת, היו מקבלות את הייצוג בנדיבות הליכוד, כפי שיקבלו אותו עתה שאר המפלגות במחנה שלו.

קשה להשתחרר מן הרושם, שההגדרות אינן תופסות עוד. הן פוליטיות, ולא משפטיות, ולכן מותר להן להיות פחות מדויקות. אולם מה שקרה הוא, שמפלגות לא־ציוניות כמו אגודת־ישראל וש"ס נכנסו לוועדת החוץ והביטחון ואילו מפ"ם, הציונית, נשארה בחוץ. אילו נעשה חישוב פוליטי נכון, צריך היה בשעה זו לשקול מחדש את ביטול החצי הנותר מסיסמת בן־גוריון "בלי חרות ובלי מק"י". מי שמובא בחשבון בתור שותף אפילו על דרך השלילה, בתור חלק מ"רוב חוסם" של מחנה השלום, לא ייתכן שייחשב מוקצה מחמת מיאוס כאשר מרכיבים ועדות חוץ וביטחון, וכל שכן ועדת כספים. אם יש נושאים רגישים מדי – שיידונו בוועדות־משנה. ובשום פנים, אפילו בוועדה זמנית, אין להפעיל את הגיליוטינה כך שמפ"ם תישאר בחוץ – והרי רק מפני כבודה אין היא שוחרת לפתחי המערך לבקש את המקום המגיע לה. מדוע צריך להתעורר הרושם שהליכוד הוא אבירי יותר ומעריך את שותפיו יותר משעושה זאת מפלגת העבודה.

עכשיו יש סיכוי לשלום

עמדות אש"ף החדשות מוכיחות:
יש עם מי לדבר,
יש על מה לדבר,
וצריך לדבר עכשיו!

מצעד ועצרת

במוצ"ש 24.12.88
בככר מלכי ישראל, תל־אביב

יחד נוכיח כי הציבור בישראל מבין כי קיימת רק דרך אחת

לדבר שלום עם אש"ף עכשיו

שלום עכשיו ת"ד 24288 ירושלים, חשבון בנק 177887
בנק הפועלים, סניף ככר ציון, ירושלים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

טלאי זמני

מאת עדנה ארידור

קופת־חולים כללית מקווה להגי־ע בוועדת החקירה הממלכתית למערכת הבריאות, כדי להבליט את אופיה הממלכתי כביכול, במקווה לזכות בנתח גדול יותר של השתת־פות קופת המדינה בתקציבה. בעשור האחרון הפחיתה הממשלה את השת־תפותה בתקציב הקופה מ־30% ל־2%, והדבר פגע ברמת השירות. ההסתד־רות לוחצת על האוצר להגדיל את השתתפותו בתקציב הקופה, וזה עומד בסירובו. בקופת־חולים ממשי־כים לזעום על האוצר ולראות בו את הגורם להידרדרות הקופה.

בראיון ל"הארץ" אומר סמנכ"ל ומנהל החטיבה הרפואית של הקופה, פרופ' יאיר שפירא: "קופת־חולים הכ־ללית היא מפעל ממלכתי, כל עוד לא קם גוף אחר שמהווה תחליף לשירותים רפואיים שהקופה יזמה, הקימה ומקיימת כל השנים באזורי הארץ השונים בתחום שירותי רפואה קהילתית ומערכת האשפוז. אילולא עשתה זאת קופ"ח, היתה הממשלה חייבת לדאוג להקמתם. הקופה לקחה על עצמה משימות לאומיות בתחום הבריאות, כשל היותה פרי יצירתה של ההסתדרות, ארגון שלקח על עצמו מלכתחילה משימות הבראתיות, ולכן עליה לציית למטרותיו. הממש־לה צריכה להבין שהיא לא עושה טובה לאף אחד שהיא משתתפת בתק־ציב קופת־חולים הכללית. אנחנו מק־יימים שירותים ממלכתיים, לכן צרי־כים לקבל תמורה מהממשלה, ולא תרומה מפטרון".

בשבועות האחרונים מתנהל מאבק קשה בין האוצר לקופה. האוצר מנסה להצר את צעדי הקופה בדרישתו לבטל הפעלת הסכם שכר חריג עם רופאי בתי־החולים שלה, בה בשעה שהיא דורשת מהממשלה להגדיל את השתתפות בתקציבה. אם "תכבע" הקופה ללחצי האוצר לבטל הסכמי שכר עם עובדים, פירושו של דבר המשך הידרדרות שירותי הקופה. בת־גובה ללחצי האוצר, אומר פרופ' שפירא: "אם האוצר מתכוון להפעיל לחץ על קופת־חולים הכללית, מתוך כוונה להרוס את מערכת הבריאות, הוא בדרך הנכונה. אם יופעלו לחצים על קופת־חולים הכללית, יהיה עצוב לא רק במתקני קופת־חולים, אלא בכל מערכת הבריאות בארץ".

קופת־חולים שותפה לתוכנית הממשלתית לקיצור תורים, שאמו־רה לשפר את שכר הרופאים. מדוע היה עליה להפעיל את התוכנית באופן חד צדדי בניגוד לעמדת האוצר?

הממשלה גיבשה תוכנית לקיצור תורים לניתוחים ולטיפולים למשך תשעה חודשים, והאוצר מעכב את יישומה. אנחנו חושבים שאם יש החל־טת ממשלה, יש למלא את החלטות השרים. גם אנחנו בקופת־חולים סבורים שתוכנית זו לא הפתרון הד־רוש למערכת האשפוז הממשלתית ושל קופ"ח כאחד. הראיה לכך הווע־דה שהיתה מורכבת מנציג האוצר, נציג מערכת האשפוז הממשלתית ואנוכי (כנציג קופ"ח). הגשנו לצוות השרים האחראי לגיבוש התוכנית הממשלתית, הצעה שמתייחסת לב־ניית מערכת שונה מזו שפועלת היום. בין השאר הצענו כי ההשתכרות של העובדים במערכת צריכה להיות גבו־הה יותר. צריך ללכת לשיטה שפחות עובדים יבצעו יותר עבודה, וכתוצאה מכך ישתכרו יותר. הבסיס להשת־כרות צריך להיות מושתת על יום עבודה בן שמונה עד תשע שעות מלאות. רק על־ידי הצמדת ההש־תכרות לתפוקה, אפשר יהיה ליצור מוטיבציה לעבוד ולהביא לכך שיהיו מספיק רופאים למלא את המקצועות שבהם מורגש כיום מחסור. נחוצה לא רק מוטיבציה אישית, אלא גם צוותית".

כיצד מתיישבת המלצות הווע־דה הזו עם מה שקורה היום בבתי־החולים, כאשר מספר הבדיקות במעבדות הולך וגדל מלאכותית כדי להפעיל מכסות שכר, במטרה להגדיל את הכנסת הרופאים.

מה שקורה היום במערכת האשפוז של הקופה הוא טלאי זמני שנועד לה־חזיר את המערכת לשיווי משקל. בלי תורים לניתוחים וטיפולים זה לא טוב, גם תור ארוך זה לא טוב. אני מסכים כי מה שקורה היום בבתי־החו־לים של הקופה לא יכול להימשך מעבר לתשעת החודשים. נוכח השבי־תות שהיו במערכת בשנה האחרונה היה צריך לעצור את ההידרדרות ב־אמצעות תוספת שכר, במסווה של "קיצור תורים". בלי לעצור את ההיד־רדרות לא נוכל להביא לשינוי פני המערכת לאחר תקופה זו. אי אפשר לדבר על הידון, אם לא מבצעים הפריית מבנית.

לדעתך יש מקום להפעיל שתי משמרות בבתי־החולים של הקופה, כדי לייעל את השירות?

הפעלת משמרת שניה בבתי־החו־לים זו סיסמא, הצריך להפסיק לדבר בסיסמאות. אין כיום צורך להפעיל משמרת שניה במתקנים שהם עתירי עבודה. אם מרכיב שכר העבודה בבתי־חולים הוא 70%, ולעבודה בש־עות אחר הצהרים צריך לשלם מחיר כפול, מה הרווחיות? יש מקום להפעיל משמרת שניה רק במתקני הדמיה, כמו הסורק הממוחשב (סי־טי) האולט־רה סאונד, ציוד יקר שהתיישנותו מהירה. מרכיב ההון בציוד כזה הוא גבוה מאוד ולכן צריך להוציא מהפעלתו מה שיותר לפני שיופיע מכשור חדיש יותר".

פרופ' יאיר שפירא

"אנחנו קיימים משיקולים היסטוריים ומתפקדים כיום כגורם ממלכתי. הסמיכות על שולחן הממשלה נכפתה עלינו. בבקשה, אם האוצר לא מוכן להשתתף בתקציב קופת־חולים כללית, שיפצה אותה ריאלית בשביל אוכלוסיות המצוקה."

קופת חולים הורישת את השתת־פות האוצר בתקציבה. לא רצוי לעשות קודם בדק בית ולייעל את המערכת, שיש בה כפילויות בשירותים?

אני מסכים שבמערכת יש הרבה מאוד כפילויות של מתקנים. הדבר נובע מתחרות בין בתי־החולים. במע־רכת האשפוז יש תחרות, אף אחד לא רוצה לעבור במחלקה אם היא לא סוג א'. כדי שתהיה מחלקה או מתקן ברמה גבוהה צריך להשקיע, יותר קל לי להגיד: אין לי מחלקות גינקולו־גיות, מיילדות או ניתוח וזה, אבל אם אני מקיים שירות כזה בבית־חולים, חייבת המחלקה להיות ברמה גבוהה עם כל הציוד והיחידות הדרושות כדי לקיימו, ולשם כך דרושים משאבים.

אין היום במערכת התחרותית שלנו אפשרות להתפשר על הליכה לסוג ב'. יש ארצות שמוכנות להשלים עם הנהגת רמות שונות של רפואה. בארץ המערכת לא יכולה להשלים עם שיטה כזו. אני חייב לדאוג שבית־חו־לים סורוקה בבאר־שבע יהיה ברמה של בתי־החולים שלנו במרכז הארץ. המצב הזה הביא אותנו למחשבה על ריכוז של יחידות מקצועיות. לדוגמא, הגענו למסקנה כי אין צורך במחלקת ילדים בכל בית־חולים, לכן אנו מק־ימים בסיוע תורמים, בית־חולים מרכזי לילדים ליד בית־חולים בילינסון.

מקובל כי קופת־חולים יוזמת בית־ספר לרפואה ולהכשרת כוח סיעודי, שמחייבים הרחבת משאבים שיש להקצותם לשירותי טיפול במבוטחים?

בלי השתייכות למוסד אקדמי להרחבת המחקר אי אפשר לקדם את הרפואה. יש ארצות בהן מציעים לרו־פאים תגמול גבוה יותר, כדי שיעבדו באזורים שונים. אנחנו לא יכולים להציע תמריצים כספיים. התמריץ היחיד הוא לעבוד במקום שמוכר על־ידי האקדמיה, ומבטיח קידום מקצו־עי. יש צורך להציע שורה של תמריצים כדי לעודד כוחות מקצו־עיים להגיע לנגב, כמו למשל להקצות קרקעות הלוואות עומדות לבניית בתים בתנאים סבירים, כדי לקשור את העובדים לקרקע, ולתת הקלות במס הכנסה.

מה מונע מהקופה להפעיל תר־בות של ביטוח משלים, כדי לשפר את השירותים למבוטח ולהתייעל?

הפעלת ביטוח משלים חייבת להתבסס על תוספת תפוקה. קופ"ח אינה זקוקה לאישור האוצר כדי להפ־עיל תוכנית כזו, אולם יש התנגדות שנעשה סדרי עבודה חדשים, המתבס־סים על הגדלת השכר לעובד. מצד אחד דורשים מאתנו לפעול משיקו־לים כלכליים, ומצד שני סוגרים אותנו בגבולות של הסכמי שכר. לי כמעסיק יש שיקול לתת תגמול גבוה יותר לרופאים במקצועות מסויימים בהם מורגש מחסור בכוח אדם, אני לא מסוגל לעשות זאת.

בארצות־הברית נעשה ניסיון לחקות את המערכת שלנו, שלא הצ־ליח. גם אני לא מאמין שאם היינו נדרשים להקים מערכת של ביטוח רפואי סוציאלי כדוגמת הקשה, היינו מסוגלים לכך. אנחנו קיימים משיקו־לים היסטוריים ומתפקדים כיום כגורם ממלכתי. הסמיכות על שולחן הממשלה נכפתה על הקופה. בבקשה, אם האוצר לא מוכן להשתתף בתקציב הקופה, שיפצה אותה ריאלית בשביל אוכלוסיות המצוקה שהמדינה מבטחת בקופה, החורים בער כל הב־פעלים הממלכתיים שאנו מקיימים במקומות שקופות חולים אחרות לא רוצות לבסס שירותים רפואיים.

החלוקה – עונש שהביא ללידת תאומים סיאמיים

בראיון בלעדי ל"הארץ" אומר לביב טרזי כי ניתן לשאת־ולתת על יישום זכות השיבה של הפליטים: כלכלת ישראל והמדינה הפלשתינית תמשיך להיות משולבת ונמל אחד, חיפה, ישרת את שתיהן

מאת יורם המזרחי

קהיר

איך תקום המדינה הפלשתינאית?

אי־אפשר לצפות שמדינה פלש־תינאית תתקיים כאשר יש צבא כיבוש, נוכחותו מבטלת את החופש, העצמאות וכל הזכויות. הכיבוש ביטל את הזכות להגדרה עצמית. הכיבוש הצבאי הזה יחוסל. זה לא הכרחי שהדבר יקרה במשך לילה אחד או בבת־אחת, זה יהיה פשוט לא מעשי. דבר כזה לוקח זמן: אך כמה שפחות, יותר טוב.

לכמה ישראלים זה יישמע כמו תחילתה של השמדה עצמית, אך אני אומר, שאחרי 40 שנה הם צריכים לדעת יותר טוב: לישראל אין ממה לחשוש מבחינה צבאית, יש לה תש־תית של מעצמה צבאית המוגדרת בין הטובות בעולם, העוצמה ביותר והמ־תוחכמת ביותר. הם ניצחו את כל צבאות ערב ביחד, אך דבר אחד הם לא למדו: אי־אפשר להביס את הפלשתינאים. הישראלים צריכים להבין שאי־אפשר להיפטר מאיתנו ולנצח.

אי־אפשר לעצור את האינתיפאדה?

– לא, אי־אפשר לעצור את זה. השאלה היא: מה יהיה כוחה של מדינה כזו, כשאתה חושב על מדינה אתה שואל איך היא תתקיים.

אם חושבים שלארה"ב יש גירעון עצום, מה זו חיתה החשוב הוא איך ממשיכים לקיים מדינה... צריך להיות יצרניים, הקיום הכלכלי מחובר באופן אורגני ולכן אני מתייחס לחלוקה כעונש שהביא ללידת תאומים סי־אמים שאי אפשר להפרידם – כי יש להם חוט שדרה כלכלי אחד. אינני רואה בעיות כלכליות קשות... ככלות הכל, 120 אלף שחוצים את הקו הירוק כל יום ימשיכו לעשות זאת, אך אז לא יהיו להם המתנחלויות: אולי גם ישכנו דירות ויגורו קרוב למקומות העבודה במקום לחזור ערב־ערב הביתה... בשיתוף־הפעולה הכלכלי אינני פוסל כל ניסיון וכל הצלחה. בעוד כמה שנים לאחר ההסדר נצטרך להשתמש בחיפה, כי נמל עזה אינו טוב. כמובן שנשלם היטלים. לא נמל חופשי אלא נמל מרכזי.

מה עם נושא ירושלים לפי "הכוונות" ערפאת והבנד התיהור בעיית הפליטים?

– אני יודע שעניין ירושלים הוא שדה קוצים היכול מיד לשמש כמקום כישלון בכל ניסיון שלום. אני יודע שזו בעייה קשה ואי־אפשר לפתור אותה בן־לילה, אך אינני יכול לומר שאין פתרון, עם רצון טוב בתוך התהליך נמצא בסופו של עניין פתרון. בעניין ירושלים אין תקדימים היסטו־ריים. ההיסטוריה משתנה. תמצא, שבמשך 21 שנים תחת כיבוש ישר־אלי ירושלים חולקה אך עצמה יותר מאשר החומה הירדנית. אין צורך לכלול אותה מיד בעת הפתיחה, אתם אומרים שהיא הסיבה לקיום העם היהודי, ואני אומר שהיא הסיבה לקיום העם הפלשתינאי.

אם ליהודי מברוקלין שמעולם לא היה בירושלים זה אומר כל־כך הרבה, עליכם לחשוב כמה זה אומר לפלש־תיני שנולד וגדל שם.

לביב טרזי. "זכות השיבה אינה עומדת למו"מ – אך על יישומה אפשר לדבר"

מה יהיה עתיד ההתיישבות היה־הודית בשטחים?

– אני לא רוצה להשתמש בכמאה אלף מתנחלים ככלים במשחק, אני יודע שאינם מאושרים במקומותיהם. אני רואה אותם הולכים ממקום למקום עם המקלעים, אם זה מוצדק או לא, זה לא עניין רלוונטי. הם חיים באווירת פחד ואיומים שמשתמשים שנאה ונקם. למה להמז למה עלינו ליצור מצב כזה: אולי ירצו להישאר שם. השאלה היא רק באיזו מתכונת. ניתן יהיה לכלול במדינה הפלש־תינאית זרים. בתקופת המנדט היו למשל ערבים, יוונים ואפילו כפרים גרמניים. מתנחלים נוצרים שקיבלו על עצמם את חוקי המדינה, אורחים בהיו לאזרחים, אותם. שמרו על אזרחותם הזרה, כמובן בכפיפות לחוק המדינה.

האם אינך רואה סילוק אוטומטי של ההתנחלויות?

– ההתנחלות היא מצב המהווה מכ־שול, כי מה תעשה עם האנשים הללו, אין להם יותר מ־60 אלף דונם באושרים?

אם הם רוצים להיות שם בגלל קשרים רגשיים יהיו שם במסגרת חוקי המדינה זה יכול לפתור הכל. מה אני עושה למשל עם פלשתינים שאינם אפילו בשטחים.

זו שאלה השיבה, מה עם הפליטים?

– הם לא נקלטו בשום מסגרת, הם גם לא רוצים להיקלט. הם רוצים לחזור לשלהם. אם הוא פליט, למה שלא יחזור כאזרח פלשתינאי זו בחיפה. אם אביו השאיר לו בית, הבית עדיין קיים שם – למה שלא יוכל להשתמש בבית או לחיות שם בעצמו. זה הרי רכוש פרטי.

האם זו זכות השיבה?

– זו זכות שאינה ניתנת למו"מ. אחרת זה דבר והיפוכו. אמרו לנו שחוק השבות בישראל מבוסס על משהו בן 2000 שנה ואילו בשביל פלשתיני שבנה את ביתו במרידיו החוק לא תופס.

אך פירושה של זכות זאת הוא גם שאולי אינני רוצה לחזור, וגם אז זו זכותי להחליט. זה משהו קדוש לאנ־שים ועליהם להחליט. אך אינני רואה ברמיזתי שעה, זה צריך להיעשות בתה־הליך מתוקנן ואנושי. אני בטוח שאם ישראל תיסוג מהשטחים שכבשה ב־1967, הרבה יחזרו לבתיהם הם בצורך להשיב האם פלשתיני שנולד בחיפה, ושם רכושו, אך הוא אזרח פלשתינאי – ירושה להיות תושב חוץ בישראל. ופה אני מגיע לשאלה הציונית. אתם רוצים "ירונשטארט" – בבקשה. אך זה לא צריך להפריע לד־רים לגור בתוכותם.

אם פירושו של דבר שזה בן עומד למו"מ?

– הזכות אינה עומדת למו"מ – אך על יישומה אפשר לדבר.

האם האינתיפאדה הוקיעה את הציונות?

– זו לא שאלה של אינטרפרטציה. יש משהו שעליו ביסס המל"מ את הוולד־תו, החלטת או"ם מ־1985 שאישרה זכות התנגדות לגיטימית נגד כיבוש זר, וגינתה טרור. וכאן יש כיבוש.

האם זה כולל את תחום מדינת ישראל?

– אני אמרתי כיבוש, אך מה שה־מועצה תחליט בעניין זה, ואינני יודע מה הם עושים, בהגדרה מדוייקת איפה הפעולות יבוצעו, בשטחים תחת כיבוש אך יש לי את מלוא האחריות לעודד את ההתנגדות לכיבוש. אינני צופה כל שינוי אך אני חושש שתהיה אסקלציה, תלוי באמצעי הדיכוי של ישראל.

מה עם הפעילות שלכם בישראל?

– האם האינתיפאדה העלתה את הד־אליטות, כל שניתן לומר שהכול הוא סימן שאלה אחד גדול. יש משהו חשוב להתחיל, יש סימנים שמשהו בעניים אותי שאנחנו בדרך לשלום ורק ישראל מתנגדת ל־242, אני לא מרוצה מהאמריקאים. מה שקרה זה דיאלוג ולא מו"מ. עוד ב־1986 שלח ערפאת מכתב למשרד החוץ האמרי־קאי וביקש לקרב את ישראל לשולחן הדיונים. ארה"ב אמרה לו לא.

האם ניתן לאמור את כל הפלגים הפלשתינאים?

– אני מכיר את חבש. הוא לא ייצא נגד הדיאלוג נגד האמריקאים. צריך לשים לב שהאתמה והעבראלה חורגי, שהוא מרכסיסט איש הבשר וגם ג'ורג' לא השמיעו דברים מבוטרים. אני מכיר את ג'ורג' מילדות. הלכנו יחד לבית־הספר. היום ג'ורג' הוא ראש האופוזיציה והכל מתקבל בהצבעות.

למה ערפאת התכוון באומרו שהוא מקבל את כל החלטות האו"ם. האם התייחס גם להכרזת הציונות כגזענות?

– ההחלטות שאנו מאמצים קשורות רק לעניין הפלשתינאי. עניין הציונות כגזענות מופיע תחת סעיף אפרטהייד, אימפריאליזם, גזענות וכו'. לכן כל מה שאמר ערפאת קשור רק לפלשתינים.

מה דעתך על הצעת שמיר לאוטונומיה תי"צורדית?

– מה זה אומר, אני לא יודע מה זה אומר, אף אחד לא יודע.

ל ו ח ה ע י ר

סוף מעמוד 18

דרוש
הנדסאי/טכנאי בנין
5 שנות נסיון. לכתיבת מפרטים וכמויות
טל. 08-563078-9
פרסום דודו

חץ מרכז להכוונה והשמת כח אדם
דרושים
★ **מנהל משמרת** – נסיון בניהול עובדים
כושר ארגוני, רקע טכני, משמרות.
★ **טכנאי ייצור** – בוגר קורס, נסיון שנה לפחות
עבודה במדידת זמנים, שכר עידוד וכו'.
לפנות ל"חץ" רחוב ליליינבלום 41 ת"א
03-615467, 03-624813
המשרות מיועדות לתושבי אזור השרון בלבד.

לגוטקס קרית־מלאכי
דרושות
תופרות מקצועיות למכונת תפירה זינגר
★ תנאים טובים ושכר הוגן
★ תנאים סוציאליים מלאים כולל ארוחות צהרים והסעה בק. מלאכי
★ לאמהות עובדות השתתפות בהחזקת הילדים במעון
★ לתושבי הסביבה ניתן לקבל תשלום עבור הסעות
פרטים נוספים נא להתקשר ליצחק
טל: 08-581866, 08-587302
"זה הזמן למקום עבודה קבוע"

חיות בית

רוצים לקנות

מזגני אויר

מבצע חורף!
מזגני כרמל
מפוצלים ישר מהמפעל
אחריות מלאה,
אפשרות התקנה
להתקשר לטלפון
03-830381, 03-810208,
03-810217/9

וידאו

מכונות כתיבה

מטבחים/כלים

פיאות

אסטרולוגיה

טלפונים ומכשירי קשר

מדיחי כלים

סירות וגלשנים

אבדה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

הדרכות

ציפוי אמבטיות

חימום והסקה

דודי שמש

שיעור

פילת אגף השמה
עבור חברת אלקטרוניקה עתירת־ידע המיישמת טכנולוגיות מגוונות ומתקדמות
דרושים
מהנדס/ת תעשיה וניהול (משרה 17/צר)
לתפקיד של תכנון ופיקוח על היצור במחלקת היצור.
כישורים:
א. נסיון מוכח של 3 שנים לפחות בתעשיה האלקטרו־מכניקה.
ב. עדיפות תנתן לבעלי ידע ונסיון בעבודה במערכות מידע ממוחשבות.
הנדסאי/ת יצור (משרה 18/צר)
לתפקידים:
א. תכנון ובניה של תחנות עבודה ביצור.
ב. תכנון לוגיסטי.
כישורים:
א. נסיון מוכח של שנתיים לפחות בתעשיית האלקטרו־מכניקה.
ב. עדיפות תנתן לבעלי ידע ונסיון במערכות מידע.
מחסנאי/ת בכיר/ה (משרה 24/תש)
לניהול מחסן רכיבים.
כישורים:
א. נסיון מוכח של כ־3 שנים בניהול מחסן הכולל צוות עובדים, בתעשיה האלקטרו־מכנית.
ב. עדיפות תנתן לבוגרי קורס ניהול מחסנים של המכון לפריון העבודה והיצור.
אנשי רכש (משרה 8/לס)
לרכש בארץ ובחו"ל, בהיקפים גדולים ובשיטות מודרניות בתחומי המכניקה, האופטיקה והאלקטרוניקה.
כישורים:
א. נסיון מוכח בתפקיד דומה.
ב. נסיון בריכוז/ניהול צוות יהווה יתרון.
אנשי רכש לנושא קבלנות משנה (משרה 9/לס)
לפיתוח, מעקב וטיפול במערך קבלני המישנה של החברה בתחומי המכניקה, החשמל והאלקטרוניקה.
התפקיד עשוי להתאים להנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה או מכונות.
נדרש נסיון בתחום והכרת השוק.
החברה ממוקמת באיזור המרכז
נא לשלוח קורות חיים מפורטים ל"פילת" בע"מ,
דרך פתח תקוה 114 מיקוד 67012
ולציין על המעטפה את המשרה המבוקשת

מתבקשת משפחה אומנת חמה ובעלת ערכים
לילד הגוד וחכם בן 12 ממשפחה בעייתית
03-447141 לאתי
★ במודעה הקודמת נפלה טעות במס' הטלפון.
עם המנים הסליחה.

עבודה עכשיו
לסניף חולון, טל' 03-5030680
שנקר 47, (פינת סוקולוב), א'–ה' 08.00–14.00
פקיד/ת שיווק ורכש
נסיון רלוונטי בתחום.
אנגלית ברמת שפת־אם.
תל־אביב, טל' 03-298877
בן־יהודה 12, א'–ה' 08.00–14.00
למחלקה המשרדית
קלדנים/ות מסוף מנוסים/ות
בחומר של הנהח"ש, ל־6 שעות לפחות. אפשרויות קידום מקצועי.
פנו אלינו, כדאי לכם!
מזכיר/ה עברית־אנגלית מנוסה
אנגלית ברמת שפת־אם.
עבודה בשעות 14.00-18.00,
יום ו' פעם בשבועיים,
(מוכנות לשעות נוספות).
עבודה לתקופה ממושכת מאוד.
למחלקה הטכנית
מלחימים/ות מנוסים/ות
נסיון בחוטו W.W. לתקופה ארוכה,
במפעל גדול ומסודר, בת־ים.
מהנדס/ת תעשיה וניהול
בעל/ת נסיון בהעברת פרויקט מפיתוח לייצור בתחום תעשיית האלקטרוניקה. למפעל עתיר־ידע באזור ר"ג.
מנפאואר MANPOWER
יותר טוב מנפאואר

דגאל אשקלון דרושים:
★ **אנשי אחזקה** בעלי תעודות, שירות צבאי פרופיל גבוה.
★ **מסגרים מכנים** בעלי נסיון
051-29896, 051-25997

שידוכים

לעבודה קבועה דרושים:
★ **כרסם C.N.C.** ידע בהפעלה ותיכנות. מנוסה.
★ **כרסם קונבנציונאלי** מנוסה.
טל 08-563078/9

דרושים
מסגרים
כלליים לעבודות קונסטרוקציה
לעבודה ממושכת.
תנאים טובים
טל. 08-561476
פרסום דודו

למפעל מזון בחולון
דרוש/ה
טכנולוג/ית מזון
בענף החלב
דינמי/ת אחראי/ת מנוסה
● לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם
לת.ד. 23128 ת"א
למס' 90
"סודיות מובטחת"

תמיר – הנעש מוצרי רפואה
לחברתנו בקרית־מטלון, פתח־תקוה
דרושה
פקידת יצוא
לטיפול עצמאי בנושאי יצוא,
דוקומנטים והדפסות
★ אנגלית ברמת שפת אם.
★ נסיון קודם – הכרחי.
★ יום עבודה מלא – 5 ימים בשבוע.
★ תשבת משרד.
פרטים לטלפון: 03-9221186

לחברה מסחרית פרטית בת"א
ליד כיכר מלכי ישראל
דרושה
מזכירה עצמאית
היודעת קודסטרוקציה אנגלית,
הדפסה עברית ואנגלית, הפעלת טלקס
ומעבד תמלילים.
ל־6 ימי עבודה בשבוע (ימים א'–ה'):
08.30-15.30 וביום ו': 08.30-13.00
אפשרי 5 ימי עבודה בשבוע.
עדיפות למועמדות הגרות בקרבת מקום.
שפת אם אנגלית – יתרון.
לפנות בכתב אל: ת.ד. 16092
תל־אביב 61160

למשרד רואי חשבון בת"א
דרושים:
1. מנהל/ת חשבונות סוג 2
נסיון מוכח בעבוד ממוחשב (PC) של הנדרש כפולה ועבוד משכורות למשרה מלאה ונכונות לשעות נוספות.
2. מבקר/ת חשבונות נסיון מוכח בבקורת חברות ועריכת דוחות אישיים. ההתמחות אפשרית.
הפונים ישלחו קורות חיים ונסיון בכתב
לת.ד. 6317 ת"א 61062

בן 71, עזב את הקיבוץ

מאת אלי אלעד

יעקב ארמיאלי, מוותיקי בית אורן שעזב את קיבוצו באוקטובר השנה, מביט רק קדימה. הוא אינו מטיל את האשם באיש אך גם אינו רואה בקיבוץ המשתקם את הבית שידע

יעקב ארמיאלי, חלוץ ואידיאליסט שעלה לארץ־ישראל ב־1939 מטרנ־סילבניה שברומניה כדי לחיות בקי־בוץ, נמנה מעת עלייתו עם מייסדי קיבוץ מעגן, שממנו עבר ב־1950, עם הפילוג בתנועה הקיבוצית, לבית אורן. את בית אורן עזב ב־13 באוקטו־בר השנה לאחר חמישים שנות חברות.

ארמיאלי, בן 71, רווק, אינו מסתכל אחורה בזעם. הוא, שמילא בקיבוצו שורה של תפקידים מרכזיים בתחום החינוך והחברה, מוסיקאי על־פי הכשרתו שלימד "ללא הסמכה" גם לשון ואף ניהל את בית־הספר, אומר כי בית אורן שהיה איננו עוד. ערב עזיבתו, לאחר התלבטויות קשות שנ־משכו כשנה, שילשל לתיבות הדואר של חברי קיבוצו המתרושש מכתב ארוך שבו הוא מסביר, בשפתו הב־הירה, את הנימוקים שהביאוהו בגילו לעזוב את המקום שהוא כה אוהב.

"טרגדיה? לא. אני מגדיר זאת תאונה. עזבתי ב־13 באוקטובר. שמע־תי שהיו שכעסו על המכתב שחילקתי לחברים. לא עשיתי זאת על־מנת להקניט את מישהו, אולם כיוון שחייתי בקיבוץ את כל התקופה הזאת, חשבתי שהחברים רשאים לקבל הסבר מדוע עשיתי את הצעד הזה".

האם אתה חושב להמשיך ולבקר בבית אורן? "זה לא חלק מהתוכניות הקרובות שלי. למעשה, אין לי חבר קרוב שנשאר בבית אורן. גם את זאת כתבתי לחברים. אני רוצה להדגיש שלא התרחקתי אידיאולוגית וחבר־תית. בתנועות חברתיות קורה שאדם חף מפשע זו הבזה. לא אשתמש בכ־לים מפוצצים. יש מישהו שיכול להשלות את עצמו שעוד נועד לו תפקיד ויש מישהו שמחפש להטיל אשמה באחרים. אני – לא. איני מאשים אף אחד בהליכתי. הנסיבות גרמו לכך".

כשארמיאלי אומר "נסיבות" הוא מתכוון להידרדרות, כמעט מתחילתה, של בית אורן, שבמהלך השנים סבל ממשברים ומקשיים לא־מעטים, חברתיים וכלכליים, ולא הצ־ליח לגבש במקום לאורך זמן חברה בריאה כמו מרבית הקיבוצים האחרים בני גילו ותקופתו. בית אורן עלה לרכס הכרמל, על אחת הנקודות היפות בארץ, ב־1939 והיה מאז אחד מסמלי העקשנות של האחיזה המ־חודשת בקרקע הנרשית של הארץ. שמו נקשר גם עם הפעולות הסודיות של "ההגנה", עם תוכנית "מצדה בכרמל", עם עלייה ב' והבריחה ממחנה המעפילים בעתלית. בקיץ 1988 עמד הקיבוץ בפני מה שנראה כטרגדיה יוונית: ב"סיא משבר בית אורן" נותרה בו אוכלוסיה שמנתה כ־60 מבוגרים – מהם 26 ותיקים בני 60 ומעלה – ו־40 ילדים. אחרים עמדו לעזוב. לרגע התעורר החשש שבמקום יישארו רק הזקנים. כל העק־רונות, האידיאולוגיה והערכות ההדדיות עמדו להתמוטט וגרמו טלטלה קשה ברחבי התנועה הקיבוצית. חברים ותיקים אחרים החלו להתגונן סביבם כדי לראות אם להם זה לא יכול לקרות.

התנועה הקיבוצית המאוחדת – התק"ם – שבית אורן נמנה עמה, באה לוותיקי הקיבוץ בהצעה לדאוג לעתידם מחוץ ליישוב, בכל מקום שירצו. היתה זו רעידת אדמה. הארץ רעשה. קבוצת ותיקים הודיעה: מכאן אנחנו לא זזים. ארמיאלי היה בקבוצה זו. מ־36 הוותיקים הללו, עזבו עד היום את בית אורן כשליש. שני זוגות עברו לגבע ולמעגן־מיכאל, לחיות ליד הבנים. השאר עברו ל"התיישבות עירונית", כפי שאומר מזכיר בית אורן, שמואל כהן, בן 50. זוג מייסדים נוסף עומד לעקור לעיר, להתגורר בקרבת הבן.

"השאר", אומר כהן, חבר בית אורן למן אמצע שנות החמישים, "לא רק שנשארים, אפשר לומר שהם לא חיים. אינם עוזבים את יצירת חייהם. אין להם סיבה לסיים את חייהם במקום אחר. והם משתפים פעולה בתהליך ההתחדשות". עד היום נקלטו בבית אורן המתחדשת 20 משפחות ושבעה יחידים. במהלך דצמבר, עם השלמת הבנייה החדשה, יקלטו עוד 20 משפ־חות, במסגרת מה שמכונה "הקיבוץ החדש". היום מונה אוכלוסיית בית אורן יותר מ־100 מבוגרים ו־70 ילדים.

האם חל שינוי באווירה? "היום זו הגינה. קיבוץ מלא. לא עוד משק רפאים. אינני יודעים מה יהיה אחוז ההצלחה של הקליטה, אבל הוא בוודאי יהיה גבוה מאוד. פרט לקולות בודדים שעדיין לא מאמינים בתר כבית, הכל־הכל נראה טוב". וכלכ־לית? "מצבנו קשה. אנחנו נמנים עם קבוצת ה־36 בתק"ם (שיש עליהם פי־קוח, ולו היו מעדכנים כיום את הסיווג, בוודאי היינו יורדים לקבוצת ה־19 (המשקים הסגורים)".

"אחד הראשונים", אומרים בבית אורן, "שהופיע כאן עם התפוצצות הפרשה והגיש את עזרתו, היה אריק שרון. הוא בא, אמר ועשה. הוא סייע למפעל שלנו לייצור מוצרי הלחמה ופתח אופציה לסייע לענף התיירות. מכוחו קיבלנו הלוואות להשקעות". שרון אמר אז, אומר מזכיר הקיבוץ, "בשבילי יישוב על הכרמל לא יי־פול", וזה עודד אותנו מאוד. היה כי־סוי לדבריו". התחושה שמשדרים אנשי בית אורן היא, ש"אנחנו בדרך הנכונה. אם הצד הכלכלי לא יפיל אותנו, נתרומם מחדש".

מדוע עזב ארמיאלי? "הוא עבר להתגורר ליד אחיין שלו ביישוב יוב־לים (בקרבת כרמיאל). הליכתו הפתיעה אותנו מאוד. הוא היה תמיד חבר־קיבוץ אידיאליסט. איש שחי מתוך אמונה בהשקפת־העולם של הקיבוץ. מהאנשים הבולטים כל הש־נים – אידיאולוגית וחברתית. שוחחנו עמו רבות, גם המזכירות וגם החברים, אלא שהוא העדיף אחרת. לנו זה כאב מאוד. הוא היה יכול להוסיף הרבה. זו פגיעה מוראלית. ארמיאלי הוא לא מאלה שעשו צרות. זה לא סוד שהיו כאלה שהקיבוץ לא נגע מהם לעזוב. בארמיאלי רצינו".

ארמיאלי: "ההתלבטויות היו עד להחלטה. יש לי מין טבע כזה שאני מביט קדימה, אני אוהב את החיים ואינני בוכה על החלב שנשפך. זה אינו אומר שאינני מצר על כך שנאלצתי לעזוב את הקיבוץ. אני מביט מאותו רגע קדימה, למרות שאני בן 71. אני רוצה להיות את זה בכבוד. שלא תבין לא־נכון – לא אולצתי, נאלצתי. וזה כאב לי. אך אינני אדם הרוס. בבית אורן גרתי במקום היפה ביותר – מעל לערוץ נחל אורן. מהמרפסת שלי נשקף נוף שאין דוגמתו. יום־יום נהניתי מזה, בלי הגזמה. אני מאחל לבית אורן רק טוב והצלחה".

"יובלים הוא יישוב קהילתי באזור משגב. השכנים הקרובים ביותר הם סכנין, יודפת ושורשים. יש לי כאן אחיין ויש לי אחיינית ביודפת. הדירה שלי היא במפלס התחתון, שנבנה עבורי".

האם בהליכי עזיבתך היו התק"ם ובית אורן בסדר? "התק"ם היה מאוד בסדר". ובית אורן? "אני חושב שבית אורן שהיה איננו עוד. אני חושב שהם עושים פעולה נהדרת להחדש היי־שוב. באו אנשים חדשים ונהדרים, שהספקתי לראותם. נראה לי שאם החברים החדשים יהיו מספיק חזקים הם יקבעו את דרכי החיים במקום, יש לבית אורן היום סיכויים טובים לעלייה מחודשת, והוא גם יוכל לשמש דגם לקיבוצים אחרים שמת־לבטים בבעיות דומות. לו בית אורן היה עומד לפני תפקידים חלוציים כפי שעמד לפני שלושים, ארבעים וחמישים שנה, לא הייתי עוזב".

רולטת החופשות

מאת ראובן שפירא

האסיר משה וינוקור, השפוט לשנ־תיים מאסר על החזקת טיל "לאו" בביתו, שובת רעב זה כשבוע בכלא איילון שבו הוא חבוש. וינוקור שכבר ריצה יותר מרבע מתקופת המאסר שנגזרה לו, תובע לאפשר לו לצאת לחופשות מהכלא, כפי שמקובל לגבי אסירים שריצו רבע מתקופת מאסרם. שלטונות הכלא אינם מאשרים לו חו־פשות, משום שהוא נכלל ב"קטגוריה א" של אסירים שהמשטרה, ולעתים גם גורמי הביטחון, מסרבים לאפשר את יציאתם לחופשות בנימוק שהם מסוכנים לציבור ועלולים להיות מעורבים בפעילות פלילית בעת החו־פשה. וינוקור הודיע כי ישבות "עד הסוף" אם לא ייענו לתביעתו. הוא אף מסרב לשתות מים והועבר בעקבות שביתת הרעב לתא בידוד, תוך שלילת מרבית הפריווילגיות ממנו.

המקרה הפרטי של וינוקור מעלה פעם נוספת לכותרות, ולדיון, בעיה השנה ומטרידה את ראשי שירות בתי הסוהר המשטרה והמערכת את אנשי לוסיית הכלואים – חופשות האסירים. על־פי הנהלים הקיימים, אכן זכאים האסירים הפליליים לחופשה – אחת לחודשיים לערך – אחרי שגמרו לרצות רבע מתקופת מאסרם. לאסיר השפוט לתקופה ממושכת, החופשה היא משאת־נפש. כדי לצאת לחופשה הוא ישתדל להתפקד כפי שדורשים ממנו הסוהרים ולהיות מה שמכונה "אסיר חיובי"; ולא – תישלל ממנו הפריווילגיה הזאת, המשמשת שוט וגזר בידי הנהלת הכלא.

החופשה מועילה לאסיר ולהנהלת הכלא. בחופשה הוא פורק מתחים ול־חצים, נפשיים ומיניים, מקבל "חמצן" מהמשפחה ומהחברה הקרובה שלו וממלא את המצברים לקראת המשך השהייה בכלא. מכשיר החופשות מאפשר להנהלות בתי הכלא לשמור על שקט יחסי בין החומות. כך רואים את החופשות ראשי שב"ס. הם מעוניינים שאסירים רבים ככל האפשר ייצאו לחופשה. גורם בכיר בשב"ס אמר לי באחרונה: "אתה יודע איך בתי הסוהר היו נראים אלמלא היו אסירים יוצאים לחופשות, אתה יודע מה היה קורה בהם?" גם כך יש הרבה מתח, אלימות, תקיפות וה־קירות. החופשות מקלות מעט ומסייעות לשחרר השסתום.

הרבה לחצים ואיומים מופעלים על־ידי אסירים נגד קצינים ומנהלי בתי סוהר בנושא החופשות. מדי שנה נרשמות כ־14 אלף יציאות לחופשה של אסירים פליליים. בבתי הסוהר במדינה יש כ־4,000 אסירים פלי־ליים. מרביתם יוצאים לחופשות כמה פעמים בשנה.

המנכ"ל מוליך ומאשר

במשטרה אין מרוצים כל־כך מחו־פשות האסירים. הסיבה ברורה. המש־טרה טוענת כי רבים מהאסירים מעורבים בפעילות פלילית בעת חו־פשתם, אף כי אין בידיה נתונים והוכ־חות, פרט למקרים שאסירים בחופשה נתפסים בביצוע עבירות פליליות. בשנים האחרונות היו לא מעט מקרים כאלה. המשטרה מייחסת לאסירים בחופשה פעילות פלילית בעיקר בת־חום הברחת הסמים. במשטרה מערי־כים שאסירים יושבי מאחורי סורג

השב"ס מעוניין ביציאת אסירים לחופשה. כך משתחררים מעט מהקיטור. המשטרה מסתייגת ומתמידה

ובריח ויודעו מהחברה ומההתרחשות לפרקים ארוכים ככל האפשר, בעי־קר לנוכח המאמצים הרבים המושקעים בלכידת כל עבריין ובאיסוף הר־איות נגדו.

אין לשכוח את בעיית הסמים. רבים מהאסירים בחופשה משתמשים בסמים ואף רוכשים סמים ומבריחים אותם לכלא עם חזרתם. אנשי שב"ס, מהטעמים שפורטו לעיל, מעדיפים ללכת לקראת האסירים ולהמליץ על חופשות. המשטרה במקרים רבים מתנגדת, מציגה מידע מודיעיני וה־איות לכאורה שהאסיר שבו מדובר מעורב בפעילות פלילית גם בהיותו בכלא ועלול לבצע עבירות בהיותו בחופשה.

לפי הערכה זהירה, כ־200 אסירים פליליים בבתי הסוהר במדינה נכל־לים כיום ב"קטגוריה א" של אלה שאסור להוציאם לחופשה בשום תנאי. רובם אינם משלימים עם רוע הגזירה. מעטים מביניהם פונים לבג"ץ, אחרים מיישבים את חשבונם עם שלטונות בתי הסוהר בדרכים משלהם.

ההחלטות על הוצאת כל אסיר לחופשה והכללתו בקטגוריות לחו־פשה (למשל, חופשה בתנאים מגב־לים של שהייה בעיר זו או אחרת וה־תייצבות יומית בתחנת משטרה) נקבעות בדיונים בין נציגי המשטרה לבין נציגי שב"ס. הראשונים, מטבע הדברים, מסתייגים ומתמידים והאחרו־נים מקלים ותומכים. כאשר אין מג־יעים לעמק השווה, מביאים את הסו־גייה לדיון ולהחלטה בפני ועדה שבראשה עומד מנכ"ל משרד המש־טרה.

מדי שנה דן המנכ"ל בעשרות מק־רים של אסירים וקובע מי ייצא לחו־פשה ומי לא. לדוגמה, במקרה של שני האסירים הידועים גבי בן הרוש ומיכה אסלן שהשתייכו לכנופיית הפשע "מספר 1" בירושלים ונידונו לתקופות מאסר ממושכות, שב"ס תמך בהוצאתם לחופשה והמשטרה התנגדה בתוקף; באחרונה פסק שר המשטרה, לאחר דיון שהתקיים אצל מנכ"ל משרדו, כי השניים לא ייצאו לחופשות. בכך קיבל את טיעוני המ־שטרה על הסכנה הצפויה מהם לצי־בור. השניים עתרו לבג"ץ ונראה כי צפוי דיון חוזר בעצמת משרד המשט־רה בעניינם.

לא עבריין מסוכן

קשה לעתים לדעת אם ההחלטה לשלול חופשות מאסיר היא מוצדקת, מציאותית או שהתקבלה על סמך מידע מגמתי, או לא־אמין, המצטבר במשטרה נגד האסיר. בדרך־כלל גם אין מפרטים בפני האסיר את המידע והסיבות שהביאו להחלטה. כך גם אין האסיר יכול להתמודד בפני רוע הגזירה. שמורה לו כמובן הזכות לעתור לבג"ץ, אך זה תהליך ממושך שלא תמיד אפשר למצותו, בפרט אם האסיר שפוט לתקופה קצרה יחסית. המקרה של וינוקור ממחיש את הדברים.

וינוקור, כבן 45, עלה מרוסיה, אדם עקשן ובעל עקרונות שאינו בדיוק הטיפוס הפלילי המוכר בבתי הכלא, נעצר בעקבות חקירה של המ־שטרה והשב"כ לאחר שנחשד בהש־תתפות בתא מחתרתי קיצוני – שהי־תה הערכה שיש לו זיקה לתנועת "כך" – של יהודים שתיכננו פעולות נגד ערבים. נגד שותפו לפעילות, גרישה לוקסמבורג, שלדברי וינוקור הוא שמסר לו את טיל ה"לאו" לש־מירה, עדיין מתנהלים הליכים מש־פטיים. וינוקור הודה בהחזקת הטיל, שנמצא בארון בדירתו, והכחיש כל קשר לפעילות מחתרתית נגד ערבים. עם זאת אמר, כי הטיל נועד כנראה ל"חיסול חשבונות עם ערבים". הוא טען כי רק "עשה טובה" לידידו לוק־סמבורג, שביקש ממנו לשמור על הטיל. וינוקור נידון לשנתיים מאסר בפועל ולשנתיים מאסר על תנאי. הוא כלוא מאז חודש פברואר השנה.

עד לאחרונה היה וינוקור כלוא בכלא תל מונד, באגף שבו מוחזקים אסירי המחתרת היהודית, שם גם נישא לחברתו אורלי. לבני־הזוג ילדה בת תשע. לפני כמה שבועות הועבר לכלא רמלה ומאז הוא תובע ש־יאפשרו לו לצאת לחופשות. וינוקור טוען כי הוא אינו מסוכן לציבור, אינו עבריין מועד, אף שתלוי נגדו תיק גם על איום ותקיפה בעקבות תקרית שהיתה לו בעבר עם מעבידו, ואין חשש שיבצע פעילות לא־חוקית בחו־פשה; מה גם שהוא צפוי להשתחרר מהכלא ביוני '89, כאשר יסיים ריצוי שני־שלישים מתקופת מאסרו, הת־נהגותו בכלא טובה.

אורלי וינוקור אומרת: "אין שום סיבה לא להוציא את בעלי לחופשה. הוא לא עבריין מסוכן. הוא אדם עם עקרונות שמעד בגלל שעשה טובה לחבר, שאותו הוא מכיר 30 שנה עוד מרוסיה. אני חוששת לגורלו. אם הוא אמר שישבות עד הסוף, הוא יעשה זאת. אנחנו רק מבקשים התחשבות, שיבטלו לו את 'קטגוריה א', שיוכל לצאת לחופשות ולהתחיל לעבוד במ־סגרת השיקום בכלא בעבודה מבחו־ץ. יש מי שמוכן להעסיק אותו עוד בהיותו בכלא. יש לו משפחה וסביבה שתומכת בו. אנחנו עכשיו במצב כל־כלי קשה, אין שום סיבה להחמיר אתו. לפחות שיאפשרו לנו להתייחד ויתנו לו לבוא לביקור־בית, אפילו תחת שמירה. הרי ממילא בעוד שישה חודשים הוא כנראה ישתחרר מהכלא, אחרי שינוכה לו שליש על התנהגות טובה".

דובר השב"ס, ג'וני טסטה, מסביר כי הכללתו של וינוקור בקטגוריה שאינה מאפשרת יציאה לחופשות, תלויה במשטרת ישראל. רק היא יכולה לשנות את הקטגוריה, ועד שלא תעשה כן לא ייצא האסיר לחו־פשה. מלשכת דובר המשטרה נמסר, כי המשטרה אינה נוהגת לפרט בפר־סום מדוע נכלל אסיר בקטגוריה מסוימת.

בשאלת השאלה האם משה וינוקור שבעוד חצי שנה עתיד כנראה להיות אזרח חופשי, הוא כיום כל־כך מסוכן לציבור שאין לאפשר לו חופשה מו־גבלת, תחת פיקוח, אחת לחודשיים

ללא שמחה

רחובות נצרת לא יוארו בתאורה חגיגית בגלל הזוועות בארמניה ובגלל המתרחש בשטחים

מאת עטאללה מנצור

שירותי הדואר בעולם עסוקים עתה בשיא של העברת בירכות "חג מולד שמח", כמו גם מסעות הקניות וקישוט הכיכרות בשלל אורות אשר מגיעים לשיאם. אבל בישראל שורר עצב בקהילה הנוצרית. הידיעות על הנעשה לתושבי השטחים מתוספות לזוועות מארמניה ויוצרות אווירה של קדרות. תופיק זיאד, ראש עיריית נצרת, מוסלמי וחבר רק"ח ואליאס פרייג', נוצרי פרו־מערבי מוצהר, הודיעו כי החג יצוין רק באירועים דתיים־מסורתיים. נציג המתקדמת במועצת עיריית נצרת הציע כי העירייה תבטל גם את קבלת הפנים המסור־תית בערב החג. אך הרוב של חד"ש דחה את ההצעה.

רחובות נצרת לא יוארו בתאורה חגיגית, אך באולם הקו־לנוע המקומי יתקיים ערב מאר־חים מסורתי על חשיבות החג ועל דו־קיום בין העדות השונות. על־פי המסורת, יקדישו את עיקר דברי השבח לארגון של נזירות גרמניות הפועלות בנצרת שלו־שים שנה, וזאת במלאת מאה שנים לפעילות המסדר של נזירות סלבאטורי.

השנה חג מולד עצוב בנצרת

משרד התיירות ימשיך לספק כרטיסי כניסה, והכנסיות הקאתו־ליות והפרוטסטנטיות יקיימו תפילות־חצות לכבוד החג. הנ־זירים הפרנסיסקנים ממנזר טרה סנטה יאירו כתרגלם את הקתדרלה של הבשורה.

אבו־מאן שאהין, מנהל לשכת התיירות הממשלתית בנצרת, אמר כי 1,500 איש המאימו מקו־מות בתפילות לילה. בהם אנשי האו"ם מרמת־לבנון והגולן, מתנדבים מהקיבוצים ותיירים.

אבל החגיגות האמיתיות ייע־רכו בחיק המשפחה. כנראה שמינהג חדש הגיע לגליל. נוצרים רבים שהיגרו בשנים הא־חרונות לארצות מעבר לים הולו שבים לביקור בחג המולד. השבוע הייתי פעמיים בנמל הת־עופה בלוד כדי לקדם קרובים שבאו לבקר. בכל פעם פגשתי מכרים שבאו גם הם לקדם בני משפחה. הבאים מבלים את החו־פשת חג המולד בארצות גלותם כדי לשהות בחיק משפחותיהם ולינוק ממנו אוויר הבית.

הסטטיסטיקה הרשמית מציינת כי כמה מאות נוצרים מהגרים מדי שנה. מכפרי, גוש חלב, היגרו מאות אנשים לארה"ב, קנדה, אוסטרליה ושוו־דיה. תופעה דומה מתרחשת בכל כפר נוצרי בישראל ובשטחים. כתוצאה מהגירה וריבוי טבעי נמוך ביחס למוסלמים ולדרוזים, מצטמצמת השפעתם של הנוצרים. כיום "מיוצגים" הנוצרים בכנסת רק על ידי ח"כ תופיק טובי, איש חד"ש. אין להם ייצוג בוועדה המ־רכזת של ההסתדרות. אין אף נוצרי במוקדים ממלכתיים של קבלת החלטות. בישראל יש שבעה ראשי מועצות נוצריים, וכולם בישובים שבהם רוב נוצרי: ראמה, כפר יאסיף, עיבלין, עי־לבון, פסוטה, מעיליא וגוש חלב. תוצאות הבחירות האחרונות לכנ־סת, בהן זכתה חד"ש למעמד בכורה בכל היישובים הנוצריים, בראשונה מאז קום המדינה; מעי־דות על הלך הרוח.

בחירות באוניברסיטת חיפה: התוצאות אינן משקפות את הלכי הרוח בקרב הציבור הרחב

מגדל השן של השמאל

סל"ע גרפה את כל הקופה בבחירות לאגודת הסטודנטים בחיפה; למרות שהם מזוהים עם מפלגת העבודה – מבחינתם תנאי הסטודנטים קודמים לפוליטיקה

מאת ירח טל

שום צהלות שמחה לא נשמעו מ"בית הפועל", בית מפלגת העבו־דה בחיפה, עם היוודע בסוף השבוע שעבר תוצאות הבחירות למועצת אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה, שבהן זכתה הרשימה המזוהה עם המערך (סל"ע) לניצחון מוחץ. היא השיגה 37 מכלל 38 המושבים במועצה. כך גם קולות נכאים לא בקעו מבית של תנועת חרות בחיפה, שהרשימה המזוהה עמה לא הצליחה להעביר ולו נציג אחד במועצת הסטודנטים.

גם במערך וגם בליכוד בחיפה יוד־עים שתוצאות הבחירות לאגודת הס־טודנטים אינן משקפות את הלכי הרוח בקרב הציבור הרחב ואין בהן כדי לנבא על התוצאות בבחירות המוניציפליות ובבחירות להסתדרות. לדעת יו"ר סל"ע, המיועד לתפקיד יו"ר ועד הסטודנטים באוניברסיטת חיפה, טל גת בן ה־29, סטודנט לסטטיסטיקה שנה ד', אין לייחס משמעויות פוליטיות מרחיקות־לכת לתוצאות הבחירות למועצה. לדבריו, בין המצביעים לסל"ע היו גם רבים המזוהים אידיאולוגית עם הליכוד ומפלגות הימין האחרות. "הרי גם השמאלן הארוך ביותר לא ישלה את עצמו ש־99% מכלל הסטודנטים באו־ניברסיטת חיפה תומכים במערך ובמפלגות השמאל. הלוואי וזה היה כך", העיר באוזני אחד מפעילי השמאל באוניברסיטה. "ההצבעה היתה עניינית ולוקאלית מאוד. הס־טודנטים בחרו ברשימה שלדעתם יכולה לקדם בצורה הטובה ביותר את ענייניהם הפרוזאיים, כמו שכר לי־מוד, מעונות ומלגות. פחות היה איכפת להם מהזהות הפוליטית של המועמדים", הסביר סטודנט אחד.

כמו בצבא

רשימת סל"ע חרתה על דגלה את סיסמת הא־פוליטיזציה של אגודת הסטודנטים [illegible]

התמיכה הכספית של מפלגת העבודה במסע הבחירות (לא ניתן היה לקבל נתונים על ממדי התמיכה) ומתן תע־סוקה על־ידי המפלגה לכמה מפעי־ליה הבולטים של הרשימה (גת שימש רכז משאל־הטלפונים האחרון ערב הבחירות לכנסת), לא הפריעה לראשי הרשימה להציג זהות בלתי מפלגתית. "לא העלמנו את דבר התמיכה החומרית של מפלגת העבו־דה בנו ואת קרבתנו האידיאולוגית אליה, אבל זה לא סותר את העובדה שאנו מקפידים על שמירת הא־פולי־טיזציה של אגודת הסטודנטים. אצלנו זה כמו בצבא. גם בצבא לקצי־נים יש דעות פוליטיות, אבל הם שו־מרים אותן לעצמם ואינם מערבים אותן בעשייתם היומיומית", אומר קובי כלה, בן 28, חבר סל"ע והוא יו"ר הס־טודנטים של מפלגת העבודה, המיו־עד לשמש סגן יו"ר אגודת ה־סטודנטים.

"אין זה מעניינה של אגודת סטוד־נטים להתעסק בתגובות על האינתי־פאדה, שטחים, אש"ף וכיוצא באלה, אלא בעניינים אפורים הרבה יותר, כמו מעונות ותעסוקה לסטודנטים. אין זה אומר שבמסגרת הפעילות החברתית־תרבותית שתארגן האגודה לא תהיה התייחסות לנושאים אלה, אבל תוך שמירה על איזון מלא בין הדעות המנוגדות השונות. בשום אופן לא תהיה העדפה למרצים מזוהים השמאל בגלל קרבתנו למערך", אומרים פעילי סל"ע. "בשום מקרה לא נסכים להיות סניף של מפלגת העבודה" [illegible]

תורות הידיעות על תוצאות הבחירות: "ניצחון למערך ותבוסה לליכוד".

ההתקשרות של סל"ע למפלגת העבודה, אם לשפוט על־פי דבריהם של גת וכלה, היא מסוג העסקות התלויות בדבר, במקרה זה בסיוע כספי. "אנו קבוצה שזקוקה אחת לשנה לסיוע בבחירות. הסטודנטים לא מעוניינים בגופים הנתלים לעז־רתם, וברגע שיש גוף שמוכן לעזור, אנו מתקשרים אליו בלב חפץ. באותה מידה היינו מקבלים התקשרות עם כל גוף אחר שהיה מציע את עזרתו", אומרים בגלוי פעילי סל"ע.

בבחירות למועצת אגודת הסטוד־נטים באוניברסיטת חיפה היה שיעור ההצבעה גבוה יחסית – מן הגבוהים שהיו בבחירות באוניברסיטה עד כה – יותר מ־50%. כדי להגיע לשיעור כה גבוה, נמשכה ההצבעה שלושה ימים. בבחירות התמודדו ארבע רשי־מות. סל"ע, קמפו"ס המזוהה עם חד"ש, שזכתה במנדט ה־38 והכניסה את הנציג הערבי היחיד למועצה באוניברסיטה שכ־18% מכלל הסטו־דנטים בה הם ערבים; שתי רשימות נוספות לא הצליחו להכניס אף נציג אחד: "תפנית" המזוהה עם הליכוד ו"צוותא" המזוהה עם מפ"ם ורצ. "צוותא" רצה לבד, מאחר שלא באה לכלל סיכום עם סל"ע על חלוקת המנדטים, נשמע מוסר.

משחק מכור

במועצה היוצאת היו לסל"ע 37 נציגים ולקמפו"ס – שני נציגים. זו השנה השלישית ברציפות שהרשימה המזוהה עם הליכוד נכשלת כישלון חרוץ בבחירות באוניברסיטת חיפה ואינה מצליחה להכניס את נציגיה למועצת הסטודנטים. זה שש שנים ברציפות שולטת באגודה רשימת סטודנטים המזוהה עם השמאל. בשנים הראשונות לקיומה של האוני־ברסיטה, בסוף שנות השישים ובתח־ילת שנות השבעים, נשלטה אגודת הסטודנטים על־ידי רשימת סטודנ־טים שהזדהתה עם השמאל הקיצוני. אלה היו הימים הסוערים ביותר שידע הקמפוס החיפאי. מאז היתה האוניבר־סיטה לשם נרדף ל"אוניברסיטה שמ־אלנית". להוציא תקופה קצרה שבה שלט הימין באגודה, נשלטה כל הש־נים האגודה על־ידי רשימות המזוהות עם מחנה השמאל. בשנים האחרונות – המערך ומפלגות־הלוויין שלו. דומה היה שהליכוד ויתר כבר מראש על הקמפוס החיפאי, אולי מתוך מחשבה שממילא זה "משחק מכור". הדבר לא מנע מהליכוד לסייע בבחי־רות האחרונות לרשימת "תפנית" במימון מסע הבחירות של הרשימה, הציג צעירי חרות מהמרכז אף התעניין אישית בבחירות והיכר בקמ־פוס, "כדי לעמוד מקרוב על הבחירות".

ליעקב בן־שאול, דובר הליכוד בחיפה ולשעבר פעיל סטודנטים באו־ניברסיטת חיפה, יש הסבר לכישלון רשימת הימין בבחירות לאגודה. לדב־ריו, הרשימה התארגנה על דעת עצמה ופנתה רק ברגע האחרון לבקש את סיוע המרכז. בן־שאול מודה, כי לו היה המרכז מעורב בכל המהלכים, תוצאות הבחירות היו אחרות. מכל מקום, הוא מרגיש כי הליכוד אינו יכול להרשות לעצמו שתוצאות כאלה יחזרו. לדעתו התוצאות יפגעו באוניברסיטת חיפה. "אוניברסיטת חיפה והאוניברסיטה העברית הן האוני־ברסיטאות היחידות שאין בהן נציגות למפלגת השלטון. הרבה סטודנטים מרימים את רגליהם מהאוניברסיטה בגלל צביונה", הוא אומר. על סנקציות הוא אינו מוכן לדבר בקול רם, אבל [illegible] לקצץ בתקציביה של אוניברסיטת חיפה בשל הליכתה שמאלה.

מלאכים כבני־אדם

מחקר חדש על חיים ואוהבים בגן־העדן בדמיונם של דורות שונים

מאת מיצ'יקו קאקוטאני

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

לדידה של ראות החזיונות מימי הביניים, ג'ראדסקה (1210–69), היה המקום עיר־מרגוע עיר קדושה המוקפת שבע טירות ומיני מבצרים. בעיני ההומאניסט מתקופת הרנסאנס פרנצ'סקו קולונה (1436–1527) היה זה מקום ציורי, משובץ במזרקות ובשיחי רפנה, אחוז־כפר מרהיב שבו השתעשעו נערות יפות ומאהבים צעירים, בעלי הפנים החלקות, על גבעות ובפרדסים מוצלים. בעיני המיסטיקן השוודי עמנואל סודנבורג זה היה אוסף של ערים עם "שדרות, רחובות וכיכרות", שם היו מלאכים בבתים מוקפים הגנות, גנים וכרי־דשא. חסידי האסכולה הספיריטו־אליסטית במאה ה־19 יכלו לראות את המקום כארץ של לימוד והשתפרות עצמית, של תלמידים נצ־חיים המבלים את ימיהם בבתי־אולפנא, בסמינרים ובספריות.

המקום שתיארו כל אלה הוא, כמובן, גן־העדן – נושא ספרם של החוקרים קולין מקדאנל וברנהרד לאנג, "גן־העדן: היסטוריה", ייל יוניברסיטי פרס', 410 עמודים, 29.95 דולר. זה נושא עשיר והחיבור קיזודי (העומד גם במרכז סרט תיעודי מסוגו שעשתה דיאן קיטון) המשמש למחברים קרש־זינוק לבדוק גישות משתנות כלפי אדם האלוהים במסורת היהודית־נוצרית. הם מראים כיצד התפתחות הנצרות (שבתחילה נרדפה ולאחר מכן הפכה לדת הרשמית של האימפריה הרומית המאוחרת, ובעבור זמן לכוח ממסדי באירופה) השפיעה על התיאו־לוגיה שלה; כיצד שינויים פוליטיים, תרבותיים ומדעיים השתקפו בגישות המשתנות כלפי העולם הבא. הם שואבים דוגמאות בעלות חשיבות מרכזית מכתביהם של הוגים כאוגוס־טינוס, תומאס אקווינס, לותר ופסקאל, וגם תמונות (בין השאר של ג'יוטו, הירונימוס בוש, פרא אנג'־ליקו, רובנס ודנטה גבריאל רוסטי) משמשות להם להמחשת ההוגה התרבותית של רעיונות מסוימים.

הספר דן בפרוטרוט בספרות רצינית וברבי־מכר כאחד העוסקים בנושא ולרבות יצירות של דאנטה, מילטון ובלייק, אבל מתעלם, למרבה הפתיעה, מהסרטים הרבים שבהם מו־פיע גן־העדן. אולם בכלל, עשו המחברים מלאכה מתוחכמת של איסוף חומר היסטורי והשוואתו.

כמה מתיאורי גן־העדן שאפשר למצוא בספר זה הם מפעימים ומו־עילים מאוד: גן־העדן כמרחב והדר שטוף־אור, שעליו מבצר האל והר מאוכלס ביישויות חסרות גשמיות. תיאורים אחרים כה מגוחכים עד שהם כמעט קומיים: ספיריטואליסט אחד במאה ה־19 טען כי בגן־העדן יש שני תיאטראות, אחד להצגת דרמות של העולם הזה והאחר בשביל "נשמות שמימיים מקוריים". ספיריטואליסט אחר דיבר על היעדרו של כל ספורט לצפייה, אף כי הכיר בהימצאותם (בגן־העדן) של סוסים, ראגבי, כדורגל, קריקט, שיט סירות ו"אתלטיקה מכל הסוגים". תיאולוג מהמאה ה־17 ציין כי הקדושים בשמיים אינם אוכלים אלא נהנים מריחות של ורדים ופ־רחים. מחבר מודרני יותר העלה השערה כי תושבי העולם הבא הם צמחוניים.

גם בנושא של אהבה ומין בגן־העדן הדעות חלוקות. על־פי פירוש מחברי הברית החדשה, ישו עצמו הסביר כי בשמיים לא יהיו נישואין לאחר התחייה. במותם ייעשו גברים ונשים ליצורים "אימיניים דמויי־מלאכים". מיסטיקנים מימי הביניים, מצדם, ראו בעיני רוחם בתולות המגיעות ל"איחוד מבורך" עם ישו על־פי תבניתי האהבה החצרונית. הוגים נועזים כדוגמאת הרחיקו אפילו לכת עד כדי ראיית גן־העדן השמימי כגן־העדן שבו היו אדם וחוה בזמנו – "אתר של אהבה אנושית אירוטית על רקע פסטורלי של נוף טבעי".

סודנבורג דיבר על גן־העדן שיקדש אהבת אמת. מילטון דיבר על מלאכים המקיימים יחסי־מין, שותים ואוכלים, ואדם וחוה שלו שכבו לפני החטא הקדמון – "ולא משנה מה אומרים צבועים מחמירים".

(מובן שהיו גם תפיסות אחרות של גן העדן, הן בקרב נוצרים שנשארו במסגרת הכנסייה, הן בקרב כיתות כפירה. למשל: גן־עדן וגיהנום הם בפנימיותו של האדם; גן־העדן מצוי היכן שבני־אדם שמחים וצוחקים, הגיהנום הוא צער, כאב ויגון – תמונה של המלכה אליזבת עלתה למשמע דבר הכפירה, שהייסורים היהודים שסובלים הנוצאים בגיהנום הם יי־סורי מצפון; וגם – אמונה לא בגן־עדן ולא בגיהנום אלא בכך שהנשמות ישנות עד יום־הדין).

בהתחקותם את התפתחות ההשקפות השונות על אודות גן־העדן, מציינים מקדאנל ולאנג כי מרבית התיאוריות מסווגות באחת משתי קטגוריות: דגם "תיאוצנטרי" של גן־עדן שבו מושם דגש על יחסי הפרט והאלוהים, או דגם "אנתרופוצנטרי" שבו קשרים אנושיים – עם בני משפחה, ידידים, הקהילה – ממלאים תפקיד נכבד יותר. הדגם השני נוטה לאמץ גישה חיובית יותר של העולם ומצייר את גן־העדן כגרסה אידילית של החיים על פני האדמה – מלאי אהבה, עבודה וקשרים חברתיים.

"אף כי שני הדגמים קיימים לעתים קרובות זה לצד זה", אומרים המחברים, "אפשר בדרך־כלל לראות באחד מהם את ההשקפה הדומיננטית בזמן ומקום מסוימים. אבל לטווח הארוך לא יכולה הגישה המובילה, בין אם היא ההשקפה התיאוצנטרית או האנתרופוצנטרית, להתבסס ול־משול בבינה. במקום זאת נוטה המטוטלת של האמונה הקולקטיבית לנוע בין שתי גישות אלה."

"החטא הראשון" – ציור של אלברכט דירר 1471–1528

בימה חופשית

גיל היורדים הולך ומצעיר

הערכה זהירה קובעת שיותר מ־60% מכלל היורדים הם בני גילאים עד 34

מאת ניסן הרפז

הכותב הוא יו"ר המועצה הציונית בישראל

על־פי הגדרת תפקידה המרכזי של המועצה הציונית בישראל, "לפעול להעמקת התודעה הציונית בישראל", ובעקבות החלטות שהתקבלו בדיוני ההנהלה הציונית, החליטה המועצה הציונית לפעול גם בתחום המאבק בירידה.

הירידה מן הארץ איננה תופעה חדשה. ימיה כימי המדינה. אלא שבי תופעה כאותה זו נצפו בשנים האחרונות שני שינויים מהותיים:

- גידול אטי אך עקבי ורצוף במספר היורדים: ב־1966 ירדו מהארץ כ־7,000 איש. בשמונת השנים האחרונות הממוצע השנתי הוא כ־11,000 יורדים. גם אם קיי־מות תנודות במרוצת השנים, הן אינן משנות את המגמה הכללית. משמעות נתון זה היא גידול של 57% במספר היורדים.
- הצערת גיל היורדים: זו תופעה דומיננטית בשנים האחרונות, המבשרת עלייה בפוטנציאל הד־מוגרפי של עם ישראל...בגולה. על־פי הערכות סטטיסטיות, תגיע אוכלוסיית היורדים בסוף המאה הנוכחית (בעוד כ־12 שנה) ל־800,000 איש.

הערכה זהירה קובעת, שכיום יותר מ־60% מכלל היורדים הם אנשים צעירים עד גיל 34: כלומר, השנים מעת השחרור מהצבא ועד גיל 34 הן "הגיל המסוכן" מבחינת החשיפה לפיתויי הירידה. הדי להערכה זו מצוי במחקר של המרכז לקליטת עלייה, שלפיו 20% (ב־1986 היה שיעור זה 19%) מגילאי 18–29 הודיעו כי הם שוקלים אפשרות לעזוב את ישראל. בניתוח הגורמים לירידה מצוינים הגורמים הכלכליים בראש. מסקר שערכה המועצה הציונית ב־1987, התברר כי 61.5% ציינו שהגורם ליר־ידה הוא קשיים כלכליים (אישיים), ושיעור גבוה יותר של צעירים מחזיק בדעה זו. גם מסקר שערך משרד הקליטה עולה, על־פי נתונים שנאספו ב־1987, מתברר כי 63% מהנשאלים מציינים גורמים כלכליים (דיור, תע־סוקה, רמת חיים) כגורם העיקרי ליר־ידה – גידול של 5% בהשוואה ל־1986. רק 10% תולים ב"חולשת־התודעה הציונית" את הסיבה לירידה (על־פי סקר המועצה הציונית – 13%), ואף־על־פי־כן ברור, כי גם בייחוס בה גבוה של הירידה לנושאים כלכליים יש משום חולשת־תודעה ציו־נית. המסקנה: חייב לחול מפנה רדיקלי במדיניות המיסוי והשיכון בי־שראל, במיוחד כלפי חיילים משוחר־רים וזוגות צעירים.

בסקר שערכה באחרונה המועצה הציונית (באמצעות מכון סמית למחקר) התברר, כי על השאלה "מהי ההגדרה המתאימה לך ביותר" – ציו־ני, יהודי, ישראלי, אף אחד מהם" – השיבו רק 10% שהם רואים עצמם ציונים.

המועצה הציונית גיבשה תוכנית מקיפה למאבק בירידה. התוכנית כוללת:

1. הקמת שדולה ציונית בכנסת ה־12 וייזום קבלת תיקון מחוקק לכת ב"חוק החיילים המשוחררים", שי־אפשר מתן הלוואות עומדות בשווה־ערך למימוני הגבוה כיום מקרקע ומחומרי בנייה לצורכי דיור (כ־40% מהעלות הכוללת), וכן הקלות נוספות לצעירים בת־חומים שונים. (פנייה למשרד האוצר בנושא זה כבר נעשתה).
2. שינויים בתוכנית הלימודים: הר־חבה והעמקה של מקצועות כתול־דות הציונות ותולדות ההתיי־שבות היהודית בארץ־ישראל בתוכנית הלימודים בבית־הספר היסודי.
3. הקמת תנועת־נוער ציונית שב־סיסה בכיתות העליונות של בית־הספר היסודי והחטיבות הביניים. ייעשה מאמץ לקלוט במסגרת זו את מרבית תלמידי הכיתות האמורות.
4. הרחבת פעילותה של "המועצה הציונית לנוער" והקמת תאים מסעיפה בבתי־הספר התיכוניים.
5. הקמת קרן לעידוד פעולות תרבות והסברה ולהעמקת הידע הציוני במוסדות האקדמיים ובמסגרות אחרות. הקרן תפעל להקמת פקולטה לתולדות הציונות ולחקר התנועה הציונית.

האוניברסיטה הפתוחה

יום עיון בנושא:

משטרים קומוניסטיים בני זמננו

14:00 דברי פתיחה של פרופ' בני נויברגר
15:45 פרופ' סד פרידגוט – המשטר ברוה"מ בעשור האחרון
16:00 הפסקה
17:30 ד"ר דוד שרס – קומוניזם באמריקה הלטינית
18:00 סרט – סין לאחר מאו
18:15 הפסקה
19:45 ד"ר רפאל ואגו – המשטרים הקומוניסטיים בגוש המזרחי – תמורות בעשור האחרון

יום העיון יתקיים ביום ה', ד' בטבת תשמ"ט, 22 בדצמבר 1988, באולם ההרצאות, האוניברסיטה הפתוחה, רח' קלאוזנר 16, רמת־אביב.

– הציבור מוזמן –

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר למינהל עסקים
מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל
המרכז להכשרת מנהלים

המרכז להכשרת מנהלים מודיע על

פתיחת קורס
לניהול עיסקי בכיר

מטרת הקורס להקנות ידע ומיומנויות חדשניים בניהול עיסקי למנה־לים בכירים בתעשייה ובמגזרי המשק הפרטי והציבורי. מסגרת הלימו־דים בקורס מאפשרת למנהל ללמוד תוך כדי המשך עבודתו. המנהל אמור להתפנות ליום לימודים ארוך אחד בשבוע (יום רביעי) ושלושה שבועות מרוכזים במשך שנת הלימודים. הלימודים יתקיימו בחודשים ינואר־יוני 1989 וספטמבר 1989־ינואר 1990.
הקורס מקיף כ־400 שעות לימוד. נושאי הלימוד נחלקים לארבע קבוצות:

א. מכינות ומבואות:
מתמטיקה, מחשבים, סטטיסטיקה, כלכלה והתנהגות ארגונית.
ב. נושאים פונקציונליים בניהול:
חשבונאות ומימון, בדיקת כדאיות השקעות, שיווק ופרסום, מערכות מידע, ניהול משאבי אנוש, יחסי עבודה ועוד.
ג. לימודים אינטגרטיביים:
מדיניות עיסקית, משחק עסקים ממוחשב, קבלת החלטות ופרוייקט סיכום.
ד. סיורים לימודיים והרצאות אורח:
המרצים הם מטובי המורים בביה"ס למינהל עסקים באוניבר־סיטה העברית שרכשו נסיון רב בהכשרת מנהלים. נסיון ניהולי הוא תנאי הכרחי לקבלה לקורס. עדיפות תינתן לבעלי תואר אקדמי. ועדת קבלה תקבע את מידת התאמתם של המועמדים לקורס.

המעוניינים יפנו למרכז להכשרת מנהלים טל: 02-322638, 02-883077 בימים א־ה בין השעות 8.30-14.00.

פעולות הדרכה ופיתוח מנהלים

המכון לפריון העבודה והייצור – המכון לקידום יחסי עבודה וההכשרה למדעי ההתנהגות

סדנה להערכת עובדים
26 ו־28 בדצמבר 1988, מלון רמדה, תל־אביב

ערב עיון בנושא מבחן יושר
5 בינואר 1989, מלון מגדל דניאל, הרצליה

ערב עיון לזכרו של דוד בראל בנושא
מעורבות עובדים כדרך להצלחתו החברתית והכלכלית של הארגון
18 בינואר 1989, מלון מגדל דניאל, הרצליה
בהשתתפות:
★ עו"ד נחמן אורי, הממונה הראשי על יחסי עבודה
★ מר משה אלוני, יו"ר האגודה לחוגי איכות בישראל
★ מר מנחם גינזבורג, יועץ ארגוני, המחלקה הסוציאלכלכלית של איגוד התעשייה הקיבוצית
★ אינג' יוסף דוריאל, מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור
★ ד"ר עוזר כרמי, מנהל המכון לקידום יחסי עבודה וההכשרה למדעי ההתנהגות
★ פרופ' שמחה רונן, אוניברסיטת תל־אביב
★ גב' רעננה רסיג, יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית ההסתדרות הכללית

חוגי איכות
(בשיתוף המחלקה להדרכה תעשייתית והמחלקה להנדסת איכות במכון)
קורס רכזים מנחים
24־27 בינואר 1989, בית הארחות, שפיים

קורס דיני עבודה, ביטוח לאומי
(כולל חידושים ותקדימים בעקבות פסיקת בית הדין לעבודה)
פברואר 1989, משך הקורס - 50 שעות

פרטים נוספים: המכון לקידום יחסי עבודה וההכשרה למדעי ההתנהגות טל' 03-338201, 338195, 331528

אוצר מפעלי ים בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה שהאסיפה הכללית השנתית הרגילה ה־47 של החברה תתקיים ביום כ"א בטבת תשמ"ט, 29 בדצמבר 1988, בשעה 15.00 אחה"צ, במשרדה הרשום של החברה בנמל תל־אביב.

על סדר היום:
1. דו"ח שנתי ומאזן החברה לתקופה 1.4.1986 עד 31.12.1986; 1.1.1987 עד 31.12.1987
2. מינוי רואה חשבון.

הדוחות הכספיים עומדים לעיון ציבור בעלי המניות במשרדה של החברה. במקרה שבעלי המניות לא יתאספו בשעה הנ"ל במניין חוקי, תתקיים האסיפה באותו מקום ובאותו יום בשעה 15.30 אחה"צ, ואם לאחר חצי שעה לא ימצא מניין חוקי יהוו החברים הנוכחים בעצמם או באמצעות באי כוח, מניין חוקי.

בפקודת הדירקטוריון
יהודה סמברג, מנהל כללי

הועדה המקומית לתכנון ובניה [illegible]

לוח העיר
פרסום פון
735588/9

هكذا من الأصل

ל ו ח ה ע י ר

תל־אביב גוש דן השרון

דירות למכירה

לא מכרת, לא שילמת
רק בלוח העיר

קבלת מודעות מ־08.00-20.00

03-383322

רח' י"ל פרץ 6 ת"א

מחיר למילה 12 ש"ח כולל מע"מ

טוביה לשם
סלוניקי 7 ת"א
03-481387

● בתל־אביב, ה. באזור. למכירה, 4, ק"ד, מעלית וחניה. $200.000

● בתל־אביב, בבבלי – למכירה, 3, משקעת, מעלית וחניה, מיידי

● בתל־אביב, בארלוזורוב, למכירה, 3, ק"א, מעלית וחניה. $110.000

● ברמת־השרון, בראשונים, להשכרה, 4, מרווחת, שירותים כפולים + מעלית וחניה כפולה. $700

● בקריון, למכירת דירת 4 חדרים, משקעת, ק"ב. $100.000

● בתל־אביב, בשד' ההלכה – להשכרה, משרדים, 160 מ"ר, 4 טלפונים, 3 חניות

טוביה לשם
סלוניקי 7 ת"א
03-481387

● בסביון – בנייתדה, למכירה/השכרה, וילות, פינוי מיידי

● בקריית־אונו – למכירה, וילה 5, מגרש 616 מ"ר, אפשרות ליחידה נוספת. $300.000

● ברמת־גן, למכירה קוטג', 5, מגרש 250 מ"ר. $270.000

● בצהלה למכירה בית, מגרש 576 מ"ר + תכנית. $365.000

● בשיכון־דן, למכירה קוטג' חדש, 6 + 3 שירותים. $280.000

● בהרצליה למכירה, בנצר־ישראל, קוטג' 5, משקע, מיידי $220.000

● בניר־צבי, למכירה וילה 173 מ"ר + 27 דונם פרדס. $280.000

● בניר־צבי, למכירה וילה, משקעת, 140 מ"ר, מגרש 600, $235.000

דירות נופש

וילות ובתים

חינם!!!
שרות לבעלי דירות בת"א

* אנו מטפל בכל הפעולות
* אנו נדאג לכל הפרטים

וכמו כן נמצא לכם את הקונה/שוכר המתאים ביותר לדירותיכם וכל זאת חינם ללא שום התחייבות

* טיפול אינטנסיבי ורציני

בן־יהודה 48 ת"א
03-283672
כמוך לאמצי התמבע

זאנטקארן ובניו בע"מ
03-999126

במרכז נס ציונה
דירות יוקרה 5 חדרים
ברחוב רוטשילד 11

בראשל"צ
ברחוב שפירא דירות פאר 4, 5 חדרים

פנטהאוז

דירות גג

תיווך "הצבי"
ז'בוטינסקי 16 ת"א
03-266731, 251975 סל'

● להשכרה בבבלי 3 ק"ד + מעלית וחניה, מראש $650

● 4.5 להשכרה בבל בראשל, $700 קומה גבוהה

ברמת השרון
להשכרה
דירת גג משוכללת 3 חדרי שינה, חדר מגורים חדר עבודה/אוכל, מיזוג דירתי
חניה תת קרקעית

בקור בדירה בשבת בין השעות 10:00–12:00
רח' סוקולוב 90 א' דירה 29
קומה 8 טלפון 03-414643

כוכב יאיר
בנית השרון

* מערכת חינוך משוכללת
* מגרשים לבניה מידית
* תכנית שכונת עתידית

הצעה מיוחדת: מגרשים לבניה עצמית

מתארגנת קבוצה לבניה עצמית מרוכזת בתחומים נוחים מגרשים לבניה מידית ולהשקעה

פרטים ותאום סיורים:
052-923470
(24 שעות) ג.ב.ב.
052-923097 – יוסף
03-202475 – שמעון
03-201698

נווה אור
שכונת קוטג'ים יוקרתית וייחודית
בגבול אור יהודה נווה־מונוסון
בתים דו משפחתיים על מגרשים בשטח של 600 מ"ר

האתר פתוח למבקרים
יום שישי עד 15.00
ובשבת 10.00-17.00

המשרד רח' שפרינצק 5 ת"א
03-255999, 03-217564

טלפונים בערב:
03-717526, 08-464974
052-450850

CORIAN לא עוד שיש!! DUROPAL
משטחים מעולים למטבח ולאמבט
אלכסנדר ינאי 9 סגולה פ"ת
03-9340713 03-9340598

נשרדן

4 חדרים ויותר

תווך מימון
ויצמן 30, גבעתיים
03-324161, 323562

● בגבעתיים דירות 3—4, 4½ דירות גג באזורים יוקרתיים בבנין

● להשכרה דירות 2, 3, 4 בגבעתיים וברמת־גן

● למכירה, בגבעתיים 3 חדרים מרכזית, גדולה, קומה ג' בלי.

● למכירה דירות 3—3½—4 חדרים בגבעתיים וברמת־גן

● למכירה ולהשכרה חנויות במרכז גבעתיים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

3—3.5 חדרים

אזור השרון

4 חדרים ויותר

דניאלית
052-927968

ברעננה!!! קוטג' 6 + מרתף חדש! $220.000

ברעננה!!! אלכוח העשיה חדשים השקעה, מעולה $715 למ"ר

ברעננה!!! פנטהאוז מהמם יוקרתי $198.000 מיקום מעולה

ברעננה 4 ק"ב + מעלית, חדשה מיידי $115.000

ברעננה מגרשים במיקום מעולה 200 — 250, $93.000

3—3.5 חדרים

ישראהאוז
לוי אשכול 3 רעננה
052-456049 052-901901

● בבניה 4—5 + מרפסות שמש, בלעדי

● קוטג' דו־משפחתי 6 חדרים רק $177.000

● 4 חדרים + גג + חדר ק"ד, במיקום מצוין

● מגרש 380 מ"ר לבניה מיידית

● 4 ק"ב משקעת רק $96.000

חולון בת־ים

4 חדרים ויותר

שיכון ופיתוח
קונה באמונה בחברה אמינה

רמת אמיר
הרצליה על גבול
רמת השרון

קוטג'ים 3 חדרים עם גינה צמודה
החל מ־ 122,298 דולר בלבד*

*המחיר כולל מע"מ ופיתוח

ההצעה ל־3 קוטג'ים בלבד
למכירה גם קוטג'ים 5 חדרים עם גינה צמודה

פרטים ותנאי מכירה:
שיכון ופיתוח ת"א
"בית אליהו" אבן גבירול 2
03-262160/9

תיווך הצומת
ויצמן 40 כפר סבא
052-441163
052-20533

3—3.5 חדרים

עד 10% הנחה
נאות ויצמן-כפר-סבא

ברח' ויצמן וברח' דיין, דירות 3½ (88 מ"ר), 4 חדרים ודירות גג.
משכנתא עד 55.000 ש"ח.
פרטים ותנאי מכירה:
שיכון ופיתוח, רח' אבן גבירול 2, ת"א 03-262160/9
משה שקד ובניו, רח' ביאליק 12, נתניה 053-336032
תיווך הצומת, רח' ויצמן 40, כפר־סבא 052-20533, 052-441163
שיכון ופיתוח | משה שקד ובניו

1—1.5 חדרים

3—3.5 חדרים

תל־אביב

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

חברה לעבודות עפר כבישים ופיתוח
שברשותה טרקטורים ומשאיות מעוניינת בעבודות פיתוח, חפירה ופינוי בקבלנות או בשעות. 03-321368, ובערב: 03-760394, 03-5562418

בתי כפר ומשקים

3—3.5 חדרים

מגדלי אשכול
ז'בוטינסקי 33 ראשל"צ
03-9640777, 997602
דירות 6 חדרים + ג + פרגולה מושקעת ומפוארת במיוחד בראשל"צ
2 כניסות נפרדות לבעל מקצוע חופשי
$220.000
אפשרות לריהוט מלא

נתניה

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

דירות בשכ"ח

1—1.5 חדרים

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

מגדלי אשכול
ז'בוטינסקי 33 ראשל"צ
03-9661319
בונים בקרית ראשון מגדלים בהם 2 דירות בכל קומה
• דירות בנות 4 חדרים
• תנאי תשלום נוחים במיוחד.
• משכנתאות מוגדלות (לזכאים).
• ערבויות בנקאיות צמודות.
ניתן לראות את הדירות ולקבל פרטים בשבת בין 11.00-14.00 באתר.

ביקוש דירות

מכוניות

ברק 88 סחר רכב
דרך חיפה 84 ת"א
מכירה קניה החלפה
באשראי 03-443420

• פיאט דונה 1988 יד ראשונה חדשה לחלוטין
• דיהטסו שריד 1987 ראשונה אוטומטית 19,000 ק"מ
• רנו 5 1986 מהסדרה 2 דלתות 1,100 סמ"ק
• פורד פרונטו V8 + פרונט 1980 + כל התוספות
• מלף 1500 אוטומטי 1980 יד שניה פרטית
• סיירה 1800 סטיישן 1987 אוטומטי + מזגן בהזדמנות

אאודי

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

דירות מרוהטות

AVIS
דגמי 87
ללא מזומנים
תשלומים כפי יכולתך
עד 100% מהמחיר
★ דיהטסו שריד 1000 אוטו + מזגן
★ דיהטסו שריד 1000 + מזגן
★ פיאט אונו 60 1100 + מזגן
★ אוטוביאנקי 1000 Y10
★ רנו 9, 1400 + מזגן
★ רנו 11, 1400 + מזגן
★ לנציה פריזמה 1300 + מזגן
★ לנציה פריזמה 1600 + מזגן
★ לנציה פריזמה 1500 אוטו + מזגן
★ פז'ו 505, 1800 אוטו + הגה כוח + מזגן
★ פז'ו 505, 1800 משפ' + מזגן
★ סובארו סדר 1600
★ פולקסווגן טרנספורטר 2000
כל המכוניות לאחר טיפול ובדיקה של מומחי אוויס. אחריות אוויס ל-3 חודשים ו/או ל-5,000 ק"מ
משרד מכירות: רמת-גן, רח' היצירה 6, ליד בורסת היהלומים. 03-7521029, 7528558-9
בימים א' - ה' בין השעות 08.00-17.00, ביום ו' בין השעות 08.00-13.00.

אוסטין

אמריקאיות

ב.מ.וו.

אוטוביאנקי

אופל

אלפא רומאו

טניס 20+
מועדון הטניס הישראלי לגילאי 20 ומעלה
אצלנו תמיד יש עם מי לשחק
• סדנאות לימוד לכל הרמות • סדנאות זוגות
מתחילים עד מתקדמים
טל: 03-232938 בשעות 14:00 - 17:00, 19:00 - 21:00

ג'יפים

דייהטסו

דלתה

וולוו

מגדלי שרת - חולון
רח' קרן היסוד

לאנשים עם דרישות גבוהות
פרוייקט היוקרה שהפך לשם דבר. דירות מפוארות 4, 4½ חדרים החל מ-169,984 ש"ח (כ-103,020 דולר).
המחיר כולל מע"מ ופיתוח.
פרטים ותנאי מכירה:
באתר הבניה בחולון, קרית שרת, רח' קרן היסוד 4, מול המרכז המסחרי טלפון: 03-5569137.
שיכון ופיתוח בת"א, "בית אליהו", אבן גבירול 2 טלפון: 03-262160/9.
שיכון ופיתוח

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר" ת"א
מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת
כללי פרסום

● "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום, בארבעה שבועות.
● המבצע חל על פרסום מודעות מלים (לא שטח) בלוח העיר ת"א בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המוצעים באזור ת"א גוש דן והשרון בלבד.
● אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.
● מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם לא יהא המפרסם זכאי להחזר.
● בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח שירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' י.ל. פרץ 6 ת"א טל 03-383322 בימים א'-ד' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר עד שבועיים מתום הפרסום.
● בפנייתכם ללוח נא להצטייד במספר קוד המודעה ובמספר חשבון הבנק. ההחזר ייעשה באמצעות העברה לחשבון הלקוח

هكذا من الأصل

סאאב

[illegible]

סובארו

[illegible]

סיאט

[illegible]

וקסהול

[illegible]

טלבוט

[illegible]

לנצ'יה

[illegible]

מיני מינור

[illegible]

מיצובישי

[illegible]

מרצדס

[illegible]

נ.ס.או.

[illegible]

סימקה־קרייזלר

[illegible]

פולקסוואגן

[illegible]

סיטרואן

[illegible]

סוזוקי

[illegible]

סוסיתא

[illegible]

לא תכבה לא שילמת
לקבלת
מודעות
לוח העיר
ודרושים
03 625118
5365759
עד חצות ובאשראי

פיאט

[illegible]

פורד

[illegible]

פיז'ו

[illegible]

קימן

[illegible]

רנו

[illegible]

מורדים

[illegible]

هكذا من الأصل

מסחריות

אוטובוסים

מוניות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

משאיות

חלפי רכב

עתיקות

בית־ספר לנהיגה

הצעות עבודה

הנהלת חשבונות

חרטים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

מהנדסים / אדריכלים

עובדי מוסך

יהלומים

מוכרים/ות

קופאים/יות

מזכירות

גזירה ותפירה

אורזות

סוכנים/ות

דפוס

נהגים

ספרים/יות

פועלים/ות

פקידים/ות קלדניות

עובדי מתכת

עובדי מטבח

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

מורות וגננות

עובדי סעד

שוזרות ומטפלות

מקדמי מכירות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

עסקים

למכירה מיידית
פאב. מסעדה
פעיל ומצליח
באיזור רמת־גן
לרציניים בלבד נא לפנות
לעו"ד יהושוע שחם
טל': 03־5440613

עקב פירוק שותפות
מסעדה עובדת מפוארת
50% למכירה/להשכרה
קומפלט
059־74222
ת.ד. 1188 אילת

בתי־מלאכה

תיגבור
חברה ארצית לשרותי כח אדם
כח אדם מקצועי — זמני בע"מ
לסניפנו: בת"א, בתיים, רחובות, אשדוד, ירושלים, כפר־סבא, חדרה, חיפה
דרושים:

- מבקר איכות מכני חשמלי עם נסיון שנתיים ידע בקריאת שרטוטים מכניים נסיון בחיווט וארט. רצוי ידע בחיווט חשמלי.
- לבני־ברק מנהל עבודה עם נסיון בחשמלאות רכב וניהול צוות עובדים רקע בתעשיה.
- מכונאי רכב (הסמכה) לתפקיד מנהל עבודה. הכרחי נסיון מעשי.
- לפתח־תקוה מכונאי אחזקה עם נסיון במכונות תעשיה ידע בהידראוליקה ופנאומטיקה.
- לחולון איש אחזקה מנוסה עם ידע בחרטה ובנית כלים (רצוי פנסיונר לחצי משרה).
- חשמלאי מוסמך + נסיון באחזקת מכונות. הכרחי ידע ונסיון באלקטרוניקה. שליטה טובה באנגלית.
- מלחימות/מתחזוקות למעגלים מודפסים נסיון של שנתיים לפחות למשמרות ראשונה, שניה, שלישית. הסעות+ ארוחות.
- מכונאי רכב דיזל/בנזין עם נסיון.
- לראשל"צ חרט C.N.C מתמחה באקומט (משמרות) עם נסיון.
- לחולון מפעיל מחרטת C.N.C (טאגוק) מנוסה, קורא שרטוט, ידע בבדיקת חלקים וביקורת (משמרות) עם נסיון.
- מבלטן לפח/פלסטיק עם נסיון.
- עוזרי מסגרים, מסגרים, רתכים, כרסמים, חרטים, קוראי שרטוט (פרופיל מעל 72) עם נסיון של שנתיים לפחות, (הסעות מהדרה ועד אשדוד).
- לראשל"צ מפעיל גליוטינה עם נסיון.
- פחח לתעלות של מיזוג אויר עם נסיון.
- עובד אלומניום מקצועי עם נסיון בהרכבות.
- מתקין קרבורטורים (רצוי עם הסמכה) עם נסיון.
- מפעיל אקסטרודר לתכנת שרוולי פלסטיק עם נסיון.
- לת"א נהג טרקטור

- גלגלי עם עגלה — לעבודות עפר עם נסיון.
- לאזור חיפה, ירושלים ואשדוד מהנסאי מכני עם נסיון רצוי ידע באנגלית (משמרות).
- לאזור חיפה, ויחוד נגר מקצועי עם נסיון קורא תוכניות.
- לאזור ירושלים וכפר־סבא עובד/ת ייצור למפעלים.
- בוגרי ב"ס מקצועי לאזור שרות צבאי מגמת מסגרות — מכניקה עדיפות. כפר־סבא
- לאזור השרון מלגזנים לעבודה מיידית.
חיפה
- לאזור מצרת הנדסאי מיכשור ובקרה.
- לאזור נצרת חשמלאי מוסמך בתעשיה עם נסיון של 5 שנים לפחות.
- טכנאי אלקטרוניקה שמתמצא בבדיקת מעגלים מודפסים + ניהול מעגלים מודפסים.
- לאזור עפולה מכונאי למכונות סגירה לקופסאות פח.
- שרטטת בנין עם נסיון.
- חשמלאי/פחח/צבעי רכב מנוסים.
- מפעילי C.N.C מנוסים.
- מסגרים/רתכים עם נסיון.
- ברזלנים מנוסים לתבי בניה גדולה.
ירושלים
- הנדסאי שרטט מערכות אלקטרומכניות עם מחשב CAD
- גרפיקאי/ת ביצועים עם נסיון על עבודה במחשב.
- עוזר חשמלאי כאיש אחזקה במפעל עם רקע טכני.
אשדוד
- לבורנטית בעל נסיון במעבדה רפואית ידע באנגלית.
באר־שבע
- רתכים עם נסיון בקריאת תוכניות.
- צנרים עם נסיון בקריאת תוכניות.
- מכונאי תעשיה עם נסיון בקריאת תוכניות.
- חשמלאי עוזר/מוסמך לתעשיה.

תל־אביב:	רח' תל־חי 7	03־297846, 03־296846
חיפה:	רח' סוקולוב 14	04־671454
ירושלים:	רח' שמאי 12	02־240438
אשדוד:	רח' יוספטל 717	08־563990
רחובות:	רח' בילו 60	08־461095
באר־שבע:	רח' ההסתדרות 73/4	057־434218, 434112
בת־ים/חולון:	רח' מ"ג פינת הרצוג 7	03־580943
כפר סבא:	רח' ויצמן 134	052־917318

יש פתרון - תיגבור!

ORS
שרותי כח אדם

למחלקה הטכנית בתל־אביב דרושים:

1. **חשמלאי מוסמך** (ותק במוסמך לפחות 5 שנים). אחזקה כללית, מתג'אוויר, פקוד לתחזוקות, גיל עד 45, רשיון ב', תושב מרכז, מיידי, קבועה, תל־אביב.
2. **טכנאי/הנדסאי** צידוד קשר או טלפונים (אמפורי נסיון צבאי), תושב ת"א, מיידי, קבועה, ת"א.
3. **בוגרי מגמת מתכת**, יוצאי צבא, פרופיל גבוה, מיידי, ת"א.
4. **צבעי רישוס** לעבודה בפיסטולט, מיידי, קבועה, ראשל"צ.
5. **שרברב מנוסה**, מיידי, קבועה, תנאים טובים, ראשל"צ.
6. **רתכי שריון**, מנוסים, יוצאי צבא, פרופיל גבוה, מיידי, קבועה, הסעות וארוחות, ת"א.
7. **מבלטן מעולה**, יוצא צבא, פרופיל גבוה, הסעות וארוחות, מיידי, קבועה, ת"א.
8. **חשמלאים מוסמכים**, מנוסים, יוצאי צבא, פרופיל גבוה, מיידי, קבועה, ת"א.
9. **מסגרים רתכים**, דרגה 7־8 ממשלתית, מיידי, קבועה, ת"א.
10. **מנהל עבודה**, מוסמך במכונאות רכב + תעודת בוחן סוג 3, מיידי, קבועה, ת"א.
11. **פחחי רכב**, מנוסים, מיידי, קבועה, ת"א.
12. **מדריך למכונאות רכב**, נסיון בהדרכת נערים, הסמכה במכונאות, מיידי, קבועה, ת"א.
13. **מלווה לנכה צה"ל** (גבר בלבד) גיל 30־24, רשיון נהיגה, משרה מלאה, עבודה קבועה, מיידי, חולון.

★ מועמדים מתאימים מתבקשים להגיע עם פנקס מילואים, שבי תעודות השכלה בין השעות 08.30 ־ 16.00 וביום ו' עד 12.00

★ כתובתנו: כיכר אתרים 134, תל אביב (ליד קולנוע שחף)

הטובים עובדים קבוע ORS

هكذا من الأصل

לוח העיר

ירושלים

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

בפסגת זאב
דירות 4 חדרים מחיר מבצע,
כניסה מיידית "בונים"
221271 ,221440

אל תחכה לפיזיזתון
מס' מצומצם של יחידות
משרד במעגל העיר.
אפשרות למשכנתא 221195,
227231

4 בגילה,
ק"ג, משופצת להפליא +
רשיונות למרפסת, 95,000,
"שרוך" 222317/8/9, מלר"ן

3 ברמות ב'
ק"ג + מרפסת + נוף,
77,000, "שרוך" 222317/8/9,
מלר"ן

3 במרכז
ליד ביה"כ הגדול, ק"ג,
משופצת, 118,000, "שרוך"
222317/8/9, מלר"ן

3 בתלפיות מזרח
חדשה + פ"א + נוף
(מתאימה לגבס), 79,000,
מיידית, "שרוך" 222317/8/9,
מלר"ן

3.5 — 3 חדרים

2.5 — 2 חדרים

1.5 — 1 חדרים

דירות בשכ"ח

בבית הכרם
4 + מרפסת, קו"ד + נוף,
534177 טלפונים

קבלנים מציעים

בניה ושיפוצים
מבצע חורף לבניה
ושיפוצים במחירים
תשלומים נוחים 914257

וילות ובתים

קוטג'ים

בהולילנד מבצע
קוטג' שלוש קומות 6
חדרים + מחסן ענק חניה
מקורה, עליית גג, יקרטש'
בע"מ 02-699998
02-669740

דו-משפחתי
בשכונה ג' מבשרת-ציון, 2
קומות + מרתף ענק + גינה
330 מ"ר 243250 עבודה,
343338 בית

פנטהאוזים

5, 230 מ"ר, "אבי אשכול",
231759 ,249060

רהיטים

מחשב

מרכז — המחשבים

כלי נגינה

(סוף בעמוד 12)

המשך ת"א גוש דן והשרון

מחסנים

אולמות

חקלאות

משרדים

חנויות

מבני תעשיה

הלוואות

מלא דחף
הלוואות לעסקים בתנאים מעולים

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

מגרשים

צילום

הלבשה והנעלה

קוסמטיקאות

פיזיוטרפיה

בריאות

ניקוי ופוליש

שיפוצים

מעליות

שירותים

אותיות דביקות

קופות רושמות

מוצרי חשמל

מלונות ונופש

מקרר

המשך ירושלים

דירות בדמ"פ

בהזדמנות

2 במבשרת-יהודה 1 :25,000 ברחביה (מסודלת) 29,000, "שחר" 02-222317/8/9 מלר"ן

ביקוש דירות

דרושה לקניה

דירת 3 חדרים ברחביה — במזומן 635468

מכוניות

וולבו 345

82 + מזגן, רגו 5, 1100, 82, המכונית במצב מצוין. 351552, 249468 בבית, 352201

דירות מרוהטות

נ.מ.ו.

דייהטסו

חונדה

מלבם

לנציה

מיני מיינר

מרצדס

סובארו

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

סימקה קרייזלר

פולקסואגן

אמריקאיות

אלפא רומיאו

פורד

פיאט

פוז'ו

רנו

מזדה

מסחריות

משאיות

אופנועים

.82 .1300

יד-שלישית, 118,000 + טסט. 761823, 222317

הצעות עבודה

למספרה של זאב

דרושים: ספרים/יות, תלמידים/ות לספרות. תנאים מצויינים. 222513

למכון רפואי "בר"

מזכירה נמרצת למשרה מלאה. 660585

דרוש שליח

חרוץ לעיתון + קטנוע חובה, 226347, שמואל

אי.די.אר. בע"מ

דרוש עוזר רציני בשטח הבניה והאיטום. רצוי עם ניסיון. תנאים טובים. 861802, בערב

לחברת רכב

דרושה אשה מכירות ל-1/2 משרה. שליטה באנגלית חובה. רצוי ניסיון. לפנות לת.ד. 10140 ירושלים 91101

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה

לפי חוק זה, אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים, או מחמת היותם הורים, בקבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה או השתלמות מקצועית, ופיטורים או פיצויי פיטורים. בנוסף, אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעת העבודה צוינה בלשון זכר ובלשון נקבה, בין ביחיד ובין ברבים. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

דרוש מבנאי

למכונות צילום ומערכות תקשורת. 221872, 228936

לאמינות

מוקד ירושלים דרושים בוגרים אחרי צבא לעבודות לילה שבתות וחגים 526495

מנהל לחנות רהיטים.

ניסיון קודם במכירה הכרחי. 242498

לבית-באייר

דרושה: אשה מוסמכת לריכוז הדרכת כח אדם סיעודי, עבודה עם אנשים, בתנאים מיוחדים. אחות מוסמכת ומעשית, לעבודה עם קשישים. 322563, לאחות הראשית

דרוש/ה מנהל/ת

חשבונות + ניסיון במחשב 351552, 249468

מרכז/ת טיפול

לעבודת שיקום עם אנשים מפגרים. בעל/ת תואר בחינוך מיוחד, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק. לפנות לליליך 2/3, 431051

פסיכולוג/עובדת סוציאלית

+ רקע קליני, לפרויקט שיקום נפגעי סמים. 285035, אלברט

לטיפול בקשישים

באזור ירושלים, דרושים/ות עובדים/ות לעבודות סיעוד, טיפול ונקיון, בשעות גמישות. לפנות לענת 9-14.00, בימים א'-ה' 233436

דרוש מדריך

לעבודה עם אוטיסטים בשיקום תעסוקתי, רצוי חינוך מיוחד. לפנות לאריה 431051 ג'-ב'

מרכז/ת טיפול

לעבודת שיקום עם אנשים מפגרים. בעל/ת תואר בחינוך מיוחד, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק. לפנות לליליך ג'-ב' 431051

אבו-בית

אם בית לניהול בית-הדירות לקשישים + לינה במקום. שפת עברית, אנגלית. 242312 "שילוב"

אופים מקצועיים

לאפיית לחם, שכר גבוה. 249619, 245567

מכונאי רכב

בנוסים ומנוזלים, תנאים טובים. 245567, 249619

עובדים/ות בלתי מקצועיים

לעבודה במשרה מלאה. 245567, 249619

אחראי משמרת

למפעל + רקע טכני ונסיון. 245568, 249619

ביקוש עבודה

שחרות ומשפלות

יעוץ

חבר

אביב

עוזר חשמלאי

+ תעודת הסמכה ונסיון רב, לעבודה במפעל

מכונאי קידוד

מנוסה + רקע בעבודת פיקוח במחלקת ייצור

עסקים

יש לך כסף?

ב"פרמיה" כספך שווה יותר. ב"פרמיה" תקבל הטבות מיוחדות, ניהול מקצועי, והמוניטין של בנק "פרמיה" בע"מ, ניהול תיקי השקעות באמצעות בנק פרמיה 722838, 724199 לבקש את משה.

בוטיק

+ אביזרי אופנה + צמר. אפשרות התחלה + משכנתא 354182

להשכרה,

חנות מסודרת בגליריה + אפשרות מגורים בעיקרים, 412143 בערב

כל בעיה

במערכת קו האנטנה אצלנו פתרים 914298

משרדים

להשכרה

8 חדרים, בלב המרכז, קרקע (180 מ"ר), 1,400 דולר, לתקופה ארוכה. מפתחות ב"שחר" 240472

שלוחה מיניבוסים

פולקסואגן קראפט + עבודה בטוחה, 18 שעות בימים, תנאי תשלום נוחים. 664316, 634721, בערב

להשכרה בנ"ם

דרוש/ה שותף/ה להשכרה. עוסקת בשירותי משרד, הנהלת חשבונות, ציוד הקפי למחשבים, רפס, ת"ד 2754 ירושלים

לרציניים

מסעדה + קייטרינג פעיל, קופקלט, בהרה"ה 829099 .120,000

במלך ג'ורג'

פינת בן-יהודה, 3 חדרים + שירותים, קו"ק, מיידית 03-494419, 02-538008 בתל

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

תעשיה

תקליטיות

מגרשים

הלוואות

זקוק לאשראי נוסף?

עד 5000 ש"ח במזומן מעולים, לאנשים אמינים. 245770, אבי

מכירות ושירותים

מציעים למכירה

בתי אבות

ריפוי הדרכה

הודעה

"הליזר" + מטבה, עד חצות המלך ג'ורג' 6, 232083

בריאות

נופש וקיט

מקררים

כלי נגינה

חיות בית

חימום והסקה

חוגים וקורסים

שידוכים

למתנ"ס גדרות בעשרת

דרושים

★ רכז נוער אזורי במשרה מלאה

★ "ענק" עובד נוער קהילה במשרה מלאה למושבים גן הדרום וכפר אביב

הכישורים הנדרשים:

★ תואר ראשון בחינוך או מדעי ההתנהגות

★ מדריך מוסמך ונסיון מוכח בעבודה של 3 שנים לפחות

★ בעל רכב חובה

פרטים נא לפנות למתנ"ס בטל: 08-591145, 08-596976

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

המצב מחייב משאל־עם

יש לקיים בדחיפות משאל־עם בשאלה אם לנהל משא ומתן ישיר עם אש"ף, וזאת מהנימוקים הבאים:

● משא ומתן על שלום יש לנהל, כמובן, עם אויב, ואש"ף עונה על תנאי זה. נכונותו המוצהרת של אש"ף לנהל עמנו מו"מ יצרה מצב חדש, שלאורו יש לחזור ולבחון את סירובנו המסורתי לכל צורה של מגע עם הארגון הנ"ל, וזאת ללא תלות במהלך המגעים בין ארה"ב לאש"ף.

● השאלה כפי שהיא מוצגת בפנינו היום לא [illegible] במערכת הבחירות האחרונה, ואי לכך תוצאות הבחירות אינן משקפות בהכרח את רצונו של העם בסוגייה ספציפית זו. להמחשה אני מעיד על עצמי, שבבחירות האחרונות ובאלה של '84 הצבעתי ליכוד, ועם זאת אני מצדד כיום במו"מ עם אש"ף.

● בנוסף להכרעה בסוגייה של עצם קיום המו"מ, יש לקבוע לו יעדים. גם לעניין זה יש, לדעתי, לקיים משאל־עם ואפשרי ורצוי להתייחס לשתי השאלות בנפרד, באותו משאל. ההכרעות יכולות להיות שונות: יעד אחד יכולה להיות מדינה פלשתינית באזורי יהודה שומרון ועזה; יעד שונה לחלוטין – רפובליקה ירדנית שבראשה ממשלה פלשתינית. ויש אפשרויות נוספות.

● מקובל בעולם, שכאשר אומה מגיעה לפרשת דרכים בסוגייה קיומית, מקיימים משאל־עם, כדי לוודא את רצונו של העם באותו עניין.

ד"ר מיכאל כהן
כפר שמריהו

התלות היא הדדית

ברצוני להגיב על מאמרה של יהודית וינקלר ("אני יהודי הגולה", "הארץ" 4.12) – אחד מתוך שורת מאמרים היורקים בפרצופה של יהדות העולם.

יש לשאול, מה תרם המאמר לקורא האינטליגנטי ולאיכות היחסים עם אחינו בארה"ב? אפס לראשון והרבה (נזק) לשני. לאיזו מטרה מרבית השנאה המפעפעת מהדיבורים – "קהילות מרושעות", "זעקנותיהם", "משלמים עבור הציונות", "זכו לזקיפה לאומית האנושית מרמה".

כל בר־דעת יודע שב־100 השנים האחרונות, התמיכה הכספית המגיעה מארה"ב היא לנו תנאי קיומי. תמיכה זו מגיעה מיהודים ומהממשל, בגלל יהודים. אין ספק שהתלות בין שני חלקי העם היא הדדית ומחולקת, ובדיוק כשם שהם זקוקים לנו, לגו זקוק וכמקור־גאווה, כך אנחנו זקוקים להם ולכספם, לא פתחנו עלינו לשמוח שרבנותנו היא על אחינו ולא על זרים. מה שזוה רק מגדיל את הבושה.

אז די עם הקיטורים על קיע, הלדקת נגל בלתי־צודקת, משקפי מראות, בעיות פיגור ובערות. גם בארה"ב לא מלקקים דבש.

מי שאין לו כוח לשאת בגבול ואינו יודע מדוע הוא כאן – שילך לשם. אך מי שמסיבותיו שלו נשאר כאן, אל יטיל רפש בפניהם של אחיו האוהבים.

ד"ר אריה בדלר
נס־ציונה

*

כל הכבוד ליהודית וינקלר על מאמרה ב"הארץ". אני מציע להביאו לידיעת אחינו יהודי הגולה, אולי על־ידי הדפסתו ב"ניו־יורק טיימס" ובעיתונים אחרים שם.

אילן שלבי
תל־אביב

אש"ף חדש

ערפאת מגלה מדיינים, גם אם במעורפל ובכפל לשון, גמישות ונכונות חדשה לרדת מעמדות ישנות. הוא מתקרב בהתמדה לקו המינימום שיעניק לו ולארגונו לגיטימציה עולמית בשאיפתו להקמת מדינה פלסתינאית.

ואילו אנו, כאילו יושבים ביציע הגבוה, צופים באדישות האופיינית לנו בהתהדרותיו של ערפאת, כאילו שאין אלה עניינים הנוגעים למהות חיינו. אנו מעלים את הדף בכל פעם מחדש, תוך מתן פרשנות גרושה הטוענת שזהו אותו האש"ף המוכר.

עם סוג "פתיחות" שכזה מצדנו ועם ידיעה כאילו־מראש של כוונותיו האמיתיות של ערפאת – מה גודלו של הסיכוי לתנופה אמיתית באזורנו?

את נכונותו של אש"ף להכיר בגבולות '67, דבר שאנו שואפים לשמוע במשך 40 שנה, אנו דוחים בטענה שאש"ף טרם זנח את הטרור.

כשגורבצ'וב החליט שהוא מעוניין לצמצם את מירוץ החימוש, הוא לא המתין להסכמת ארה"ב, אלא הורה על צמצום כוחותיו באירופה. האם אנו לא היינו כה אטומים, היינו מעוניינים באמת בהפסקת הטרור באזורנו, היינו מודיעים באופן חד־צדדי ולתקופה מוגבלת על זניחת הטרור מצדנו כאות של רצון טוב, ומפסיקים להפציץ מפקדות מחבלים בלבנון כהפגנה כוחנית, גם אם מוצלחת, של חולשתנו הפנימית.

פיני דגן
תל־אביב

אתגר לאומי ועולמי

בעלותו לנשיאות הציב ג'ון קנדי לארה"ב משימה לאומית בעלת מימד עולמי – להנחית אדם על הירח. הצלחת המבצע העניקה לארה"ב רווחים רבים בכל תחומי החוסן הלאומי.

ישראל אינה ארה"ב אך גם לה יכולת מדעית וביצועית לא מבוטלת. יש לנו ידע וניסיון בניצול אנרגיית השמש: במזרח התיכון שוררת מצוקת מים שהיתה אחת העילות לפרוץ מלחמת ששת הימים: חשוב שישראל תתווה כיווני־פעולה חיוביים לאזור ולעולם, וחשוב לקשור לארץ כוחות מדע באמצעות אתגר לאומי ועולמי מתאים.

כל אלה מוליכים להמלצה להכריז על פרויקט לאומי של התפלת מים בהיקף נרחב ובזול, באמצעות אנרגיית השמש. זאת, כפתרון למזה"ת ולכל יתר האזורים הצחיחים בעולם. דומני כי פרויקט כזה יזכה לתמיכה והשתתפות בינלאומית גם עקב החשש מהתחממות כדור הארץ (אפקט החממה).

היתרונות הגלומים בפרויקט כזה רבים מאוד גם לישראל. רצוי איפוא שמפעל כזה או דומה לו יכלל בקווי־היסוד של הממשלה הבאה, או לפחות בתוכנית־העבודה של משרד המדע.

יהושע צור
בת־ים

אמינותם של השותפים

מרוב להיטותו לצרף את המערך לממשלתו, נשכחו דבריו של שמיר שנאמרו בעצרת הבחירות המרכזית של הליכוד בכיכר מלכי ישראל: "כראש ממשלה ראיתי את אמינותם של אנשים מרכזיים בקרב ידידינו הפוליטיים, אנשים ללא סייגים וגבולים של הגינות. אלה אנשים שאינם ראויים לשאת בתפקידים אחראיים בצמרת המדינה" ("הארץ" 31.10).

אודי לוין
נווה־מונוסון

הארץ ממליץ

ההצגה של באבט (ת"א, ירושלים) – אגדה צרפתית מפוארת מרגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מסתיים בגירוש מחדש. סרט אמי בעל יופי מיוחד, בבימוי של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגדל החסידות"). על זיקנה, מוות, בדידות ואהבה.

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

דורית הקטנה – (ת"א) – שני סרטים בני שלוש שעות מעלים, בעזרת צוות שחקנים מצויינים, את ספרו של דיקנס המתרחש באנגליה הויקטוריאנית, בבימויה של כריסטין אדזרד.

טובעים במספרים (ת"א) – סרט מנוכר, פריזאי, ויפה להפליא מבחינה חזותית, על שלוש נשים בעלות שם זהה, המטביעות את בעליהן. משחקים, טקסים, ומספרים מ־1 עד 100, בסרטו של פיטר גרינאווי ("חוזה השרטט").

צא וראה (ת"א) – הכיבוש האכזרי של הצבא הגרמני את ביילורוסיה 1943 מצוייר בעוצמה קולנועית. הבימאי הרוסי אלם קלימוב אינו חוסך לצופה אף מעשה זוועה. קשה ומרגש מאוד.

אומלל, אבל אוהב (ת"א) – קומדיה סקוטית נעימה על צעד באמצע החיים ביחד, נפרדים, וחוזרים זה אל זה. בכיכובו של ג'ון גורדון סינקלר מ"החברה של גרגורי".

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 20.12

תיאטרון הבימה:
פוטר פגן: 9.30, 16.30, 19.30
בן הרוזנברגים: 20.30
המלביש – הבימרתף: 20.30
סאלח שבתי – ת' ירושלים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
הריון – בצוותא: 20.30
לשבור את הצופן – [illegible]: 21.00
בשם – שדרות: 21.00

קולנוע / רחל גורדין

צ'רלי פארקר (פורסט ויטאקר, מימין) מופיע עם דיזי גילספי (סמואל א. רייט)

לנגן עם בירד

"בירד", קולנוע תכלת, ת"א

כשחיפש קלינט איסטווד דרך שבה יוכל להשתמש במוסיקת הג'אז של צ'רלי פארקר בסרטו "בירד" – נכנס מנהל ההפקה המוסיקלית של הסרט, לני נייהאוז, למעבדת הקול, ו"ניקה" הקלטות ישנות מהופעות של פארקר מנגינת שותפיו, עד שנותרה רק נגינת הסולו של "בירד" הגדול. אחר־כך פנה לרד רודני, שהופיע כמצטרף עם פארקר (דמותו קיימת גם בסרט), לריי בראון, שניגן עם "בירד" בלהקתו, ולנגני ג'אז מבריקים אחרים, והציע להם הזדמנות מיוחדת במינה לנגן "עם" צ'רלי פארקר האגדי, שלושים שנה לאחר מותו. חובבי הג'אז יוכלו להתענג על התוצאה בסרט שרצוף בקטעים מוסיקליים. מלבד זאת, מספר הסרט את סיפור חייו של פארקר, נגן סקסופון שחור, שהשפיע השפעה מכרעת על התפתחות הג'אז, ומת בגיל 34 מעודף סמים ואלכוהול.

כסיפור עלילה זהו סיפור הרס־עצמי, הנמשך כשעתיים וארבעים דקות, שהכל בו ברור מן ההתחלה. כסרט – יש כאן דיאלוג אינטליגנטי, צירוף שקול ומחושב של קול ותמונה, ומשחק טוב, בעיקר של שתי הדמויות הראשיות: צ'רלי פארקר (פורסט ויטאקר) ואשתו צ'אן (דיאן ונורה). העיקר כאן הוא המוסיקה. גם אם הסיפור צפוי מראש לכל אורכו, והסרט ארוך מדי – קטעי הג'אז היפים מפצים על כך. הצפייה ב"בירד" כמוה כביקור במופע ג'אז מעולה. כל היתר אינו אלא תוספת.

תחילת הסרט מוצאת את "בירד" במצב אופייני: הוא הביתה מהופעה במועדון לילה סג בז, שיכור ומיואש לאחר מות בתו מחלה, הוא מבצע ניסיון התאבדות ומאושפז בבית־חולים פסיכיאטרי, שבו מנסים לגמול אותו מן הסמים והאלכוהול. כבר בסצינה זו ניתן לזהות את האהבה העמוקה בין המוסיקאי ואשתו היפהפיה, ואת הייחוס הקשים ביותר. הגורמים הסמים, שהוא צורך מאז ילדותו, גלוי לכל עין. אך צ'אן, האשה האוהבת, ועמה גם הבימאי וקהל הצופים, מכבדים את חירותו של פארקר, אפילו כשחירות זו מנוצלת להרס עצמי, וגורמת סבל לקרובים לו. צ'אן אינה מתפתה לחתום על הסכמה לטיפול בהלם חשמלי. היא רואה בבעלה קודם כל אמן גדול, ומסרבת לסכן את יכולתו להגיע למעמקים מהם הוא שואב את המוסיקה שלו.

מכאן ואילך הסרט נע באופן חופשי אחורה וקדימה בזמן, כשהוא מרחיב תמונה זו ומעמיק אותה. קלינט איסטווד משתמש בצירופים לא־בנאליים של תמונה, מוסיקה וטקסט. פארקר מסתכל על עצמו בראי, שנייה לפני ניסיון ההתאבדות שלו, והשיר שבפסקול ממקם את מעשהו בזווית ראייה רחבה יותר. תמונות מן העבר, ומן ההווה של פארקר בבית־החולים, מלוות בפסקול המדווח על השיחה בין צ'אן והרופא המטפל.

יש כאן כמה קטעים קלים, אפילו משעשעים, ביניהם: הופעתו של רד רודני היהודי עם התזמורת השחורה במדינות הדרום, כשהוא מוצג כ"כושי לבקן". יש גם קטעים עצובים מאוד. קריאת המברקים שפארקר מדקלם לאפרכסת הטלפון, באופן כפייתי, בלי יכולת להפסיק, כשנודע לו על מות בתו – מהווה ציור אותנטי של צער נוקב. גם משחקם של פורסט ויטאקר בתפקיד המוסיקאי השחור הבא משכונת העוני, ודיאן ונורה כאשה לבנה יפה ומתוחכמת, המקדישה לו את חייה, אינו מבוסס על סטריאוטיפים. מלבד סצינה אחת, שבה מתייחסות הדמויות לעצמן כדי־חוק פילוסופי ("אני מתקן. אתה קדוש מעונה", אומר דיזי גילספי ל"בירד" המתקנא בו על הפופולאריות שלו) – מתנהל כל הסרט במישור הפשוט של הפעולה.

מאז ומתמיד חתר הג'אז תחת האופטימיות המודעת של תרבות ההמונים האמריקאית. "בירד" מבטא נטייה זו גם באמצעות דמותו של פארקר וסיפור חייו. הסרט אינו שופט ואינו מעביר מסרים. הוא מצייר תופעה.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר במתנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת־ים 5793333
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
[illegible] 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763383
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 8.00–20.00
בימי ו' – 8.00–15.00
טלפונים: 03־433300
שח"ל – שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי נט' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 631011 מנוי 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
שקמי – שירות רפואי לקטן
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19,
טל' 03־7549111 "שקמי" קוד מנוי 222
שח"ל – שירות רפואי לקטן
בימי חול בשעות 19–24, בימי שישי 14–24, בשבת 24–08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בית הדסה ע"ב – 16–22
קשב לבית –
שירות מנויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 אירגונית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335516
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־915999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228856
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ
מנחם "מקלט"
א' ו־ה' 11.00–13.00
ב' ו־ד' 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד – ארגון קשבת לילי להורים
תל אביב – לילך 03־226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00, 222732.
ירושלים – 243858
חיפה והגליל – 229488 מ־11.00–20.00
הגליל המערבי – 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
הועצה במצבי אלימות כלפי ילדים
261870 א'–ה' 16.00–20.00
ארגון לשירות אנוש – הסברה מיוחדת לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8
[illegible] 350848
ויצו – 24 שעות קו ארגון לנשים מוכות
טל: 03־5461133, 08־550506
הרנוף להתמכרות בסמים – הסברה וסיוע להורים, מידע טלפוני 24 שעות בטלפון: 290181, 203121, קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00 ת.ד. 35602 ת"א
דיחון תל־אביב – 611001, 246363, 239952
דיחון ירושלים 226335
דיחון חיפה 645334
האגודה לאוריות העמרה בישראל שד' רוטשילד 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים – הדסה ע"כ (פנימית, כירורגית, נשים, עיניים)
הדסה ה"צ (אורטופדיה)
שערי צדק (ילדים)
בקור חולים (א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב – סופר כול 44 5462878
סופרפארם איינשטיין 40 רמת אביב 413730
ירושלים – אליטון ישעיהו 10 383753
חיפה – מגור הנביאים 97 524115
חולון – בן גוריון לבה"א 16 5523954
בת־ים – מגור רחוב ריגך 20 583360
הקריות – מגנוטן הגרזר העצמי 4 קרית מוצקין 711490
רמת גן ובני ברק – יהלום קריניצי 63 721968
נתניה – מקסים סלומון 2 617836
רחובות – כללית בני משה 452581

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושאי חברה, משפחה, מיניות – אנונימי ובחינם. ימים ב' ג' ד' – 16.00–19.00. רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00–19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02–304304 03–432777 04–549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 בלי סודות
08.40 פרפר נחמד
09.10 השכון פשוט ד'
10.30 אנגלית ד'
11.00 אנגלית י"א–י"ב
11.15 השכון ה'
11.30 תולדות הישוב
ארץ מולדת
12.00 השכון פשוט
13.00 מסורת על־יסודי
13.30 מדעי הטבע היסודות
14.00 עד כאן
14.05 סוס סייר עליפי
מפרד של מארק טווין
16.00 פרפר נחמד: בעלי חיים
16.25 עיר הזהב הנסתרת
17.00 ערב חדש

כללית
17.30 זבג לפרשות
18.00 דוגאסי
18.20 פרס הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 חיילים. התמודדות
התודה האימה בשעת הקרב
19.30 מהדורת החדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 אחר יותר מדי
20.30 כלבנטק
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 התמוטות מלחמה
23.15 מבט אישי
23.50 פסוקו של מקום

ערוץ 2
18.30 מה נשדר הערב
18.35 נגד הרוח
19.46 נופים הערביים
20.00 מה נשדר מחר
20.05 80–70–60 להיטי זהב
21.05 פרק האלכור. סרט
21.30 מבוק בר

ירדן ערוץ 6
18.00 מוזה צרפתי
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 מי הבוט
21.10 הפרדות

לבנון ערוץ 12
13.30 חיים אחרים
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האוחר הלולייני
15.30 הבית המנוהל
16.00 שובבי הסלעים
16.30 אבוט וקוסטלו בכבטיס
18.00 נסיעה באהל
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 צוות לעניין
21.00 מקגייוור
22.00 מרפאת היער השחור
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים
22.00 חדשות באנגלית
22.20 אהרלי. (דראמה)
23.10 ספיישלס

רדיו

קול המוסיקה
07.09 בהאזנה ניגונה
09.00 בין חברים
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 אמנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בגליל
16.00 קונצרט קאמרי
17.30 תנו לאוזן לדבר
18.30 קונצרט קולי
20.05 פרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית י־ם רשה"ש
23.00 נוקטורן

רשת א'
17.05 מועדון שפן הזהב
18.06 מנחת ערב
19.00 שידורים לעולים
22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'
17.05 רגעי קסם
18.06 אבנבע על הרופא
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 פרקי חזנות בכקשנוף
21.00 מהדורת החדשות
21.30 פרקי חזנות בכקשנוף
22.05 בא' ועוד
23.05 שוטטות

רשת ג'
18.06 מקום בצמרת
21.05 ארוס שוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלבלב
22.05 ההמסקה עשר
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1
19.05 50 שנה וים
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע
היום שהיה

צה"ל 2
19.05 יוקיים מוסיקה
20.05 8 צו
22.05 ההמסקה עשר
23.05 קול הג'אז הזה

שידור קבוע

רשת א'
06.16 האור עיניכם. שירים במבנה חסידי ☐ 06.30 סיכום השעה הזוסית ☐ 06.55 דף גמרא יומי ☐ 06.50 פרקי היום מנגן ☐ 07.30 יישן בעיניך. שירים ישנים ☐ 08.05 תהנה ☐ 09.05 מלודיה. שירות מידע ☐ 10.05 פגישי בוקר ☐ 11.05 יהדויות. שירים עבריים ☐ 12.05 מעגל ישועות ☐ 14.06 בראש צעיר. כאבנים לילדים. 15.30 הגבי ברוסיה התנהה. 16.05 "שירים ושעי מימשך "דרך עשרה"
☐ 08.05 סף לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.05 אלף־אלף ב"בית" ☐ 13.05 נתוני היום. חדשות ומגזנים ☐ 14.06 בר־נגונה. הזי החזמר ☐ 15.05 תחבורת האירועים הזמר ☐ 16.05 "שעה קלה עם אפרים אריק ינוני, כ' הזמנה הבל להקת הבלילה יגה וברור. 17.55 קריאה מוסד. קוראים מבליבים
☐ 13.05 רק בימי חול עם טמים מרי ☐ 14.06 "לי ולך" שיר הבחנה עם רחיל עטית ☐ 15.05 "חיים חדיש הטוחדי" 16.05 מהם 89 עם יגאל רביד

רשת ב'
06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'
06.05 בזווה לאושר. ותיקים ותוכים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר השע"ז ☐ 10.05 רמים שבים עם שמירה אימבר ☐ 11.05 כלאכי ווקיה "על הקר" ☐ 12.05 "אוכבה. יומומיול" עם יוסי סיאס ☐ לולי פיתור של אבשלום קור

גל"צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת ☐ 06.30 מקומת עין. חדשות ☐ 07.07 שבע אסם שבע ☐ 08.00 בוקר טוב ישראל. אקסר אליה ☐ 09.05 אלהנשקי. עם אלי ישראל ☐ 10.05 "עשר". שירים עבריים ☐ 11.05 נבחן לעבשיה. עם רמי רשף ☐ 13.05 "זה זה מי" ☐ 14.05 "סגישה זי פגזל" ☐ 15.05 "שירים לזמר עם אורי טל" ☐ 16.05 "ארבע אחר הצהריים" שעה קלה של שירים עבריים ☐ 16.54 באמצע מיר

קולנוע

תל־אביב

אורלי – צא וראה 4.15, 6.50, 9.30
אלנבי – דמיין 7.15, 9.30
אסתר – מי רצה אותי 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – יו 11.15
בן יהודה – וילו והנסיכה 4.30, 7.15, 9.30
גורדון – הגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת – מחת ידוע מראש 5.00, 7.30, 9.50
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 13.00–3–5, 7.30, 9.30, 11.00
דיזנגוף 2 – המורדים 11.00, 14.00–5, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 3.00, 7.30
דקין בלוז 13.00, 5.00, 9.50
הקלנוע (ב.ב.א.) – מסע לקיתרה 4.15, 7.00, 9.30
דרייבאין – נשר הברזל מס' 2 7.15, 9.30, 12.00 סקס
הוד – מארת השדים 5.00, 7.15, 9.30
גוקלם – פרוזים בעלית הגג 7.30, 9.30
רב חן:
חן 1 – מת לחיות 4.45, 7.20, 9.55
חן 2 – סאי פאן 5.00, 7.25, 9.55
חן 3 – בוקר טוב ויטנאם 5.00–7.30, 9.50
חן 4 – תקלה מופלאה מס' 2 11.00–2, 7.20, 9.50
חן 5 – לסכיד באהבה 11.00–2–5, 7.30, 9.50
ליבוד – מחזור 5.00, 7.30, 9.30
לב 1 – יום שני הטוער 2.00–5, 7.45, 9.45
לב 2 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2–5–7.45, 9.45
לב 3 – דורית הקטנה חלק א' 10.45, 8.45 חלק ב' 2.15, 5.30
לב 4 – בגלל המלחמה ההיא 12–2, 7.45, הנסיכה הקסומה 5.00, 9.45
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – פגישה עיוורת 4.30, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי – הדוד הגבה 7.00, מאג'ירי 9.30
מילית 1 – מלחמה ושלום 2.30–7.00
מילית 2 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45–9.15
מילית 3 – מוסקבה בוערת 3.30, 7.15
פאר – טובעים במספרים 4.30, 7.15, 9.40
פריז – אומלל אבל אוהב 12 – 2 – 4 – 7.15 – 9.30, שאלה של זמן 11.30 בלילה
צפון – סאקי האיש הזולם 4.30–7–9.30
שחף – מרדף חצות 4.30–7.00–9.30
תכלת – לירדי ארב 7.30, 9.30
תבלת – בירדי 6.00–9.00
תל אביב – מפקד המזלקה 5.00, 7.15, 9.30

נהריה

רון – אהבנו כל כך 7–9
היכל התרבות – יום שני הטוער 7.00, 9.15

טבריה

יד שמריה – סרור ברחובות 7.00

עפולה

היכל התרבות – עיניים שחורות 7, 9.15
כוכתרון – ביג 9.00

ירושלים

אריסון – חיות הבחוק 4.30, 7–9
אור־כיל – בוקר טוב ויטנאם 4.30, 7.00, 9.15
איסמריה 1 – טובעים במספרים 4.30, 7.00, 9.30
איסמריה 2 – החגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
איסמריה 3 – יומני של החטא 5.00, 7.15, 9.30
אורנע – קרקר נגד קרקר 4.30–7–9
בית אגרון – כרמן של ביזה 6.00, כל מה שרצית לדעת על המין 8.15, גרדפי החוק 10.00, כפיר – יום שני הטוער 4.30, 7.00–9
מיטשל – מרדף חצות 6.45, 9.00
סינמטק 1 – צ'יינהטאון 7.00, הוד ומוות של הבישוף 9.30, סינמטק 2 – בית הבובות 7.30, מסעות גאליבר 9.30
עדן – מארת השדים 4.30–7–9
סמדר – לסכיד באהבה 7.00, 9.15
רון – סוסים ומכבים 4.30–7–9.00
תיאטרון ירושלים – כפר קטן שלי 7.00, 9.30 בגלל המלחמה ההיא 7.00
סנמי 1 – מת לחיות 4.30, 6.45, 9.15
סנמי 2 – וילו והנסיכה 4.30, 6.45, 9.15
סנמי 3 – ביג 4.30–7–9
סנמי 4 – הקסימרית 4.30, 7.00, 9.00

חולון

קרית שרת – אוריגמיהוס: במבי 4.00, החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.30
מגדל – בוקר טוב ויטנאם 7.15, 9.40
ריגה – ביג 7.15, 9.30
מבוי – וילו והנסיכה 4.30–7, 9.30
אירמון – צל המחם 7.30, 9.30 סרט לשעי סיוורים 5.00

כפר־סבא

חן – תחפשה בכפר 7.00, 9.15
עמל – בוקר טוב ויטנאם 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אואוים – סאקי האיש הזולם 7.30, 9.40
אורגע – מרדף חצות 7.00, 9.30
הדר – וילו והנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
לילי – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.15, 9.30
שבוש – לול 7.15, 9.30
רב גן 1 – מת לחיות 5.00, 7.35, 9.50
רב גן 2 – קפה בגדד 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 – עיניים שחורות 4.45, 7.20, 9.55
רב גן 4 – בוקר טוב ויטנאם 5.00, 7.20, 9.55

רמת השרון

כוכב – איש הקנגרו 4.30, שלושה גברים ותינוקת 7.00, הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.10

נתניה

ממוריאל – ביג 5.00, 7.15, 9.30
שרון – פקין בלוז 7.00, 9.15

רחובות

בית העם – מרדף חצות 7.00, 9.15
הדר – החגיגה של באבט 7.15, 9.15
חן – סרור ברחובות 7.15, 9.15, במבי 4.30

ראשל"צ

רון 1 – סרור ברחובות 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – החיך במבוקש 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מרדף חצות 4.30, 7.15, 9.30
מתנ"ס – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה – הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – בירדי 6.00, 9.00
רב אור 1 – מרדף חצות 4.15, 6.45–9.15
רב אור 2 – בוקר טוב ויטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 – סאי פאן 4.15, 6.45, 9.15
רב בת 1 – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 2 – הקסימרית 4.30, 7.00, 9.15
חן – מת לחיות 4.15–6.45–9.15
סינימטק – אמריאוס 8.00
עצמון 1 – מפקד המזלקה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – מארת השדים 4.30–7–9.15
עצמון 3 – פגישה עיוורת 4.30–7–9.15
פאר – מי רצה אותי 4.30–7.00–9.15
רון – וילו והנסיכה 7–9.15
שביט – המורדים 7.00, 9.15
קרן אור המורדים – לאהבה כלבר 4.30, 7.00, 9.15
סינמה – קפה מדריה – נס ברחוב 8, החיים הרשים לאחר הגירושין 5.15, 7.15, 9.30

קריות (חיפה)

אורות – מפקד המזלקה 7.00, 9.15
בית העם – מפריצה צמודה 9.15
היובל – סרור ברחובות 9.15
ביאן – חיים חדשים לאחר הגירושין 7.00, 9.15
מבוין – בעל בהשאלה 7.00, 9.15
סמיר – מת לחיות 7.00, 9.15
כותנת – סרור ברחובות 7.15, 9.15

הרצליה

דוד – מרדף חצות 7.00, 9.30
דן אמפיריה – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.15, 9.30
דוקל – שם המשחק 7.15, 9.30
מלון דניאל – קפה בגדד 7.15, 9.30
תפארת – בוקר טוב ויטנאם 7.15, 9.30
סיבב – שלושה גברים ותינוקת 7.00, הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.10

בית־שאן

אולם מטרוס – חיים חדשים לאחר הגירושין 9.30

באר־שבע

חן – פרוזים בעלית הגג 7.15, 9.30
היכל התרבות – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45

חדרה

הדרה – מת לחיות 4.30, 7.00, 9.30
חוף – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.15

צפת

בית אלון – צבעים 7.00, 9.15

עכו

אודיטוריום – סרטייד 7.00, 9.00

בת־ים

אורנים – נשר הברזל 2 7.15, 9.30
עצמאות – מפקד המזלקה 4.30, 7.15, 9.30

ק. אונו

מתנ"ס – מגלה את אמריקה 8.00

פתח־תקוה

היכל 1 – נשר הברזל 2 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 – הערב אין הקרנת סרט
היכל 3 – וילו והנסיכה 4.30, 7.00

אשקלון

אסתר – צבעים 7.30, 9.30

הקיוסק
בר־רסטורנט
חצר תיאטרון נווה צדק.
03־658486
מתנצלים על אי הנוחות והקשיים עקב עבודות הבינוי הנעשות במקום אבל כידוע המאמץ כדאי ובפנים הכל יפה, נעים וטעים כשהיה.
הקיוסק פתוח מעתה גם בצהריים מדי יום מלבד יום א'
שעות: 12.00–15.00
תפריט מיוחד
מחירים מיוחדים

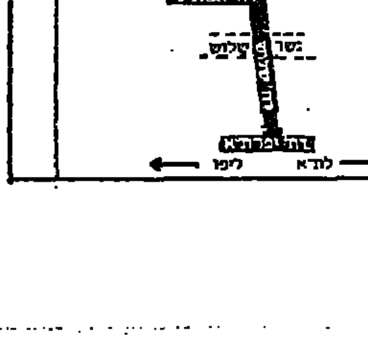

התיאטרון הקאמרי

רק 1000 איש יזכו

מינוי פתוח ל־4 הצגות בקאמרי ב־147 ש"ח בלבד

הכולל כרטיס ל:
"עלובי החיים"

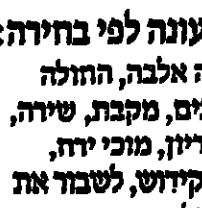

3 מתוך הצגות העונה לפי בחירה:
הדלפה, בית ברנרדה אלבה, החולה המדומה, אחרי החגים, מקבת, שירה, לארי קינג, שיץ, הריון, מוכי ירח, נוצות, רכוש נטוש, קידוש, לשבור את הצופן, החלילן מהמלין.

כל הקודם זוכה

רכישת מנויים: הקאמרי מחלקת מנויים
(רב קווי) טלפון: 245211
"הדרך": אבן גבירול 90,
טלפון: 03-5449797 (רב־קווי)
"קסטל": אבן גבירול 153, טלפון: 03-444725
למחזיקי כרטיסי אשראי, טלפון:
03-5449449 (רב־קווי) מ־09:00 עד 23:00 רצוף

הקאמרי, התיאטרון של תל־אביב

שירה • שקולניק